ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 125 (7382) СЕРЕДА, 22 ЛИПНЯ 2020 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення виборчого законодавства

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

1) статтю 212^{10} викласти в такій редакції:

«Стаття 212^{10}. Порушення обмежень щодо ведення передвиборної агітації, агітації референдуму

Проведення передвиборної агітації, агітації з референдуму особою, участь якої в агітації заборонена законом, проведення агітації поза строками, встановленими законом, чи в місцях, що заборонені законом, проведення агітації у формах та засобами, що суперечать Конституції або законам України, або інше порушення встановлених законом обмежень щодо ведення агітації, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті, статтями 212^{9}, 212^{13} та 212^{14} цього Кодексу, —

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб — від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Надання виборцям, учасникам референдуму грошових коштів чи безоплатно або на пільгових умовах товарів (крім матеріалів агітації, визначених законом), пільг, переваг, подарункових сертифікатів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних та нематеріальних активів за умови, що їх вартість не перевищує 0,06 неоподатковуваного мінімуму доходів громадян, що супроводжується передвиборною агітацією або агітацією з референдуму, згадуванням імені кандидата, назви політичної партії, яка висунула кандидата на відповідних виборах, або використанням зображення кандидата, символіки політичної партії, яка висунула кандидата на відповідних виборах, —

тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

2) у статті 212^{15}:

у назві слова «з всеукраїнського або місцевого» виключити;

в абзаці першому слова «агітації з всеукраїнського або місцевого» замінити словами «або агітації»;

абзац другий після слів «політичної партії» доповнити словами «фінансової (матеріальної) підтримки для здійснення передвиборної агітації або агітації референдуму»;

3) доповнити статтями 212^{22}—212^{24} такого змісту:

«Стаття 212^{22}. Публічне розголошення виборцем, учасником референдуму результатів волевиявлення в приміщенні для голосування

Публічне розголошення виборцем, учасником референдуму результатів свого волевиявлення шляхом демонстрації бюлетеня в приміщенні для голосування —

тягне за собою накладення штрафу від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 212^{23}. Пошкодження, приховування, знищення свого виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі або винесення його за межі приміщення для голосування

Пошкодження, приховування, знищення виборцем, учасником референдуму свого виборчого бюлетеня або бюлетеня для голосування на референдумі, або винесення його за межі приміщення для голосування —

тягнуть за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 212^{24}. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, або діяльності суб'єкта виборчого процесу, процесу референдуму

Перешкоджання здійсненню виборцем, учасником референдуму свого виборчого права або права брати участь у референдумі, перешкоджання діяльності іншого суб'єкта виборчого процесу, процесу референдуму, ініціативної групи референдуму, комісії з референдуму, члена виборчої комісії, члена ініціативної групи референдуму, члена комісії з референдуму або офіційного спостерігача при виконанні ними своїх повноважень чи здійсненні своїх прав —

тягне за собою накладення штрафу на громадян від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб — від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

4) у статті 221 цифри «212^{2}—212^{21}» замінити цифрами «212^{2}—212^{24}»;

5) у частині першій статті 255:

абзац другий пункту 1 та пункт 2^{3} після цифр «212^{20}» доповнити цифрами «212^{22}—212^{24}»;

пункт 2^{2} після цифр «212^{11}—212^{20}» доповнити цифрами «212^{22}—212^{24}».

2. У Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25—26, ст. 131):

1) частину першу статті 55 доповнити абзацом третім такого змісту:

«Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як додаткове покарання за вчинення кримінального правопорушення проти виборчих прав і свобод громадянина, передбачених статтями 157—160 цього Кодексу, призначається на строк п'ять років»;

2) статті 157—158^{1} викласти в такій редакції:

«Стаття 157. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії референдуму чи діяльності офіційного спостерігача

1. Перешкоджання вільному здійсненню виборцем, учасником референдуму свого виборчого права або права брати участь у референдумі, перешкоджання діяльності іншого суб'єкта виборчого процесу, процесу референдуму, ініціативної групи референдуму, комісії з референдуму, члена виборчої комісії, члена ініціативної групи референдуму, члена комісії з референдуму або офіційного спостерігача при виконанні ними своїх повноважень чи здійсненні своїх прав, поєднані з обманом або примушуванням, —

карається обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк.

2. Те саме діяння, поєднане із застосуванням насильства, знищенням чи пошкодженням майна, погрозою застосування насильства або знищення чи пошкодження майна, —

карається обмеженням волі на строк від двох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

3. Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб або членом виборчої комісії чи членом комісії референдуму, —

караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

4. Незаконне втручання службової особи у діяльність виборчої комісії, комісії з референдуму або члена виборчої комісії, комісії з референдуму з використанням службового становища з метою впливу на їхні дії чи рішення —

карається позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

5. Ухилення члена виборчої комісії чи члена комісії з референдуму від виконання своїх обов'язків у роботі комісії без поважних причин, що призвело до неможливості роботи виборчої комісії, комісії з референдуму в день голосування, проведення підрахунку голосів на виборчій дільниці чи дільниці з референдуму, встановлення підсумків голосування у відповідному виборчому окрузі чи окрузі з референдуму, встановлення результатів виборів або референдуму, —

карається обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

Стаття 158. Надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або інше несанкціоноване втручання в роботу Державного реєстру виборців

1. Умисне подання до органу ведення Державного реєстру виборців неправдивих відомостей про виборців, умисне внесення неправдивих відомостей до бази даних Державного реєстру виборців, несанкціоновані дії з інформацією, що міститься в базі даних Державного реєстру виборців, чи інше несанкціоноване втручання у роботу бази даних Державного реєстру виборців —

караються позбавленням волі на строк від двох до чотирьох років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно чи за попередньою змовою групою осіб, членом виборчої комісії чи комісії з референдуму, службовою особою з використанням службового становища, уповноваженим представником кандидата на пост Президента України, представником партії, представником суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму у Центральній виборчій комісії, уповноваженою особою політичної партії, представником організації партії у виборчій комісії, уповноваженими особами суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму, членом ініціативної групи референдуму, кандидатом, довіреною особою кандидата або у разі якщо такі дії призвели до неможливості встановлення результатів голосування на виборчій дільниці чи дільниці з референдуму, підсумків голосування у відповідному виборчому окрузі чи окрузі з референдуму, чи до визнання голосування на виборчій дільниці або дільниці з референдуму недійсним, —

караються позбавленням волі на строк від семи до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

Стаття 158^{1}. Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше одного разу, викрадення, пошкодження, приховування або знищення виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі

1. Надання або отримання виборчого бюлетеня чи бюлетеня для голосування на референдумі особою, яка не має права його надавати чи отримувати, або надання виборцю, учаснику референдуму заповненого виборчого бюлетеня чи бюлетеня для голосування на референдумі, або голосування виборцем, учасником референдуму більше одного разу, незаконне опускання виборчого бюлетеня чи бюлетеня для голосування на референдумі до виборчої скриньки —

караються штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на строк до двох років.

2. Викрадення, пошкодження, приховування або знищення виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі —

караються штрафом від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на строк до двох років.

3. Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, членом виборчої комісії чи членом комісії з референдуму, довіреною особою кандидата, уповноваженою особою політичної партії, представником організації партії у виборчій комісії, уповноваженою особою суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму, членом ініціативної групи референдуму, офіційним спостерігачем, або якщо такі дії призвели до неможливості проведення підрахунку голосів на виборчій дільниці чи дільниці з референдуму чи до визнання голосування на виборчій дільниці або дільниці референдуму недійсним, —

караються позбавленням волі на строк від п'яти до семи років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

Примітка. Суб'єктом кримінального правопорушення, визначеного частиною другою цієї статті, не є виборці, учасники референдуму, які вчинили дії, передбачені цією частиною, щодо свого виборчого бюлетеня або бюлетеня для голосування на референдумі»;

3) у статті 158^{2}:

назву та частину першу викласти в такій редакції:

«Стаття 158^{2}. Незаконне знищення або пошкодження виборчої документації або документації референдуму

1. Незаконне знищення або пошкодження виборчої документації або документації референдуму в архівних установах або в Центральній виборчій комісії після проведення виборів або референдуму —

караються обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на строк від двох до чотирьох років»;

у частині другій:

в абзаці першому після слів «членом виборчої комісії» доповнити словами «чи членом комісії з референдуму», а слова «влади або» виключити;

в абзаці другому слова «до трьох років або без такого» замінити словами «п'ять років»;

доповнити приміткою такого змісту:

«Примітка. У цій статті та статті 158^{3} цього Кодексу під виборчою документацією слід розуміти списки виборців, виборчі бюлетені, усі постанови, протоколи, акти виборчих комісій, заяви та подання членів виборчої комісії, суб'єктів виборчого процесу, інші документи, що приймаються (складаються) виборчими комісіями та/або подаються до виборчих комісій під час виборчого процесу та підлягають зберіганню після проведення виборів у державних архівних установах або в Центральній виборчій комісії України.

У цій статті та статті 158^{3} цього Кодексу під документацією референдуму слід розуміти списки учасників референдуму, бюлетені для голосування на референдумі, контрольні талони бюлетенів для голосування на референдумі, усі постанови, протоколи, акти, заяви та подання членів комісій з референдуму, інші документи, що приймаються (складаються) комісіями з референдуму або подаються до комісій з референдуму під час проведення референдуму, та підлягають зберіганню після проведення референдуму в архівних установах або в Центральній виборчій комісії»;

4) доповнити статтею 158^{3} такого змісту:

«Стаття 158^{3}. Фальсифікація, підроблення, викрадення, пошкодження або знищення виборчої документації, документації референдуму, викрадення, пошкодження, приховування, знищення печатки виборчої комісії, комісії референдуму, виборчої скриньки, списку виборців чи учасників референдуму

1. Підписання головою, заступником голови, секретарем, іншим членом виборчої комісії, комісії референдуму протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці або дільниці з референдуму, протоколу про підсумки голосування в межах відповідного виборчого округу, округу з референдуму чи про результати виборів або референдуму до остаточного заповнення протоколу, а також підписання такого протоколу не на засіданні виборчої комісії або комісії з референдуму —

карається позбавленням волі на строк від двох до шести років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

2. Підробка або незаконне виготовлення виборчої документації, документації референдуму, використання або зберігання незаконно виготовленої чи підробленої виборчої документації, документації референдуму, а так само включення до виборчої документації чи документації референдуму завідомо недостовірних відомостей —

караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

3. Викрадення, пошкодження, приховування, знищення печатки виборчої комісії, комісії з референдуму, виборчої скриньки з бюлетенями, списку виборців чи учасників референдуму або протоколу про підрахунок голосів виборців чи учасників референдуму, про підсумки голосування в межах відповідного виборчого округу на виборах чи референдумі, про результати виборів або референдуму —

караються позбавленням волі на строк від п'яти до семи років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

4. Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені повторно чи за попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням службового становища, або якщо такі дії призвели до неможливості проведення підрахунку голосів на виборчій дільниці чи дільниці з референдуму, встановлення підсумків голосування у відповідному виборчому окрузі чи окрузі з референдуму, встановлення результатів виборів або референдуму чи до визнання голосування на виборчій дільниці або дільниці референдуму недійсним, —

караються позбавленням волі на строк від семи до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

5. Особа звільняється від кримінальної відповідальності за злочин, передбачений частиною першою цієї статті, якщо вона добровільно до притягнення до кримінальної відповідальності повідомила про вчинення злочину та сприяла його розкриттю»;

5) статтю 159 викласти в такій редакції:

«Стаття 159. Порушення таємниці голосування

1. Умисне порушення таємниці голосування під час проведення виборів або референдуму, що виразилося в розголошенні змісту волевиявлення виборця або учасника референдуму, —

карається штрафом від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на строк до двох років.

2. Те саме діяння, вчинене членом виборчої комісії або членом комісії з референдуму, кандидатом, уповноваженою особою політичної партії, представником організації партії у виборчій комісії, уповноваженою особою суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму, довіреною особою кандидата, членом ініціативної групи референдуму, офіційним спостерігачем чи службовою особою з використанням свого службового становища, —

карається обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років»;

6) у статті 159^{1}:

у назві та тексті слова «агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму» замінити словами «чи агітації референдуму»;

в абзаці першому частини першої слова «відомостей у звіті партії» замінити словами «відомостей у звіті політичної партії», слова «виборчого фонду партії, місцевої організації партії, кандидата на виборах» — словами «виборчого фонду політичної партії, місцевої організації політичної партії, кандидата»;

абзац другий частин першої та другої викласти в такій редакції:

«караються штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років»;

в абзаці першому частини другої слова «на користь партії» замінити словами «на користь політичної партії»;

абзац другий частини третьої викласти в такій редакції:

«караються штрафом від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади або

займатися певною діяльністю на строк п'ять років»;

в абзаці другому частини четвертої слова «до трьох» замінити словом «п'ять»;

у примітці до статті слова «у два чи більше разів» виключити;

7) статтю 160 викласти в такій редакції:

«Стаття 160. Підкуп виборця, учасника референдуму, члена виборчої комісії або комісії з референдуму

1. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання виборцем, учасником референдуму, членом виборчої комісії або комісії з референдуму, офіційним спостерігачем для себе чи третьої особи неправомірної вигоди за вчинення або невчинення будь-яких дій, пов'язаних з безпосередньою реалізацією ним своїх виборчих прав, прав на участь у референдумі, —

караються штрафом від трьохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк.

2. Пропозиція, обіцянка або надання виборцю чи учаснику референдуму, кандидату, члену виборчої комісії або комісії з референдуму неправомірної вигоди за вчинення або невчинення будь-яких дій, пов'язаних з безпосередньою реалізацією ним свого виборчого права, права на участь у референдумі, —

караються обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на строк від двох до шести років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

3. Надання виборцям, учасникам референдуму, юридичним особам неправомірної вигоди, що супроводжується передвиборною агітацією або агітацією з референдуму, згадуванням імені кандидата, назви політичної партії, яка висунула кандидата на відповідних виборах, або використанням зображення кандидата, символіки політичної партії, яка висунула кандидата на відповідних виборах, —

караються обмеженням волі на строк від двох до п'яти років або позбавленням волі від двох до шести років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

4. Дії, передбачені частиною другою або третьою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб або членом виборчої комісії або комісії референдуму, членом ініціативної групи референдуму, кандидатом або його довіреною особою, іншою особою на прохання кандидата або за дорученням кандидата або політичної партії, яка його висунула, уповноваженою особою політичної партії, представником організації політичної партії у виборчій комісії, уповноваженою особою суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму, а також офіційним спостерігачем, —

караються позбавленням волі на строк від п'яти до семи років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк п'ять років.

5. Особа, крім організатора та підбурювача кримінального правопорушення, звільняється від відповідальності за кримінальне правопорушення, передбачене цією статтею, якщо вона добровільно до притягнення до кримінальної відповідальності повідомила про вчинення злочину та сприяла його розкриттю.

Примітка. У цій статті під неправомірною вигодою слід розуміти продукти харчування, спиртні напої та тютюнові вироби, незалежно від їх вартості, а також грошові кошти, товари (крім матеріалів агітації, визначених законом), послуги, роботи, пільги, переваги, подарункові сертифікати, цінні папери, кредити, лотерейні білети, інші матеріальні та нематеріальні активи, вартість яких перевищує 0,06 неоподатковуваного мінімуму доходів громадян, які на безоплатних або на інших пільгових умовах пропонуються, обіцяються, надаються кандидатам, виборцям, учасникам референдуму або членам виборчої комісії, комісії з референдуму чи одержуються зазначеними особами».

3. У Виборчому кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., №№ 7—9, ст. 48):

1) у преамбулі слова «старост села, селища» виключити;

2) у статті 3:

пункт «е» частини першої виключити;

частину другу доповнити абзацами другим — четвертим такого змісту:

«Загальнодержавні та місцеві вибори можуть бути черговими або позачерговими.

Чергові місцеві вибори проводяться одночасно на всій території України, за винятком обмежень, встановлених законом.

Позачергові місцеві вибори проводяться у разі дострокового припинення повноважень окремих органів місцевого самоврядування та/або сільських, селищних, міських голів»;

3) частини першу та другу статті 5 викласти в такій редакції:

«1. Днем, у який відбуваються вибори, є день голосування на цих виборах (день виборів). Днем голосування (днем повторного голосування) на виборах є неділя.

Позачергові місцеві вибори, проміжні, перші, додаткові вибори проводяться двічі на рік — в останню неділю березня та останню неділю жовтня.

Якщо остання неділя березня або остання неділя жовтня, на яку призначаються позачергові місцеві, проміжні, перші чи додаткові вибори, припадає на святковий день або день релігійного свята, визначений неробочим відповідно до трудового законодавства, такі місцеві вибори призначаються на наступну неділю.

В рік проведення чергових місцевих виборів усі місцеві вибори проводяться один раз на рік — в день проведення чергових місцевих виборів — останню неділю жовтня п'ятого року повноважень місцевих рад та сільських, селищних, міських голів обраних на останніх чергових місцевих виборах.

2. День голосування на виборах визначається відповідно до Конституції України та цього Кодексу. У випадках, визначених Конституцією України, цим Кодексом або законом, день голосування на виборах визначається суб'єктом їх призначення»;

4) частину другу статті 6 викласти в такій редакції:

«2. Основні виборчі права громадян України включають:

1) право вільно обирати (право голосу на виборах);

2) право бути обраним»;

5) у статті 7:

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Право голосу на виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим мають виборці, виборча адреса яких віднесена до території Автономної Республіки Крим.

Право голосу на виборах депутатів сільської, селищної, міської ради, сільського, селищного, міського голови мають виборці, виборча адреса яких віднесена до території відповідної територіальної громади.

Право голосу на виборах депутатів сільської, селищної, міської ради територіальної громади та сільського, селищного, міського голови мають виборці, виборча адреса яких віднесена до території відповідної територіальної громади.

Право голосу на виборах депутатів районної ради мають виборці, виборча адреса яких віднесена до території однієї з територіальних громад відповідного району.

Право голосу на виборах депутатів обласної ради мають виборці, виборча адреса яких віднесена до території однієї з територіальних громад відповідної області.

Право голосу на виборах депутатів районної у місті ради (у місті з районним поділом, де утворені районні у місті ради) мають виборці, виборча адреса яких віднесена до території відповідного району в місті.

Право голосу на додаткових виборах депутатів сільської, селищної ради мають виборці, виборча адреса яких віднесена до території територіальної громади, що приєдналася до іншої територіальної громади в порядку, визначеному Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. З метою реалізації виборчих прав виборці з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) мають право на забезпечення розумним пристосуванням у відповідності до індивідуальних потреб для безперешкодної участі у виборчому процесі в порядку, визначеному цим Кодексом»;

6) у статті 8:

у пункті 3 частини першої слова «кримінально-виконавчої системи» замінити словами «виконання покарань або слідчого ізолятора»;

частину другу доповнити словами «під час голосування на загальнодержавних виборах»;

у частині третій слова «кримінально-виконавчої системи» замінити словами «виконання покарань або слідчому ізоляторі, під час голосування на загальнодержавних виборах»;

частину четверту доповнити словами «під час голосування на загальнодержавних виборах»;

доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Документи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої цієї статті, є підставою для отримання виборчого бюлетеня і можуть бути використані на звичайних та спеціальних виборчих дільницях під час голосування на місцевих виборах»;

7) у статті 9:

у частині другій слова «виборчим законодавством» замінити словами «законодавством про вибори»;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Подання до Центральної виборчої комісії, окружної, територіальної виборчої комісії документів щодо реалізації виборцями прав на участь у виборчому процесі вважається згодою відповідних осіб на обробку їх персональних даних в обсязі, встановленому законодавством про вибори»;

8) абзац перший частини другої статті 10 після слів «Державної судової адміністрації України» доповнити словами «Національного агентства з питань запобігання корупції, а в разі необхідності — від інших державних органів»;

9) частину першу статті 11 викласти в такій редакції:

«1. Громадяни України, які є виборцями, мають право висування кандидатів на виборах, яке реалізується ними через політичні партії (далі — партії) та їхні місцеві організації або шляхом самовисування у порядку, встановленому цим Кодексом»;

10) частину другу статті 12 викласти в такій редакції:

«2. Кожен виборець має один голос на кожних виборах, у яких він має право брати участь.

Виборець може використати свій голос тільки на одній виборчій дільниці, де він включений до списку виборців. У випадку одночасного проведення різних виборів виборець може реалізувати своє право голосу тільки на одній виборчій дільниці, спільній для всіх виборів, які проводяться одночасно.

Виборець реалізує своє право голосу під час виборів у порядку, встановленому цим Кодексом»;

11) у статті 13 слова «старост села, селища» виключити;

12) статті 18 та 20 викласти в такій редакції:

«Стаття 18. Використання інноваційних технологій у виборчому процесі

1. Центральна виборча комісія може прийняти рішення про впровадження інноваційних технологій, технічних та програмних засобів під час організації та проведення виборів у формі проведення експерименту або пілотного проекту стосовно:

1) голосування виборців на виборчій дільниці за допомогою технічних засобів та програмних засобів (машинне голосування);

2) проведення підрахунку голосів виборців за допомогою технічних засобів для електронного підрахунку голосів;

3) складання протоколів про підрахунок голосів, підсумки та результати голосування з використанням інформаційно-аналітичної системи.

2. Експерименти або пілотні проекти, зазначені в частині першій цієї статті, проводяться на визначених Центральною виборчою комісією окремих виборчих дільницях одночасно з проведенням виборів на цих виборчих дільницях з додержанням всіх вимог та процедур для відповідних виборів та голосування виборців у спосіб та в порядку, визначеному цим Кодексом.

3. Результати експериментів або пілотних проектів, передбачених частиною першою цієї статті, використовуються для надання пропозицій щодо вдосконалення законодавства щодо впровадження інноваційних технологій, технічних та програмних засобів під час організації та проведення виборів.

4. Результати проведення експериментів або пілотних проектів, передбачених частиною першою цієї статті, а також будь-які відомості, отримані під час їх проведення, не можуть використовуватися для встановлення підсумків голосування чи результатів виборів, оскарження рішень, дій або бездіяльності суб'єктів виборчого процесу.

5. У разі прийняття рішення, передбаченого частиною першою цієї статті, Центральна виборча комісія зобов'язана забезпечити реалізацію та захист виборчих прав громадян України, які голосують на виборчих дільницях, на яких проводяться експерименти або пілотні проекти, передбачені частиною першою цієї статті, не звужуючи їх обсягу.

6. Проведення експериментів або пілотних проектів, передбачених частиною першою цієї статті, не повинно призводити до створення у виборців хибного враження про заміну виборчих процедур відповідних виборів, передбачених цим Кодексом, на процедури відповідного експерименту або пілотного проекту.

7. Центральна виборча комісія зобов'язана забезпечити інформування виборців, які голосують на виборчих дільницях, на яких проводяться експерименти або пілотні проекти, передбачені частиною першою цієї статті, що прийняття виборцями участі в експерименті або пілотному проекті не створює юридичних наслідків щодо встановлення підсумків голосування чи результатів виборів, не створює підстав і не може використовуватися для оскарження рішень, дій або бездіяльності суб'єктів виборчого процесу.

8. Центральна виборча комісія, окружні та територіальні виборчі комісії (за рішенням Центральної виборчої комісії за наявності технічної можливості) забезпечують взаємодію з партіями (організаціями партій), кандидатами з питань застосування інноваційних технологій, передбачених цим Кодексом, за допомогою електронних сервісів в порядку, передбаченому цим Кодексом. Порядок використання електронних сервісів встановлюється цим Кодексом.

9. У разі подання до виборчих комісій документів, передбачених цим Кодексом, через електронні сервіси такі документи повинні відповідати вимогам законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

10. Документи, передбачені цим Кодексом, можуть подаватися до виборчої комісії у формі електронного документа з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом. У такому разі документи повинні відповідати вимогам законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги». Відповідальність за достовірність копій документів, що подаються до виборчих комісій у електронній формі, несе особа, яка засвідчує документ своїм кваліфікованим електронним підписом»;

«Стаття 20. Виборчий процес

1. Виборчий процес — це здійснення протягом встановленого цим Кодексом періоду часу суб'єктами, визначеними статтею 22 цього Кодексу, виборчих процедур, пов'язаних із підготовкою і проведенням відповідних виборів, встановленням та офіційним оголошенням (офіційним оприлюдненням) їх результатів.

Виборчий процес є безперервним та не може бути скасованим, зупиненим або перенесеним.

У разі введення в Україні чи в окремих її місцевостях воєнного або надзвичайного стану виборчий процес загальнодержавних виборів та/або виборчий процес відповідних місцевих виборів, що відбуваються на цих територіях або їх частині, припиняється з дня набрання чинності відповідним указом Президента України.

Після набрання чинності відповідним указом Президента України Центральна виборча комісія ухвалює рішення щодо припинення виборчого процесу на всій території України або в окремих її місцевостях, яким визначає порядок завершення виборчих процедур, які були розпочаті в межах відповідного виборчого процесу.

Після припинення чи скасування дії режиму воєнного або надзвичайного стану перебіг відповідного виборчого процесу, припиненого у зв'язку з цим, розпочинається спочатку.

Рішення щодо призначення виборів, виборчий процес яких був припинений або не розпочався у зв'язку з введенням воєнного або надзвичайного стану, ухвалюється відповідним суб'єктом їх призначення не пізніше місяця з дня припинення або скасування воєнного або надзвичайного стану, а у разі якщо для проведення виборів законом не вимагається окремого рішення про їх призначення, про початок відповідного виборчого процесу оголошує Центральна виборча комісія не пізніше місяця з дня припинення або скасування воєнного або надзвичайного стану»;

13) у статті 21:

частину першу доповнити пунктом 7 такого змісту:

«7) неупередженості органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, закладів, установ і організацій, їх керівників, інших посадових і службових осіб до кандидатів, партій»;

доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Вимоги статті 9 Закону України «Про захист персональних даних» щодо повідомлення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про обробку персональних даних не поширюються на правовідносини, що виникають в ході виборчого процесу, а саме на здійснення обробки персональних даних виборчими комісіями, юридичними та фізичними особами у зв'язку з підготовкою, поданням та опрацюванням документів, передбачених цим Кодексом»;

14) частину третю статті 22 викласти в такій редакції:

«3. Партія (організація партії), якій відмовлено у реєстрації усіх висунутих нею кандидатів або у якої скасовано реєстрацію усіх висунутих нею кандидатів на відповідних виборах з підстав і в порядку, встановлених цим Кодексом, втрачає статус суб'єкта виборчого процесу відповідних виборів з дня, наступного за днем закінчення строку оскарження рішення про відмову в реєстрації (скасування реєстрації) усього списку або останнього кандидата зі списку або, у разі оскарження, з дня, наступного за днем набрання законної сили відповідним рішенням суду»;

15) у статті 23:

у частині другій:

пункт 1 після слів «органів виконавчої влади» доповнити словами «органів влади Автономної Республіки Крим»;

пункт 2 доповнити словами «передвиборними програмами партій (місцевих організацій партій), кандидатів, виборчими списками партій (організацій партій), відомостями про кандидатів»;

частини четверту та шосту викласти в такій редакції:

«4. Усі рішення Центральної виборчої комісії невідкладно оприлюднюються на її офіційному веб-сайті із забезпеченням можливості перегляду, копіювання та роздрукування інформації, а також у вигляді набору даних, організованого у форматі, що дозволяє його автоматизоване оброблення електронними засобами (машинозчитування) з метою повторного використання.

Окружні виборчі комісії загальнодержавних виборів надають усі свої рішення до Центральної виборчої комісії в електронній формі не пізніше дня, наступного після дня їх прийняття. Зазначені рішення окружних виборчих комісій оприлюднюються на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії після їх надходження із забезпеченням можливості перегляду та роздрукування інформації.

Територіальні виборчі комісії оприлюднюють свої рішення на своїх офіційних веб-сайтах (за наявності), веб-сайтах відповідних місцевих рад (за наявності) або в інший спосіб, визначений цим Кодексом.

Окружні та територіальні виборчі комісії надають усі свої рішення для оприлюднення на офіційних веб-сайтах відповідних регіональних або територіальних представництв Центральної виборчої комісії не пізніше дня, наступного після дня їх прийняття. Зазначені рішення окружних та територіальних виборчих комісій оприлюднюються на офіційних веб-сайтах відповідних регіональних або територіальних представництв Центральної виборчої комісії»;

«6. Національне агентство з питань запобігання корупції забезпечує оприлюднення у публічній частині Єдиного державного реєстру звітності політичних партій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, фінансових звітів про надходження та використання коштів виборчих фондів, поданих розпорядниками відповідних виборчих фондів.

Національне агентство з питань запобігання корупції здійснює контроль за своєчасністю подання звітів про надходження і використання коштів виборчих фондів на загальнодержавних та місцевих виборах, їх повнотою та достовірністю включених до них відомостей»;

16) частину першу статті 24 після слів «Національна поліція України» доповнити словами «Служба безпеки України», а після слів «звернень виборчих комісій» — словами «своєчасне проведення розрахунків, здійснення відповідних реєстраційних дій»;

17) у статті 27:

абзац другий частини першої після слів «таких територіальних округів» доповнити словами «зміни їх меж та центрів»;

в абзаці другому частини п'ятої слова «за поданням відповідного голови обласної державної адміністрації» виключити;

частину сьому викласти в такій редакції:

«7. Межі, центр територіального округу змінюються Центральною виборчою комісією»;

18) у статті 28:

частину другу після слів «на постійній основі, утворюються» доповнити словами «та ліквідовуються»;

частину сьому доповнити абзацом другим такого змісту:

«Вимоги до приміщення дільничної виборчої комісії та приміщення для голосування встановлюються Центральною виборчою комісією з урахуванням вимог цього Кодексу»;

доповнити частиною восьмою такого змісту:

«8. Внесення змін до переліку виборчих дільниць, що існують на постійній основі, опису їх меж, зміна адреси місцезнаходження, тимчасове закриття, ліквідація, а також внесення інших змін до відомостей про виборчі дільниці здійснюється Центральною виборчою комісією у встановленому нею порядку»;

19) у статті 30:

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Спеціальні виборчі дільниці, що існують на тимчасовій основі, утворюються на загальнодержавних виборах окружними виборчими комісіями не пізніш як за тридцять днів до дня голосування на виборах Президента України та не пізніш як за дев'ятнадцять днів до дня голосування на виборах народних депутатів України на підставі подань районних, районних у містах державних адміністрацій чи виконавчих комітетів міських рад міст обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, форма яких затверджується Центральною виборчою комісією. Зазначені подання повинні надійти до відповідної окружної виборчої комісії не пізніш як за тридцять п'ять днів до дня голосування на виборах Президента України та не пізніш як за двадцять чотири дні до дня голосування на виборах народних депутатів України»;

частину п'яту після слів «У винятковому випадку» доповнити словами «у разі»;

20) у статті 33:

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Окружні виборчі комісії, територіальні виборчі комісії є юридичними особами, крім випадків, передбачених абзацом другим цієї частини.

Окружні виборчі комісії утворюються без реєстрації їх юридичними особами у разі утворення територіальних представництв Центральної виборчої комісії та покладення на них функцій фінансового та матеріально-технічного забезпечення окружних виборчих комісій.

Центральна виборча комісія не є правонаступником окружних або територіальних виборчих комісій»;

частину сьому після слів «окружна виборча комісія» доповнити словами «(територіальне представництво Центральної виборчої комісії)»;

частину восьму доповнити абзацом другим такого змісту:

«Члени територіальної виборчої комісії здійснюють свої повноваження до сформування, у порядку, передбаченому цим Кодексом, нового складу відповідної територіальної виборчої комісії. Територіальні виборчі комісії можуть ліквідовуватися у разі відповідної зміни адміністративно-територіального устрою»;

частину десяту після слів «виборчі комісії» доповнити словами «а у разі утворення — територіальні представництва Центральної виборчої комісії»;

21) у частині першій статті 34 слова «на відповідних виборах» замінити словами і цифрами «відповідно до статті 70 Конституції України»;

22) у статті 35:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 35. Набуття та припинення окружною та територіальною виборчими комісіями статусу юридичної особи»;

частину першу після слова «окружною» доповнити словом «(територіальною)»;

частину другу після слова «окружна» доповнити словом «(територіальна)»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Для державної реєстрації юридичної особи голова комісії, а в разі його відсутності — заступник голови комісії, а в разі відсутності голови та заступника голови комісії — секретар комісії не пізніш як на четвертий день з дня утворення комісії повинен особисто подати суб'єкту державної реєстрації за місцем розташування окружної чи територіальної виборчої комісії копію відповідної постанови Центральної виборчої комісії чи територіальної виборчої комісії вищого рівня про утворення комісії та заяву про державну реєстрацію створення юридичної особи. Державна реєстрація окружної (територіальної) виборчої комісії як юридичної особи здійснюється у день надходження документів для проведення державної реєстрації юридичної особи»;

частину четверту після слова «окружної» доповнити словом «(територіальної)»;

частини п'яту та шосту викласти в такій редакції:

«5. Не пізніш як через п'ять днів з дня офіційного оголошення (офіційного оприлюднення) ре-

зультатів загальнодержавних виборів голова окружної виборчої комісії, а в разі його відсутності — заступник голови комісії, а в разі відсутності голови та заступника голови комісії — секретар комісії звертається особисто до суб'єкта державної реєстрації із заявою про припинення юридичної особи відповідно до вимог законодавства.

6. Для державної реєстрації припинення окружної виборчої комісії як юридичної особи шляхом ліквідації голова комісії, а в разі його відсутності — заступник голови комісії, а в разі відсутності голови та заступника голови комісії — секретар комісії після закінчення процедури припинення, але не раніше закінчення строку заявлення вимог кредиторами, повинен особисто подати суб'єкту державної реєстрації за місцем розташування комісії заяву про державну реєстрацію припинення юридичної особи в результаті її ліквідації, довідку архівної установи про прийняття документів, що відповідно до закону підлягають довгостроковому зберіганню, а також акт ревізії, проведеної відповідним органом державного фінансового контролю, та відповідні документи, видані територіальними органами Пенсійного фонду України, органами доходів і зборів.

Територіальні органи державного фінансового контролю, Пенсійного фонду України, доходів і зборів зобов'язані провести відповідні перевірки до закінчення строку повноважень окружної виборчої комісії.

У разі непроведення зазначеними органами в установлений строк перевірок для державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації подання передбачених абзацом першим цієї частини документів (акта ревізії, проведеної органом державного фінансового контролю, відповідні документи, видані територіальними органами Пенсійного фонду України, органами доходів і зборів) не вимагається»;

доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Повноваження окружної виборчої комісії як юридичної особи (щодо здійснення функцій фінансового та матеріально-технічного забезпечення виборчого процесу) за рішенням Центральної виборчої комісії та в установленому нею порядку може здійснювати відповідне територіальне представництво Центральної виборчої комісії, утворене зі статусом юридичної особи. В такому разі державна реєстрація окружної виборчої комісії як юридичної особи не проводиться»;

23) у статті 36:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Центральна виборча комісія організовує свою роботу відповідно до Закону України «Про Центральну виборчу комісію» та Регламенту Центральної виборчої комісії.

Порядок організації роботи виборчих комісій нижчого рівня визначається Центральною виборчою комісією відповідно до цього Кодексу.

Основною формою роботи виборчої комісії є засідання, яке скликається головою комісії, в разі його відсутності — заступником голови, а в разі відсутності голови та його заступника — секретарем комісії. На письмову вимогу третини складу виборчої комісії голова виборчої комісії або його заступник зобов'язаний скликати засідання комісії не пізніше наступного дня після отримання такої вимоги.

Проведення голосування виборців не є засіданням дільничної виборчої комісії»;

частину п'яту доповнити абзацом другим такого змісту:

«Повідомлення про засідання може здійснюватися телефоном, електронною поштою чи з використанням інших засобів телекомунікаційного зв'язку. Особа вважається повідомленою, зокрема, у разі надсилання відповідної інформації на її контактний номер телефону, зазначений у поданні до складу відповідної виборчої комісії»;

частину восьму після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«На засіданні виборчої комісії при розгляді заяви чи скарги мають право бути присутніми заявник, суб'єкт звернення зі скаргою, суб'єкт оскарження, заінтересовані особи, зазначені у скарзі, або представник заявника, суб'єкта звернення зі скаргою, суб'єкта оскарження, заінтересованої особи, зазначеної у скарзі».

У зв'язку з цим абзац третій вважати абзацом четвертим;

в абзаці четвертому частини восьмої слова «які мають інвалідність» замінити словами «які внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) потребують такого супроводження»;

частину десяту доповнити абзацом третім такого змісту:

«В приміщеннях виборчої комісії, в яких встановлено елементи автоматизованої інформаційно-аналітичної системи, мають право знаходитися особи, визначені рішенням Центральної виборчої комісії або відповідної комісії, які забезпечують кіберзахист, кібербезпеку системи та каналів зв'язку, задіяних для забезпечення її функціонування, та є співробітниками органів, перелік яких визначено відповідним рішенням Центральної виборчої комісії»;

частини дванадцяту, п'ятнадцяту та сімнадцяту викласти в такій редакції:

«12. Рішення виборчої комісії після його розгляду та обговорення на засіданні виборчої комісії приймається відкритим голосуванням більшістю голосів від складу комісії, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

Рішення комісії набирає чинності з моменту його прийняття.

На засіданні окружної, територіальної або дільничної виборчої комісії у день голосування, зокрема, при підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці, встановленні підсумків голосування в межах виборчого округу, у разі присутності менше ніж двох третин членів комісії від складу комісії рішення комісії приймається не менше ніж двома третинами голосів від числа членів комісії, присутніх на засіданні комісії»;

«15. Рішення виборчої комісії, що суперечить законодавству України або прийнято з перевищенням її повноважень, може бути скасовано виборчою комісією вищого рівня або судом. У такому разі виборча комісія вищого рівня має право прийняти рішення по суті питання»;

«17. Порядок виготовлення та вимоги до протоколів дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців визначаються Центральною виборчою комісією»;

у частині вісімнадцятій слова «крім випадків, встановлених частиною сімнадцятою цієї статті» виключити;

доповнити частиною дев'ятнадцятою такого змісту:

«19. У разі припинення повноважень складу виборчої комісії, в тому числі дострокового, виборча комісія, повноваження якої припинено, зобов'язана передати виборчу та іншу документацію, матеріальні цінності, у тому числі печатки та штампи «Вибув», виборчій комісії, сформованій (затвердженій) у новому складі.

Відповідальним за передачу є голова відповідної виборчої комісії, в разі його відсутності — заступник голови, а в разі відсутності голови та його заступника — секретар комісії, повноваження якої припинено»;

24) у статті 37:

в абзаці першому частини четвертої слово «ранку» замінити цифрами та словом «11 години»;

в абзаці другому частини шостої слова «уповноважені представники, уповноважені партій (організацій партій)» замінити словами «уповноважені представники партій (місцевих організацій партій), кандидатів, уповноважені особи партій»;

25) у статті 38:

частину п'яту доповнити абзацом другим такого змісту:

«На час безпосереднього виконання обов'язків члена виборчої комісії (участь у засіданнях комісії, інших заходах на виконання цього Закону чи рішень комісії) на кожного члена виборчої комісії поширюються гарантії і компенсації, передбачені законодавством для працівників на час виконання ними державних або громадських обов'язків у робочий час. Члени виборчої комісії звільняються від виконання службових обов'язків за місцем постійної роботи на час, необхідний для здійснення обов'язків члена комісії, на підставі письмового повідомлення голови, заступника голови чи секретаря відповідної виборчої комісії про скликання засідання комісії або рішення виборчої комісії про залучення члена комісії до участі в інших заходах, передбачених цим Кодексом. Такі повідомлення або рішення повинні містити зазначення дати, часу та запланованої тривалості засідання виборчої комісії чи іншого заходу»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Члену виборчої комісії забороняється агітувати за чи проти кандидатів на відповідних виборах, а також публічно оцінювати діяльність кандидатів, партій (місцевих організацій партій) — суб'єктів виборчого процесу»;

доповнити частинами сьомою та восьмою такого змісту:

«7. На членів виборчих комісій (крім членів Центральної виборчої комісії) не поширюється дія законодавства з питань запобігання корупції.

8. Члену виборчої комісії, який має порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком), відповідною виборчою комісією забезпечується розумне пристосування у відповідності до індивідуальних потреб для безперешкодної участі у роботі виборчої комісії»;

26) у частині першій статті 41 слово «тринадцять» замінити словом «одинадцять»;

27) у статті 42:

в абзаці другому частини другої слова «десять днів» замінити словами «дев'ять днів»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Виборець особисто подає заяву до дільничної виборчої комісії або безпосередньо до органу ведення Державного реєстру виборців щодо обставин, передбачених частиною третьою цієї статті. У разі якщо виборець з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) не може особисто подати заяву, дільнична виборча комісія за зверненням такого виборця зобов'язана забезпечити прийняття заяви у такого виборця в інший спосіб. Така заява до органу ведення Державного реєстру виборців може бути подана також за допомогою електронних сервісів у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

До заяви додаються документи (копії документів), які підтверджують зазначені в ній відомості»;

28) частину п'яту статті 43 доповнити словами «у порядку, встановленому цим Кодексом для передачі попередніх списків виборців на звичайних виборчих дільницях»;

29) пункт 3 частини четвертої статті 45 викласти в такій редакції:

«3) виборчу адресу (без зазначення поштового індексу країни проживання чи перебування)»;

30) у частині третій статті 46 слова «не менш як за тринадцять днів « замінити словами «не пізніш як за одинадцять днів»;

31) у статті 47:

частину другу доповнити абзацом другим такого змісту:

«Територіальні виборчі комісії оприлюднюють інформацію щодо зареєстрованих кандидатів у порядку, передбаченому цим Кодексом, на своїх веб-сайтах (за наявності) або на веб-сайтах відповідних рад чи в інший спосіб, визначений цими комісіями, а також у випадках, передбачених цим Кодексом, передають відомості про кандидатів для оприлюднення на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії в обсягах та порядку, встановлених Центральною виборчою комісією. Інформація щодо зареєстрованих кандидатів може оприлюднюватися на офіційних веб-сайтах відповідних регіональних або територіальних представництв Центральної виборчої комісії у разі їх утворення»;

у частині третій слова «громадянство із зазначенням часу проживання на території України» замінити словами «громадянство, час проживання на території України (крім кандидатів, зареєстрованих для участі в місцевих виборах)»;

32) у частині другій статті 48 слово «їх» замінити словом «її»;

33) у статті 49:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Під час виборчого процесу засоби масової інформації розміщують інформаційні матеріали на замовлення виборчих комісій або регіональних чи територіальних представництв Центральної виборчої комісії на підставі відповідних договорів»;

у частині четвертій:

абзац перший доповнити словами «(стосовно електронних (аудіовізуальних) засобів масової інформації) та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в інформаційній та видавничій сферах (стосовно друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств)»;

в абзаці третьому слово «вживає» замінити словами «та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в інформаційній та видавничій сферах, інформують про це Центральну виборчу комісію або відповідну окружну чи територіальну виборчу комісію, вживають»;

34) у частині третій статті 50 слово «семи» замінити словом «двох»;

35) у статті 51:

абзац другий частини четвертої після слова «Підтримка» доповнити словами «кандидатами (кандидатом), партією (організацією партії) —»;

у частині десятій слово «Суб'єкти» замінити словами «Кандидати, партії (організації партій) — суб'єкти»;

36) у статті 55:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Телерадіоорганізації, які мають намір розміщувати матеріали передвиборної агітації, зобов'язані не пізніш як на третій день після початку виборчого процесу відповідних виборів опублікувати в друкованих засобах масової інформації розцінки вартості однієї хвилини (секунди) ефірного часу. Телерадіоорганізації, які ведуть мовлення на загальнонаціональних каналах, здійснюють таку публікацію в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр», регіональні та місцеві телерадіоорганізації — у відповідних регіональних та місцевих друкованих засобах масової інформації.

У разі неопублікування розцінок вартості ефірного часу в зазначені строки розміщення агітаційних матеріалів в ефірі відповідної телерадіоорганізації забороняється»;

частину четверту після слів «офіційного оголошення» доповнити словами «(офіційного оприлюднення)»;

37) частину четверту статті 56 викласти в такій редакції:

«4. Друковані засоби масової інформації, які мають намір розміщувати матеріали передвиборної агітації, зобов'язані не пізніш як на третій день після початку виборчого процесу відповідних виборів опублікувати розцінки одиниці вартості друкованої площі. Загальнодержавні друковані засоби масової інформації здійснюють таку публікацію в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр», а регіональні та місцеві — у відповідних друкованих засобах масової інформації.

У разі неопублікування розцінок вартості друкованої площі в зазначені строки розміщення агітаційних матеріалів у відповідних друкованих засобах масової інформації забороняється»;

38) у статті 57:

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Забороняється проведення передвиборної агітації або надання виборцям, закладам, установам, організаціям незалежно від їх підпорядкування та форми власності грошей, подарункових сертифікатів, продуктів харчування та спиртних напоїв, товарів (крім матеріалів передвиборної агітації, виготовлених за рахунок виборчого фонду, що містять візуальні зображення партійної символіки та брендування виборчої кампанії, згадування імені або зображення кандидата, який балотується на виборах, такі як плакати, листівки, календарі, блокноти, ручки, запальнички, сірники, значки, бейджі, USB-флешки, вимпели, прапори, книги, пакети, футболки, кепки, шарфи, парасолі та інші матеріали передвиборної агітації, вартість яких не перевищує 6 відсотків неоподатковуваного мінімуму доходів громадян), пільг, переваг, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних та нематеріальних активів, у тому числі від імені благодійних організацій, засновниками або членами яких є кандидат (кандидати), партія (місцева організація партії), та інших благодійних організацій, що супроводжується закликами або пропозиціями голосувати чи не голосувати за певного кандидата (кандидатів), партію (місцеву організацію партії) або згадуванням імені кандидата, назви партії (місцевої організації партії), символіки партії.

Передвиборна агітація або надання виборцям, закладам, установам, організаціям незалежно від їх підпорядкування та форми власності грошей, продуктів харчування та спиртних напоїв, товарів (крім матеріалів передвиборної агітації, виготовлених за рахунок виборчого фонду, що містять візуальні зображення партійної символіки та брендування виборчої кампанії, згадування імені або зображення кандидата, який балотується на виборах, такі як плакати, листівки, календарі, блокноти, ручки, запальнички, сірники, значки, бейджі, USB-флешки, вимпели, прапори, книги, пакети, футболки, кепки, шарфи, парасолі та інші матеріали передвиборної агітації, вартість яких не перевищує 6 відсотків неоподатковуваного мінімуму доходів громадян), пільг, переваг, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних та нематеріальних активів, що супроводжується закликами або пропозиціями голосувати чи не голосувати за певного кандидата (кандидатів), згадуванням імені такого кандидата (кандидатів) або партійної символіки, вважається підкупом виборців»;

частину сьому доповнити словами «інших матеріальних цінностей (непрямого підкупу)»;

39) в абзаці другому частини першої статті 58 слова «Міжнародний спостерігач» замінити словами «Офіційний спостерігач від іноземних держав та міжнародних організацій»;

40) у статті 59:

у частині першій:

слово «реєструються» замінити словом «акредитуються», а слово «реєстрації» — словом «акредитації»;

доповнити реченням такого змісту: «Порядок акредитації офіційних спостерігачів від іноземних держав та міжнародних організацій визначається Центральною виборчою комісією»;

у частині другій слова «не можуть бути зареєстровані офіційними спостерігачами» замінити словами «не можуть бути акредитовані як офіційні спостерігачі», а слово «зареєстрованих» — словом «акредитованих»;

у частині третій слово «реєстрацію» замінити словом «акредитацію»;

41) у статті 60:

у частині першій:

в абзаці першому слово «шістдесят» замінити словом «п'ятдесят»;

доповнити абзацом третім такого змісту:

«Порядок надання дозволу громадським організаціям мати офіційних спостерігачів під час виборів встановлюється Центральною виборчою комісією»;

в абзаці другому частини другої слова та цифри «та частиною третьою статті 58 цього Кодексу» виключити;

частини третю, четверту та шосту викласти в такій редакції:

«3. Невідкладно після завершення розгляду відповідних клопотань громадських організацій Центральна виборча комісія оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті перелік громадських організацій, яким надано дозвіл мати офіційних спостерігачів на відповідних виборах.

4. Офіційні спостерігачі від громадської організації у визначених цим Кодексом випадках реєструються Центральною виборчою комісією, відповідною окружною або територіальною виборчою комісією. Реєстрація здійснюється за поданням керівника громадської організації.

У поданні про реєстрацію офіційного спостерігача зазначаються його прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності), число, місяць і рік народження, відомості про громадянство, місце роботи (заняття), займану посаду, місце проживання та адреса житла, номери контактних телефонів, відомості про відсутність судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята в установленому законом порядку, а також номер та дата рішення Центральної виборчої комісії про дозвіл громадській організації мати офіційних спостерігачів на відповідних виборах.

До подання додаються заява про згоду зазначеної особи бути офіційним спостерігачем від відповідної громадської організації, копія паспорта громадянина України (копія першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копія лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки) або копія першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України)»;

«6. Відповідна окружна або територіальна виборча комісія здійснює реєстрацію офіційних спостерігачів у відповідному територіальному окрузі, забезпечує виготовлення та видачу їм посвідчення за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, не пізніше ніж на третій день після внесення подання»;

частину восьму доповнити абзацом другим такого змісту:

«На загальнодержавних виборах Центральною виборчою комісією у визначеному нею порядку може бути зареєстровано не більше двох офіційних спостерігачів від громадської організації в загальнодержавному окрузі, які здійснюють спостереження за виборами у межах такого округу. Офіційний спостерігач від громадської організації у загальнодержавному окрузі крім прав, передбачених частиною дев'ятою цієї статті, має право із дотриманням вимог цього Кодексу бути присутнім на засіданні Центральної виборчої комісії»;

42) пункт 2 частини першої статті 61 викласти в такій редакції:

«2) забезпечувати охорону приміщень виборчих комісій, а також охорону виборчих бюлетенів та іншої виборчої документації»;

43) у статті 62:

частину першу доповнити абзацом другим такого змісту:

«З метою створення належних умов для особистого голосування виборця з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) такий виборець в приміщенні для голосування забезпечується розумним пристосуванням (допоміжними засобами) у порядку та випадках, визначених Центральною виборчою комісією»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Приміщення дільничної виборчої комісії та приміщення для голосування повинні відповідати вимогам цього Кодексу, а також встановленим вимогам щодо санітарних і технічних норм, державним будівельним нормам, в тому числі щодо безперешкодного доступу для осіб з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) та інших маломобільних груп населення.

Нормативи облаштування приміщення дільничної виборчої комісії та приміщення для голосування встановлюються Центральною виборчою комісією.

У разі якщо приміщення дільничної виборчої комісії та приміщення для голосування неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) та інших маломобільних груп населення, відповідні місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, керівники закладів, установ, полярної станції України, капітани суден, де утворені спеціальні виборчі дільниці, керівники закордонних дипломатичних установ України, військових частин (формувань), дислокованих за межами України, де утворені закордонні виборчі дільниці, організовують безперешкодний доступ зазначених осіб до таких приміщень»;

частину п'яту доповнити абзацом третім такого змісту:

«Одна з кабін для таємного голосування повинна бути адаптована для голосування виборців з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, у тому числі для осіб на кріслах колісних, тимчасовим розладом здоров'я, віком) та інших маломобільних груп населення згідно з вимогами, встановленими Центральною виборчою комісією»;

44) у частині шостій статті 63 слова «органи правопорядку» замінити словами «правоохоронні органи»;

45) у статті 64:

у частині другій:

пункт 1 після слів «бездіяльність Центральної виборчої комісії» доповнити словами «дії або бездіяльність»;

доповнити пунктами 1^1 та 1^2 такого змісту :

«1^1) рішення чи дії окружної виборчої комісії, рішення чи дії територіальної виборчої комісії, крім встановлених цим Кодексом випадків;

1^2) дії чи бездіяльність члена окружної виборчої комісії, територіальної виборчої комісії»;

частини третю та шосту викласти в такій редакції:

«3. Рішення, дії чи бездіяльність виборчих комісій, їх членів, визначених статтею 65 цього Кодексу, також можуть оскаржуватися до суду шляхом подання позовної заяви»;

«6. У разі скасування судом рішення виборчої комісії, у тому числі з питання визнання голосування на виборчій дільниці недійсним, встановлення підсумків голосування та результатів виборів, рішення з цього питання приймає виборча комісія, рішення якої було скасовано, або відповідна виборча комісія вищого рівня на підставі рішення суду. При цьому, якщо рішення не було скасовано з формальних підстав, виборча комісія не може прийняти рішення, яке по суті повторює скасоване рішення»;

46) частини другу — п'яту статті 65 викласти в такій редакції:

«2. Виборець може оскаржити до відповідної виборчої комісії рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів оскарження, якщо такі рішення, дії чи бездіяльність порушують особисто його виборчі права або охоронювані законом інтереси щодо участі у виборчому процесі, у тому числі на участь у роботі виборчої комісії, на здійснення спостереження, на присутність на засіданні виборчої комісії у визначених цим Кодексом випадках, під час проведення голосування відповідно до цього Кодексу, незабезпечення встановлених цим Кодексом умов для голосування виборців з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком).

Кандидат, зареєстрований для участі у відповідних виборах та від його імені довірена особа можуть оскаржити до відповідної виборчої комісії

рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів оскарження, якщо такі рішення, дії чи бездіяльність стосуються відповідного регіону, округу, де цей кандидат зареєстрований для участі у виборах.

3. До Центральної виборчої комісії може бути подана скарга на:

1) бездіяльність окружної виборчої комісії;

2) бездіяльність територіальної виборчої комісії, яка встановлює результати відповідних місцевих виборів.

4. До територіальної виборчої комісії, яка встановлює результати відповідних місцевих виборів, може бути подана скарга на:

1) рішення, дії чи бездіяльність територіальної виборчої комісії, яка встановлює підсумки голосування з відповідних місцевих виборів;

2) рішення, дії чи бездіяльність дільничної виборчої комісії, яка забезпечує організацію і проведення відповідних місцевих виборів (у разі якщо підсумки голосування з відповідних місцевих виборів не встановлюються).

До територіальної виборчої комісії, яка встановлює підсумки голосування з відповідних місцевих виборів, може бути подана скарга на рішення, дії чи бездіяльність дільничної виборчої комісії, яка забезпечує організацію і проведення відповідних місцевих виборів.

До територіальної виборчої комісії, яка утворила відповідну дільничну виборчу комісію, може бути подана скарга на дії чи бездіяльність члена такої дільничної виборчої комісії.

5. До окружної виборчої комісії, може бути подана скарга на рішення, дії чи бездіяльність дільничної виборчої комісії виборчої дільниці, яка входить до відповідного територіального виборчого округу, дії чи бездіяльність члена такої дільничної виборчої комісії»;

47) частини третю та восьму статті 66 викласти в такій редакції:

«3. Скарга щодо рішень, дій чи бездіяльності виборчої комісії, членів виборчих комісій, що мали місце у день голосування, під час підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці, встановлення підсумків голосування та/або під час транспортування виборчих документів, може бути подана до виборчої комісії не пізніше наступного дня після дня прийняття рішення, вчинення дії або бездіяльності, але не пізніше часу прийняття відповідною виборчою комісією виборчих документів такої виборчої комісії відповідно до цього Кодексу»;

«8. Зміна або уточнення вимог суб'єкта звернення зі скаргою після її подання до виборчої комісії, викликані виявленням обставин, не відомих раніше суб'єкту звернення зі скаргою, не вважається новою скаргою.

Суб'єкт звернення зі скаргою повинен довести, що обставини, які зумовили зміну або уточнення його вимог, не були відомі йому на момент звернення зі скаргою.

Суб'єкт звернення зі скаргою має право в межах строку подання скарги до виборчої комісії змінити вимоги скарги (змінити предмет оскарження без зміни підстав, збільшити або зменшити розмір вимог) шляхом подання письмової заяви.

Уточнення вимог суб'єкта звернення зі скаргою (поправки, доповнення, внесені з метою надання більшої точності вимогам скарги без зміни їх по суті) здійснюється шляхом подання письмової заяви не пізніше як за дві години до початку засідання виборчої комісії, на якому така скарга розглядатиметься.

Заяви про зміну або уточнення вимог скарги, подані після закінчення зазначених строків, а також стосовно яких скаржник не довів, що обставини, які зумовили зміну або уточнення його вимог, не були відомі йому на момент звернення зі скаргою, відхиляються, про що зазначається у рішенні виборчої комісії»;

48) у статті 67:

частину п'яту доповнити абзацом другим такого змісту:

«Керівник партії (місцевої організації партії) діє як представник відповідної партії (місцевої організації партії) без додаткового уповноваження»;

доповнити частинами дев'ятою та десятою такого змісту:

«9. У разі надходження скарги (сканованої копії скарги) засобами електронної пошти (в електронній формі), крім тієї, яка засвідчена кваліфікованим електронним підписом, вона опрацьовується виборчою комісією в установленому цим Кодексом порядку після надходження цієї скарги у письмовій формі на паперових носіях. Днем подання такої скарги вважається день отримання скарги виборчою комісією у письмовій формі на паперових носіях.

10. Центральна виборча комісія може впроваджувати електронні сервіси для подання скарг до виборчих комісій»;

49) у статті 69:

у частині першій слово «третьою» замінити словом «четвертою»;

доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Скарга, що стосується відповідних виборів, однак надійшла до виборчої комісії поза межами виборчого процесу таких виборів, розглядається виборчою комісією протягом тридцяти днів з дня отримання скарги»;

50) у пункті 2 частини першої статті 71 слова «органів правопорядку» замінити словами «правоохоронних органів»;

51) у статті 72:

у частині дванадцятій слова «органами правопорядку» та «органи правопорядку» замінити словами «правоохоронними органами» та «правоохоронні органи» відповідно;

частину тринадцяту викласти в такій редакції:

«13. Виборча комісія відмовляє в задоволенні скарги, якщо встановить, що:

1) оскаржуване рішення, дія чи бездіяльність суб'єкта оскарження вчинені відповідно до закону, в межах повноважень, передбачених законом, і не порушують виборчі права виборців, права і законні інтереси інших суб'єктів виборчого процесу;

2) суб'єктом звернення зі скаргою не надано підтвердження порушення суб'єктом оскарження законодавства про вибори, а наявних у матеріалах скарги доказів недостатньо для встановлення цього факту виборчою комісією;

3) виборцем не доведено порушення особисто його виборчих прав або охоронюваних законом інтересів щодо участі у виборчому процесі рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта оскарження;

4) на момент розгляду скарги виборчою комісією, членом виборчої комісії — суб'єктом оскарження вчинено необхідні дії, скасовано рішення, що є предметом оскарження, або іншим способом поновлено права суб'єкта звернення зі скаргою відповідно до вимог цього Кодексу (відсутність предмета оскарження)»;

52) у статті 73:

частину першу після слів «офіційного оголошення» доповнити словами «(офіційного оприлюднення)»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Виборча документація, що не підлягає внесенню до Національного архівного фонду, передається виборчими комісіями до місцевих архівних установ, створених органами влади Автономної Республіки Крим, місцевими органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування відповідно до Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи»;

доповнити частинами шостою та сьомою такого змісту:

«6. Місцеві органи виконавчої влади, органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування після припинення повноважень виборчих комісій, утворених на тимчасовій основі, зобов'язані забезпечити збереження виборчих скриньок, кабін для голосування, печаток, штампів цих комісій, методичної літератури, що їм надавалися на період виборчого процесу, інших матеріальних цінностей, необхідних для забезпечення виборчого процесу.

7. У разі утворення регіональних та/або територіальних представництв Центральної виборчої комісії матеріальні цінності, визначені в частині шостій цієї статті, можуть бути передані їм на зберігання в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією. Місцеві органи виконавчої влади, органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування зобов'язані забезпечити відповідні представництва Центральної виборчої комісії необхідними приміщеннями для зберігання матеріальних цінностей, а також виділити приміщення місцевим архівним установам для тимчасового зберігання виборчої документації»;

53) у статті 79:

у частині першій:

пункт 7 викласти в такій редакції:

«7) підрахунок голосів виборців, встановлення підсумків голосування і результатів голосування у день виборів Президента України та їх офіційне оголошення»;

пункт 8 виключити;

у пункті 2 частини другої слова «результатів виборів» замінити словами «результатів повторного голосування»;

у частині п'ятій слова «у випадках, передбачених цим Кодексом» та «частково» виключити;

54) у статті 80:

у частині першій слово «єдиному» виключити;

у частині другій слова «що утворюються» замінити словом «утворені»;

55) частину четверту статті 82 викласти у такій редакції:

«4. Закордонні дипломатичні установи України у державах, де утворені закордонні виборчі дільниці, не пізніш як на п'ятий день виборчого процесу забезпечують оприлюднення переліку закордонних виборчих дільниць із зазначенням номерів цих виборчих дільниць, опису їх меж чи місця дислокації військових частин (формувань), у яких вони утворені, адрес відповідних дільничних виборчих комісій та приміщень для голосування на своїх офіційних веб-сайтах або в інший доступний для громадян України, які проживають чи перебувають на території відповідної іноземної держави, спосіб, а Міністерство закордонних справ України оприлюднює таку інформацію щодо усіх закордонних виборчих дільниць на своєму офіційному веб-сайті»;

56) у статті 84:

частини другу та третю викласти у такій редакції:

«2. Подання стосовно кандидатур до складу окружних виборчих комісій (по одній особі до однієї виборчої комісії від одного кандидата) вносяться кандидатами на пост Президента України, які зареєстровані у Центральній виборчій комісії. Подання стосовно кандидатур до складу окружних виборчих комісій вноситься до Центральної виборчої комісії на паперових носіях та в електронному вигляді за формою, затвердженою Центральною виборчою комісією, не пізніш як за сорок п'ять днів до дня виборів за підписом кандидата на пост Президента України або його уповноваженого представника у Центральній виборчій комісії. Подання стосовно кандидатур до складу окружних виборчих комісій може вноситися до Центральної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів в порядку, визначеному Центральною виборчою комісією.

У поданні зазначаються:

1) прізвище, ім'я та по батькові особи;

2) дата народження;

3) громадянство;

4) місце проживання та адреса житла особи, а також її контактні телефони;

5) відомості про володіння державною мовою;

6) освіта;

7) місце роботи та займана посада особи;

8) наявність досвіду щодо участі в роботі виборчих комісій;

9) відомості про відсутність в особи судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, яка не погашена або не знята у встановленому законом порядку.

До подання додаються копії паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки), копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України) кожної запропонованої особи.

Заяви осіб, запропонованих до складу окружної виборчої комісії, про згоду на участь у роботі виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання, згоду виконувати посадові обов'язки голови, заступника голови або секретаря виборчої комісії та про ненадання згоди на участь у роботі виборчої комісії іншим суб'єктам подання на відповідних виборах, надаються відповідним кандидатам на пост Президента України, які зареєстровані у Центральній виборчій комісії, до моменту внесення до Центральної виборчої комісії подання стосовно кандидатур до складу окружних виборчих комісій.

У разі виявлення Центральною виборчою комісією одночасного внесення однієї кандидатури до складу окружної виборчої комісії від різних суб'єктів подання Комісія звертається до відповідних суб'єктів подання, кандидата, запропонованого до складу окружної виборчої комісії, для уточнення інформації та надання заяви про згоду на участь у роботі окружної виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання. У разі непідтвердження згоди особи на участь у роботі окружної виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання Центральна виборча комісія відхиляє кандидатуру такої особи.

3. Технічні описки та неточності, допущені у поданні, не є підставою для відхилення внесених кандидатур.

У разі виявлення технічних помилок та неточностей при зазначенні у поданні прізвища, імені та по батькові особи, дати її народження — в постанові про утворення окружної виборчої комісії зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів»;

у частині четвертій слова «частин другої, третьої» замінити словами «частини другої» та доповнити словами «шляхом прийняття відповідного рішення Центральною виборчою комісією»;

частину шосту доповнити абзацами другим та третім такого змісту:

«Положення цієї частини щодо права на пропорційну частку кожної категорії керівних посад застосовуються лише при утворенні окружних виборчих комісій. У разі формування окружної виборчої комісії внаслідок дострокового припинення повноважень її попереднього складу положення цієї частини не застосовуються.

У разі дострокового припинення повноважень голови, заступника голови, секретаря окружної виборчої комісії і невнесення суб'єктом подання, від якого було включено відповідну особу до складу окружної виборчої комісії, інших кандидатур на заміну не пізніше ніж на наступний день з дня отримання повідомлення про виникнення підстав для припинення їх повноважень, але не пізніше останнього дня перед днем голосування, на відповідну посаду голови, заступника голови, секретаря окружної виборчої комісії призначається інший член цієї комісії без дотримання права на пропорційну частку кожної категорії керівних посад відповідного суб'єкта подання»;

57) у статті 85:

у частині другій:

в абзаці першому після слів «та в електронному вигляді» доповнити словами «за формою, затвердженою Центральною виборчою комісією», а слово «виборчому» виключити;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«Подання стосовно кандидатур до складу дільничних виборчих комісій може вноситися за допомогою електронних сервісів в порядку, визначеному Центральною виборчою комісією»;

у частині четвертій друге речення викласти в такій редакції: «Подання Міністерства закордонних справ України вноситься не пізніше ніж за двадцять один день до дня голосування»;

частини шосту — восьму викласти в такій редакції:

«6. У поданні зазначаються:

1) прізвище, ім'я та по батькові особи;

2) дата народження;

3) громадянство;

4) місце проживання та адреса житла особи, а також її контактні телефони;

5) відомості про володіння державною мовою;

6) освіта;

7) місце роботи та займана посада особи;

8) наявність досвіду роботи у виборчих комісіях;

9) відомості про відсутність в особи судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, яка не погашена або не знята у встановленому законом порядку.

До подання додаються копії паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки), копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України) кожної запропонованої особи.

Заяви осіб, запропонованих до складу дільничної виборчої комісії, про згоду на участь у роботі виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання, згоду виконувати посадові обов'язки голови, заступника голови або секретаря виборчої комісії та про ненадання згоди на участь у роботі виборчої комісії іншим суб'єктам подання на відповідних виборах надаються відповідним довіреним особам кандидата на пост Президента України у загальнодержавному або відповідному територіальному окрузі до моменту внесення до окружної виборчої комісії подання стосовно кандидатур до складу дільничних виборчих комісій.

У разі виявлення окружною виборчою комісією одночасного внесення однієї кандидатури до складу дільничної виборчої комісії від різних суб'єктів подання окружна виборча комісія звертається до відповідних суб'єктів подання, кандидата, запропонованого до складу дільничної виборчої комісії, для уточнення інформації та надання заяви про згоду на участь у роботі дільничної виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання. У разі непідтвердження згоди особи на участь у роботі дільничної виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання окружна виборча комісія відхиляє кандидатуру такої особи.

7. Технічні описки та неточності, допущені у поданні, не є підставою для відхилення внесених кандидатур.

У разі виявлення технічних помилок та неточностей при зазначенні у поданні прізвища, імені та по батькові особи, дати її народження — в постанові про утворення дільничної виборчої комісії зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів.

8. Кандидатури до складу дільничної виборчої комісії можуть бути відхилені лише з підстав порушення вимог частини шостої цієї статті, статті 34 цього Кодексу шляхом прийняття відповідного рішення окружною виборчою комісією»;

частину десяту доповнити новими абзацами другим та третім такого змісту:

«Положення цієї частини щодо права на пропорційну частку кожної категорії керівних посад застосовуються лише при утворенні дільничних виборчих комісій. У разі формування дільничної виборчої комісії внаслідок дострокового припинення повноважень її попереднього складу положення цієї частини не застосовуються.

У разі дострокового припинення повноважень голови, заступника голови, секретаря дільничної виборчої комісії і невнесення суб'єктом подання, від якого було включено відповідну особу до складу дільничної виборчої комісії, інших кандидатур на заміну не пізніше ніж на наступний день з дня отримання повідомлення про виникнення підстав для припинення їх повноважень, але не пізніше останнього дня перед днем голосування, на відповідну посаду голови, заступника голови, секретаря дільничної виборчої комісії призначається інший член цієї комісії без дотримання права на пропорційну частку кожної категорії керівних посад відповідного суб'єкта подання»;

частину одинадцяту доповнити словами «або Центральною виборчою комісією»;

58) у частині другій статті 86:

пункт 2 після слів «контролює використання виборчими комісіями» доповнити словами «регіональними та територіальними представництвами Центральної виборчої комісії»;

пункт 4 після слів «на рахунках виборчих комісій» доповнити словами «регіональних та територіальних представництв Центральної виборчої комісії»;

пункт 5 викласти в такій редакції:

«5) реєструє кандидатів на пост Президента України, уповноважених представників кандидатів у Центральній виборчій комісії, довірених осіб кандидатів на пост Президента України»;

у пункті 8 слова «передає їх» замінити словами «їх передачу»;

у пункті 9 слова «здійснює контроль за надходженням і використанням коштів» замінити словами «безпосередньо та через свої регіональні та територіальні представництва здійснює контроль за надходженням і використанням коштів»;

у пункті 10 слова «передає їх» замінити словом «передачу»;

у пункті 12 слово «реєструє» замінити словом «акредитує»;

пункти 14 та 16 викласти в такій редакції:

«14) реєструє офіційних спостерігачів від кандидатів на пост Президента України, партій — суб'єктів виборчого процесу, громадських організацій у закордонному окрузі, а також офіційних спостерігачів від громадських організацій у загальнодержавному окрузі»;

«16) розглядає заяви і скарги в порядку, встановленому цим Кодексом та Законом України «Про Центральну виборчу комісію»»;

59) у частині першій статті 87:

у пункті 7 слово «виборчого» виключити;

пункт 14 викласти в такій редакції:

«14) реєструє офіційних спостерігачів від кандидатів на пост Президента України, партій — суб'єктів виборчого процесу, громадських організацій у відповідному територіальному окрузі»;

у пункті 16 слово «виборчого» виключити;

пункт 18 доповнити словами «за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архівної справи»;

доповнити пунктом 18^1 такого змісту:

«18^1) узагальнює інформацію щодо поданих до окружної та дільничних виборчих комісій заяв та скарг, що стосуються процесу виборів Президента України, а також результатів їх розгляду, вивішує цю інформацію на стенді офіційних матеріалів комісії для загального ознайомлення та подає її до Центральної виборчої комісії у встановленому нею порядку для розміщення на її офіційному веб-сайті»;

доповнити новим абзацом двадцять другим такого змісту:

«Повноваження окружної виборчої комісії, визначені пунктами 6, 7, 10, 15, 18 цієї частини, можуть виконувати територіальні представництва Центральної виборчої комісії у разі їх утворення»;

60) у частині першій статті 88:

у пункті 8 слова «про підсумки голосування» замінити словами «про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці»;

доповнити новим пунктом 11 такого змісту:

«11) узагальнює інформацію щодо поданих до дільничної виборчої комісії звернень, що стосуються процесу виборів Президента України, а також результатів їх розгляду, вивішує цю інформацію на стенді офіційних матеріалів комісії для загального ознайомлення та подає її до окружної виборчої комісії для узагальнення та передачі до Центральної виборчої комісії для розміщення на її офіційному веб-сайті».

У зв'язку з цим пункт 11 вважати пунктом 12;

61) у статті 89:

частину першу після слів «цього Кодексу та законів України» доповнити словами «невиконання рішення виборчої комісії вищого рівня»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Повноваження члена виборчої комісії припиняються з підстав, передбачених пунктами 1—12, 14, 15 частини третьої цієї статті, з моменту прийняття рішення про припинення повноважень члена комісії виборчою комісією, яка її утворила. При виникненні обставин, передбачених пунктом 13 частини третьої цієї статті, повноваження члена виборчої комісії припиняються з моменту відмови особи поставити свій підпис під текстом присяги на засіданні виборчої комісії або неприбуття такої особи на перші два засідання виборчої комісії після включення особи до складу цієї комісії, про які їй було повідомлено.

Про дострокове припинення повноважень у зв'язку з відмовою від складення присяги члена комісії невідкладно повідомляється Центральна виборча комісія або відповідна окружна виборча комісія для прийняття рішення про зміни в складі відповідної виборчої комісії.

Особа, яка подала заяву про складення повноважень, продовжує виконувати обов'язки голови, заступника голови, секретаря, члена виборчої комісії до моменту прийняття відповідного рішення комісією, яка утворила таку комісію.

Подання про заміну члена виборчої комісії вноситься за підписом осіб, визначених частиною другою статті 84, частиною другою статті 85 цього Кодексу, на паперових носіях та в електронному вигляді до відповідної виборчої комісії за формою, затвердженою Центральною виборчою комісією. До подання додаються документи, передбачені частиною другою статті 84 та частиною шостою статті 85 цього Кодексу відповідно.

Зазначене подання підлягає розгляду у п'ятиденний строк, але не пізніше останнього дня перед днем голосування.

Подання про заміну члена виборчої комісії може вноситися за допомогою електронних сервісів в порядку, визначеному Центральною виборчою комісією»;

у частині п'ятій:

в абзаці першому слова «окремого члена виборчої комісії» виключити, а слово «другий» замінити словом «наступний»;

в абзаці третьому слово та цифру «пунктом 8» замінити словом та цифрами «пунктами 8, 13»;

абзац п'ятий після слів «припинення повноважень члена виборчої комісії» доповнити словами «у зв'язку з відмовою від складення присяги члена виборчої комісії чи»;

частини шосту та восьму викласти в такій редакції:

«6. У разі дострокового припинення повноважень усього складу виборчої комісії відповідна виборча комісія не пізніш як на третій день з дня припинення повноважень комісії, але не пізніш останнього дня перед днем голосування, затверджує новий склад виборчої комісії у порядку, встановленому цим Кодексом.

У разі дострокового припинення повноважень члена виборчої комісії, що призвело до зменшення кількісного складу виборчої комісії нижче від мінімальної кількості, встановленої відповідно частиною першою статті 84 або частиною першою статті 85 цього Кодексу, відповідна виборча комісія приймає рішення про включення нового

члена до складу відповідної виборчої комісії за поданням голови відповідно Центральної виборчої комісії або окружної виборчої комісії на підставі пропозицій членів відповідно Центральної виборчої комісії або окружної виборчої комісії для того, щоб кількісний склад такої виборчої комісії відповідав її мінімальній кількості (був не меншим). Таке рішення приймається одночасно з рішенням про дострокове припинення повноважень члена комісії.

У разі дострокового припинення повноважень члена дільничної виборчої комісії закордонної виборчої дільниці, інша особа може включатися до складу комісії за поданням Міністерства закордонних справ України.

Голова, заступник голови або секретар виборчої комісії можуть особисто подати власноручно написану заяву про складення своїх обов'язків (без припинення членства в комісії) до виборчої комісії, що утворила відповідну виборчу комісію»;

«8. У разі надходження подання про заміну члена виборчої комісії, який виконує обов'язки голови, заступника голови, секретаря виборчої комісії, рішення про включення до складу відповідної виборчої комісії іншого члена від того самого суб'єкта подання приймається з одночасним призначенням цієї особи на відповідну посаду в комісії, яку займав член комісії, повноваження якого достроково припинені.

У разі дострокового припинення повноважень голови, заступника голови, секретаря виборчої комісії з інших підстав, передбачених частиною третьою цієї статті, виборча комісія призначає на відповідну посаду іншу особу зі складу цієї комісії»;

62) частину другу статті 90 після слів «для фінансування своєї» доповнити словами «виборчої кампанії, в тому числі»;

63) у статті 91:

абзац перший частини третьої викласти в такій редакції:

«3. Видатки на підготовку та проведення виборів Президента України здійснюються Центральною виборчою комісією та окружними виборчими комісіями (регіональними або територіальними представництвами Центральної виборчої комісії) відповідно до затверджених Центральною виборчою комісією кошторисів у межах бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України»;

частини четверту та п'яту викласти в такій редакції:

«4. Кошти бюджету на підготовку та проведення виборів Президента України, бюджетні призначення за якими встановлені законом про Державний бюджет України, перераховуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, Центральній виборчій комісії відповідно до помісячного розпису асигнувань загального фонду Державного бюджету України, сформованого за пропозиціями Центральної виборчої комісії, за бюджетною програмою, за якою здійснюється фінансове забезпечення підготовки і проведення виборів Президента України.

5. Центральна виборча комісія затверджує середні норми видатків окружної виборчої комісії (регіонального або територіального представництва Центральної виборчої комісії), а також середні норми видатків для потреб дільничних виборчих комісій, які повинні включати, зокрема, видатки на оплату праці членів комісій та осіб, які залучаються до роботи у виборчій комісії, видатки, пов'язані із забезпеченням здійснення повноважень виборчих комісій (оплата транспортних послуг, послуг зв'язку, відшкодування за спожиті комунальні послуги тощо)»;

частину шосту після слів «Окружна виборча комісія» доповнити словами «(регіональне або територіальне представництво Центральної виборчої комісії)»;

частину восьму викласти в такій редакції:

«8. Окружна виборча комісія (регіональне або територіальне представництво Центральної виборчої комісії) не пізніш як у п'ятиденний строк з дня офіційного оголошення результатів виборів Президента України подає до Центральної виборчої комісії виписку з реєстраційного рахунка та припиняє рух коштів на цьому рахунку. У семиденний строк з дня офіційного оприлюднення результатів виборів Президента України Центральна виборча комісія відкликає залишок невикористаних асигнувань, виділених із загального фонду Державного бюджету України на підготовку і проведення виборів Президента України, шляхом надання коригуючого розподілу відкритих асигнувань центральному органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів»;

частину дев'яту після слів «Окружна виборча комісія» доповнити словами «(регіональне або територіальне представництво Центральної виборчої комісії)»;

частину десяту викласти в такій редакції:

«10. Контроль за правильним та цільовим використанням коштів державного бюджету, що виділяються на підготовку та проведення виборів Президента України, здійснюється Центральною виборчою комісією, регіональними представництвами Центральної виборчої комісії, органами державного фінансового контролю та Державною казначейською службою України у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією за погодженням із центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю, та Державною казначейською службою України»;

64) абзац перший частини першої статті 92 після слів «з оплатою їх праці в комісії» доповнити словами «на підставі цивільно-правового договору між ними і виборчою комісією (територіальним представництвом Центральної виборчої комісії)»;

65) частину третю статті 94 виключити;

66) частину третю статті 95 доповнити словами та цифрами «у порядку, встановленому відповідно до частини першої статті 94 цього Кодексу»;

67) у статті 96:

частину першу доповнити абзацами другим та третім такого змісту:

«Добровільні внески здійснюються виключно у грошовій формі.

Розмір виборчого фонду кандидата на пост Президента України не може перевищувати дев'яноста тисяч розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня відповідного року»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Банк або відділення зв'язку не приймає добровільний внесок до виборчого фонду кандидата на пост Президента України, що перевищує розмір, встановлений частиною другою цієї статті.

Документ, сформований за результатами такої банківської операції, повинен містити інформацію про прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, адресу місця проживання громадянина, реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб — платників податків та інших обов'язкових платежів (щодо осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті, — номер та (за наявності) серію паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від одержання ідентифікаційного номера чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії), дату народження, розмір (суму) внеску, призначення платежу.

Якщо добровільний внесок здійснюється фізичною особою, то обраний нею спосіб здійснення банківської операції повинен забезпечувати можливість ідентифікації цієї фізичної особи (в тому числі, якщо такі банківські операції здійснюються фізичними особами з використанням мережі Інтернет)»;

у частині восьмій слова «трьох днів» замінити словами «трьох робочих днів»;

частину дев'яту після слів «для фінансування його» доповнити словами «виборчої кампанії, в тому числі»;

68) у статті 97:

абзац третій частини шостої викласти в такій редакції:

«У разі виявлення в ході аналізу фінансових звітів ознак порушення вимог законодавства Центральна виборча комісія та Національне агентство з питань запобігання корупції у п'ятиденний строк з дня виявлення відповідних ознак письмово повідомляють про це відповідні органи, уповноважені забезпечити притягнення осіб, які вчинили порушення вимог законодавства, до передбаченої законом відповідальності або забезпечують притягнення відповідних осіб до такої відповідальності в межах своїх повноважень»;

у частині сьомій слова «(із зазначенням відомостей про особу, яка здійснила внесок до виборчого фонду, передбачених Законом України «Про політичні партії в Україні» для осіб, які здійснюють внески на підтримку партії)» та «(із зазначенням відомостей про отримувача платежу, передбачених Законом України «Про політичні партії в Україні»)» виключити;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. За рішенням Центральної виборчої комісії та у встановленому нею порядку фінансова звітність про надходження та використання коштів виборчого фонду, передбачена цією статтею, може подаватися до Центральної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів. В такому випадку паперова форма зазначеного звіту не подається»;

69) частини третю та четверту статті 99 викласти в такій редакції:

«3. Висування кандидата на пост Президента України партією здійснюється на з'їзді (зборах, конференції) відповідно до статуту цієї партії.

На з'їзді (зборах, конференції) партії щодо висування кандидата на пост Президента України за дорученням Голови Центральної виборчої комісії має право бути присутнім член Центральної виборчої комісії.

4. Повідомлення про час і місце проведення з'їзду (зборів, конференції) партії з метою висування кандидата на пост Президента України, порядок акредитації на такому з'їзді (зборах, конференції) представників засобів масової інформації, визначений його організаторами, не пізніш як за п'ять днів до дня проведення з'їзду (зборів, конференції) розміщується на офіційному веб-сайті партії та подається до Центральної виборчої комісії. Центральна виборча комісія не пізніше наступного дня з дня отримання такого повідомлення розміщує його на своєму офіційному веб-сайті»;

70) у статті 100:

у частині першій слова «засвідчену в порядку, встановленому Законом України «Про нотаріат» виключити;

пункт 3 частини другої після слів «зобов'язання в разі обрання» доповнити словами «Президентом України протягом місяця з дня офіційного оприлюднення результатів виборів»;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. До заяви про самовисування додаються документи, передбачені частиною першою статті 103 цього Кодексу»;

71) у статті 101:

у частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«1. Грошова застава вноситься партією, яка висунула кандидата на пост Президента України, або особисто кандидатом на пост Президента України, висунутим шляхом самовисування, у безготівковій формі одним платежем на спеціальний рахунок Центральної виборчої комісії (після початку виборчого процесу та до подання документів до Центральної виборчої комісії для реєстрації) в розмірі шістсот п'ятдесяти мінімальних заробітних плат, визначених у місячному розмірі (станом на день початку виборчого процесу)»;

абзац другий після слів «для внесення грошової застави» доповнити словами «та її розмір»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про відмову в реєстрації кандидата на пост Президента України партія чи кандидат на пост Президента України, які вносили грошову заставу, у п'ятиденний строк з дня прийняття такого рішення подають до Центральної виборчої комісії заяву із зазначенням відповідного рахунку (партії або кандидата на пост Президента України) для повернення внесеної грошової застави. У разі неподання такої заяви у встановлений цією частиною строк, грошова застава не повертається і перераховується до державного бюджету»;

доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. У разі надходження на спеціальний рахунок Центральної виборчої комісії для внесення грошової застави коштів у меншому розмірі, ніж визначено частиною першою цієї статті та/або коштів, які внесені із порушенням вимог, встановлених частиною першою цієї статті, такі кошти поверненню не підлягають та перераховуються до державного бюджету протягом п'яти днів після закінчення строку реєстрації кандидатів на пост Президента України»;

72) частину першу статті 102 після слів «встановленому цим Кодексом» доповнити словами «не пізніше ніж на п'ятий день з моменту реєстрації»;

73) у статті 103:

абзац перший, пункти 1 та 2 частини першої викласти в такій редакції:

«1. Центральна виборча комісія реєструє кандидата на пост Президента України, висунутого шляхом самовисування, за умови отримання разом із заявою, передбаченою частиною першою статті 100 цього Кодексу, таких документів:

1) довідки про наявність чи відсутність судимості, виданої уповноваженим органом після початку виборчого процесу;

2) автобіографії кандидата на пост Президента України, на паперовому носії та в електронному вигляді, що обов'язково повинна містити: прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності), усі попередні прізвища, власні імена, по батькові та дати їх зміни (якщо особа протягом останніх десяти років до дня виборів змінювала прізвище та/або власне ім'я (одне з власних імен чи всі власні імена), та/або по батькові), число, місяць, рік і місце народження, громадянство із зазначенням часу проживання на території України, відомості про освіту, трудову діяльність, посаду (заняття), місце роботи, партійність, адресу місця проживання, наявність чи відсутність представницького мандата, контактний номер телефону, відомості про наявність чи відсутність судимості, дату складання автобіографії та підпис кандидата (складається у друкованому вигляді)»;

у пункті 2 частини другої слово «чи» замінити словами «та/або»;

частину третю доповнити абзацом другим такого змісту:

«Документи для реєстрації кандидата на пост Президента України можуть подаватися до Центральної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією. В такому разі вимоги частини першої статті 100 цього Кодексу щодо особистої подачі до Центральної виборчої комісії заяви про самовисування не застосовуються»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Документи до Центральної виборчої комісії для реєстрації кандидатів на пост Президента України подаються не пізніше ніж за п'ятдесят п'ять днів до дня виборів. У разі порушення цього строку, а також у разі подачі документів засобами поштового зв'язку (в тому числі — електронної пошти в іншому порядку, ніж встановлений Центральною виборчою комісією), а також в іншому порядку без урахування вимог цього Кодексу, документи щодо реєстрації кандидатів на пост Президента України Центральною виборчою комісією не розглядаються та повертаються листом члена Центральної виборчої комісії за дорученням Голови Центральної виборчої комісії»;

у частині шостій слова «засвідчена в порядку, встановленому Законом України «Про нотаріат» виключити;

частину дев'яту доповнити абзацом другим такого змісту:

«У рішенні Центральної виборчої комісії про реєстрацію кандидата на пост Президента України зазначається прізвище, ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності), рік народження, відомості про освіту, посаду (заняття), місце роботи, партійність, місце проживання, суб'єкта висунення кандидата на пост Президента України»;

74) пункт 1 частини першої статті 105 викласти в такій редакції:

«1) звернення кандидата на пост Президента України у будь-який час після його реєстрації, але не пізніш як за двадцять три дні до дня виборів та не пізніш як за тринадцять днів до дня повторного голосування, з письмовою заявою про відмову від балотування. Така заява подається до Центральної виборчої комісії особисто кандидатом на пост Президента України»;

75) у статті 107:

абзац другий частини першої викласти в такій редакції:

«Інформаційні плакати кандидатів на пост Президента України виготовляються в доступних форматах, що забезпечують можливість ознайомлення з ними виборцям з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) із застосуванням розумного пристосування»;

у частині третій:

в абзаці другому слова «осіб, які пересуваються на кріслах колісних» замінити словами «виборців із порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)»;

в абзаці третьому слова «та інформаційними буклетами суб'єктів виборчого процесу» замінити словами «кандидатів на пост Президента України»;

76) статтю 109 доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Кандидат на пост Президента України з метою забезпечення належної участі у виборчому процесі, представництва та захисту його інтересів може мати уповноваженого представника у Центральній виборчій комісії з правом дорадчого голосу, довірених осіб в загальнодержавному виборчому окрузі та в територіальних округах та офіційних спостерігачів.

Документи для реєстрації зазначених осіб можуть подаватися до Центральної виборчої комісії та окружних виборчих комісій за допомогою електронних сервісів в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією»;

77) у статті 110:

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Заява про реєстрацію уповноваженого представника кандидата на пост Президента України у Центральній виборчій комісії за підписом особи, висунутої кандидатом на пост Президента України, може подаватися до Центральної виборчої комісії одночасно із заявою про реєстрацію кандидата на пост Президента України. У заяві про реєстрацію уповноваженого представника кандидата на пост Президента України у Центральній виборчій комісії зазначаються прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності) уповноваженого представника, його громадянство, день, місяць і рік народження, місце роботи, займана посада (заняття), адреса для листування, контактний номер телефону та адреса електронної пошти, відомості про відсутність судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята в установленому законом порядку. До заяви додається копія паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки) або копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України).

У разі виявлення технічних помилок та неточностей у заяві про реєстрацію уповноваженого представника кандидата на пост Президента України у Центральній виборчій комісії — в постанові Центральної виборчої комісії про його реєстрацію зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів»;

частину четверту доповнити новим другим реченням такого змісту: «У разі порушення вимог, встановлених частинами другою — третьою цієї статті, Центральна виборча комісія відмовляє в реєстрації уповноваженого представника кандидата на пост Президента України»;

частину сьому викласти в такій редакції:

«7. Кандидат на пост Президента України у будь-який час до завершення виборчого процесу або втрати ним статусу кандидата на пост Президента України може відкликати уповноваженого представника та делегувати до Центральної виборчої комісії іншу кандидатуру замість вибулої»;

78) у статті 111:

частину четверту викласти у такій редакції:

«4. Заява про реєстрацію довірених осіб кандидата на пост Президента України (в електронному вигляді та на паперових носіях) за підписом кандидата на пост Президента України, подається до Центральної виборчої комісії у будь-який час після реєстрації кандидата уповноваженим представником кандидата в Центральній виборчій комісії або кандидатом особисто. У разі подачі такої заяви до Центральної виборчої комісії в інший спосіб на паперових носіях — підпис кандидата на пост Президента України засвідчується у порядку, встановленому Законом України «Про нотаріат». У разі подачі такої заяви засобами електронної пошти вона засвідчується шляхом накладення кваліфікованого електронного підпису кандидата. У заяві про реєстрацію довірених осіб кандидата на пост Президента України зазначаються: прізвище, власне ім'я (всі власні імена) та по батькові (за наявності) кожної довіреної особи, відповідний виборчий округ, громадянство довіреної особи, число, місяць і рік народження, місце роботи, займана посада (заняття), адреса для листування, контактний номер телефону, відомості про відсутність судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята в установленому законом порядку. До заяви додаються копії паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки) або копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України)»;

частину п'яту доповнити абзацами другим та третім такого змісту:

«У разі виявлення технічних помилок та неточностей у заяві про реєстрацію довірених осіб кандидата на пост Президента України — в постанові Центральної виборчої комісії про реєстрацію довірених осіб зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів.

Центральна виборча комісія відмовляє в реєстрації довірених осіб кандидата на пост Президента України у разі порушення вимог, встановлених частинами першою та четвертою цієї статті»;

частини дев'яту та десяту викласти у такій редакції:

«9. Кандидат на пост Президента України у будь-який час до завершення виборчого процесу або втрати ним статусу кандидата на пост Президента України може відкликати довірену особу та внести до Центральної виборчої комісії іншу кандидатуру замість вибулої.

10. На підставі заяви, поданої відповідно до частини восьмої або дев'ятої цієї статті, не пізніш як на третій день з дня її надходження, а поданої напередодні і в день виборів, — невідкладно, Центральна виборча комісія приймає відповідне рішення. Копія відповідного рішення видається уповноваженому представнику кандидата на пост Президента України на його прохання та надсилається на його адресу електронної пошти»;

79) абзац другий частини другої статті 112 викласти у такій редакції:

«До подання додаються копії паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки) або копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України)»;

80) у статті 113:

у частині першій:

абзац перший після слів «а також форма» доповнити словами «та колір»;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«Після прийняття рішення Центральною виборчою комісією про затвердження тексту виборчого бюлетеня внесення змін до інформації про кандидатів на пост Президента України забороняється»;

частини четверту та сьому викласти у такій редакції:

«4. До виборчого бюлетеня для голосування в день виборів вносяться відомості про кандидатів на пост Президента України, зазначені у відповідній постанові Центральної виборчої комісії про їх реєстрацію. Ліворуч напроти відомостей про кожного кандидата на пост Президента України розташовується порожній квадрат.

Черговість включення кандидатів до виборчого бюлетеня визначається шляхом жеребкування, що проводиться Центральною виборчою комісією у встановленому нею порядку до прийняття рішення про затвердження тексту виборчого бюлетеня»;

«7. Виборчі бюлетені для кожної виборчої дільниці виготовляються, як правило, у кількості, що на 0,5 відсотка перевищує кількість виборців, включених до списку виборців на виборчій дільниці, з можливим відхиленням зазначеної кількості з урахуванням кратності розміщення виборчих бюлетенів у межах поліграфічного листа при їх виготовленні. У разі встановлення, що кількість виборців на окремих виборчих дільницях на момент завершення виготовлення виборчих бюлетенів є більша, ніж виготовлено бюлетенів, Центральна виборча комісія, за можливості, може прийняти рішення про замовлення виготовлення додаткової кількості бюлетенів для таких виборчих дільниць.

Виборчі бюлетені для голосування у закордонному окрузі для кожної закордонної виборчої дільниці виготовляються у кількості, що визначається Центральною виборчою комісією на підставі кількості виборців, включених до списку виборців на відповідній закордонній виборчій дільниці, кількості виборців, які отримали виборчі бюлете-

ні на цій виборчій дільниці на останніх загальнодержавних виборах, та середньої кількості виборців, які отримали виборчі бюлетені на виборчих дільницях у закордонному окрузі на останніх загальнодержавних виборах»;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про проведення експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій відповідно до частини першої статті 18 цього Кодексу Центральна виборча комісія організовує розробку експериментальних бюлетенів для проведення такого експерименту або пілотного проекту одночасно із вчиненням дій, передбачених статтями 114 та 115 цього Кодексу.

Експериментальний бюлетень, розроблений відповідно до абзацу першого цієї частини, повинен:

1) відрізнятися за формою і кольором від виборчого бюлетеня, форма якого затверджується Центральною виборчою комісією відповідно до частини першої цієї статті;

2) у верхній частині містити великими літерами напис: «ЕКСПЕРИМЕНТ» або «ПІЛОТНИЙ ПРОЕКТ»;

3) під відомостями, зазначеними у пункті 2 цієї частини, містити текст такого змісту: «Заповнення виборцем цього бюлетеня не засвідчує його волевиявлення, не створює юридичних наслідків, не може бути використане для встановлення підсумків або результатів виборів, а також оскарження рішення, дій або бездіяльності суб'єктів виборчого процесу»;

81) у статті 114:

частини першу та третю викласти у такій редакції:

«1. Центральна виборча комісія забезпечує виготовлення в централізованому порядку виборчих бюлетенів на підставі договору, укладеного між нею та державним спеціалізованим поліграфічним підприємством, яке виготовляє та реалізує бланки документів суворої звітності або інших документів, які потребують використання спеціальних елементів захисту.

Договір між Центральною виборчою комісією та відповідним підприємством укладається із застосуванням переговорної процедури закупівлі, виходячи із виробничих, технологічних та організаційних можливостей підприємства забезпечити своєчасний друк та ступені захисту виборчих бюлетенів»;

«3. Виборчі бюлетені отримуються Центральною виборчою комісією (регіональними представництвами та/або територіальними представництвами Центральної виборчої комісії) в упаковці підприємства-виготовлювача на підставі акта прийому-передачі за формою та в порядку, встановленими Центральною виборчою комісією. Зведена інформація на підставі актів прийому-передачі про кількість виборчих бюлетенів, виготовлених для кожного територіального (закордонного) округу, оприлюднюється на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії»;

абзац п'ятий частини сьомої викласти у такій редакції:

«Форма штампа «Вибув» затверджується Центральною виборчою комісією не пізніш як за двадцять шість днів до дня виборів. Окружні виборчі комісії (регіональні або територіальні представництва Центральної виборчої комісії) не пізніш як за сім днів до дня голосування забезпечують виготовлення таких штампів або використовують штампи, які були виготовлені раніше. Штампи «Вибув» під час виборчого процесу зберігаються в окружній виборчій комісії (територіальних представництвах Центральної виборчої комісії)»;

82) частину першу статті 115 після слів «представника Центральної виборчої комісії» та «представником Центральної виборчої комісії» доповнити словами «(регіонального або територіального представництва Центральної виборчої комісії), а після слів «а також» — словами «може підписуватися»;

83) у частині другій статті 116 слова «осіб з інвалідністю» замінити словами «виборців з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)»;

84) у статті 118:

у частині третій слова «внаслідок фізичних порушень» замінити словами «внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)»;

у частині шостій слова «внаслідок фізичних порушень» замінити словами «внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)»;

доповнити частиною дванадцятою такого змісту:

«12. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про проведення експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій відповідно до частини першої статті 18 цього Кодексу, відповідні виборчі комісії організовують порядок голосування в рамках такого експерименту або пілотного проекту одночасно із вчиненням дій, передбачених цією статтею, із дотриманням вимог, передбачених цим Кодексом.

Виборці можуть взяти участь у проведенні експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій, виключно за умови одночасного голосування ними в порядку, передбаченому цією статтею. Виборці не можуть бути примушені до участі в експерименті або пілотному проекті з використанням інноваційних технологій»;

85) у статті 119:

частину першу викласти у такій редакції:

«1. Виборцю, який внесений до списку виборців на звичайній чи на спеціальній виборчій дільниці, але внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) не здатний пересуватися самостійно, дільнична виборча комісія надає можливість голосувати за місцем перебування такого виборця»;

частину чотирнадцяту доповнити абзацом другим такого змісту:

«Член сім'ї виборця або особа, яка здійснює за ним догляд, має право бути присутнім при голосуванні виборця, допомогти йому заповнити виборчий бюлетень та вкинути його у виборчу скриньку, якщо виборець внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) не може самостійно виконати ці дії»;

доповнити частиною дев'ятнадцятою такого змісту:

«19. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про проведення експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій відповідно до частини першої статті 18 цього Кодексу, відповідні виборчі комісії організовують проведення експерименту або пілотного проекту одночасно із вчиненням дій, передбачених цією статтею, із дотриманням вимог, передбачених цим Кодексом.

Виборці можуть взяти участь у проведенні експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій виключно за умови одночасного голосування ними в порядку, передбаченому цією статтею.

Виборці не можуть бути примушені до участі в експерименті або пілотному проекті з використанням інноваційних технологій»;

86) у статті 120:

частини третю та п'яту викласти у такій редакції:

«3. У разі якщо під час проведення голосування до дільничної виборчої комісії надійшли звернення стосовно порушень, що мали місце під час проведення голосування на виборчій дільниці, дільнична виборча комісія розглядає їх на початку засідання, до початку підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці»;

«5. Кожен член дільничної виборчої комісії, відповідальний за роботу із списком виборців, підраховує та вносить на кожний отриманий ним аркуш списку виборців такі відомості (по кожному аркушу окремо):

1) кількість виборців, внесених у список виборців, на виборчій дільниці;

2) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені (за підписами виборців та відмітками «голосував за місцем перебування» у списку виборців)»;

частину сьому після слів «цього Кодексу» доповнити словами «(зіпсованими виборчими бюлетенями)»;

87) у статті 121:

у частині першій:

абзац перший доповнити словами «не пізніше ніж за вісімдесят днів до дня виборів»;

абзаци другий та третій викласти в такій редакції:

«Забороняється складання протоколів дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці в іншому порядку, ніж визначений Центральною виборчою комісією.

Порядок виготовлення та вимоги до протоколів дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці встановлюються Центральною виборчою комісією не пізніше ніж за сімдесят днів до дня виборів»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Забороняється заповнення протоколів про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці олівцем, а також внесення до них будь-яких виправлень без відповідного рішення комісії»;

доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

«11. У разі застосування автоматизованої інформаційно-аналітичної системи дільничною виборчою комісією секретар комісії або відповідальна особа, визначена рішенням дільничної виборчої комісії, вносить до автоматизованої інформаційно-аналітичної системи відомості, необхідні для складання протоколу про підрахунок голосів виборців та забезпечує їх перевірку засобами цієї системи.

У разі правильності заповнення протоколу відповідальна особа повинна:

1) роздрукувати чотири примірники протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці та передати їх голові, заступнику голови, секретарю та іншим членам дільничної виборчої комісії для підписання та проставляння печатки дільничної виборчої комісії. Інформація про підрахунок голосів виборців невідкладно надається для ознайомлення кандидатам на пост Президента України, їх довіреним особам, офіційним спостерігачам, присутнім на засіданні, які мають право підписати перші примірники протоколу;

2) після підписання протоколу про підрахунок голосів виборців усіма членами комісії, присутніми на засіданні, надіслати його до окружної виборчої комісії та Центральної виборчої комісії засобами автоматизованої інформаційно-аналітичної системи. Копії протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці можуть виготовлятися за допомогою автоматизованої інформаційно-аналітичної системи та надаються членам дільничної виборчої комісії, кандидатам на пост Президента України, їх довіреним особам, офіційним спостерігачам, присутнім при підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці, на їх прохання, відповідно до частини восьмої цієї статті, засвідчені секретарем дільничної виборчої комісії та скріплені печаткою комісії»;

88) у статті 124:

у частині шостій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«6. У разі виявлення у протоколі дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці виправлень, помилок, неточностей, які можливо усунути без повторного підрахунку голосів виборців, окружна виборча комісія приймає рішення, зазначене у пункті 2 частини п'ятої цієї статті (якщо зміст таких виправлень, помилок та неточностей неможливо з'ясувати без складання протоколу з позначкою «Уточнений»), або розглядає питання про внесення змін до зазначених відомостей з метою усунення виявлених недоліків без повторного підрахунку голосів»;

абзац другий після слів «За результатом» доповнити словом «такого»;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«Дільнична виборча комісія зобов'язана у строк, визначений окружною виборчою комісією, розглянути питання про внесення змін до протоколу без перерахунку бюлетенів. Протокол з позначкою «Уточнений» складається відповідно до цього Кодексу у порядку, в якому було складено протокол дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, який потребує уточнення, транспортується і передається окружній виборчій комісії в порядку, встановленому статтею 123 цього Кодексу»;

у частині дванадцятій слова «частині тринадцятій» замінити словами «частині одинадцятій»;

89) у частині шостій статті 125 слова «про порушення окружною виборчою комісією порядку встановлення підсумків голосування в межах територіального округу» виключити;

90) у частині першій статті 126 слово «приймає» виключити, а після слів «виборчих дільницях» доповнити словами «що надійшли до Комісії»;

91) у статті 127:

у частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«1. Центральна виборча комісія на своєму засіданні протягом десяти днів, але не пізніше ніж на третій день з дня отримання всіх протоколів окружних виборчих комісій про підсумки голосування в межах відповідних територіальних округів на підставі цих протоколів, у тому числі з позначкою «Уточнений», та протоколу Центральної виборчої комісії про підсумки голосування в межах закордонного округу встановлює результати голосування у день виборів Президента України, про що складає протокол. Центральна виборча комісія зобов'язана встановити результати голосування у день виборів Президента України незалежно від кількості виборчих дільниць (виборчих округів), на яких (в межах яких) голосування не було організовано і проведено відповідно до вимог статей 118 або 119 цього Кодексу»;

абзаци четвертий — тридцятий замінити тринадцятьма новими абзацами такого змісту:

«До протоколу про результати голосування у день виборів Президента України заносяться прописом та цифрами такі відомості:

1) кількість виборчих бюлетенів, виготовлених на замовлення Центральної виборчої комісії;

2) кількість виборчих бюлетенів, одержаних окружними виборчими комісіями;

3) кількість невикористаних виборчих бюлетенів, погашених окружними виборчими комісіями;

4) кількість виборчих бюлетенів, одержаних дільничними виборчими комісіями та виготовлених ними з дозволу Центральної виборчої комісії;

5) кількість невикористаних виборчих бюлетенів, погашених дільничними виборчими комісіями;

6) кількість виборців, включених до списків виборців на виборчих дільницях;

7) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;

8) кількість виборчих бюлетенів, що не підлягають врахуванню, виявлених на виборчих дільницях;

9) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні;

10) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;

11) кількість голосів виборців, поданих за кожного кандидата на пост Президента України;

12) відсоток голосів виборців, поданих за кожного кандидата на пост Президента України, у відношенні до кількості виборців, які взяли участь у голосуванні»;

абзац перший частини другої викласти в такій редакції:

«2. Відомості про підсумки голосування цифрами заносяться до протоколу Центральної виборчої комісії про результати голосування у день виборів Президента України. Відомості, зазначені у пунктах 2—12 частини першої цієї статті, вносяться по кожному територіальному округу та сумарно по загальнодержавному округу. Протокол підписується Головою, заступниками Голови, секретарем та іншими членами Центральної виборчої комісії, присутніми на засіданні Центральної виборчої комісії, та засвідчується печаткою Центральної виборчої комісії. У протоколі зазначаються дата і час (година і хвилини) його підписання членами Центральної виборчої комісії. У разі незгоди із встановленими результатами голосування у день виборів, зафіксованими у протоколі Центральної виборчої комісії, член Центральної виборчої комісії підписує протокол із приміткою «З окремою думкою». Письмовий виклад окремої думки члена Центральної виборчої комісії додається до протоколу про результати голосування у день виборів Президента України. У разі відсутності у протоколі підпису члена Центральної виборчої комісії напроти його прізвища зазначається причина відсутності члена Центральної виборчої комісії на її засіданні. Перший примірник протоколу мають право підписати кандидати на пост Президента України, їх уповноважені представники у Центральній виборчій комісії, присутні при встановленні результатів голосування у день виборів Президента України. Зміст протоколу невідкладно оприлюднюється на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії»;

частини третю та четверту викласти в такій редакції:

«3. Обраним у день виборів Президентом України вважається кандидат, який одержав на виборах більше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні. У такому разі у протоколі Центральної виборчої комісії про результати голосування в день виборів Президента України зазначаються прізвище та ініціали кандидата, якого відповідно до цього Кодексу обрано Президентом України.

4. Якщо до виборчого бюлетеня для голосування у день виборів було включено не більше двох кандидатів на пост Президента України і за результатами голосування у день виборів Президента України жоден кандидат не був обраний відповідно до вимог частини третьої цієї статті, Центральна виборча комісія на підставі пункту 1 частини четвертої статті 76 цього Кодексу приймає рішення про звернення до Верховної Ради України з поданням про призначення повторних виборів Президента України, про що зазначається у протоколі про результати голосування в день виборів Президента України. Якщо після закінчення строку реєстрації кандидатів на пост Президента України не зареєстровано жодного кандидата, Центральна виборча комісія на підставі пункту 2 частини четвертої статті 76 цього Кодексу не пізніше як на п'ятий день після закінчення строку реєстрації приймає рішення про звернення до Верховної Ради України з поданням про призначення повторних виборів Президента України»;

у частині п'ятій слово «підсумки» замінити словом «результати»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Повідомлення про результати голосування у день виборів Президента України Центральна виборча комісія публікує в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» не пізніш як на третій день після підписання протоколу про результати голосування у день виборів Президента України»;

92) у статті 128:

у частині другій слова «у підсумку» замінити словами «за результатами»;

у частині четвертій:

в абзаці першому слова «зняття своєї кандидатури з балотування» замінити словами «відмову від балотування»;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі призначення Центральною виборчою комісією повторного голосування статус кандидатів на пост Президента України, уповноважених представників кандидатів на пост Президента України в Центральній виборчій комісії, довірених осіб кандидатів на пост Президента України в загальнодержавному окрузі та територіальних округах, офіційних спостерігачів від партій, які висунули кандидатів на пост Президента України, офіційних спостерігачів від кандидатів на пост Президента України зберігають лише кандидати на пост Президента України, включені до виборчого бюлетеня для повторного голосування, їх уповноважені представники в Центральній виборчій комісії, довірені особи цих кандидатів у загальнодержавному окрузі та територіальних округах, офіційні спостерігачі від партій, які висунули цих кандидатів, офіційні спостерігачі від таких кандидатів, офіційні спостерігачі від громадських організацій, іноземних держав та міжнародних організацій, які були зареєстровані (акредитовані) до дня виборів Президента України та продовжують здійснювати передбачені цим Кодексом повноваження під час підготовки, організації та проведення повторного голосування з виборів Президента України до моменту офіційного опублікування результатів виборів Президента України»;

частину сьому доповнити реченням такого змісту: «Заступники голови окружної виборчої комісії не призначаються»;

частину дев'яту доповнити словами «за формою, встановленою Центральною виборчою комісією»;

частину одинадцяту доповнити третім реченням такого змісту: «Заступники голови дільничної виборчої комісії не призначаються»;

частину чотирнадцяту після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Порядок виготовлення списку виборців для повторного голосування, а також форму такого списку встановлює Центральна виборча комісія».

У зв'язку з цим абзаци другий — п'ятий вважати відповідно абзацами третім — шостим;

у частині шістнадцятій слова «не включаються» замінити словами «можуть включатися за поданням Міністерства закордонних справ України»;

частину сімнадцяту після слів «виборчих округів» доповнити словами «протоколу про підсумки голосування в межах закордонного виборчого округу»;

у частині двадцятій слова «Якщо результатами» замінити словами «Якщо за результатами»;

93) частину першу статті 129 викласти в такій редакції:

«1. Якщо в протоколі про результати голосування в день виборів Президента України або протоколі про результати повторного голосування з виборів Президента України визначено особу, обрану Президентом України відповідно до частини третьої статті 127 або частин вісімнадцятої, дев'ятнадцятої статті 128 цього Кодексу, Центральна виборча комісія на своєму засіданні оприлюднює результати виборів Президента України, про що зазначається у протоколі засідання комісії, із зазначенням прізвища, імені, по батькові обраного Президента України, його року народження, професії, посади (заняття), місця роботи, місця проживання, партійності, суб'єкта висування»;

94) частину третю статті 132 виключити;

95) у частині другій статті 136 слова «дев'яносто» замінити словами «шістдесят»;

96) пункт 8 частини першої статті 137 виключити;

97) у статті 138:

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Регіональні списки кандидатів у депутати формуються у таких виборчих регіонах:

1) виборчий регіон № 1 (Київський) — місто Київ;

2) виборчий регіон № 2 (Вінницький) — Вінницька область;

3) виборчий регіон № 3 (Волинський) — Волинська область;

4) виборчий регіон № 4 (Дніпровський) — Дніпропетровська область;

5) виборчий регіон № 5 (Донецький) — Донецька область;

6) виборчий регіон № 6 (Житомирський) — Житомирська область;

7) виборчий регіон № 7 (Закарпатський) — Закарпатська область;

8) виборчий регіон № 8 (Запорізький) — Запорізька область;

9) виборчий регіон № 9 (Івано-Франківський) — Івано-Франківська область;

10) виборчий регіон № 10 (Київський обласний) — Київська область;

11) виборчий регіон № 11 (Кропивницький) — Кіровоградська область;

12) виборчий регіон № 12 (Луганський) — Луганська область;

13) виборчий регіон № 13 (Львівський) — Львівська область;

14) виборчий регіон № 14 (Миколаївський) — Миколаївська область;

15) виборчий регіон № 15 (Одеський) — Одеська область;

16) виборчий регіон № 16 (Південний) — Херсонська область, Автономна Республіка Крим, місто Севастополь;

17) виборчий регіон № 17 (Полтавський) — Полтавська область;

18) виборчий регіон № 18 (Рівненський) — Рівненська область;

19) виборчий регіон № 19 (Сумський) — Сумська область;

20) виборчий регіон № 20 (Тернопільський) — Тернопільська область;

21) виборчий регіон № 21 (Харківський) — Харківська область;

22) виборчий регіон № 22 (Хмельницький) — Хмельницька область;

23) виборчий регіон № 23 (Черкаський) — Черкаська область;

24) виборчий регіон № 24 (Чернівецький) — Чернівецька область;

25) виборчий регіон № 25 (Чернігівський) — Чернігівська область»;

доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Центральна виборча комісія не пізніш як на другий день після початку виборчого процесу оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті перелік територіальних округів із зазначенням їх номерів, меж та центрів виборчих регіонів»;

98) статтю 140 викласти в такій редакції:

«Стаття 140. Утворення окружних виборчих комісій

1. Окружна виборча комісія утворюється Центральною виборчою комісією не пізніш як за двадцять вісім днів до дня голосування у складі голови, заступника голови, секретаря та інших членів комісії у кількості не менше дванадцяти і не більше вісімнадцяти осіб.

2. Суб'єктами подання кандидатур до складу окружних виборчих комісій (далі — суб'єкт подання) є:

1) політична партія, депутатська фракція якої зареєстрована в Апараті Верховної Ради України поточного скликання;

2) політичні партії — суб'єкти виборчого процесу, кандидати у депутати від яких зареєстровані у загальнодержавному окрузі.

3. До складу окружної виборчої комісії обов'язково включаються (за наявності відповідного подання) по два представники від суб'єкта подання, зазначеного у пункті 1 частини другої цієї статті. Не більше ніж по одному представнику від суб'єктів подання, зазначених у пункті 2 частини другої цієї статті, включаються до складу окружної виборчої комісії за результатами жеребкування, що проводиться Центральною виборчою комісією у встановленому нею порядку,

не пізніш як на третій день після закінчення строку внесення подань, зазначених у частині четвертій цієї статті.

Кандидатури, внесені до складу окружної виборчої комісії, можуть бути відхилені лише з підстав їх невідповідності вимогам, зазначеним у статті 34 цього Кодексу, порушення вимог частин четвертої — шостої цієї статті шляхом прийняття відповідного рішення Центральною виборчою комісією, або в результаті застосування механізму жеребкування, передбаченого цією частиною. Рішення про відхилення кандидатур за результатами жеребкування не приймається.

4. Центральний керівний орган суб'єкта подання не пізніш як за тридцять три дні до дня голосування подає до Центральної виборчої комісії на паперових носіях та в електронному вигляді за формою, затвердженою Центральною виборчою комісією, список осіб від цього суб'єкта подання для включення їх до складу відповідних окружних виборчих комісій. Подання підписується керівником суб'єкта подання (або особою, яка виконує його повноваження) та скріплюється печаткою відповідного суб'єкта подання.

Подання стосовно кандидатур до складу окружних виборчих комісій може вноситися до Центральної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів в порядку, визначеному Центральною виборчою комісією.

5. У поданні кандидатур до складу окружних виборчих комісій зазначаються:

1) прізвище, ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності) особи;

2) число, місяць, рік народження;

3) громадянство особи;

4) місце проживання, адреса житла та контактні телефони особи;

5) відомості про володіння державною мовою;

6) освіта;

7) місце роботи та займана посада особи;

8) наявність досвіду роботи у виборчих комісіях;

9) відомості про відсутність у особи судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, яка не погашена або не знята у встановленому законом порядку.

6. До подання додаються копії паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки), копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України) кожної запропонованої особи.

Заяви осіб, запропонованих до складу окружної виборчої комісії, про згоду на участь у роботі виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання, згоду виконувати посадові обов'язки голови, заступника голови або секретаря виборчої комісії та про ненадання згоди на участь у роботі виборчої комісії іншим суб'єктам подання на відповідних виборах, надаються відповідним політичним партіям — суб'єктам подання до моменту внесення до Центральної виборчої комісії подання стосовно кандидатур до складу окружних виборчих комісій.

У разі виявлення Центральною виборчою комісією одночасного внесення однієї кандидатури до складу окружної виборчої комісії від різних суб'єктів подання Комісія звертається до відповідних суб'єктів подання, кандидата, запропонованого до складу окружної виборчої комісії, для уточнення інформації та надання заяви про згоду на участь у роботі окружної виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання. У разі непідтвердження згоди особи на участь у роботі окружної виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання Центральна виборча комісія відхиляє кандидатуру такої особи.

7. Технічні описки та неточності, допущені у поданні, не є підставою для відхилення внесених кандидатур.

У разі виявлення технічних помилок та неточностей при зазначенні у поданні прізвища, імені та по батькові особи, дати її народження — в постанові про утворення окружної виборчої комісії зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів.

8. У разі якщо у встановлений частиною четвертою цієї статті строк не надійшли подання щодо складу окружної виборчої комісії або якщо кількість запропонованих до складу окружної виборчої комісії осіб становить менше дванадцяти, окружна виборча комісія утворюється у строк, визначений частиною першою цієї статті, Центральною виборчою комісією за поданням Голови Центральної виборчої комісії, внесеним з дотриманням вимог, передбачених статтею 34 цього Кодексу, на підставі пропозицій членів Центральної виборчої комісії у кількості дванадцяти осіб з обов'язковим урахуванням поданих кандидатур від відповідних суб'єктів подання, передбачених частиною другою цієї статті.

9. Кожний суб'єкт подання має право на пропорційну частку кожної категорії керівних посад в окружних виборчих комісіях. Частка керівних посад для кожного суб'єкта подання кандидатур до складу окружних виборчих комісій в межах загальнодержавного округу визначається відповідно до кількості кандидатур, включених від цього суб'єкта до складу окружних виборчих комісій, у відношенні до загальної кількості осіб, включених до складу окружних виборчих комісій. Особа, включена до складу окружної виборчої комісії за поданням Голови Центральної виборчої комісії, не може бути призначена на керівну посаду у виборчій комісії, крім випадків, якщо до складу відповідної виборчої комісії не надійшли або надійшли у недостатній кількості подання від суб'єктів подання кандидатур до складу комісії. Розподіл керівних посад між суб'єктами подання в межах часток, визначених відповідно до цієї частини, визначається Центральною виборчою комісією. При цьому дотримується приблизна рівномірність територіального розподілу посад, отриманих представниками кожного суб'єкта подання.

Положення цієї частини щодо права на пропорційну частку кожної категорії керівних посад застосовуються лише при утворенні окружних виборчих комісій. У разі формування окружної виборчої комісії внаслідок дострокового припинення повноважень її попереднього складу положення цієї частини не застосовуються.

У разі дострокового припинення повноважень голови, заступника голови, секретаря окружної виборчої комісії і невнесення суб'єктом подання, від якого було включено відповідну особу до складу окружної виборчої комісії, інших кандидатур на заміну не пізніше ніж на наступний день з дня отримання повідомлення про виникнення підстав для припинення їх повноважень, але не пізніше останнього дня перед днем голосування, на відповідну посаду голови, заступника голови, секретаря окружної виборчої комісії призначається інший член цієї комісії без дотримання права на пропорційну частку кожної категорії керівних посад відповідного суб'єкта подання.

10. Голова, заступник голови та секретар окружної виборчої комісії мають бути представниками різних політичних партій.

11. Рішення про утворення окружних виборчих комісій та про їх склад, прийняте відповідно до вимог цього Кодексу, оприлюднюється на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії не пізніше дня, наступного після його прийняття. Рішення про зміни у складі окружної виборчої комісії оприлюднюється у порядку та строки, встановлені цією частиною, але не пізніше останнього дня перед днем голосування»;

99) у статті 141:

у частині першій слово «вісімнадцять» замінити словом «п'ятнадцять»;

у частині третій слова «п'ятдесят осіб» замінити словами «двісті осіб»;

абзац другий частини четвертої виключити;

частини п'яту, шосту, сьому і дев'яту викласти в такій редакції:

«5. До складу дільничної виборчої комісії звичайної чи спеціальної виборчої дільниці, крім випадків, передбачених частиною дванадцятою цієї статті, обов'язково включаються (за наявності відповідного подання) по одному представнику суб'єкта подання, зазначеного у пункті 1 частини другої статті 140 цього Кодексу. Не більше ніж по одному представнику від суб'єктів подання, зазначених у пункті 2 частини другої статті 140 цього Кодексу, включаються до складу дільничної виборчої комісії за результатами жеребкування, що проводиться окружною виборчою комісією не пізніш як на третій день після закінчення строку внесення подань, зазначених у частині шостій цієї статті, в порядку, визначеному Центральною виборчою комісією. Кандидатури, внесені до складу дільничної виборчої комісії, можуть бути відхилені лише з підстав їх невідповідності вимогам, встановленим статтею 34 цього Кодексу, а також внесення подання з порушенням вимог частин шостої та сьомої цієї статті шляхом прийняття відповідного рішення окружною виборчою комісією або в результаті застосування механізму жеребкування, передбаченого цією частиною. Рішення про відхилення кандидатур за результатами жеребкування не приймається.

6. Суб'єкт подання кандидатур до складу дільничних виборчих комісій не пізніш як за сімнадцять днів до дня голосування подає до відповідної окружної виборчої комісії на паперових носіях та в електронному вигляді за формою, затвердженою Центральною виборчою комісією, список осіб від цього суб'єкта подання (не більше однієї кандидатури до однієї виборчої комісії) для включення їх до складу відповідних дільничних виборчих комісій. У поданні зазначаються особи, запропоновані відповідним суб'єктом подання на посади голови, заступника голови та секретаря виборчої комісії. Подання від партії підписується керівником суб'єкта подання (або особою, яка виконує його повноваження) та скріплюється печаткою партії.

Від імені партії подання вносить уповноважена особа на підставі довіреності від партії або уповноважена особа партії в загальнодержавному чи територіальному виборчому окрузі.

Подання стосовно кандидатур до складу дільничних виборчих комісій може вноситися за допомогою електронних сервісів в порядку, визначеному Центральною виборчою комісією.

7. У поданні кандидатур до складу дільничних виборчих комісій зазначаються відомості, передбачені частиною п'ятою статті 140 цього Кодексу.

До подання додаються копії паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки), копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України) кожної запропонованої особи.

Заяви осіб, запропонованих до складу дільничної виборчої комісії, про згоду на участь у роботі виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання, згоду виконувати посадові обов'язки голови, заступника голови або секретаря виборчої комісії та про ненадання згоди на участь у роботі виборчої комісії іншим суб'єктам подання на відповідних виборах, надаються відповідним політичним партіям — суб'єктам подання, до моменту внесення до окружної виборчої комісії подання стосовно кандидатур до складу дільничних виборчих комісій.

У разі виявлення окружною виборчою комісією одночасного внесення однієї кандидатури до складу дільничної виборчої комісії від різних суб'єктів подання окружна виборча комісія звертається до відповідних суб'єктів подання, кандидата, запропонованого до складу дільничної виборчої комісії, для уточнення інформації та надання заяви про згоду на участь у роботі дільничної виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання. У разі непідтвердження згоди особи на участь у роботі дільничної виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання окружна виборча комісія відхиляє кандидатуру такої особи»;

«9. Технічні описки та неточності, допущені у поданні, не є підставою для відхилення внесених кандидатур.

У разі виявлення технічних помилок та неточностей при зазначенні у поданні прізвища, імені та по батькові особи, дати її народження — в постанові про утворення дільничної виборчої комісії зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів»;

у частині десятій:

в абзаці першому слова «щодо призначення відповідних осіб на посади голови, заступника голови та секретаря комісії» замінити словами «від суб'єктів подання кандидатур до складу комісії»;

доповнити абзацами другим та третім такого змісту:

«Положення цієї частини щодо права на пропорційну частку кожної категорії керівних посад застосовуються лише при утворенні дільничних виборчих комісій. У разі формування дільничної виборчої комісії внаслідок дострокового припинення повноважень її попереднього складу положення цієї частини не застосовуються.

У разі дострокового припинення повноважень голови, заступника голови, секретаря дільничної виборчої комісії і невнесення суб'єктом подання, від якого було включено відповідну особу до складу дільничної виборчої комісії, інших кандидатур на заміну не пізніше ніж на наступний день з дня отримання повідомлення про виникнення підстав для припинення їх повноважень, але не пізніше останнього дня перед днем голосування, на відповідну посаду голови, заступника голови, секретаря дільничної виборчої комісії призначається інший член цієї комісії без дотримання права на пропорційну частку кожної категорії керівних посад відповідного суб'єта подання»;

у частині одинадцятій слова «суб'єктів подання, передбачених частиною четвертою цієї статті» замінити словами «політичних партій, крім випадку, передбаченого частиною десятою цієї статті»;

частину п'ятнадцяту після слів «визначений відповідною виборчою комісією» доповнити словами «або Центральною виборчою комісією»;

100) у статті 142:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Дільнична виборча комісія закордонної виборчої дільниці утворюється Центральною виборчою комісією не пізніш як за п'ятнадцять днів до дня голосування у складі голови, заступника голови, секретаря та інших членів комісії. Кількісний склад дільничної виборчої комісії закордонної виборчої дільниці визначається відповідно до частин другої та третьої статті 141 цього Кодексу»;

у частині третій слова та цифри «мають суб'єкти подання, зазначені у частині другій статті 140 цього Кодексу, а також» замінити словами та цифрами «крім суб'єктів, зазначених у частині другій статті 140 цього Кодексу, має також»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Суб'єкт подання кандидатур до складу дільничної виборчої комісії закордонної виборчої дільниці не пізніш як за сімнадцять днів до дня голосування подає до Центральної виборчої комісії на паперових носіях та в електронному вигляді за формою, затвердженою Центральною виборчою комісією, список осіб від цього суб'єкта подання (не більше однієї кандидатури до однієї комісії) для включення їх до складу відповідних дільничних виборчих комісій. У цьому поданні зазначаються запропоновані особи на посади голови, заступника голови та секретаря комісії. Подання підписується керівником суб'єкта подання (або особою, яка виконує його повноваження) та скріплюється печаткою відповідного суб'єкта подання»;

у частині п'ятій слова і цифри «внесеного у строки, встановлені частиною четвертою цієї статті» та «у кількості, не меншій за мінімальний і не більшій за середній кількісний склад дільничних виборчих комісій, встановлений частинами другою чи третьою статті 141 цього Кодексу» виключити;

у частині шостій слова «заяви осіб, запропонованих до складу дільничної виборчої комісії, про згоду на участь у роботі виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання, згоду виконувати посадові обов'язки голови, заступника голови або секретаря виборчої комісії та про ненадання згоди на участь у роботі виборчої комісії іншим суб'єктам подання на відповідних виборах» виключити;

частину сьому виключити;

частину восьму викласти в такій редакції:

«8. Кандидатури, внесені Міністерством закордонних справ України включаються до складу дільничної виборчої комісії закордонної виборчої дільниці у випадку недостатньої кількості кандидатур, поданих від суб'єктів подання, зазначених у частині другій статті 140 цього Кодексу»;

у частині дев'ятій слова «другою, шостою і десятою» замінити словами «другою і шостою»;

частину десяту виключити;

101) у частині другій статті 143:

пункт 2 після слів «контролює використання виборчими комісіями» доповнити словами «регіональними та територіальними представництвами Центральної виборчої комісії»;

пункт 6 після слів «на рахунках виборчих комісій» доповнити словами «регіональних та територіальних представництв Центральної виборчої комісії»;

пункт 8 доповнити словами «довірених осіб кандидатів в депутати»;

пункт 9 викласти в такій редакції:

«9) безпосередньо та через свої регіональні та територіальні представництва здійснює контроль за надходженням і використанням коштів виборчих фондів партій, кандидатів у депутати у порядку, встановленому цим Кодексом»;

пункт 10 доповнити словами «а також офіційних спостерігачів від громадських організацій у загальнодержавному окрузі»;

у пункті 11 слово «реєструє» замінити словом «акредитує»;

у пункті 12 слова «і передає їх» замінити словами «і їх передачу»;

пункт 15 доповнити словами «та Законом України «Про Центральну виборчу комісію»;

102) у статті 144:

у частині першій:

пункт 18 доповнити словами «за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архівної справи»;

у пункті 19 слова «виборчої комісії заяв» замінити словами «та дільничних виборчих комісій заяв»;

доповнити абзацом двадцять другим такого змісту:

«Повноваження окружної виборчої комісії, визначені пунктами 8, 9, 10, 11, 12, 13, 18 цієї частини можуть виконувати територіальні представництва Центральної виборчої комісії у разі їх утворення»;

у частині другій слово «третій» замінити словом «другий»;

103) у частині першій статті 145:

у пункті 10 слова «заяви і скарги» замінити словом «звернення»;

у пункті 11 слова «заяв та скарг» замінити словом «звернень», а слова «Центральної виборчої комісії для розміщення на її офіційному веб-сайті» — словами «окружної виборчої комісії для узагальнення та передачі до Центральної виборчої комісії для розміщення на її офіційному веб-сайті»;

104) у статті 146:

частину першу доповнити словами «невиконання рішення виборчої комісії вищого рівня»;

у частині третій:

у пункті 6 слова «старости села, селища» виключити, а слова «офіційним спостерігачем, якщо виборчий процес» замінити словами «якщо виборчий процес»;

у пункті 7 слово «включенням» замінити словом «входженням», а слова «старост села, селища» виключити;

доповнити абзацами сімнадцятим — дев'ятнадцятим такого змісту:

«Подання про заміну члена виборчої комісії вноситься за підписом осіб, визначених частиною четвертою статті 140, частиною шостою статті 141, частиною четвертою статті 142 цього Кодексу, скріплюється печаткою суб'єкта подання, на паперових носіях та в електронному вигляді до відповідної виборчої комісії за формою, затвердженою Центральною виборчою комісією. До подання додаються документи, передбачені частиною шостою статті 140, частиною сьомою статті 141, частиною шостою статті 142 цього Кодексу відповідно.

Зазначене подання підлягає розгляду у п'ятиденний строк, але не пізніше останнього дня перед днем голосування.

Подання про заміну члена виборчої комісії може вноситися за допомогою електронних сервісів у порядку, визначеному Центральною виборчою комісією»;

частину четверту після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Про дострокове припинення повноважень у зв'язку з відмовою від складення присяги члена комісії невідкладно повідомляється Центральна виборча комісія або відповідна окружна виборча комісія для прийняття рішення про зміни у складі відповідної виборчої комісії»;

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

у частині п'ятій:

в абзаці першому слова «окремого члена виборчої комісії» виключити;

в абзаці другому слово «другий» замінити словом «наступний»;

в абзаці третьому слова та цифри «частиною першою статті 142» виключити;

в абзаці четвертому слово та цифри «пунктом 10» замінити словом та цифрами «пунктами 8, 10»;

в абзаці другому частини сьомої слово «повноважень» замінити словами «обов'язків (без припинення членства в комісії)»;

частину восьму викласти в такій редакції:

«8. У разі надходження подання про заміну члена виборчої комісії, який виконує обов'язки голови, заступника голови, секретаря виборчої комісії, рішення про включення до складу відповідної виборчої комісії іншого члена від того самого суб'єкта подання приймається з одночасним призначенням цієї особи на відповідну посаду в комісії, яку займав член комісії, повноваження якого достроково припинені.

У разі прийняття рішення про заміну голови, заступника голови, секретаря виборчої комісії без припинення повноважень зазначених осіб як членів виборчої комісії на відповідну посаду призначається інша особа зі складу цієї виборчої комісії. При цьому повинні бути додержані вимоги цього Кодексу щодо призначення голови, заступника голови та секретаря виборчої комісії від різних політичних партій»;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. У разі наявності підстав для дострокового припинення повноважень усього складу виборчої комісії, окремого члена виборчої комісії, які мають ознаки вчинення членами (окремим членом) цієї комісії кримінального або адміністративного правопорушення, відповідна виборча комісія одночасно з прийняттям такого рішення повідомляє про це правоохоронні органи для перевірки і реагування відповідно до закону»;

105) у статті 148:

у частині першій слова «виділених на підготовку та проведення виборів депутатів» виключити;

частину другу після слова «Обсяг» доповнити словом «бюджетних»;

абзац перший частини третьої викласти в такій редакції:

«3. Видатки на підготовку і проведення виборів депутатів здійснюються Центральною виборчою комісією та окружними виборчими комісіями (регіональними або територіальними представництвами Центральної виборчої комісії) відповідно до затверджених Центральною виборчою комісією кошторисів у межах бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України. Фінансове забезпечення виборчих комісій закордонних виборчих дільниць здійснюється Центральною виборчою комісією через Міністерство закордонних справ України»;

частини четверту, п'яту, шосту та восьму викласти в такій редакції:

«4. Кошти бюджету на підготовку і проведення виборів депутатів, бюджетні призначення за якими встановлені законом про Державний бюджет України, перераховуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, Центральній виборчій комісії відповідно до помісячного розпису асигнувань загального фонду Державного бюджету України, сформованого за пропозиціями Центральної виборчої комісії, за бюджетною програмою, за якою здійснюється фінансове забезпечення підготовки та проведення виборів.

5. Центральна виборча комісія затверджує середні норми видатків окружної виборчої комісії (регіонального або територіального представництва Центральної виборчої комісії), а також середні норми видатків для потреб дільничних виборчих комісій, які повинні включати, зокрема, видатки на оплату праці членів комісій та осіб, які залучаються до роботи у виборчій комісії, видатки, пов'язані із забезпеченням здійснення повноважень виборчих комісій (оплата транспортних послуг, послуг зв'язку, відшкодування за спожиті комунальні послуги тощо).

6. Окружна виборча комісія (регіональне або територіальне представництво Центральної виборчої комісії) у десятиденний строк з дня її (його) утворення на основі середніх норм видатків, затверджених відповідно до частини п'ятої цієї статті, складає єдиний кошторис видатків для підготовки і проведення виборів із включенням до нього видатків окружної виборчої комісії (регіонального або територіального представництва Центральної виборчої комісії) та видатків для потреб дільничних виборчих комісій. Єдиний кошторис видатків окружної виборчої комісії (регіонального або територіального представництва Центральної виборчої комісії) затверджується Центральною виборчою комісією»;

«8. Окружна виборча комісія (регіональне або територіальне представництво Центральної виборчої комісії) не пізніш як у семиденний строк з дня офіційного оприлюднення результатів виборів депутатів подає до Центральної виборчої комісії виписку з реєстраційного рахунка та припиняє рух коштів на цьому рахунку. У десятиденний строк з дня офіційного оприлюднення результатів виборів депутатів Центральна виборча комісія відкликає залишок невикористаних асигнувань, виділених із загального фонду Державного бюджету України на підготовку і проведення виборів депутатів, шляхом надання коригуючого розподілу відкритих асигнувань центральному органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів»;

частину дев'яту після слів «Окружна виборча комісія» доповнити словами «(регіональне або територіальне представництво Центральної виборчої комісії)»;

частину десяту після слів «здійснюється Центральною виборчою комісією» доповнити слова-

ми «регіональними представництвами Центральної виборчої комісії»;

106) перше речення частини першої статті 149 доповнити словами «(територіальним представництвом Центральної виборчої комісії)»;

107) у частині п'ятій та абзаці третьому частини чотирнадцятої статті 150 слово «вісімдесят» замінити словом «п'ятдесят»;

108) у статті 151:

частину першу доповнити абзацом другим такого змісту:

«Розмір виборчого фонду партії, кандидати у депутати від якої зареєстровані в загальнодержавному окрузі, не може перевищувати дев'яносто тисяч розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня відповідного року»;

в абзаці другому частини другої слова «є сам кандидат» замінити словами «може бути сам кандидат або його довірена особа»;

частину третю доповнити словами та цифрами «у порядку, встановленому відповідно до частини чотирнадцятої статті 150 цього Кодексу»;

109) у статті 152:

частини першу та четверту викласти в такій редакції:

«1. Виборчий фонд партії формується за рахунок її власних коштів, коштів кандидатів у депутати, включених до виборчих списків партії, а також добровільних внесків осіб, які відповідно до Закону України «Про політичні партії в Україні» мають право здійснювати внески на підтримку партій.

Виборчий фонд кандидата формується за рахунок власних коштів кандидата, власних коштів партії, до виборчого списку якої він включений, та добровільних внесків осіб, які відповідно до Закону України «Про політичні партії в Україні» мають право здійснювати внески на підтримку партій.

Добровільні внески здійснюються виключно у грошовій формі.

Загальний обсяг власних коштів кандидата у депутати не може перевищувати максимальний розмір внеску фізичної особи на підтримку партії протягом року, встановленого Законом України «Про політичні партії в Україні».

Власні кошти партії, яка висунула список кандидатів у народні депутати України, обмежуються лише розміром виборчого фонду»;

«4. Внески до виборчого фонду можуть здійснюватися фізичними та юридичними особами виключно у безготівковій формі шляхом перерахування відповідної суми на рахунок виборчого фонду.

Якщо внесок грошовими коштами здійснюється фізичною особою, то обраний нею спосіб здійснення банківської операції повинен забезпечувати можливість ідентифікації цієї фізичної особи (в тому числі якщо такі банківські операції здійснюються фізичними особами з використанням мережі Інтернет).

Документ, сформований за результатами такої банківської операції, повинен містити інформацію про прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, адресу місця проживання громадянина, реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб — платників податків та інших обов'язкових платежів (щодо осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті, — номер та (за наявності) серію паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від одержання ідентифікаційного номера, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії), дату народження, розмір (суму) внеску, призначення платежу»;

частину восьму після слів «протягом трьох» доповнити словом «робочих»;

110) у статті 153:

у частині п'ятій:

в абзаці першому слова «та Центральної виборчої комісії не пізніше дня, наступного за днем його надходження» замінити словами «Центральної виборчої комісії та Національного агентства з питань запобігання корупції не пізніше дня, наступного за днем його надходження»;

абзац другий після слів «на офіційних веб-сайтах партії (за наявності), Центральної виборчої комісії» доповнити словами «та Національного агентства з питань запобігання корупції»;

частину дев'яту викласти в такій редакції:

«9. У разі виявлення в ході аналізу фінансових звітів ознак порушення вимог законодавства Центральна виборча комісія, Національне агентство з питань запобігання корупції та відповідні регіональні або територіальні представництва Центральної виборчої комісії у п'ятиденний строк з дня виявлення відповідних ознак письмово повідомляють про це відповідні органи, уповноважені забезпечити притягнення осіб, які вчинили порушення вимог законодавства, до передбаченої законом відповідальності або забезпечують притягнення відповідних осіб до такої відповідальності в межах своїх повноважень»;

у частині десятій слова «(із зазначенням відомостей про особу, яка здійснила внесок до виборчого фонду, передбачених Законом України «Про політичні партії в Україні» для осіб, які здійснюють внески на підтримку партій)» та «(із зазначенням відомостей про отримувача платежу, передбачених Законом України «Про політичні партії в Україні»)» виключити;

доповнити частиною дванадцятою такого змісту:

«12. За рішенням Центральної виборчої комісії та у встановленому нею порядку фінансова звітність про надходження та використання коштів виборчого фонду, передбачена цією статтею, може подаватися до Центральної виборчої комісії та/або відповідного регіонального, територіального представництва Центральної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів. У такому випадку паперова форма вказаного звіту не подається»;

111) у статті 154:

частини другу — четверту викласти в такій редакції:

«2. Висування кандидатів у депутати розпочинається з першого дня виборчого процесу і закінчується за сорок п'ять днів до дня голосування.

3. Висування кандидатів у депутати партією, формування та затвердження загальнодержавного виборчого списку та регіональних виборчих списків здійснюються на її з'їзді (зборах, конференції) у порядку, встановленому статутом партії та цією статтею.

На з'їзді (зборах, конференції) партії щодо висування кандидатів у депутати за дорученням Голови Центральної виборчої комісії має право бути присутнім член Центральної виборчої комісії.

4. Повідомлення про час і місце проведення з'їзду (зборів, конференції) партії з метою висування кандидатів у депутати, порядок акредитації на такому з'їзді (зборах, конференції) представників засобів масової інформації, визначений його організаторами, не пізніш як за п'ять днів до дня проведення з'їзду (зборів, конференції) розміщується на офіційному веб-сайті партії та подається до Центральної виборчої комісії. Центральна виборча комісія не пізніше наступного дня з дня отримання такого повідомлення розміщує його на своєму офіційному веб-сайті»;

у частині восьмій слово «сімнадцяти» замінити словом «вісімнадцяти»;

частину дванадцяту доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі формування партією загальнодержавного та регіональних виборчих списків з кількістю кандидатів у депутати, яка не є кратною п'яти, до останніх у списку кандидатів (від 1 до 4) застосовується вимога щодо почергового включення кандидатів різної статі до списку»;

у частині шістнадцятій слова і цифри «у пунктах 2—10» замінити словами і цифрами «у пунктах 2—8»;

112) у статті 155:

у частині першій:

пункти 7 і 8 викласти в такій редакції:

«7) автобіографій кандидатів у депутати на паперовому носії та в електронному вигляді, що обов'язково повинні містити: прізвище, власне ім'я (всі власні імена) та по батькові (за наявності), всі попередні прізвища, власні імена, по батькові та дати їх зміни (якщо особа протягом останніх п'яти років до дня виборів змінювала прізвище та/або власне ім'я (одне з власних імен чи всі власні імена), та/або по батькові), число, місяць, рік і місце народження, громадянство із зазначенням часу проживання на території України, відомості про освіту, посаду (заняття), місце роботи, партійність, адресу місця проживання, наявність чи відсутність представницького мандата, контактний номер телефону, відомості про наявність чи відсутність судимості, дату складання автобіографії та підпис кандидата у депутати (складається у друкованому вигляді);

8) заяви кандидатів у депутати про наявність (відсутність) заборгованості зі сплати аліментів на утримання дитини, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання»;

частини другу і третю викласти в такій редакції:

«2. Центральна виборча комісія видає особі, яка подала документи, зазначені у частині першій цієї статті, довідку про їх прийняття. Довідка має містити перелік прийнятих документів, число, місяць і рік, а також час їх прийняття, посаду і прізвище особи, яка прийняла документи.

Документи для реєстрації кандидатів у депутати можуть подаватися до Центральної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

У такому разі вірність копій документів, передбачених частиною першою цієї статті, може засвідчуватися керівником відповідної партії з урахуванням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

3. Центральна виборча комісія не розглядає документи, зазначені у частині першій цієї статті, якщо вони подані з порушенням строків, передбачених частиною другою статті 158 цього Кодексу.

У разі порушення строків, передбачених частиною другою статті 158 цього Кодексу, а також у разі подачі документів засобами поштового зв'язку (в тому числі електронної пошти в іншому порядку, ніж встановлений Центральною виборчою комісією), а також в іншому порядку без урахування вимог цього Кодексу документи щодо реєстрації кандидатів у депутати Центральною виборчою комісією не розглядаються та повертаються листом члена Центральної виборчої комісії за дорученням Голови Центральної виборчої комісії»;

113) частини першу і другу статті 156 викласти в такій редакції:

«1. Партія, яка висунула виборчий список кандидатів у депутати, після початку виборчого процесу та до подання документів до Центральної виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати одним платежем вносить у безготівковій формі на спеціальний рахунок Центральної виборчої комісії грошову заставу в розмірі однієї тисячі мінімальних заробітних плат, визначених у місячному розмірі (станом на день початку виборчого процесу).

Реквізити рахунка для внесення грошової застави та її розмір не пізніш як у перший день виборчого процесу розміщуються Центральною виборчою комісією на її офіційному веб-сайті.

2. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про відмову в реєстрації всіх кандидатів у депутати, висунутих партією, внесена грошова застава у п'ятиденний строк після прийняття відповідного рішення перераховується на рахунок партії, з якого вносилася грошова застава.

У разі надходження на спеціальний рахунок Центральної виборчої комісії для внесення грошової застави коштів у меншому розмірі, ніж визначено частиною першою цієї статті, та/або коштів, які внесені із порушенням вимог, встановлених частиною першою цієї статті, такі кошти поверненню не підлягають та перераховуються до державного бюджету протягом п'яти днів після закінчення строку реєстрації кандидатів у депутати»;

114) статтю 157 після слів «встановленому цим Кодексом» доповнити словами «не пізніше ніж на п'ятий день з моменту реєстрації»;

115) у статті 158:

у частині першій слова «загальнодержавного та регіональних виборчих списків» замінити словами «загальнодержавного або загальнодержавного та регіонального виборчих списків»;

у частині другій слова «сімдесят п'ять» замінити словом «сорок»;

частини третю та четверту викласти в такій редакції:

«3. Особа, включена партією до загальнодержавного або загальнодержавного та регіонального виборчих списків, яка на день подання заяви партії про реєстрацію кандидатів у депутати до Центральної виборчої комісії не подала заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від цієї партії, вважається виключеною із загальнодержавного або загальнодержавного та регіонального виборчих списків партії з дня подання заяви партії. Заява такої особи про згоду балотуватися, подана після подання партією зазначеної заяви про реєстрацію кандидатів у депутати, не приймається.

4. Особа, включена партією до загальнодержавного або загальнодержавного та регіонального виборчих списків, має право до дня реєстрації її кандидатом відкликати свою заяву про згоду балотуватися кандидатом у депутати від цієї партії. Заява про відкликання заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від відповідної партії особисто подається відповідною особою до Центральної виборчої комісії. З моменту отримання Центральною виборчою комісією заяви про відкликання заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від партії така особа вважається виключеною із загальнодержавного або загальнодержавного та регіонального виборчих списків цієї партії. Про отримання такої заяви Центральна виборча комісія письмово повідомляє партію не пізніше наступного дня після отримання заяви. Повторна заява особи про її згоду балотуватися від цієї партії не приймається»;

в абзаці другому частини п'ятої слова «вважається виключеною» замінити словом «виключається»;

частину шосту доповнити реченням такого змісту: «Реєстрація кандидатів у депутати закінчується за тридцять п'ять днів до дня голосування».

116) у статті 159:

пункт 6 частини другої доповнити словами та цифрами «зокрема встановлення порушення вимог частин п'ятої та десятої статті 154 цього Кодексу»;

у частині третій:

в абзаці першому слова «підлягають виправленню або уточненню у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією і» виключити;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі відсутності в поданих партією на реєстрацію документах інформації, яка обов'язково повинна бути зазначена відповідно до вимог цього Кодексу, про це невідкладно повідомляється відповідний суб'єкт подання документів. Виявлені недоліки у поданих документах можуть бути усунуті шляхом подання не пізніше наступного дня після отримання зазначеного повідомлення уточнених або інших документів для реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати. Якщо уточнені або інші документи не надійшли у цей строк, відповідні документи вважаються відсутніми»;

117) у статті 160:

у частині першій:

в абзаці першому слова «та регіональних виборчих списків партії» замінити словами «або загальнодержавного та регіонального виборчих списків»;

пункти 1, 2 і 7 викласти в такій редакції:

«1) звернення кандидата у депутати не пізніш як за двадцять шість днів до дня голосування із особисто поданою заявою про відмову балотуватися, засвідченою в порядку, встановленому Законом України «Про нотаріат»;

2) звернення партії не пізніш як за двадцять шість днів до дня голосування про скасування рішення щодо реєстрації кандидата у депутати відповідно до рішення, прийнятого у порядку, передбаченому статутом партії, яке додається до такого звернення, підписане керівником та засвідчене печаткою партії»;

«7) включення кандидата у депутати до виборчих списків декількох партій на підставі його заяв про підтвердження згоди балотуватися кандидатом у депутати від відповідних партій»;

абзац десятий викласти в такій редакції:

«У разі надходження звернень, зазначених у пунктах 1, 2 цієї частини, Центральна виборча комісія приймає рішення про скасування реєстрації кандидата у депутати та виключення його із загальнодержавного та регіонального виборчих списків відповідної партії у дводенний строк з дня надходження звернення, але не пізніш як за двадцять чотири дні до дня голосування»;

в абзаці дванадцятому слова «п'ятдесят три дні» замінити словами «двадцять шість днів»;

у частині четвертій слова «та відповідного регіонального» замінити словами «або загальнодержавного та регіонального»;

118) абзац другий частини третьої статті 162 викласти в такій редакції:

«Інформаційні плакати партії виготовляються в доступних форматах, що забезпечують можливість ознайомлення з ними виборцям з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) із застосуванням розумного пристосування»;

119) частину третю статті 163 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Інформаційні буклети партії виготовляються в доступних форматах, що забезпечують можливість ознайомлення з ними виборцям з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) із застосуванням розумного пристосування»;

120) абзац шостий частини першої статті 164 викласти в такій редакції:

«Форма штампа «Вибув» затверджується Центральною виборчою комісією не пізніш як за двадцять шість днів до дня виборів. Окружні виборчі комісії (регіональні або територіальні представництва Центральної виборчої комісії) не пізніш як за сім днів до дня виборів забезпечують виготовлення таких штампів або використовують штампи, які були виготовлені раніше. Штампи «Вибув» під час виборчого процесу зберігаються в окружній виборчій комісії (територіальних представництвах Центральної виборчої комісії)»;

121) у статті 165:

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Заява про реєстрацію представника партії у Центральній виборчій комісії, підписана керівником партії та скріплена печаткою партії, та копія рішення центрального керівного органу партії про затвердження кандидатури представника партії у Центральній виборчій комісії може подаватися до Центральної виборчої комісії одночасно із заявою про реєстрацію кандидатів у депутати від партії. У заяві про реєстрацію представника партії у Центральній виборчій комісії зазначаються: прізвище, ім'я (всі власні імена) та по батькові (за наявності) представника партії, його громадянство, число, місяць і рік народження, місце роботи, займана посада (заняття), адреса для листування, контактний номер телефону та адреса електронної пошти, відомості про відсутність судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята в установленому законом порядку. До заяви додається копія паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки), копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України).

У разі виявлення технічних помилок та неточностей у заяві про реєстрацію представника партії у Центральній виборчій комісії в постанові Центральної виборчої комісії про його реєстрацію зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів»;

частину четверту доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі порушення вимог, встановлених частинами першою — третьою цієї статті, Центральна виборча комісія відмовляє в реєстрації представника партії у Центральній виборчій комісії»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Заява про реєстрацію уповноважених осіб партії в електронному вигляді та на паперових носіях, підписана керівником партії та скріплена печаткою партії, та копія рішення центрального керівного органу партії про затвердження списку уповноважених осіб партії подаються до Центральної виборчої комісії у будь-який час після реєстрації кандидатів у депутати, включених до виборчого списку партії. У заяві про реєстрацію уповноважених осіб партії зазначаються: відповідний виборчий округ, прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності) кожної уповноваженої особи, громадянство уповноваженої особи партії, число, місяць і рік народження, місце роботи, посада (заняття), адреса для листування, контактний номер телефону та адреса електронної пошти, відомості про відсутність судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята в установленому законом порядку. До заяви додаються копії паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки), копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України).

У разі виявлення технічних помилок та неточностей у заяві про реєстрацію уповноважених осіб партії в постанові Центральної виборчої комісії про їх реєстрацію зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів»;

частину сьому доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі порушення вимог, встановлених частинами другою, п'ятою, шостою цієї статті, Центральна виборча комісія відмовляє в реєстрації уповноваженої особи партії»;

у частині дев'ятій слова «дня голосування» замінити словами «завершення виборчого процесу»;

частину десяту викласти в такій редакції:

«10. Центральний керівний орган партії, який приймав рішення про затвердження представника партії у Центральній виборчій комісії чи уповноваженої особи партії, у будь-який час до завершення виборчого процесу може прийняти рішення про відкликання представника партії у Центральній виборчій комісії чи уповноваженої особи партії та про затвердження іншої кандидатури замість відкликаної та подати їх до Центральної виборчої комісії.

Документи для реєстрації представника партії у Центральній виборчій комісії, уповноваженої особи партії можуть подаватися до Центральної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією»;

122) статтю 166 доповнити частинами третьою — тринадцятою такого змісту:

«3. Кандидат у депутати, включений до регіонального списку партії з метою забезпечення належної участі у виборчому процесі, представництва та захисту його інтересів, може мати не більше двох довірених осіб у відповідному виборчому регіоні. Довірена особа повинна відповідати вимогам, встановленим частиною другою статті 165 цього Кодексу.

Документи для реєстрації довіреної особи можуть подаватися до Центральної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

4. Повноваження довірених осіб поширюються на відповідний виборчий регіон.

5. Довірена особа:

1) сприяє кандидату в його участі у виборчому процесі, у тому числі під час ведення передвиборної агітації;

2) представляє інтереси кандидата у відносинах з виборчими комісіями (крім Центральної виборчої комісії), органами державної влади, іншими державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, виборцями, іншими суб'єктами виборчого процесу на території відповідного виборчого регіону;

3) може брати участь з правом дорадчого голосу в засіданнях виборчих комісій (крім Центральної виборчої комісії) на території відповідного виборчого регіону;

4) має право бути присутньою на виборчій дільниці під час голосування та на засіданні дільничної виборчої комісії при підрахунку голосів виборців з урахуванням обмежень, встановлених цим Кодексом;

5) має права офіційного спостерігача від партії, передбачені частиною шостою статті 167 цього Кодексу;

6) має інші права, передбачені цим Кодексом для довіреної особи кандидата.

6. На довірену особу кандидата поширюються обмеження, встановлені частиною сьомою статті 167 цього Кодексу.

7. Заява про реєстрацію довірених осіб (в електронному вигляді та на паперових носіях) за підписом кандидата у депутати подається до Центральної виборчої комісії у будь-який час після реєстрації кандидата. У разі подачі такої заяви до Центральної виборчої комісії в інший спосіб на паперових носіях підпис кандидата засвідчується у порядку, встановленому Законом України «Про нотаріат». У разі подачі такої заяви засобами електронної пошти вона засвідчується шляхом накладення кваліфікованого електронного підпису кандидата. У заяві про реєстрацію довірених осіб кандидата зазначаються: прізвище, власне ім'я (всі власні імена) та по батькові (за наявності) кожної довіреної особи, відповідний виборчий регіон, громадянство довіреної особи, число місяць і рік народження, місце роботи, займана посада (заняття), адреса для листування, контактний номер телефону та адреса електронної пошти, відомості про відсутність судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята в установленому законом порядку. До заяви додаються копії паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки) або копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України).

8. Центральна виборча комісія не пізніш як на третій день з дня надходження документів, зазначених у частині сьомій цієї статті, а поданих напередодні і в день голосування (в день повторного голосування) — невідкладно, реєструє довірених осіб кандидата та видає кандидату посвідчення за формою, встановленою Центральною виборчою комісією.

У разі виявлення технічних помилок та неточностей у заяві про реєстрацію довірених осіб кандидата — в постанові Центральної виборчої комісії про реєстрацію довірених осіб зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів.

Центральна виборча комісія відмовляє в реєстрації довірених осіб кандидата у разі порушення вимог, встановлених частинами третьою і сьомою цієї статті.

9. Довірена особа кандидата з дня її реєстрації Центральною виборчою комісією до припинення її повноважень або закінчення виборчого процесу має право на звільнення від виробничих або службових обов'язків без збереження заробітної плати за погодженням із власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом.

10. У разі скасування реєстрації кандидата у депутати повноваження довірених осіб кандидата вважаються припиненими з дня прийняття відповідного рішення.

11. Довірена особа кандидата має право у будь-який час до завершення виборчого процесу звернутися до Центральної виборчої комісії із заявою про складення своїх повноважень.

12. Кандидат у депутати у будь-який час до завершення виборчого процесу може відкликати довірену особу та внести до Центральної виборчої комісії іншу кандидатуру замість вибулої.

13. На підставі заяви, поданої відповідно до частини одинадцятої або дванадцятої цієї статті, не пізніш як на третій день з дня її надходження, а поданої напередодні і в день виборів — невідкладно, Центральна виборча комісія приймає відповідне рішення. Копія рішення Центральної виборчої комісії видається особі, яка звернулася з відповідною заявою, на її прохання або надсилається на її адресу електронної пошти»;

123) частини другу — четверту статті 167 викласти в такій редакції:

«2. У поданні про реєстрацію офіційних спостерігачів від партії щодо кожної особи зазначаються: відповідний виборчий округ, прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності), число, місяць і рік народження, відомості про громадянство, місце роботи (заняття), займану посаду, адресу для листування, номери контактних телефонів та адресу електронної пошти, відомості про відсутність судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята в установленому законом порядку.

До подання додаються копія паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки), копія першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України).

У разі виявлення технічних помилок та неточностей у заяві про офіційного спостерігача в постанові Центральної виборчої комісії про його реєстрацію зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів.

3. Подання про реєстрацію офіційних спостерігачів від партії за підписом уповноваженої особи партії у відповідному територіальному або загальнодержавному окрузі (уповноваженого на підставі довіреності представника партії) вноситься до відповідної окружної виборчої комісії, а щодо офіційних спостерігачів у закордонному окрузі — до Центральної виборчої комісії, не пізніш як за п'ять днів до дня голосування (на паперовому носії та в електронному вигляді).

Документи для реєстрації офіційних спостерігачів можуть подаватися за допомогою електронних сервісів у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

4. Окружна виборча комісія, а щодо офіційних спостерігачів у закордонному окрузі — Центральна виборча комісія, здійснює реєстрацію офіційних спостерігачів від партії у відповідному територіальному (закордонному) окрузі, забезпечує виготовлення та видачу їм посвідчень за формами, встановленими Центральною виборчою комісією, не пізніше ніж на третій день після внесення подання»;

124) у статті 168:

в абзаці першому частини другої слова «п'ятдесят днів» замінити словами «двадцять чотири дні»;

у частині четвертій:

в абзаці першому слова «включених до виборчого» замінити словами «включених до загальнодержавного виборчого»;

після абзацу першого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«У виборчому бюлетені для голосування в закордонному окрузі зазначаються визначений жеребкуванням номер кожної партії, повна назва відповідної партії, прізвища та ініціали кандидатів у депутати, включених до загальнодержавного виборчого списку під першими дев'ятьма номерами.

Виборчий бюлетень для голосування в закордонному окрузі не містить відомостей щодо кандидатів у депутати, включених до регіонального виборчого списку партії».

У зв'язку з цим абзаци другий і третій вважати відповідно абзацами четвертим і п'ятим;

абзац п'ятий доповнити словами «(крім виборчих бюлетенів для голосування в закордонному окрузі)»;

частину сьому після слів «Центральна виборча комісія» доповнити словами «регіональні та територіальні представництва Центральної виборчої комісії»;

у частині восьмій:

абзац перший після слова «виготовляються» доповнити словами «як правило»;

після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«У разі встановлення, що кількість виборців на окремих виборчих дільницях на момент завершення виготовлення виборчих бюлетенів є більшою, ніж виготовлено бюлетенів, Центральна виборча комісія, за можливості, може прийняти рішення про замовлення додаткової кількості бюлетенів для таких виборчих дільниць».

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

абзац третій виключити;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про проведення експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій відповідно до частини першої статті 18 цього Кодексу Центральна виборча комісія організовує розробку експериментальних бюлетенів для проведення такого експерименту або пілотного проекту одночасно із вчиненням дій, передбачених статтями 169, 170 цього Кодексу.

Експериментальний бюлетень, розроблений відповідно до абзацу першого цієї частини, повинен:

1) відрізнятися за формою і кольором від виборчого бюлетеня, форма якого затверджується Центральною виборчою комісією відповідно до частини другої цієї статті;

2) у верхній частині містити великими літерами напис: «ЕКСПЕРИМЕНТ» або «ПІЛОТНИЙ ПРОЕКТ»;

3) під відомостями, зазначеними у пункті 2 цієї частини, містити текст такого змісту:

«Заповнення виборцем цього бюлетеня не засвідчує його волевиявлення, не створює юридичних наслідків, не може бути використане для встановлення підсумків або результатів виборів, а також оскарження рішення, дій або бездіяльності суб'єктів виборчого процесу»;

125) у статті 169:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Центральна виборча комісія забезпечує виготовлення в централізованому порядку виборчих бюлетенів на підставі договору, укладеного між нею та державним спеціалізованим поліграфічним підприємством, яке виготовляє та реалізує бланки документів суворої звітності або інших документів, які потребують використання спеціальних елементів захисту.

Договір між Центральною виборчою комісією та відповідним підприємством укладається із застосуванням переговорної процедури закупівлі виходячи із виробничих, технологічних та організаційних можливостей підприємства забезпечити своєчасний друк та ступені захисту виборчих бюлетенів»;

у частині другій слова «Підприємства-виготовлювачі виборчих бюлетенів забезпечують» замінити словами «Підприємство — виготовлювач виборчих бюлетенів забезпечує»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Виборчі бюлетені отримуються Центральною виборчою комісією (регіональними та/або територіальними представництвами Центральної виборчої комісії) в упаковці підприємства — виготовлювача на підставі акта прийому-передачі за формою та в порядку, встановленими Центральною виборчою комісією. Зведена інформація на підставі актів прийому-передачі про кількість виборчих бюлетенів, виготовлених для кожного територіального (закордонного) округу, оприлюднюється на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії»;

абзац другий частини шостої доповнити словами «а також Центральною виборчою комісією під час складання протоколу про підсумки голосування у загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу»;

абзац перший частини восьмої викласти в такій редакції:

«8. Форма штампа, зазначеного у частині сьомій цієї статті, затверджується Центральною виборчою комісією не пізніш як за двадцять шість днів до дня голосування. Окружні виборчі комісії (регіональні або територіальні представництва Центральної виборчої комісії) не пізніш як за сім днів до дня голосування забезпечують виготовлення таких штампів або використовують штампи, які були виготовлені раніше. Штампи «Вибув» під час виборчого процесу зберігаються в окружній виборчій комісії (територіальних представництвах Центральної виборчої комісії)»;

126) у статті 170:

абзаци перший — третій частини першої після слів «представника Центральної виборчої комісії», «представником Центральної виборчої комісії» та «представників Центральної виборчої комісії» доповнити словами «(регіонального або територіального представництва Центральної виборчої комісії)»;

частину другу після слів «Центральної виборчої комісії» доповнити словами «(регіонального або територіального представництва Центральної виборчої комісії)»;

127) у статті 171:

у частині першій слова «окружною виборчою комісією» виключити;

у частині третій слова «осіб з інвалідністю» замінити словами «виборців із порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)»;

128) у статті 172:

частину другу доповнити пунктом 7 такого змісту:

«7) забезпечення голосування для виборців з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) та інших маломобільних груп населення»;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про проведення експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій підготовка до голосування в межах такого експерименту або проекту здійснюється у порядку, встановленому законом»;

129) у статті 173:

у частині п'ятій слова «фізичних порушень» замінити словами «порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)», а після слів «кандидата у депутати» доповнити словами «його довіреної особи»;

у частині шостій слова «свої виборчі бюлетені» замінити словами «свій виборчий бюлетень»;

в абзаці другому частини дев'ятої слова «фізичні вади» замінити словами «порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)», а після слів «кандидата у депутати» доповнити словами «його довіреної особи»;

у частині десятій слова «кандидатів у депутати» виключити;

частину п'ятнадцяту виключити;

доповнити частиною шістнадцятою такого змісту:

«16. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про проведення експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій відповідно до частини першої статті 18 цього Кодексу відповідні виборчі комісії організовують порядок голосування в рамках такого експерименту або пілотного проекту одночасно із вчиненням дій, передбачених цією статтею із дотриманням вимог, передбачених цим Кодексом.

Виборці можуть взяти участь у проведенні експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій виключно за умови одночасного голосування ними в порядку, передбаченому цією статтею.

Виборці не можуть бути примушені до участі в експерименті або пілотному проекті з використанням інноваційних технологій»;

130) у статті 174:

у частині першій після слів «списку виборців на» доповнити словами «звичайній чи спеціальній», а слова «за віком, у зв'язку з інвалідністю чи за станом здоров'я» замінити словами «внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)»;

у частині сьомій слова «лікувальних закладах» замінити словами «закладах охорони здоров'я»;

у частині дев'ятій слова «кандидатів у депутати» виключити;

частину одинадцяту після слів «кандидатами у депутати» доповнити словами «їх довіреними особами»;

у частині чотирнадцятій:

в абзаці першому слова «частині першій» замінити словами «частинах другій та третій»;

в абзаці п'ятому слова «внаслідок фізичних порушень чи стану здоров'я» замінити словами «через порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)»;

доповнити частиною двадцятою такого змісту:

«20. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про проведення експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій відповідно до частини першої статті 18 цього Кодексу відповідні виборчі комісії організовують порядок голосування в рамках такого експерименту або пілотного проекту одночасно із вчиненням дій, передбачених цією статтею із дотриманням вимог, передбачених цим Кодексом.

Виборці можуть взяти участь у проведенні експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій виключно за умови одночасного голосування ними в порядку, передбаченому цією статтею.

Виборці не можуть бути примушені до участі в експерименті або пілотному проекті з використанням інноваційних технологій»;

131) у статті 175:

у частині третій слово «відповідно» виключити, а слово «протоколів» замінити словом «протоколу»;

у частині четвертій слова «заяви, скарги» замінити словом «звернення»;

у частині шостій слово «бюлетенів» замінити словом «документів»;

у пункті 2 частини сьомої слова «(за підписами виборців у списку виборців)» замінити словами «(за підписами виборців та відмітками «голосував за місцем перебування» у списку виборців)»;

пункт 3 частини двадцять дев'ятої викласти в такій редакції:

«3) якщо у виборчому бюлетені проставлені позначки біля повних назв декількох партій»;

частину тридцять першу викласти в такій редакції:

«31. Дільнична виборча комісія звичайної, спеціальної виборчої дільниці підраховує кількість голосів виборців, які підтримали регіональні виборчі списки, а дільнична виборча комісія закордонної виборчої дільниці — кількість голосів виборців, які підтримали загальнодержавний список партії у закордонному окрузі. Під час підрахунку голосів кожен член комісії має право перевірити або перерахувати відповідні виборчі бюлетені. Результати підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці, які отримали регіональні виборчі списки кожної партії (які підтримали загальнодержавний виборчий список партії у закордонному окрузі) та всіх партій, оголошуються і заносяться секретарем комісії до протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці»;

у частині тридцять другій:

в абзаці першому слова «політичних партій» замінити словами «партій (які підтримали загальнодержавні виборчі списки усіх партій — у закордонному окрузі)»;

доповнити абзацами другим та третім такого змісту:

«Положення частин тридцять третьої — тридцять восьмої цієї статті не застосовуються під час підрахунку голосів виборців на закордонних виборчих дільницях.

На закордонній виборчій дільниці виборчі бюлетені з голосами виборців, які підтримали загальнодержавний виборчий список партії у закордонному окрузі, запаковуються у пакет. На пакеті вчиняється напис, що округ є закордонним, та зазначаються номер закордонної виборчої дільниці, назва партії, кількість запакованих виборчих бюлетенів, дата і час пакування, ставляться підписи присутніх членів дільничної виборчої комісії та печатка комісії»;

у першому реченні частини тридцять шостої слова «кандидатів у депутати від цієї партії» замінити словами «від цієї партії, не підтримавши окремого кандидата в депутати»;

у частині тридцять сьомій слова «або позначення, що він є закордонним» виключити;

у частині тридцять восьмій після слів «у депутати від партії» доповнити словами «не підтримавши окремого кандидата у депутати», а слова «або позначення, що він є закордонним» виключити;

частину тридцять дев'яту після слів «виборчий список» доповнити словами «(загальнодержавний виборчий список у закордонному окрузі)»;

132) у статті 176:

частину першу доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«Порядок виготовлення та вимоги до протоколів дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці встановлюються Центральною виборчою комісією не пізніше ніж за сімдесят днів до дня виборів»;

у частині другій:

абзац перший після слів «голосів виборців на» доповнити словами «звичайній, спеціальній»;

доповнити абзацами тринадцятим — двадцять другим такого змісту:

«До протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на закордонній виборчій дільниці цифрами заносяться:

1) кількість виборчих бюлетенів, одержаних дільничною виборчою комісією;

2) кількість невикористаних виборчих бюлетенів, погашених дільничною виборчою комісією;

3) кількість виборців, включених до списку виборців на виборчій дільниці (на момент закінчення голосування);

4) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;

5) кількість виборчих бюлетенів для голосування, що не підлягають врахуванню;

6) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні на виборчій дільниці;

7) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;

8) сумарна кількість голосів виборців, які підтримали загальнодержавні виборчі списки всіх партій;

9) кількість голосів виборців, які підтримали загальнодержавний виборчий список від кожної партії»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Забороняється заповнення протоколів про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці олівцем, а також внесення до них будь-яких виправлень без відповідного рішення комісії»;

доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

«11. У разі застосування автоматизованої інформаційно-аналітичної системи дільничною виборчою комісією секретар комісії або відповідальна особа, визначена рішенням дільничної виборчої комісії, вносить до автоматизованої інформаційно-аналітичної системи відомості, необхідні для складання протоколу про підрахунок голосів виборців, та забезпечує їх перевірку засобами цієї системи.

У разі правильності заповнення протоколу відповідальна особа повинна:

1) роздрукувати чотири примірники протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці та передати їх голові, заступнику голови, секретарю та іншим членам дільничної виборчої комісії для підписання та проставляння печатки дільничної виборчої комісії. Інформація про підрахунок голосів виборців невідкладно надається для ознайомлення кандидатам у депутати, довіреним особам кандидатів, уповноваженим особам партій, офіційним спостерігачам, присутнім на засіданні, які мають право підписати перші примірники протоколу;

2) після підписання протоколу про підрахунок голосів виборців усіма членами комісії, присутніми на засіданні, надіслати його до окружної виборчої комісії та Центральної виборчої комісії засобами автоматизованої інформаційно-аналітичної системи.

Копії протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці можуть виготовлятися за допомогою автоматизованої інформаційно-аналітичної системи та надаються членам дільничної виборчої комісії, кандидатам у депутати, довіреним особам кандидатів, уповноваженим особам партій, офіційним спостерігачам, присутнім при підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці, на їх прохання відповідно до частини восьмої цієї статті, засвідчені секретарем дільничної виборчої комісії та скріплені печаткою комісії»;

133) у статті 179:

у частині дев'ятій:

абзац перший після слів «частини сьомої цієї статті» доповнити словами «(якщо зміст таких виправлень, помилок та неточностей неможливо з'ясувати без складання протоколу з позначкою «Уточнений»);

абзац другий після слів «За підсумком» доповнити словом «такого»;

частину десяту після слів «Протокол з позначкою «Уточнений» доповнити словами «складається відповідно до цього Кодексу у порядку, в якому було складено протокол дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, який потребує уточнення»;

у частині чотирнадцятій слова «уповноважені партій» замінити словами «їх довірені особи, уповноважені особи партій»;

абзац перший частини шістнадцятої після слів «кандидати в депутати» доповнити словами «їх довірені особи»;

у частині двадцятій слова «кандидатам у депутати» та «кандидата» замінити відповідно словами «кандидатам у депутати (їх довіреним особам)» та «кандидата в депутати (його довіреної особи)»;

134) у частині шостій статті 180 слова «про порушення окружною виборчою комісією порядку встановлення підсумків голосування в межах територіального округу» виключити;

135) у статті 181:

у частині першій слово «приймає» виключити, а після слів «закордонних виборчих дільницях» доповнити словами «що надійшли до Комісії»;

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Центральна виборча комісія після прийняття і розгляду протоколів дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців на закордонних виборчих дільницях на тому самому засіданні на підставі зазначених протоколів та повідомлень про їх зміст, переданих за допомогою технічних засобів зв'язку, встановлює:

1) кількість виборчих бюлетенів для голосування в закордонному окрузі, одержаних Центральною виборчою комісією;

2) кількість невикористаних виборчих бюлетенів для голосування в закордонному окрузі, погашених Центральною виборчою комісією;

3) кількість виборчих бюлетенів для голосування в закордонному окрузі, одержаних дільничними виборчими комісіями закордонного округу;

4) кількість невикористаних виборчих бюлетенів для голосування в закордонному окрузі, погашених дільничними виборчими комісіями закордонного округу;

5) кількість виборців, включених до списків виборців на виборчих дільницях закордонного округу;

6) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені в межах закордонного округу;

7) кількість виборчих бюлетенів для голосування в закордонному окрузі, що не підлягають врахуванню, виявлених на виборчих дільницях закордонного округу;

8) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні в межах закордонного округу;

9) кількість виборчих бюлетенів для голосування в закордонному окрузі, визнаних недійсними;

10) загальна кількість голосів виборців, які підтримали загальнодержавні виборчі списки усіх партій в межах закордонного округу;

11) кількість голосів виборців, які підтримали загальнодержавні виборчі списки від кожної партії в межах закордонного округу»;

136) у статті 182:

у частині першій:

в абзаці п'ятому слова «прописом та» виключити;

у пункті 14 слова «та відсоток» виключити;

доповнити пунктами 15^1 та 15^2 такого змісту:

«15^1) сумарна кількість голосів виборців, які підтримали загальнодержавні виборчі списки від усіх партій у закордонному окрузі;

15^2) кількість голосів виборців, які підтримали загальнодержавні списки кожної партії у закордонному окрузі»;

у пунктах 16 та 17 слова «регіональні» та «від» виключити;

пункт 18 викласти в такій редакції:

«18) відсоток сумарної кількості голосів виборців, які підтримали усі виборчі списки кандидатів у депутати кожної партії у межах загальнодержавного округу, у відношенні до загальної кількості голосів виборців, які підтримали усі виборчі списки кандидатів у депутати усіх партій у межах загальнодержавного округу»;

доповнити абзацом двадцять четвертим такого змісту:

«До протоколу про результати виборів депутатів заносяться цифрами також відомості, передбачені статтями 183—186 цього Кодексу»;

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Протокол підписується Головою, заступниками Голови, секретарем та іншими членами Центральної виборчої комісії, присутніми на засіданні Центральної виборчої комісії, та засвідчується печаткою Центральної виборчої комісії. У протоколі зазначаються дата і час (година і хвилини) його підписання членами Центральної виборчої комісії. У разі незгоди із встановленими результатами виборів, зафіксованими у протоколі Центральної виборчої комісії, член Центральної виборчої комісії підписує протокол із позначкою «З окремою думкою». Письмовий виклад окремої думки додається до протоколу про результати виборів депутатів. У разі відсутності у протоколі підпису члена Центральної виборчої комісії напроти його прізвища зазначається причина відсутності члена Центральної виборчої комісії на її засіданні. Перший примірник протоколу мають право підписати кандидати в депутати, представники партій у Центральній виборчій комісії, які були присутні при встановленні результатів виборів депутатів. Зміст протоколу невідкладно оприлюднюється на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії»;

у частині третій слова «регіональних виборчих списків кандидатів у депутати від яких у межах загальнодержавного округу» замінити словами «виборчих списків яких у межах загальнодержавного округу (регіональних виборчих списків та загальнодержавного виборчого списку в закордонному окрузі)», а слова «регіональні виборчі списки кандидатів у депутати» — словами «виборчі списки кандидатів у депутати»;

137) у статті 183:

частину першу виключити;

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Центральна виборча комісія встановлює загальну кількість голосів виборців, поданих на підтримку виборчих списків партій, які мають право на участь у розподілі депутатських мандатів, у межах загальнодержавного округу на підставі відомостей, зазначених у пункті 16 частини першої статті 182 цього Кодексу»;

частину третю виключити;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Центральна виборча комісія встановлює кількість голосів виборців, необхідних для отримання одного депутатського мандата (далі — виборча квота). Виборча квота обчислюється як ціла частина результату ділення загальної кількості голосів, поданих на підтримку виборчих списків партій, які мають право на участь у розподілі депутатських мандатів, встановленої відповідно до частини другої цієї статті, на кількість депутатських мандатів, що вираховується шляхом віднімання від кількісного складу Верховної Ради України, визначеного Конституцією України, сумарної кількості депутатських мандатів, які гарантовано отримують усі партії відповідно до частини першої статті 186 цього Кодексу»;

138) у статті 184:

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Центральна виборча комісія підсумовує кількість невикористаних голосів виборців, поданих у відповідному виборчому регіоні на підтримку виборчого списку кожної партії, що бере участь у розподілі мандатів, та встановлює сумарну кількість невикористаних голосів виборців, поданих на підтримку регіональних виборчих списків кожної партій»;

у частині шостій:

в абзаці першому слова «по кожному виборчому регіону» виключити;

пункт 1 після слів «включеними до» доповнити словом «кожного»;

пункт 3 після слів «поданих у» доповнити словом «кожному»;

у пункті 4 слова «виборчих списків партій, що беруть» замінити словами «усіх регіональних виборчих списків кожної партії, що бере»;

доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Якщо за результатами виборів у відповідному виборчому регіоні кількість отриманих партією депутатських мандатів є більшою, ніж кількість осіб, включених відповідною партією до регіонального виборчого списку, весь залишок невикористаних голосів (у тому числі тих, що становить цілу частину від виборчої квоти) зараховується до кількості голосів, поданих у загальнодержавному виборчому окрузі на підтримку виборчого списку цієї партії»;

139) у статті 185:

у частині другій слова «у порядку зменшення відсотків» замінити словами «у порядку зменшення кількості», а слова «рівному відсотку» — словами «рівній кількості»;

частину четверту доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі вичерпання відповідного регіонального виборчого списку черговість отримання мандата передається загальнодержавному виборчому списку цієї партії»;

140) у статті 186:

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Центральна виборча комісія встановлює кількість мандатів, які підлягають розподілу в загальнодержавному виборчому окрузі, шляхом віднімання від кількісного складу Верховної Ради України, визначеного Конституцією України, кількості мандатів, отриманих регіональними виборчими списками партій, які мають право на участь у розподілі мандатів, та сумарної кількості гарантованих для кожної партії мандатів відповідно до частини першої цієї статті»;

частину третю виключити;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Для визначення кількості мандатів, отриманих загальнодержавним виборчим списком кожної партії, що має право на участь у розподілі депутатських мандатів, сума кількості голосів виборців, поданих за загальнодержавний виборчий список кожної партії у закордонному окрузі, та кількості нерозподілених голосів виборців кожної партії у всіх виборчих регіонах ділиться на виборчу квоту, визначену відповідно до частини четвертої статті 183 цього Кодексу. Ціла частина отриманої частки становить кількість депутатських мандатів, що отримали кандидати у депутати, включені до відповідного загальнодержавного виборчого списку від цієї партії. Дробові залишки до чотирьох знаків після коми враховуються при розподілі решти депутатських мандатів відповідно до частини п'ятої цієї статті»;

абзац другий частини п'ятої доповнити словами «встановленої відповідно до частини другої цієї статті»;

частину шосту доповнити абзацом другим такого змісту:

«Положення цієї частини застосовуються також у разі вичерпання відповідного регіонального виборчого списку відповідно до частини четвертої статті 185 цього Кодексу»;

141) частину п'яту статті 188 викласти в такій редакції:

«5. У разі вичерпання відповідного регіонального виборчого списку черговість отримання мандата передається загальнодержавному виборчому списку цієї партії. У разі вичерпання загальнодержавного виборчого списку партії такий мандат залишається вакантним»;

142) текст статті 191 викласти в такій редакції:

«1. Кошти на підготовку і проведення позачергових виборів депутатів, передбачені Державним бюджетом України, перераховуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, Центральній виборчій комісії у триденний строк з дня опублікування Указу Президента України про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України»;

143) текст статті 192 викласти в такій редакції:

«1. Вибори депутатів сільської, селищної, міської ради (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч) проводяться за мажоритарною системою відносної більшості в багатомандатних виборчих округах, на які поділяється територія відповідної територіальної громади. У кожному такому окрузі може бути обрано не менше двох і не більше чотирьох депутатів.

2. Вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у місті рад, а також депутатів міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше) проводяться за системою пропорційного представництва за відкритими виборчими списками місцевих організацій політичних партій (далі — виборчі списки) у територіальних виборчих округах, на які поділяється єдиний багатомандатний виборчий округ, що збігається з територією відповідно Автономної Республіки Крим, області, району, міста, району в місті, села, селища згідно з адміністративно-територіальним устроєм або територією міської, сільської, селищної територіальної громади.

3. Вибори сільського, селищного, міського (міста з кількістю виборців до 75 тисяч осіб) голови проводяться за мажоритарною виборчою системою відносної більшості в єдиному одномандатному сільському, селищному, міському виборчому окрузі, що збігається відповідно з територією села, селища, міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм або територією сільської, селищної, міської територіальної громади.

4. Вибори міського (міста з кількістю виборців 75 тисяч і більше осіб) голови проводяться за мажоритарною виборчою системою абсолютної більшості в єдиному одномандатному міському виборчому окрузі, що збігається з територією міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм або територією міської територіальної громади.

5. Виборча система, за якою проводяться вибори депутатів міської, сільської, селищної ради та міського голови, визначається виходячи із кількості виборців, які мають право голосу на відповідних місцевих виборах, станом на перший день місяця, що передує місяцю, в якому розпочинається виборчий процес з відповідних місцевих виборів.

Інформація про кількість виборців, які мають право голосу на виборах депутатів міської, сільської, селищної ради та/або міського голови, а також про виборчу систему, за якою проводяться відповідні вибори згідно з частинами першою — четвертою цієї статті, оприлюднюється Центральною виборчою комісією на її офіційному веб-сайті не пізніш як за п'ять днів до дня початку виборчого процесу відповідних чергових, позачергових, перших виборів депутатів міської, сільської, селищної ради та/або міського голови.

Виборча система, за якою проводяться вибори депутатів міської, сільської, селищної ради та/або міського голови, визначена відповідно до цієї частини, не може бути змінена у зв'язку із зміною кількості виборців, які мають право голосу на відповідних місцевих виборах, до призначення наступних чергових або позачергових виборів у такому місті, селі, селищі або відповідній територіальній громаді.

6. Додаткові вибори депутатів сільських, селищних рад проводяться за мажоритарною системою відносної більшості в багатомандатних виборчих округах, на які поділяється територія територіальної громади, що приєдналася до іншої сільської, селищної територіальної громади»;

144) у статті 193 слова «старостою села, селища» виключити;

145) у статті 194:

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Чергові місцеві вибори призначаються у зв'язку із закінченням строку повноважень місцевих рад, сільських, селищних міських голів, обраних на попередніх чергових місцевих виборах.

Чергові місцеві вибори проводяться одночасно на всій території України в останню неділю жовтня п'ятого року повноважень рад, голів, обраних на попередніх чергових місцевих виборах.

Чергові вибори районних у містах рад (у разі їх створення) проводяться одночасно з іншими черговими виборами на всій території України у терміни та відповідно до положень цього Кодексу.

Рішення про призначення чергових виборів депутатів обласних, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад, сільських, селищних, міських голів приймається Верховною Радою України.

Рішення про призначення чергових виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим приймається Верховною Радою Автономної Республіки Крим відповідно до Конституції України»;

у частині третій:

в абзаці першому слова «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про добровільне об'єднання територіальних громад»» виключити;

абзац другий виключити;

частини четверту — сьому викласти в такій редакції:

«4. Повторні місцеві вибори призначаються територіальною виборчою комісією у разі визнання відповідних місцевих виборів такими, що не відбулися, в порядку, встановленому цим Кодексом.

Підстави для визнання місцевих виборів такими, що не відбулися, та призначення повторних виборів визначені у статті 280 цього Кодексу.

5. Проміжні вибори депутата сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) призначаються у відповідному багатомандатному окрузі у зв'язку з достроковим припиненням повноважень депутата відповідної ради, обраного у цьому окрузі. При призначенні виборів територіальна виборча комісія визначає кількість депутатських мандатів, які будуть розподілятися на таких виборах в багатомандатному виборчому окрузі.

6. Додаткові вибори депутатів сільських, селищних рад від територіальної громади, що приєдналася до іншої територіальної громади, призначаються Центральною виборчою комісією в порядку, визначеному цим Кодексом.

Депутати сільських, селищних рад, обрані на додаткових виборах, здійснюють свої повноваження до обрання нового складу відповідної ради на наступних чергових або позачергових місцевих виборах у порядку, встановленому Конституцією України, цим Кодексом та законами України.

7. Перші вибори депутатів сільських, селищних, міських рад, сільських селищних, міських голів призначаються Центральною виборчою комісією за відповідним зверненням уповноваженого органу.

Перші вибори депутатів обласних, районних рад призначаються Центральною виборчою комісією за відповідним зверненням уповноваженого органу на підставі рішення про утворення обласних, районних рад,

Перші вибори депутатів районних у місті рад (у разі їх створення) призначаються відповідною міською радою на підставі рішення про утворення районних у місті рад»;

доповнити частинами восьмою та дев'ятою такого змісту:

«8. У рік проведення чергових місцевих виборів додаткові вибори не призначаються та не проводяться, а перші місцеві вибори призначаються та проводяться разом з черговими місцевими виборами.

9. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну регіональну політику, державну політику у сфері розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою, не пізніш як за сто десять днів до дня голосування на чергових місцевих виборах надає Центральній виборчій комісії за встановленою нею формою інформацію щодо переліку місцевих рад із зазначенням адміністративно-територіальних одиниць, що входять до їх складу, в кожній області України, а також у Автономній Республіці Крим»;

146) у статті 195:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 195. Строки призначення місцевих виборів та оголошення виборчого процесу»;

абзац другий частини другої викласти в такій редакції:

«Рішення про призначення повторних місцевих виборів приймається відповідною територіальною виборчою комісією не пізніш як у десятиденний строк з дня настання обставин, передбачених цим Кодексом, для призначення таких виборів або з дня припинення обставин, що стали підставою для припинення виборчого процесу відповідних місцевих виборів»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Проміжні вибори депутатів (депутата) сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) у багатомандатному окрузі призначаються з урахуванням положень статті 5 цього Кодексу на найближчу останню неділю березня або останню неділю жовтня (крім року проведення чергових місцевих виборів), а виборчий процес розпочинається за п'ятдесят днів до дня проміжних місцевих виборів.

Рішення про призначення проміжних виборів депутатів (депутата) сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) приймається територіальною виборчою комісією не пізніш як у десятиденний строк з дня надходження до територіальної виборчої комісії повідомлення відповідної місцевої ради про дострокове припинення повноважень депутата, обраного у відповідному виборчому окрузі, але не пізніш як за шістдесят днів до дня проведення найближчих проміжних виборів, визначеного відповідно до положень статті 5 цього Кодексу»;

частину четверту доповнити словами та цифрою «з урахуванням положень статті 5 цього Кодексу»;

частину шосту після слів «Місцеві вибори» доповнити словами «(повторне голосування на місцевих виборах)»;

частину сьому викласти в такій редакції:

«7. Орган, який відповідно до статті 194 цього Кодексу прийняв рішення про призначення місцевих виборів, не пізніш як на третій день з дня прийняття такого рішення оприлюднює його у визначений ним спосіб, а також доводить до відома Центральної виборчої комісії в цей самий строк»;

у частині восьмій:

абзаци перший та другий викласти в такій редакції:

«8. Центральна виборча комісія шляхом прийняття відповідного рішення оголошує про початок виборчого процесу чергових місцевих виборів, перших виборів депутатів місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, додаткових виборів депутатів сільських, селищних рад, а територіальна виборча комісія — про початок виборчого процесу позачергових, повторних, проміжних місцевих виборів на своєму засіданні, про що зазначається у протоколі засідання комісії. Офіційним оголошенням є прийняття відповідною виборчою комісією рішення про початок виборчого процесу відповідного виду місцевих виборів. Рішення відповідної виборчої комісії про оголошення початку виборчого процесу відповідного виду місцевих виборів оприлюднюється не пізніше ніж на третій день після його прийняття у визначений нею спосіб.

Офіційне оголошення шляхом прийняття рішення про початок виборчого процесу здійснюється Центральною виборчою комісією не пізніш як за п'ять днів до дня початку виборчого процесу місцевих виборів, територіальною виборчою комісією — не пізніш як за п'ять днів до дня початку виборчого процесу позачергових, проміжних місцевих виборів, а в разі призначення територіальною виборчою комісією повторних місцевих виборів — одночасно з прийняттям нею такого рішення»;

абзац третій виключити;

частину дев'яту викласти в такій редакції:

«9. У разі невиконання територіальною виборчою комісією вимог цього Кодексу (бездіяльність виборчої комісії) щодо призначення повторних чи проміжних місцевих виборів такі вибори можуть бути призначені Центральною виборчою комісією у п'ятиденний строк з дня виявлення бездіяльності відповідної територіальної виборчої комісії. У разі бездіяльності територіальної виборчої комісії рішення про початок виборчого процесу може прийняти Центральна виборча комісія»;

147) у частині першій статті 196:

у пункті 1 слово «багатомандатних» виключити;

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) утворення дільничних виборчих комісій»;

148) частини третю та п'яту статті 197 викласти в такій редакції:

«3. Загальний склад (кількість депутатів) місцевої ради становить при чисельності виборців:

1) до 10 тисяч виборців — 22 депутати;

2) від 10 тисяч до 30 тисяч виборців — 26 депутатів;

3) від 30 тисяч до 50 тисяч виборців — 34 депутати;

4) від 50 тисяч до 100 тисяч виборців — 38 депутатів;

5) від 100 тисяч до 250 тисяч виборців — 42 депутати;

6) від 250 тисяч до 500 тисяч виборців — 54 депутати;

7) від 500 тисяч до 1 мільйона виборців — 64 депутати;

8) від 1 мільйона до 2 мільйонів виборців — 84 депутати;

9) понад 2 мільйони виборців — 120 депутатів»;

«5. Загальний склад сільської, селищної ради територіальної громади збільшується понад визначений частиною третьою цієї статті внаслідок проведення додаткових виборів депутатів сільської, селищної ради на кількість депутатів, яка визначається як відношення кількості виборців територіальних громад, що приєдналися, до суми кількості виборців територіальної громади, до якої приєдналися, та кількості виборців територіальних громад, що приєдналися, помноженої на загальний склад ради, визначений частиною третьою цієї статті, але не менше двох мандатів для кожної територіальної громади, що приєдналася»;

149) у статті 198:

у частині першій:

пункт 1 викласти в такій редакції:

«1) єдиний республіканський багатомандатний виборчий округ»;

у пункті 2 слово «багатомандатні» замінити словом «територіальні»;

частини другу — п'яту викласти в такій редакції:

«2. Єдиний республіканський багатомандатний виборчий округ включає відповідно територію Автономної Республіки Крим.

3. Територіальні виборчі округи з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим утворюються виборчою комісією Автономної Республіки Крим не пізніш як на другий день виборчого процесу з дотриманням принципу неперервності меж (зв'язності територій) таких округів з урахуванням, за можливості, системи адміністративно-територіального устрою. Виборча комісія Автономної Республіки Крим тим самим рішенням присвоює номери територіальним виборчим округам.

4. Орієнтовна кількість територіальних виборчих округів, зазначених у частині третій цієї статті, визначається як ціла частка від ділення кількісного складу Верховної Ради Автономної Республіки Крим на 10. При утворенні територіальних виборчих округів відхилення від їх середньої орієнтовної кількості не може становити більше, ніж два округи. До меж територіального виборчого округу не можуть входити частини територій різних районів та міст республіканського значення, що входять до складу Автономної Республіки Крим. На території міста республіканського значення в Автономній Республіці Крим та району може бути утворено більше, ніж один територіальний виборчий округ.

5. Рішення про утворення територіальних виборчих округів разом із зазначенням номера кожного такого округу виборча комісія Автономної Республіки Крим не пізніш як на другий день після їх утворення оприлюднює у визначений нею спосіб з урахуванням положень цього Кодексу»;

150) статті 199—204 викласти в такій редакції:

«Стаття 199. Територіальна організація виборів депутатів сільських, селищних, міських рад (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч)

1. Систему територіальної організації виборів депутатів сільських, селищних, міських рад (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч) складають:

1) багатомандатні виборчі округи;

2) виборчі дільниці.

2. З метою обрання депутатів сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) територія відповідної громади поділяється на багатомандатні виборчі округи. Середня орієнтовна кількість таких багатомандатних округів визначається як ціла частка від ділення кількісного складу відповідної ради на три. При утворенні багатомандатних виборчих округів відхилення від їх середньої орієнтовної кількості не може становити більше ніж один округ.

3. Багатомандатні виборчі округи включають приблизно однакову кількість виборців у відношенні до депутатських мандатів, які розподіляються у таких виборчих округах. Відхилення кількості виборців у багатомандатному виборчому окрузі, утвореному в межах території відповідної сільської, селищної, міської громади, за можливості, не може перевищувати 15 відсотків орієнтовної середньої кількості виборців в окрузі з розрахунку на один депутатський мандат. Орієнтовна середня кількість виборців в окрузі визначається як частка від ділення загальної кількості виборців, встановленої на підставі відомостей Державного реєстру виборців, на кількість багатомандатних виборчих округів.

4. Багатомандатні виборчі округи з виборів депутатів сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) утворюються відповідною територіальною виборчою комісією не пізніш як на другий день виборчого процесу з дотриманням принципу неперервності меж (зв'язності територій) таких округів.

5. При утворенні багатомандатних виборчих округів територіальна виборча комісія визначає межі кожного округу. Кожному округу присвоюється порядковий номер.

6. Межі багатомандатного виборчого округу не повинні перетинати межі звичайних виборчих дільниць.

7. Територіальна виборча комісія при утворенні багатомандатних виборчих округів встановлює кількість мандатів, що розподіляються на кожному такому окрузі, на засадах рівноправності голосів виборців, що за можливості допускає відхилення від орієнтовної середньої кількості виборців, що припадає на кожний мандат, не більше ніж на 15 відсотків. Орієнтовна середня кількість виборців, що припадає на кожний мандат, визначається як частка від ділення загальної кількості виборців, встановленої на підставі відомостей

Державного реєстру виборців, на кількісний склад відповідної місцевої ради.

8. Перелік утворених багатомандатних виборчих округів не пізніше наступного дня після прийняття рішення про їх утворення оприлюднюється в спосіб, визначений територіальною виборчою комісією, з урахуванням положень цього Кодексу.

9. Орієнтовна середня кількість виборців у багатомандатних виборчих округах, що утворюються для виборів депутатів сільських, селищних, міських рад (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч), визначається територіальною виборчою комісією на підставі відомостей Державного реєстру виборців про кількість виборців, які мають право голосу на відповідних місцевих виборах, що подаються органом ведення Державного реєстру виборців до територіальної виборчої комісії не пізніш як за п'ять днів до дня початку виборчого процесу відповідних місцевих виборів.

Кількість виборців, які мають право голосу на відповідних місцевих виборах, визначається станом на перший день місяця, що передує місяцю, в якому розпочинається виборчий процес відповідних місцевих виборів.

Стаття 200. Територіальна організація виборів сільського, селищного, міського голови

1. Систему територіальної організації виборів сільського, селищного, міського голови складають:

1) єдиний одномандатний сільський, селищний, міський виборчий округ, який охоплює всю територію відповідної сільської, селищної, міської територіальної громади;

2) виборчі дільниці.

2. Єдиний одномандатний міський виборчий округ з виборів міського голови у містах з районним поділом поділяється на територіальні виборчі округи, межі яких збігаються з межами районів у місті. Рішення про утворення таких виборчих округів не приймаються.

3. Рішення про утворення єдиного сільського, селищного, міського виборчого округу не приймається.

Стаття 201. Територіальна організація виборів депутатів обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше)

1. Систему територіальної організації виборів депутатів обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) складають:

1) єдиний багатомандатний виборчий округ;

2) територіальні виборчі округи;

3) виборчі дільниці.

2. Єдиний багатомандатний виборчий округ включає територію відповідно області, району, району в місті, міста, села, селища.

3. Територіальні виборчі округи з виборів депутатів обласних, районних, районних у місті рад, а також депутатів міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше) утворюються відповідно обласною, районною, районною в місті, міською, сільською, селищною виборчою комісією не пізніш як на другий день виборчого процесу з дотриманням принципу неперервності меж (зв'язності територій) таких округів та, за можливості, з урахуванням адміністративно-територіального устрою. Відповідна виборча комісія тим самим рішенням присвоює номери територіальним виборчим округам.

4. Орієнтовна кількість територіальних округів, зазначених у частині третій цієї статті, визначається як ціла частка від ділення кількісного складу відповідної ради на 10. При утворенні цих округів відхилення від їх середньої орієнтовної кількості не може становити більше ніж два округи.

5. При утворенні територіальних виборчих округів з виборів депутатів міської ради міста з районним поділом територіальні округи утворюються, за можливості, в межах відповідних районів у місті.

До меж територіального округу, утвореного у місті з районним поділом, не можуть входити частини територій різних районів у місті.

У межах району в місті може бути утворено більше ніж один територіальний округ.

До меж територіального округу з виборів депутатів міської ради міста з районним поділом може входити декілька суміжних районів у місті.

6. При утворенні територіальних виборчих округів з виборів депутатів обласної ради такі виборчі округи утворюються, за можливості, в межах відповідних районів, міст обласного значення, що входять до складу області.

Такі виборчі округи не можуть складатися із частин територій різних районів, міст обласного значення, району і частини міста або частини району і міста обласного значення, крім випадків, коли територіальні виборчі округи утворюються в межах об'єднаної територіальної громади, до якої увійшли територіальні громади суміжних районів, суміжного району та міста обласного значення. На території міста обласного значення, району може бути утворено більше ніж один територіальний виборчий округ.

До меж територіального округу з виборів депутатів обласної ради може входити декілька суміжних районів, міст обласного значення.

7. Рішення про утворення територіальних виборчих округів разом із зазначенням номера кожного такого округу відповідна територіальна виборча комісія не пізніше наступного дня після прийняття рішення про їх утворення оприлюднює у визначений нею спосіб з урахуванням положень цього Кодексу.

Стаття 202. Система виборчих комісій з місцевих виборів

1. Систему виборчих комісій, що здійснюють підготовку та проведення місцевих виборів, становлять:

1) Центральна виборча комісія, яка є виборчою комісією вищого рівня для всіх виборчих комісій з усіх місцевих виборів;

2) територіальні виборчі комісії:

а) виборча комісія Автономної Республіки Крим;

б) обласні виборчі комісії;

в) районні виборчі комісії;

г) міські виборчі комісії;

ґ) районні у містах виборчі комісії (у містах з районним поділом);

д) селищні, сільські виборчі комісії;

3) дільничні виборчі комісії.

Районні у місті виборчі комісії у містах з районним поділом, де не утворені районні у місті ради, утворюються для здійснення передбачених цим Кодексом повноважень у відповідному виборчому окрузі щодо виборів депутатів міських рад та міських голів.

2. Повноваження виборчих комісій щодо підготовки та проведення місцевих виборів поширюються:

1) Центральної виборчої комісії — на всю територію України;

2) територіальної виборчої комісії — на територію відповідного виборчого округу або частини виборчого округу в межах адміністративно-територіальної одиниці стосовно відповідних місцевих виборів;

3) дільничної виборчої комісії — на територію відповідної виборчої дільниці стосовно кожних місцевих виборів, які проводяться на її території.

3. Рішення Центральної виборчої комісії, прийняті в межах її повноважень, є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами виборчого процесу, в тому числі територіальними, дільничними виборчими комісіями, а також органами виконавчої влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами, організаціями.

4. Повноваження територіальної виборчої комісії територіальної громади, що приєднується до іншої територіальної громади, припиняються з моменту припинення повноважень сільської, селищної ради, яка прийняла рішення про приєднання до іншої територіальної громади. Повноваження щодо проведення додаткових виборів здійснюються територіальною виборчою комісією, створеною на території об'єднаної територіальної громади, до якої приєднується територіальна громада.

Стаття 203. Порядок формування складу територіальних виборчих комісій

1. Склад територіальних виборчих комісій формується за поданнями зареєстрованих у встановленому законом порядку місцевих організацій політичних партій у кількості не менше дев'яти і не більше вісімнадцяти осіб.

2. Право подання кандидатур до складу територіальних виборчих комісій мають:

1) місцева організація політичної партії, про утворення депутатської фракції якої оголошено на першій черговій сесії Верховної Ради України поточного скликання;

2) місцева організація політичної партії, яка уклала угоду про політичну співпрацю на відповідних місцевих виборах з депутатською групою, про утворення якої оголошено на сесії Верховної Ради України не пізніше 1 січня року, в якому відбуваються вибори.

Одна депутатська група, про утворення якої оголошено на сесії Верховної Ради України не пізніше 1 січня року, в якому відбуваються вибори, може укласти лише одну угоду про політичну співпрацю на відповідних місцевих виборах лише з однією політичною партією.

Угода підписується керівником (керівниками) депутатської групи, про утворення якої оголошено на сесії Верховної Ради України не пізніше 1 січня року, в якому відбуваються вибори, та головою політичної партії, з якою її укладено.

Про укладання відповідної угоди керівник (керівники) депутатської групи, про утворення якої оголошено на сесії Верховної Ради України не пізніше 1 січня року, в якому відбуваються вибори, не пізніш як за дев'яносто п'ять днів до дня голосування повідомляє Апарат Верховної Ради України листом, разом з яким надсилається один примірник політичної угоди.

Апарат Верховної Ради України повідомляє Центральну виборчу комісію про укладання відповідної угоди не пізніш як за дев'яносто один день до дня голосування та надсилає копію політичної угоди;

3) зареєстрована в установленому законом порядку у відповідній адміністративно-територіальній одиниці місцева організація політичної партії.

3. Суб'єкти подання кандидатур, зазначені у пункті 1 частини другої цієї статті, можуть запропонувати до складу відповідної територіальної виборчої комісії не більше ніж по дві кандидатури. Суб'єкти подання кандидатур, зазначені у пунктах 2, 3 частини другої цієї статті, можуть запропонувати до складу відповідної територіальної виборчої комісії не більше ніж по одній кандидатурі.

До складу територіальної виборчої комісії обов'язково включаються кандидатури (не більше двох осіб до складу кожної територіальної виборчої комісії), запропоновані суб'єктами подання, зазначеними у пункті 1 частини другої цієї статті.

До складу територіальної виборчої комісії обов'язково включаються кандидатури (не більше однієї особи до складу кожної територіальної виборчої комісії), запропоновані суб'єктами подання, зазначеними у пункті 2 частини другої цієї статті.

Кандидатури від місцевих організацій політичних партій — по одній кандидатурі від місцевої організації однієї політичної партії, зазначених у пункті 3 частини другої цієї статті, включаються до складу територіальних виборчих комісій за результатами жеребкування, що проводиться виборчою комісією, яка формує склад відповідної територіальної виборчої комісії, у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією, до формування складу комісії.

Кандидатури, внесені до складу територіальної виборчої комісії, можуть бути відхилені лише з підстав їх невідповідності вимогам, передбаченим статтею 34 цього Кодексу, порушення вимог частин другої — десятої цієї статті шляхом прийняття відповідного рішення територіальною виборчою комісією або в результаті застосування механізму жеребкування, передбаченого цією частиною.

Рішення про відхилення кандидатур за результатами жеребкування не приймається.

4. Центральна виборча комісія формує склад обласних, районних (крім районів в Автономній Республіці Крим), міських (крім міст в Автономній Республіці Крим), районних у містах Києві, Севастополі виборчих комісій не пізніш як за сімдесят п'ять днів до дня чергових виборів. Подання кандидатур до складу відповідних територіальних виборчих комісій можуть вносити обласні, районні, міські, районні у містах Києві, Севастополі (у разі їх відсутності у структурі відповідної політичної партії — міська міст Києва, Севастополя) організації політичних партій, зазначених у частині другій цієї статті, а у разі їх відсутності у структурі відповідної політичної партії — обласна організація цієї політичної партії згідно з існуючим адміністративно-територіальним устроєм. Такі подання вносяться не раніше ніж за дев'яносто днів та не пізніш як за вісімдесят днів до дня чергових виборів.

5. Виборча комісія Автономної Республіки Крим формує склад районних (районів в Автономній Республіці Крим), міських (міст в Автономній Республіці Крим) виборчих комісій не пізніш як за сімдесят п'ять днів до дня чергових виборів. Подання до складу відповідних територіальних виборчих комісій можуть вносити районні (у районах в Автономній Республіці Крим), міські (у містах в Автономній Республіці Крим) організації політичних партій, зазначених у частині другій цієї статті, а у разі їх відсутності у структурі відповідної політичної партії — республіканська в Автономній Республіці Крим організація цієї політичної партії згідно з існуючим адміністративно-територіальним устроєм. Такі подання вносяться не пізніш як за вісімдесят днів до дня чергових виборів.

6. Районні виборчі комісії формують склад сільських, селищних виборчих комісій у відповідному районі не пізніш як за шістдесят днів до дня чергових виборів. Подання до складу відповідних територіальних виборчих комісій можуть вносити районні організації політичних партій, зазначених у частині другій цієї статті, а у разі їх відсутності у структурі відповідної політичної партії — обласна чи республіканська в Автономній Республіці Крим організація цієї політичної партії згідно з існуючим адміністративно-територіальним устроєм. Такі подання вносяться не пізніш як за шістдесят п'ять днів до дня чергових виборів.

7. Міські виборчі комісії (у містах з районним поділом, крім міст Києва та Севастополя) формують склад районних у місті виборчих комісій не пізніш як за шістдесят днів до дня чергових виборів. Подання до складу відповідних територіальних виборчих комісій можуть вносити міські організації політичних партій, зазначених у частині другій цієї статті, а у разі їх відсутності у структурі відповідної політичної партії — обласна чи республіканська в Автономній Республіці Крим організація цієї політичної партії згідно з існуючим адміністративно-територіальним устроєм. Такі подання вносяться не пізніш як за шістдесят п'ять днів до дня чергових виборів.

8. Склад виборчої комісії Автономної Республіки Крим затверджується Верховною Радою Автономної Республіки Крим не пізніш як за вісімдесят п'ять днів до дня чергових виборів у порядку, встановленому частинами першою — третьою, дев'ятою — шістнадцятою цієї статті.

Подання щодо кандидатур до складу виборчої комісії Автономної Республіки Крим вносяться до Верховної Ради Автономної Республіки Крим не раніше ніж за дев'яносто днів та не пізніш як за вісімдесят п'ять днів до дня чергових виборів.

9. Подання щодо кандидатур до складу територіальної виборчої комісії вноситься за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, на паперовому носії та в електронному вигляді.

Подання щодо кандидатур до складу територіальної виборчої комісії вноситься до відповідної виборчої комісії за підписом керівника місцевої організації політичної партії та скріплюється печаткою місцевої організації політичної партії або печаткою організації політичної партії вищого рівня, або печаткою цієї політичної партії.

Подання щодо кандидатур до складу територіальної виборчої комісії може вноситися до відповідної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів у порядку, визначеному Центральною виборчою комісією.

До подання додаються копії паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки) або копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України) кожної запропонованої особи.

Заяви осіб, запропонованих до складу територіальної виборчої комісії, про згоду на участь у роботі виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання, згоду виконувати посадові обов'язки голови, заступника голови або секретаря виборчої комісії та про ненадання згоди на участь у роботі виборчої комісії іншим суб'єктам подання на відповідних виборах надаються відповідним суб'єктам подання кандидатур до моменту внесення до відповідної виборчої комісії подання стосовно кандидатур до складу територіальної виборчої комісії.

У разі виявлення відповідною виборчою комісією одночасного внесення однієї кандидатури до складу територіальної виборчої комісії від різних суб'єктів подання кандидатур виборча комісія звертається до відповідних суб'єктів подання, кандидата, запропонованого до складу територіальної виборчої комісії, для уточнення інформації та надання заяви про згоду на участь у роботі територіальної виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання. У разі непідтвердження згоди особи на участь у роботі територіальної виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання відповідна виборча комісія відхиляє кандидатуру такої особи.

10. У поданні щодо кандидатур до складу територіальної виборчої комісії зазначаються такі відомості:

1) прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності) особи;

2) число, місяць, рік народження;

3) громадянство особи;

4) освіта;

5) відомості про володіння державною мовою;

6) місце роботи (заняття), посада;

7) місце проживання (адреса житла) особи, а також контактні телефони;

8) наявність досвіду роботи у виборчих комісіях;

9) відомості про відсутність в особи судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, яка не погашена або не знята у встановленому законом порядку.

11. Технічні описки та неточності, допущені у поданні, не є підставою для відхилення внесених кандидатур.

У разі виявлення технічних помилок та неточностей при зазначенні у поданні прізвища, імені та по батькові особи, дати її народження — в постанові про утворення територіальної виборчої комісії зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів.

12. До складу територіальної виборчої комісії можуть входити громадяни України, які відповідають вимогам статті 34 цього Кодексу. У разі виникнення або виявлення підстав, що позбавляють особу права входити до складу виборчої комісії, повноваження такого члена комісії можуть бути достроково припинені виборчою комісією, яка сформувала склад відповідної територіальної виборчої комісії.

13. Виборчі комісії, зазначені у частинах четвертій — восьмій цієї статті, одночасно з формуванням складу територіальної виборчої комісії призначають голову, заступника голови, секретаря такої виборчої комісії.

14. Голова, заступник голови та секретар територіальної виборчої комісії мають призначатися від різних суб'єктів подання, визначених частиною другою цієї статті.

15. Рішення про формування складу територіальної виборчої комісії оприлюднюється виборчою комісією, яка сформувала склад територіальної виборчої комісії, у визначений нею спосіб не пізніше наступного дня після дня прийняття такого рішення. Рішення про зміни у складі територіальної виборчої комісії оприлюднюється у порядку та строки, встановлені цією частиною, але не пізніше останнього дня перед днем голосування.

16. У разі якщо подання щодо кандидатур до складу територіальної виборчої комісії не надійшли в установлені цією статтею строки або до складу територіальної виборчої комісії запропоновано менше дев'яти осіб, склад територіальної виборчої комісії формується у визначені частинами четвертою — восьмою цієї статті строки за поданням голови відповідної виборчої комісії за пропозиціями членів комісії.

Стаття 204. Порядок утворення дільничної виборчої комісії

1. Дільнична виборча комісія утворюється відповідною міською чи районною у місті, сільською, селищною виборчою комісією не пізніш як за п'ятнадцять днів до дня виборів у складі голови, заступника голови, секретаря та інших членів комісії.

Право подання кандидатур до складу дільничних виборчих комісій мають:

1) місцеві організації політичних партій, про утворення депутатських фракцій яких оголошено на першій черговій сесії Верховної Ради України поточного скликання;

2) місцева організація політичної партії, яка уклала угоду про політичну співпрацю на відповідних місцевих виборах з депутатською групою, про утворення якої оголошено на сесії Верховної Ради України не пізніше 1 січня року, в якому відбуваються вибори.

Одна депутатська група, про утворення якої оголошено на сесії Верховної Ради України не пізніше 1 січня року, в якому відбуваються вибори, може укласти лише одну угоду про політичну співпрацю на відповідних місцевих виборах лише з однією політичною партією.

Угода підписується керівником (керівниками) депутатської групи, про утворення якої оголошено на сесії Верховної Ради України не пізніше 1 січня року, в якому відбуваються вибори, та головою політичної партії, з якою її укладено.

Про укладання відповідної угоди керівник (керівники) депутатської групи, про утворення якої оголошено на сесії Верховної Ради України не пізніше 1 січня року, в якому відбуваються вибори, не пізніш як за дев'яносто п'ять днів до дня голосування повідомляє Апарат Верховної Ради України листом, разом з яким надсилається один примірник політичної угоди.

Апарат Верховної Ради України повідомляє Центральну виборчу комісію про укладання відповідної угоди не пізніш як за дев'яносто один день до дня голосування та надсилає копію політичної угоди;

3) місцеві організації політичних партій, від яких зареєстровано кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у місті рад, а також міських, сільських, селищних (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше) рад;

4) кандидати у депутати сільських, селищних, міських (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч) рад;

5) кандидати на посаду сільського, селищного, міського голови.

При утворенні дільничної виборчої комісії відповідна територіальна виборча комісія визначає осіб, які підлягають включенню до складу відповідної дільничної виборчої комісії, з числа кандидатур, поданих суб'єктами подання, визначеними пунктами 3—5 цієї частини, за результатами жеребкування, що проводиться у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією, не пізніш як на восьмий день після закінчення строку внесення подань щодо кандидатур до складу такої комісії.

Щодо кандидатур, поданих суб'єктами подання, зазначеними у пункті 1 цієї частини, жеребкування не проводиться. Кандидатури від таких суб'єктів подання включаються до складу кожної дільничної виборчої комісії (не більше двох осіб до складу кожної дільничної виборчої комісії) за умови наявності відповідних подань та їх відповідності встановленим цим Кодексом вимогам.

Щодо кандидатур, поданих суб'єктами подання, зазначеними у пункті 2 цієї частини, жеребкування не проводиться. Кандидатури від таких суб'єктів подання включаються до складу кожної дільничної виборчої комісії (не більше однієї особи до складу кожної дільничної виборчої комісії) за умови наявності відповідних подань та їх відповідності встановленим цим Кодексом вимогам.

У разі якщо до складу дільничної виборчої комісії одночасно внесено подання щодо кандидатур від двох і більше місцевих організацій однієї політичної партії, то до складу такої комісії підлягає включенню кандидатура від місцевої організації політичної партії вищого щодо інших організацій партії рівня.

Кандидатури, внесені до складу дільничної виборчої комісії, можуть бути відхилені лише з підстав їх невідповідності вимогам, передбаченим статтею 34 цього Кодексу, порушення вимог цієї частини та частини четвертої цієї статті шляхом прийняття відповідного рішення територіальною виборчою комісією або в результаті застосування механізму жеребкування, передбаченого цією частиною.

Рішення про відхилення кандидатур за результатами жеребкування не приймається.

2. До складу дільничної виборчої комісії можуть входити громадяни України, які відповідають вимогам статті 34 цього Кодексу.

3. Дільнична виборча комісія утворюється у складі:

1) для малих дільниць — 10 — 14 осіб;

2) для середніх дільниць — 12 — 16 осіб;

3) для великих дільниць — 14 — 18 осіб.

На виборчих дільницях, на яких кількість виборців не перевищує 200 осіб, дільнична виборча комісія може утворюватися у складі голови, секретаря та двох — чотирьох членів комісії.

4. Місцева організація політичної партії, про утворення депутатської фракції якої оголошено на першій черговій сесії Верховної Ради України поточного скликання, а у разі її відсутності у структурі відповідної політичної партії — обласна чи республіканська в Автономній Республіці Крим організація цієї політичної партії згідно з існуючим адміністративно-територіальним устроєм, вносять до відповідної територіальної виборчої комісії подання щодо кандидатур до складу дільничних виборчих комісій (не більше двох осіб до складу кожної дільничної виборчої комісії).

Місцева організація політичної партії, яка уклала угоду про політичну співпрацю на відповідних місцевих виборах з депутатською групою, про утворення якої оголошено на сесії Верховної Ради України не пізніше 1 січня року, в якому від-

буваються місцеві вибори, місцева організація партії, від якої зареєстровано кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також сільської, селищної, міської (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) рад, а у разі їх відсутності у структурі відповідної політичної партії — обласна чи республіканська в Автономній Республіці Крим організація цієї політичної партії згідно з існуючим адміністративно-територіальним устроєм, вносять до відповідної територіальної виборчої комісії подання щодо кандидатур до складу дільничних виборчих комісій (не більше однієї особи до складу кожної дільничної виборчої комісії).

Подання підписується керівником місцевої організації політичної партії та скріплюється печаткою відповідної місцевої організації політичної партії або печаткою місцевої організації відповідної політичної партії вищого рівня, або печаткою політичної партії.

Кандидат у депутати в багатомандатному виборчому окрузі з виборів депутатів сільської, селищної, міської (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) рад, кандидат на посаду сільського, селищного, міського голови вносять до територіальної виборчої комісії подання щодо кандидатур до складу відповідних дільничних виборчих комісій (не більше однієї особи до складу кожної дільничної виборчої комісії) за своїм підписом.

Зазначені подання щодо кандидатур до складу дільничних виборчих комісій вносяться не пізніш як за двадцять чотири дні до дня виборів за формою, встановленою Центральною виборчою комісією.

Подання щодо кандидатур до складу дільничної виборчої комісії може вноситися до відповідної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів у порядку, визначеному Центральною виборчою комісією.

У поданні щодо кандидатур до складу дільничних виборчих комісій зазначаються відомості, передбачені частиною десятою статті 203 цього Кодексу.

До подання додаються копії паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки) або копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України) кожної запропонованої особи.

Заяви осіб, запропонованих до складу дільничної виборчої комісії, про згоду на участь у роботі виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання, згоду виконувати посадові обов'язки голови, заступника голови або секретаря виборчої комісії та про ненадання згоди на участь у роботі виборчої комісії іншим суб'єктам подання на відповідних виборах надаються відповідним суб'єктам подання до моменту внесення до територіальних виборчих комісій подання стосовно кандидатур до складу дільничних виборчих комісій.

У разі виявлення територіальною виборчою комісією одночасного внесення однієї кандидатури до складу дільничної виборчої комісії від різних суб'єктів подання територіальна виборча комісія звертається до відповідних суб'єктів подання, кандидата, запропонованого до складу дільничної виборчої комісії, для уточнення інформації та надання заяви про згоду на участь у роботі дільничної виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання. У разі непідтвердження згоди особи на участь у роботі дільничної виборчої комісії від відповідного суб'єкта подання територіальна виборча комісія відхиляє кандидатуру такої особи.

5. Технічні описки та неточності, допущені у поданні, не є підставою для відхилення внесених кандидатур.

У разі виявлення технічних помилок та неточностей при зазначенні у поданні прізвища, імені та по батькові особи, дати її народження — в постанові про утворення дільничної виборчої комісії зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів.

6. Голова, заступник голови та секретар дільничної виборчої комісії мають призначатися від різних суб'єктів подання, визначених частиною першою цієї статті.

7. Рішення про утворення дільничної виборчої комісії оприлюднюється територіальною виборчою комісією, що утворила дільничну виборчу комісію, з відомостями про її склад у спосіб, визначений цією територіальною виборчою комісією, не пізніше наступного дня з дня утворення дільничної виборчої комісії. Рішення про зміни у складі дільничної виборчої комісії оприлюднюються у порядку та строки, встановлені цією частиною, але не пізніше останнього дня перед днем голосування.

8. У разі якщо у встановлений частиною четвертою цієї статті строк подання щодо кандидатур до складу дільничної виборчої комісії не надійшли або до складу дільничної виборчої комісії запропоновано менше осіб, ніж встановлено частиною третьою цієї статті (відповідно для малих виборчих дільниць — менше 10 осіб, для середніх виборчих дільниць — менше 12 осіб, для великих виборчих дільниць — менше 14 осіб, для виборчих дільниць з кількістю виборців, що не перевищує 200 осіб, — менше 4 осіб у складі комісії), дільнична виборча комісія утворюється у визначені частиною першою цієї статті строки відповідною територіальною виборчою комісією за поданням голови цієї територіальної виборчої комісії у мінімальній кількості, встановленій частиною третьою цієї статті, з обов'язковим включенням до складу комісії кандидатур від суб'єктів подання, зазначених у частині першій цієї статті.

У разі необхідності, для забезпечення дільничними виборчими комісіями належної підготовки та проведення виборів, у тому числі в день голосування, територіальна виборча комісія у будь-який час до дня голосування може збільшити склад дільничної виборчої комісії до його максимальної кількості, встановленої частиною третьою цієї статті, за поданням голови відповідної територіальної виборчої комісії на підставі пропозицій членів цієї комісії.

9. У разі проведення місцевих виборів одночасно з виборами Президента України дільничні виборчі комісії не утворюються, їх повноваження виконують відповідні дільничні виборчі комісії з виборів Президента України звичайних виборчих дільниць та спеціальних виборчих дільниць, утворених у стаціонарних закладах охорони здоров'я.

У разі проведення місцевих виборів одночасно з виборами народних депутатів України дільничні виборчі комісії не утворюються, їх повноваження виконують відповідні дільничні виборчі комісії з виборів народних депутатів України звичайних виборчих дільниць та спеціальних виборчих дільниць, утворених у стаціонарних закладах охорони здоров'я.

У разі проведення місцевих виборів одночасно із всеукраїнським референдумом дільничні виборчі комісії не утворюються, їх повноваження виконують відповідні дільничні комісії з референдуму»;

151) у частині першій статті 205:

у пункті 2 слово «об'єднаної» виключити;

доповнити пунктом 2^1 такого змісту:

«2^1) приймає обов'язкові для виконання всіма суб'єктами виборчого процесу, установами, підприємствами, організаціями, а також органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами роз'яснення з питань застосування цього Кодексу»;

у пункті 6 слова «старост села, селища» виключити;

152) статтю 206 викласти в такій редакції:

«Стаття 206. Повноваження територіальних виборчих комісій щодо організації підготовки і проведення місцевих виборів

1. Територіальна виборча комісія на період здійснення своїх повноважень забезпечує організацію і проведення місцевих виборів у межах повноважень та в порядку, передбачених цим Кодексом та законами України.

2. Відповідна територіальна виборча комісія, яка встановлює результати виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, міської, районної у місті, сільської, селищної ради, результати виборів сільського, селищного, міського голови:

1) забезпечує підготовку та проведення відповідних місцевих виборів;

2) утворює територіальні, багатомандатні виборчі округи відповідно до цього Кодексу, встановлює їхні межі та єдину нумерацію, визначає кількість мандатів, які розподіляються у багатомандатних виборчих округах;

3) надає правову, організаційну, методичну, технічну допомогу нижчестоящим виборчим комісіям в частині їхньої діяльності, що стосується виборів відповідної ради, сільського, селищного, міського голови, організовує навчання членів цих комісій з питань організації виборчого процесу;

4) реєструє кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, їх довірених осіб, представників, уповноважених осіб організацій партій — суб'єктів відповідного виборчого процесу та видає їм посвідчення;

5) розглядає питання щодо скасування реєстрації кандидатів у випадках, передбачених цим Кодексом;

6) інформує населення про зареєстрованих кандидатів у депутати у відповідних виборчих округах, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови;

7) затверджує текст виборчих бюлетенів на відповідних місцевих виборах, забезпечує виготовлення виборчих бюлетенів та передачу їх відповідним територіальним, дільничним виборчим комісіям;

8) вирішує питання щодо використання коштів на проведення відповідних місцевих виборів, забезпечує їх цільовим використанням;

9) сприяє організації зустрічей кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови з виборцями;

10) забезпечує виготовлення бланків протоколів та іншої виборчої документації, а територіальна виборча комісія, яка утворює дільничні виборчі комісії, — також печаток, штампів і передає їх відповідним дільничним виборчим комісіям, якщо Центральною виборчою комісією не встановлено інший порядок їх виготовлення;

11) заслуховує інформацію відповідних територіальних, дільничних виборчих комісій, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань, пов'язаних з підготовкою і проведенням відповідних місцевих виборів;

12) здійснює контроль за наданням списків виборців дільничними виборчими комісіями для загального ознайомлення та уточнення;

13) реєструє офіційних спостерігачів від кандидатів, місцевих організацій партій — суб'єктів виборчого процесу відповідних місцевих виборів, від громадських організацій;

14) здійснює контроль за використанням коштів виборчих фондів суб'єктів виборчого процесу на відповідних місцевих виборах;

15) здійснює контроль за дотриманням встановленого цим Кодексом порядку проведення передвиборної агітації;

16) визнає голосування на виборчій дільниці недійсним за результатами повторного підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці у випадках та порядку, передбачених цим Кодексом;

17) встановлює результати виборів депутатів, сільського, селищного, міського голови в порядку, визначеному цим Кодексом, здійснює офіційне оприлюднення результатів відповідних місцевих виборів;

18) реєструє обраних депутатів, сільського, селищного, міського голову;

19) організовує проведення повторного голосування і повторних місцевих виборів у випадках, передбачених цим Кодексом;

20) розглядає звернення, заяви і скарги стосовно підготовки та проведення відповідних місцевих виборів, приймає щодо них рішення;

21) забезпечує передачу на зберігання до відповідної архівної установи виборчої та іншої документації в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією;

22) здійснює в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці контроль за додержанням та однаковим застосуванням законодавства про місцеві вибори в частині, що стосується відповідних місцевих виборів; скликає у разі необхідності за власною ініціативою засідання дільничної виборчої комісії;

23) здійснює інші повноваження, передбачені цим Кодексом та законами України.

3. Територіальна виборча комісія, яка відповідно до частини першої статті 255 цього Кодексу встановлює підсумки голосування на відповідних місцевих виборах, під час організації підготовки і проведення таких виборів здійснює повноваження, передбачені пунктами 3, 11, 12, 15, 16, 20—22 частини другої цієї статті, передає дільничним виборчим комісіям виборчі бюлетені, складає протокол про підсумки голосування з відповідних місцевих виборів та транспортує його разом з іншою виборчою документацією до виборчої комісії, яка встановлює результати таких виборів:

1) сільська, селищна, міська виборча комісія складає протокол про підсумки голосування з відповідних виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради у територіальних виборчих округах, частині територіального виборчого округу, утворених у межах відповідно села, селища, міста (чи відповідної територіальної громади), та передає його виборчій комісії Автономної Республіки Крим, відповідній обласній виборчій комісії;

2) районна в місті виборча комісія складає і передає міській виборчій комісії:

а) протокол про підсумки голосування з виборів депутатів міської ради в територіальному виборчому окрузі чи його частині (у міській територіальній громаді з кількістю виборців 10 тисяч і більше) або в багатомандатних виборчих округах (у міській територіальній громаді з кількістю виборців до 10 тисяч);

б) протокол про підсумки голосування з виборів міського голови;

3) сільська, селищна, міська виборча комісія складає та передає до районної виборчої комісії протокол про підсумки голосування з виборів депутатів відповідної районної ради в територіальному виборчому окрузі, частині територіального виборчого округу, утворених у межах відповідно села, селища, міста (чи відповідної територіальної громади), та передає встановлені підсумки до відповідної районної виборчої комісії.

4. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласні, районні, міські, районні у місті (у містах, в яких утворені районні у місті ради), селищні, сільські виборчі комісії інформують Верховну Раду України, Центральну виборчу комісію, відповідні місцеві ради про обраних депутатів та сільських, селищних, міських голів»;

153) у частині другій статті 207:

у пункті 3 слова «зареєстрованих у відповідному багатомандатному виборчому окрузі» та «старости села, селища» виключити;

доповнити абзацами тринадцятим та чотирнадцятим такого змісту:

«Повноваження дільничної виборчої комісії починаються з моменту складення присяги на засіданні цієї комісії більшістю від складу дільничної виборчої комісії, визначеного при її утворенні.

Повноваження дільничної виборчої комісії припиняються через п'ять днів після дня офіційного оприлюднення результатів місцевих виборів. Дільнична виборча комісія припиняє свою діяльність одночасно з припиненням її повноважень»;

154) у статті 208:

частину третю доповнити словами «невиконання рішень виборчої комісії вищого рівня»;

у частині четвертій:

у пунктах 5 та 6 слова «старости села, селища» виключити;

після абзацу шістнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Про дострокове припинення повноважень у зв'язку з відмовою від складення присяги члена комісії невідкладно повідомляється Центральна виборча комісія або відповідна територіальна виборча комісія для прийняття рішення про зміни в складі відповідної виборчої комісії».

У зв'язку з цим абзаци сімнадцятий та вісімнадцятий вважати відповідно абзацами вісімнадцятим та дев'ятнадцятим;

абзац вісімнадцятий доповнити другим реченням такого змісту: «До подання додаються документи, передбачені частиною дев'ятою статті 203, частиною четвертою статті 204 цього Кодексу»;

після абзацу вісімнадцятого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«Зазначене подання під час виборчого процесу, а також у період з моменту формування складу територіальних виборчих комісій до початку виборчого процесу чергових місцевих виборів підлягає обов'язковому розгляду у п'ятиденний строк, але не пізніше останнього дня перед днем голосування, а поза межами виборчого процесу — у місячний строк з дня надходження.

Подання про заміну члена виборчої комісії може вноситися за допомогою електронних сервісів у порядку, визначеному Центральною виборчою комісією».

У зв'язку з цим абзац дев'ятнадцятий вважати абзацом двадцять першим;

абзац двадцять перший виключити;

абзаци третій — п'ятий частини п'ятої замінити двома новими абзацами такого змісту:

«У разі дострокового припинення повноважень члена виборчої комісії з підстав, передбачених пунктами 7, 9 частини четвертої цієї статті, або у зв'язку з достроковим припиненням повноважень усього складу виборчої комісії його кандидатура не може бути включена до складу виборчої комісії та підлягає відхиленню.

У разі дострокового припинення повноважень усього складу виборчої комісії відповідна виборча комісія не пізніш як на третій день з дня припинення повноважень комісії, але не пізніше останнього дня перед днем голосування, затверджує новий склад виборчої комісії у порядку, встановленому цим Кодексом»;

у частині сьомій:

в абзаці другому слово «повноважень» замінити словами «обов'язків (без припинення членства в комісії)»;

абзац третій викласти в такій редакції:

«Зазначене подання чи заява під час виборчого процесу, а також у період з моменту формування складу територіальних виборчих комісій до початку виборчого процесу чергових, відповідних позачергових або перших місцевих виборів підлягають обов'язковому розгляду у п'ятиденний строк з дня надходження, але не пізніше останнього дня перед днем голосування, а поза межами виборчого процесу — у місячний строк. Рішення про заміну голови, заступника голови або секретаря виборчої комісії не є підставою для припинення повноважень зазначених осіб як членів відповідної виборчої комісії»;

частину восьму викласти в такій редакції:

«8. У разі дострокового припинення повноважень голови, заступника голови, секретаря виборчої комісії рішення про включення до складу відповідної виборчої комісії іншого члена від того самого суб'єкта подання (у разі надходження відповідного подання) приймається з одночасним призначенням цієї особи на відповідну посаду в комісії, яку займав член комісії, повноваження якого достроково припинені.

У разі дострокового припинення повноважень голови, заступника голови, секретаря виборчої комісії і невнесення суб'єктом подання, від якого було включено відповідну особу до складу виборчої комісії, інших кандидатур на заміну не пізніше ніж на наступний день з дня отримання повідомлення про виникнення підстав для припинення їх повноважень, але не пізніше останнього дня перед днем голосування, на відповідну посаду голови, заступника голови, секретаря виборчої комісії призначається інший член цієї комісії»;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. У разі наявності підстав для дострокового припинення повноважень усього складу виборчої комісії, окремого члена виборчої комісії, які мають ознаки вчинення членами (окремим членом) цієї комісії кримінального або адміністративного правопорушення, відповідна виборча комісія одночасно з прийняттям такого рішення повідомляє про це правоохоронні органи для перевірки і реагування відповідно до закону»;

155) у статті 209:

у частині першій:

в абзаці першому слова «Бюджетні витрати» замінити словом «Витрати» та доповнити словами «а також коштів власних виборчих фондів організацій партій, які висунули виборчі списки кандидатів у депутати, кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови»;

в абзаці другому слова «а також коштів власних виборчих фондів організацій партій, які висунули виборчі списки, кандидатів у депутати в багатомандатних виборчих округах, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, старости села, селища» виключити;

в абзаці третьому слова «та коштів власних виборчих фондів організацій партій, які висунули виборчі списки, кандидатів у депутати в багатомандатних виборчих округах, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, старости села, селища» виключити;

у частині другій слова «в багатомандатних виборчих округах» замінити словами «в тому числі включені до виборчого списку організації партії», слова «старости села, селища» виключити, а після слів «для фінансування своєї» доповнити словами «виборчої кампанії, в тому числі»;

156) у статті 210:

в абзаці першому частини першої слова «кошторису доходів та видатків» замінити словами «єдиного кошторису видатків», а після слів «витрати на найм (оренду) відповідних приміщень» доповнити словами «на оплату праці членів комісій та осіб, які залучаються до роботи у виборчій комісії, видатки, пов'язані із забезпеченням здійснення повноважень виборчих комісій»;

у частині другій слова «місцевих виборів та цільова субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам для підготовки і проведення позачергових, додаткових та перших місцевих виборів» замінити словами «позачергових, додаткових та перших місцевих виборів»;

у частині шостій слово «триденний» замінити словом «п'ятиденний», а слова «доходів і видатків на підготовку» — словами «видатків для підготовки»;

частину сьому викласти в такій редакції:

«7. Фінансування виборчих комісій здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Кошти на підготовку і проведення місцевих виборів, бюджетні призначення за якими встановлені законом про Державний бюджет України, перераховуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, Центральній виборчій комісії відповідно до помісячного розпису асигнувань загального фонду Державного бюджету України, сформованого за пропозиціями Центральної виборчої комісії, за бюджетною програмою, за якою здійснюється фінансове забезпечення підготовки та проведення місцевих виборів, а територіальним виборчим комісіям — невідкладно після затвердження ними єдиного кошторису видатків для підготовки та проведення відповідних місцевих виборів»;

частину восьму після слів «і проведення виборів» доповнити словом «бюджетні»;

у частині десятій слова «що реалізує державну фінансову політику» замінити словами «який забезпечує формування державної політики у сфері державного фінансового контролю»;

157) у частині першій статті 211:

після абзацу четвертого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«Вартість зазначених послуг оплачується за діючими на момент проведення виборів тарифами.

Розмір оренди приміщень недержавної власності встановлюється договором оренди».

У зв'язку з цим абзаци п'ятий та шостий вважати відповідно абзацами сьомим та восьмим;

абзац восьмий доповнити словами «(регіональних, територіальних представництв Центральної виборчої комісії)»;

158) у статті 212:

у частині першій:

в абзаці першому слова «яке затверджується виборчою комісією вищого рівня» виключити, а після слів «більше двох осіб» доповнити словами «для кожної комісії»;

після абзацу першого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«Рішення територіальної виборчої комісії про виконання її членами повноважень на платній основі невідкладно надсилається відповідному регіональному або територіальному представництву Центральної виборчої комісії (у разі його утворення).

Рішення дільничної виборчої комісії про виконання її членами повноважень на платній основі затверджується територіальною виборчою комісією, яка здійснює фінансове забезпечення вказаної дільничної виборчої комісії».

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом четвертим;

у частині шостій слова «за рахунок коштів державного бюджету та» замінити словами «за рахунок коштів державного бюджету», а слова «та в межах затвердженого кошторису» виключити;

159) у статті 213:

у назві слова «в багатомандатному виборчому окрузі» та «старости села, селища» виключити;

в назві, абзацах першому та третьому частини першої, частині третій слова «старости села, селища» виключити;

у частині першій:

в абзаці першому слова «в багатомандатному виборчому окрузі» виключити, а слова «можуть відкрити рахунок власного виборчого фонду» замінити словами «в тому числі передвиборної агітації можуть утворити власний виборчий фонд»;

в абзаці другому слово «установи» виключити, а після слів «про відкриття накопичувального рахунку» доповнити словами «виборчого фонду»;

в абзаці третьому слова «в багатомандатному виборчому окрузі» та «старости села, селища» виключити, а після слів «про реєстрацію відповідного кандидата» доповнити словами «або про реєстрацію кандидатів у депутати, включених до виборчого списку організації партії»;

у частині другій слово «голосування» замінити словами «чергових виборів»;

частини третю, п'яту та шосту викласти в такій редакції:

«3. Організація партії, кандидат у депутати, кандидат на посаду сільського, селищного, міського голови відкривають відповідно накопичувальний та поточний рахунки виборчого фонду в банку за власним вибором у межах відповідного виборчого округу або на території відповідного села, селища, міста чи району. Організація партії, кандидат мають право відкрити відповідні рахун-

ки виборчого фонду виключно в національній валюті.

Організація партії має право відкривати поточні рахунки виборчого фонду з розрахунку не більше одного поточного рахунка для одного територіального виборчого округу в межах єдиного багатомандатного виборчого округу. Один поточний рахунок виборчого фонду організації партії може обслуговувати декілька територіальних виборчих округів»;

«5. Послуги банку, пов'язані з відкриттям і закриттям рахунків виборчого фонду, надаються на загальних підставах. Банк за користування коштами, що знаходяться на рахунку виборчого фонду, відсотки не нараховує і не сплачує.

6. Банк не пізніше наступного робочого дня з дня відкриття рахунка виборчого фонду повідомляє відповідну територіальну виборчу комісію про відкриття рахунка та його реквізити»;

у частині сьомій слова «у друкованих засобах масової інформації» замінити словами «у засобах масової інформації або мережі Інтернет»;

у частині дев'ятій слова «установою банку» замінити словом «банком»;

160) у статті 214:

у частині першій:

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) по одному розпоряднику кожного поточного рахунка виборчого фонду організації партії — уповноважених осіб партій у територіальних виборчих округах»;

в абзаці четвертому слова «в багатомандатному виборчому окрузі» та «старости села, селища» виключити;

у частині третій слова «Установа банку, в якій» замінити словами «Банк, в якому»;

у частині шостій слова «в багатомандатному виборчому окрузі» та «старости села, селища» виключити;

частини восьму та десяту викласти в такій редакції:

«8. Аналіз фінансових звітів здійснює територіальна виборча комісія. У разі виявлення в ході аналізу фінансових звітів ознак порушення вимог законодавства територіальна виборча комісія зобов'язана у п'ятиденний строк з дня виявлення відповідних ознак письмово повідомити про це відповідні органи, уповноважені забезпечити притягнення осіб, які вчинили порушення вимог законодавства, до передбаченої законом відповідальності»;

«10. Відомості проміжних та остаточних фінансових звітів оприлюднюються територіальною виборчою комісією протягом двох днів з дня їх отримання на своїх офіційних веб-сайтах (за наявності), веб-сайтах відповідних місцевих рад (за наявності), на офіційних веб-сайтах відповідних регіональних (територіальних) представництв Центральної виборчої комісії або в інший визначений нею спосіб. Організації партії, які висунули виборчі списки та утворили власні виборчі фонди, оприлюднюють проміжні та остаточні фінансові звіти на офіційних веб-сайтах відповідної організації партії (за наявності) або в інший спосіб в мережі Інтернет протягом двох днів з дня їх отримання»;

доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

«11. За рішенням Центральної виборчої комісії та у встановленому нею порядку фінансові звіти, передбачені цією статтею, можуть подаватися до відповідної територіальної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів. У такому випадку паперова форма вказаного звіту не подається»;

161) у статті 215:

у частині першій:

в абзацах третьому та четвертому слова «старости села, селища» виключити;

в абзаці другому слова «в багатомандатному виборчому окрузі» та «старости села, селища» виключити;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Забороняється робити добровільні внески до виборчого фонду:

1) іноземцям та особам без громадянства;

2) анонімним жертводавцям (без зазначення у платіжному документі відомостей, передбачених частиною четвертою цієї статті);

3) юридичним особам, їх філіям і представництвам»;

у частинах четвертій та п'ятій слова «установою банку» замінити словом «банком»;

у частинах шостій — дев'ятій слова «установа банку, в якій» в усіх відмінках замінити словами «банк, в якому» у відповідному відмінку;

у частині десятій:

доповнити новим абзацом першим такого змісту:

«10. Банк, в якому відкрито поточний рахунок виборчого фонду організації партії, не пізніш як на третій день після дня виборів перераховує кошти, не використані організацією партії, на накопичувальний рахунок відповідного виборчого фонду».

У зв'язку з цим абзаци перший та другий вважати відповідно абзацами другим та третім;

в абзацах другому та третьому після слів «перераховуються розпорядником» доповнити словами «накопичувального рахунка», а слова «установою банку» замінити словом «банком»;

у частині дванадцятій слова «ніж за день до дня голосування (дня повторного голосування)» замінити словами «останньої п'ятниці перед днем голосування (днем повторного голосування)»;

162) у статті 216:

у назві, частині першій та другій слова «старости села, селища» виключити;

у частині першій слова «тридцять чотири дні» замінити словами «сорок днів», а слова «двадцять чотири дні» — словами «тридцять днів»;

у частині другій:

абзаци перший та другий викласти в такій редакції:

«2. Право висування кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у місті рад, а також міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше) реалізується виборцями через місцеві організації політичних партій (далі — організація партії) у порядку, передбаченому цим Кодексом.

Право висування кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) реалізується виборцями через організації партій або шляхом самовисування у порядку, визначеному цим Кодексом»;

в абзаці третьому слова «у відповідних єдиних одномандатних виборчих округах» виключити;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Особа може бути висунута кандидатом у депутати у багатомандатному виборчому окрузі не більше ніж у два рівні місцевих рад.

Особа, висунута кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови, не може одночасно бути висунута у будь-яких інших єдиних одномандатних виборчих округах з будь-яких місцевих виборів.

Особа, висунута кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови (міста з кількістю виборців до 75 тисяч), може одночасно бути висунута кандидатом у депутати у багатомандатному виборчому окрузі до відповідної сільської, селищної міської ради та/або до відповідної обласної ради.

Особа, висунута кандидатом на посаду міського голови (міста з кількістю виборців 75 тисяч і більше), може одночасно бути висунута кандидатом у депутати у багатомандатному виборчому окрузі тільки до відповідної міської ради»;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Особа, з урахуванням вимог частини четвертої цієї статті, може одночасно бути висунута кандидатом у депутати місцевих рад та кандидатом на посаду сільського, селищного, або міського голови шляхом висування місцевою організацією лише однієї політичної партії або лише шляхом самовисування»;

163) у статті 217:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Висування кандидатів у депутати та на посаду сільського, селищного, міського голови місцевою організацією партії відбувається на підставі цього Кодексу, статуту політичної партії за рішенням вищого керівного органу партії про участь її місцевих організацій у відповідних чергових, позачергових, перших, повторних, проміжних виборах, прийнятого після прийняття рішення про призначення відповідних виборів.

У разі прийняття політичною партією рішення про участь її місцевих організацій у виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у містах рад, а також депутатів міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч та більше), виборах міських голів у такому рішенні також зазначаються найменування центрального керівного органу партії, який погоджуватиме рішення зборів (конференції) місцевої організації партії про висування кандидатів у депутати, кандидата на посаду міського голови від місцевої організації партії, а також прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності) керівників партії, уповноважених посвідчувати своїм підписом копії рішень зборів (конференції) місцевої організації партії про висування кандидатів у депутати, кандидата на посаду міського голови від місцевої організації партії.

Копія рішення вищого керівного органу партії про участь її місцевих організацій у відповідних виборах, засвідчена підписом керівника та печаткою партії, не пізніш як за 48 днів до дня голосування подається до Центральної виборчої комісії.

Центральна виборча комісія не пізніш як за 45 днів до дня голосування оприлюднює перелік політичних партій, якими прийнято рішення про участь їх місцевих організацій у відповідних місцевих виборах, на своєму офіційному веб-сайті»;

частину четверту доповнити абзацами другим — четвертим такого змісту:

«Обласна чи республіканська в Автономній Республіці Крим організація політичної партії згідно з існуючим адміністративно-територіальним устроєм може також висунути:

1) кандидатів у депутати на виборах депутатів відповідних районних, міських, районних у місті, сільських, селищних рад (районів, міст, районів у містах, сіл, селищ, що входять до складу відповідної області, Автономної Республіки Крим згідно з адміністративно-територіальним устроєм);

2) не більше ніж по одному кандидату на посаду сільського, селищного, міського голови (сіл, селищ, міст, що входять до складу відповідної області, Автономної Республіки Крим згідно з адміністративно-територіальним устроєм)»;

частини п'яту та шосту викласти в такій редакції:

«5. Міська організація партії може висунути:

1) виборчий список кандидатів у депутати до відповідної міської ради;

2) виборчий список кандидатів у депутати міської ради (міста, що входить до складу цього міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм);

3) виборчий список кандидатів у депутати сільської, селищної ради (сіл, селищ, що входять до складу цього міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм);

4) одного кандидата на посаду міського голови;

5) по одному кандидату на посади сільського, селищного, міського голови (сіл, селищ, міст, що входять до складу цього міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм).

Міська організація партії у містах з районним поділом, в яких утворені районні у місті ради, може також висунути кандидатів на виборах депутатів відповідних районних у місті рад.

У разі відсутності відповідної міської організації партії у структурі партії республіканська в Автономній Республіці Крим, обласна організація партії згідно з адміністративно-територіальним устроєм може висунути список кандидатів у депутати міської ради.

Міська організація партії не може висувати передбачених у цій частині кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, якщо відповідна обласна організація цієї політичної партії згідно з адміністративно-територіальним устроєм ухвалила рішення про висунення таких кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови.

6. Районна організація партії може висунути, а в разі відсутності відповідної районної організації у структурі політичної партії — обласна або республіканська в Автономній Республіці Крим організація політичної партії згідно з адміністративно-територіальним устроєм:

1) виборчий список кандидатів у депутати районної ради;

2) виборчий список кандидатів у депутати міської ради (міста районного значення, що входить до складу цього району згідно з адміністративно-територіальним устроєм);

3) виборчий список кандидатів у депутати сільської, селищної ради (села, селища, що входить до складу цього району згідно з адміністративно-територіальним устроєм);

4) по одному кандидату на посаду сільського, селищного, міського голови міста районного значення, що входять до складу цього району згідно з адміністративно-територіальним устроєм (крім сіл, селищ, що входять до складу міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм).

Районна організація партії не може висувати передбачених у цій частині кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, якщо відповідна обласна організація цієї політичної партії згідно з адміністративно-територіальним устроєм ухвалила рішення про висунення таких кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови.

Міська організація партії міста районного значення, що входить до складу району згідно з адміністративно-територіальним устроєм, не може висувати кандидатів у депутати відповідної міської ради міста районного значення, якщо відповідна районна організація цієї політичної партії згідно з адміністративно-територіальним устроєм ухвалила рішення про висунення кандидатів у депутати відповідної міської ради міста районного значення у передбачений цим Кодексом спосіб»;

164) друге речення частини другої статті 218 виключити;

165) у статті 219:

назву та частину першу викласти в такій редакції:

«Стаття 219. Порядок висування кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у місті рад, а також кандидатів у депутати міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше)

1. Висування кандидатів у депутати організацією партії, формування та затвердження єдиного та територіальних виборчих списків здійснюються на її зборах, конференції організації партії у порядку, встановленому статутом партії та цим Кодексом»;

у частині четвертій слова і цифри «обласної, міської (міста з кількістю виборців 90 тисяч і більше осіб) ради» замінити словами «місцевої ради»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. У єдиному виборчому списку визначається перший кандидат. З числа інших кандидатів, включених до єдиного виборчого списку, організація партії на тих самих зборах, конференції формує і затверджує територіальні списки кандидатів у депутати у кожному територіальному виборчому окрузі. Територіальний виборчий список організації партії повинен включати не менше п'яти і не більше дванадцяти кандидатів у депутати»;

у частині шостій після слів «до єдиного виборчого списку» доповнити словами «(крім першого кандидата)», а слово «регіональних» замінити словом «територіальних»;

у частині сьомій слово «регіонального» замінити словом «територіального», а слова «і лише однієї партії» — словами «від організації однієї партії»;

у частині восьмій слово «регіональних» замінити словом «територіальних», а слова «відповідного списку» — словами «відповідних списків»;

у частині дев'ятій:

в абзаці першому слово «регіональних» замінити словом «територіальних»;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі формування організацією партії єдиного та територіальних виборчих списків з кількістю кандидатів у депутати, яка не є кратною п'яти, до останніх у списку кандидатів (від 1 до 4) застосовується вимога щодо почергового включення кандидатів різної статі до списку»;

у частині десятій:

слово «регіональних» замінити словом «територіальних»;

слово «багатомандатних» замінити словом «територіальних»;

слова «скріплюється печаткою партії» замінити словами «скріплюється печаткою цієї місцевої організації партії або печаткою організації партії вищого рівня, а також погоджується центральним керівним органом партії, що засвідчується печаткою партії»;

у частині одинадцятій слово «регіонального» замінити словом «територіального»;

пункти 11 та 12 частини дванадцятої викласти в такій редакції:

«11) номер територіального виборчого округу, до якого віднесено кандидата (крім першого кандидата);

12) порядковий номер кандидата у відповідному територіальному виборчому списку (крім першого кандидата)»;

у частині тринадцятій слово «регіональному» замінити словом «територіальному»;

166) у статті 220:

назву, частини першу та другу викласти в такій редакції:

«Стаття 220. Порядок висування кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч)

1. Право висування кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) реалізується виборцями через місцеві організації партій або шляхом самовисування у порядку, визначеному цим Кодексом.

Особа може бути висунута кандидатом у депутати шляхом висування організацією лише однієї політичної партії або лише шляхом самовисування.

2. Висування кандидатів у депутати організацією партії у кожному багатомандатному виборчому окрузі відбувається на її конференції, зборах у порядку, встановленому статутом партії та цією статтею»;

частину четверту після слів «до відповідної ради» доповнити словами «(із зазначенням номера багатомандатного виборчого округу, в якому висувається кожен кандидат у депутати)»;

частини п'яту та шосту викласти в такій редакції:

«5. Кількість кандидатів у депутати, які включаються до переліку кандидатів у депутати відповідної ради щодо кожного багатомандатного виборчого округу, не повинна перевищувати кількість мандатів, які розподіляються у відповідному багатомандатному виборчому окрузі.

6. Особа має право надати згоду балотуватися до місцевої ради лише від однієї організації партії (якщо вона не балотується в порядку самовисування)»;

у частині сьомій слово «списку» замінити словом «переліку»;

частину восьму викласти в такій редакції:

«8. Рішення конференції, зборів організації партії про висування кандидатів у депутати від організації партії приймається шляхом затвердження переліку кандидатів у депутати відповідної ради (із зазначенням номера багатомандатного виборчого округу, в якому висувається кожен кандидат у депутати), який додається до такого рішення і є його невід'ємною частиною. Рішення зборів, конференції організації партії про висування кандидатів у депутати підписується керівником відповідної організації партії і скріплюється печаткою відповідної організації партії, а в разі її відсутності — печаткою організації партії вищого рівня або печаткою партії»;

у частині дев'ятій слова «списку кандидатів до» замінити словами «переліку кандидатів у депутати»;

у частині десятій:

в абзаці першому слова «списку кандидатів до» замінити словами «переліку кандидатів у депутати»;

пункт 1 викласти в такій редакції:

«1) номер багатомандатного виборчого округу, в якому висувається кандидат»;

пункт 11 виключити;

доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

«11. Громадянин України, який відповідно до статті 193 цього Кодексу має право бути кандидатом на місцевих виборах, може самовисунутися кандидатом у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) шляхом подачі заяви про самовисування до відповідної територіальної виборчої комісії.

До заяви про самовисування додаються документи, передбачені частиною другою статті 223 цього Кодексу.

Особа може бути висунута кандидатом у депутати шляхом самовисування лише в одному виборчому окрузі»;

167) у статті 221:

у назві та тексті слова «старости села, селища» виключити;

у назві слова «організацією партії» виключити;

у частині четвертій:

в абзаці першому слова «чи більше ніж одну посаду старости села, селища» виключити;

абзац другий викласти в такій редакції:

«Рішення зборів, конференції організації партії про висування кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови підписується керівником організації партії і скріплюється печаткою організації партії, а в разі її відсутності — печаткою організації партії вищого рівня або печаткою партії»;

доповнити частинами шостою та сьомою такого змісту:

«6. Громадянин України, який відповідно до статті 193 цього Кодексу має право бути кандидатом на місцевих виборах, може самовисунутися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови шляхом подачі заяви про самовисування до відповідної територіальної виборчої комісії.

До заяви про самовисування додаються документи, передбачені частиною другою статті 224 цього Кодексу.

7. Особа може бути висунута кандидатом на посаду лише одного сільського, селищного, міського голови від організації партії або в порядку самовисування»;

168) статті 222—225 викласти в такій редакції:

«Стаття 222. Умови реєстрації кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у місті рад, а також міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 і більше тисяч)

1. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна у місті, сільська, селищна виборча комісія реєструє кандидатів у депутати, включених до єдиного та територіальних виборчих списків організації партії, за умови отримання нею таких документів:

1) заяви про реєстрацію кандидатів у депутати, підписаної керівником організації партії та скріпленої печаткою відповідної організації партії, організації партії вищого рівня або печаткою партії;

2) рішення зборів, конференції організації партії про висування кандидатів у депутати від організації партії, передбаченого частиною десятою статті 219 цього Кодексу, підписаного керівником місцевої організації партії та засвідчене печаткою місцевої організації партії або відповідної організації партії вищого рівня, а також погоджене центральним керівним органом партії, що засвідчується печаткою цієї партії (із зазначенням найменування центрального керівного органу партії, номера та дати прийняття відповідного рішення, яке не додається);

3) єдиного виборчого списку та всіх територіальних виборчих списків кандидатів у депутати, віднесених організацією партії до відповідних багатомандатних виборчих округів, за формами, встановленими Центральною виборчою комісією, на паперових носіях, які обов'язково повинні містити відомості, передбачені частиною десятою статті 220 цього Кодексу, підписаних керівником організації партії і скріплених печаткою організації партії або відповідної організації партії вищого рівня, та в електронному вигляді;

4) передвиборної програми організації партії, викладеної державною мовою, обсягом до 4000 друкованих знаків, затвердженої зборами, конференцією організації партії, на паперових носіях, засвідченої підписом керівника організації партії і скріпленої печаткою організації партії, організації партії вищого рівня або печаткою партії, та в електронному вигляді;

5) документа про внесення організацією партії грошової застави відповідно до статті 225 цього Кодексу;

6) заяв осіб, включених до виборчих списків організації партії, про згоду балотуватися кандидатами у депутати від цієї організації партії, які повинні також містити згоду на оприлюднення біографічних відомостей та обробку персональних даних, а також зобов'язання в разі обрання скласти інший представницький мандат (у разі відсутності такого мандата — зазначити про його відсутність);

7) заяви осіб, включених до виборчих списків республіканської в Автономній Республіці Крим організації партії, повинні також містити зобов'язання в разі обрання припинити діяльність, несумісну з мандатом депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим (у разі відсутності такої діяльності — зазначити про її відсутність), та зобов'язання в разі обрання протягом місяця після офіційного оприлюднення результатів виборів передати у порядку, встановленому законом, в управління іншій особі належні підприємства та корпоративні права (у разі відсутності таких підприємств чи корпоративних прав — зазначити про їх відсутність);

8) автобіографій кандидатів у депутати на паперовому носії та в електронному вигляді, що обов'язково повинні містити: прізвище, власне ім'я (всі власні імена) та по батькові (за наявності), всі попередні прізвища, власні імена, по батькові та дати їх зміни (якщо особа протягом останніх п'яти років до дня виборів змінювала прізвище та/або власне ім'я (одне з власних імен чи всі власні імена), та/або по батькові), число, місяць, рік і місце народження, громадянство, відомості про освіту, посаду (заняття), місце роботи, партійність, адресу місця проживання, наявність чи відсутність представницького мандата, контак-

тний номер телефону, відомості про наявність чи відсутність судимості, дату складання автобіографії та підпис кандидата у депутати (складається у друкованому вигляді);

9) довідки про наявність чи відсутність судимості, виданої уповноваженим органом після початку виборчого процесу;

10) заяви про наявність (відсутність) заборгованості зі сплати аліментів на утримання дитини, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання, кожного кандидата у депутати;

11) по одній фотографії кандидата у депутати розміром 4 х 6 сантиметрів на паперових носіях та в електронному вигляді;

12) копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки кожного кандидата у депутати.

Подання документів до відповідної виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати здійснюється представником організації партії, уповноваженим на це довіреністю від організації партії.

У разі виявлення територіальною виборчою комісією розбіжностей між єдиним виборчим списком та територіальними виборчими списками організації партії, наданими на паперових носіях та в електронному вигляді, перевагу має документ на паперових носіях.

2. Територіальна виборча комісія видає особі, яка подала документи, зазначені у частині першій цієї статті, довідку про їх прийняття. Довідка має містити перелік прийнятих документів, число, місяць і рік, а також час їх прийняття, посаду і прізвище особи, яка прийняла документи.

3. Територіальна виборча комісія не розглядає документи, зазначені у частині першій цієї статті, якщо вони подані з порушенням строків, передбачених частиною другою статті 227 цього Кодексу, про що повідомляється суб'єкта звернення листом за підписом голови комісії або за його дорученням — члена територіальної виборчої комісії.

4. Відповідальність за достовірність і точність відомостей у документах, зазначених у пунктах 6, 7, 8 та 10 частини першої цієї статті, поданих до територіальної виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати, несуть особи, висунуті кандидатами у депутати.

5. Документи для реєстрації кандидатів у депутати можуть подаватися до відповідної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

У такому разі документи, передбачені частиною першою цієї статті, можуть подаватися у вигляді електронних копій, вірність яких засвідчується керівником відповідної організації партії та/або відповідним кандидатом у депутати з урахуванням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

Стаття 223. Умови реєстрації кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч осіб)

1. Відповідна сільська, селищна, міська виборча комісія реєструє кандидатів у депутати, висунутих організацією партії у багатомандатних виборчих округах, за умови отримання нею таких документів:

1) заяви про реєстрацію кандидатів у депутати, підписаної керівником організації партії та скріпленої печаткою організації партії, а в разі її відсутності — печаткою організації партії вищого рівня або печаткою партії;

2) рішення конференції, зборів організації партії, зазначеного у частині восьмій статті 220 цього Кодексу, про висування кандидатів у депутати від організації партії та затвердженого переліку кандидатів у депутати відповідної ради, який додається до такого рішення і є його невід'ємною частиною, за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, на паперових носіях, який обов'язково повинен містити відомості, зазначені у частині десятій статті 220 цього Кодексу, підписаних керівником організації партії і скріплених печаткою організації партії, а в разі її відсутності — печаткою організації партії вищого рівня або печаткою партії, та в електронному вигляді;

3) заяв осіб, включених до переліку кандидатів у депутати відповідної ради від організації партії про згоду балотуватися кандидатами у депутати від цієї організації партії (в тому числі у відповідному багатомандатному виборчому окрузі), які повинні також містити згоду на оприлюднення біографічних відомостей та на обробку персональних даних кандидата у депутати, а також зобов'язання в разі обрання скласти інший представницький мандат (у разі відсутності мандата — зазначити про його відсутність);

4) документ про внесення організацією партії або кандидатом грошової застави відповідно до статті 225 цього Кодексу;

5) автобіографій кандидатів у депутати на паперовому носії та в електронному вигляді, що обов'язково повинні містити: прізвище, власне ім'я (всі власні імена) та по батькові (за наявності), всі попередні прізвища, власні імена, по батькові та дати їх зміни (якщо особа протягом останніх п'яти років до дня висування кандидатом у депутати змінювала прізвище та/або власне ім'я (одне з власних імен чи всі власні імена), та/або по батькові), число, місяць, рік і місце народження, громадянство, відомості про освіту, посаду (заняття), місце роботи, партійність, адресу місця проживання, наявність чи відсутність представницького мандата, контактний номер телефону, відомості про наявність чи відсутність судимості, дату складання автобіографії та підпис кандидата у депутати (складається у друкованому вигляді);

6) по одній фотографії кандидата у депутати розміром 4 х 6 сантиметрів на паперових носіях та в електронному вигляді;

7) копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки кожного кандидата у депутати.

У разі виявлення територіальною виборчою комісією розбіжностей між переліком кандидатів до відповідної ради від організації партії, наданим на паперових носіях та в електронному вигляді, перевагу має документ на паперових носіях.

Подання документів до відповідної територіальної виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати, висунутих організацією партії в багатомандатних округах, здійснюється представником організації партії, уповноваженим на це довіреністю від організації партії.

Представнику організації партії, уповноваженому на підставі довіреності від організації партії, який подав передбачені цією частиною документи, територіальна виборча комісія видає довідку із зазначенням дати і часу прийняття документів, переліку прийнятих документів.

2. Відповідна територіальна виборча комісія реєструє кандидата в депутати, висунутого шляхом самовисування, за умови особистого пред'явлення ним документа, передбаченого частиною першою статті 8 цього Кодексу, та подання ним документів, передбачених пунктами 4—7 частини першої цієї статті, а також особисто підписаної ним заяви про самовисування кандидатом у депутати із згодою на оприлюднення біографічних відомостей та на обробку персональних даних у зв'язку з участю у виборах до сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч).

Кандидату у депутати, який подав документи про самовисування, територіальна виборча комісія видає довідку із зазначенням дати і часу прийняття документів, переліку прийнятих документів.

3. Відповідна територіальна виборча комісія не розглядає документи, зазначені у частинах першій та другій цієї статті, якщо вони подані з порушенням строків, передбачених частиною другою статті 228 цього Кодексу, про що повідомляється суб'єкта звернення листом за підписом голови комісії або за його дорученням — члена територіальної виборчої комісії.

4. Відповідальність за достовірність та точність відомостей у документах, зазначених у пункті 5 частини першої цієї статті, поданих до територіальної виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати, несуть особи, висунуті кандидатами у депутати.

5. Документи для реєстрації кандидатів у депутати можуть подаватися до відповідної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

У такому разі документи, передбачені частиною першою цієї статті, можуть подаватися у вигляді електронних копій, вірність яких засвідчується керівником відповідної організації партії та/або відповідним кандидатом у депутати з урахуванням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про застосування електронних сервісів для реєстрації кандидатів у депутати положення частини другої цієї статті щодо особистого пред'явлення документа, передбаченого частиною першою статті 8 цього Кодексу, кандидатом, який балотується шляхом самовисування, не застосовуються. В такому разі документи, передбачені пунктами 4—7 частини першої та частиною другою цієї статті, підписуються (засвідчуються) відповідним кандидатом з урахуванням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

Стаття 224. Умови реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови

1. Відповідна сільська, селищна, міська виборча комісія реєструє кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, висунутого організацією партії, за умови отримання нею таких документів:

1) заяви про реєстрацію кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, підписаної керівником організації партії та засвідченої печаткою організації партії або організації відповідної партії вищого рівня, або печаткою партії;

2) рішення зборів, конференції організації партії про висування кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови від цієї організації партії, яке має бути підписане керівником організації партії та засвідчене печаткою організації партії, а в разі її відсутності — печаткою організації партії вищого рівня, а у разі висування місцевою організацією партії кандидата на посаду міського голови — також погоджене центральним керівним органом партії, що засвідчується печаткою цієї партії (із зазначенням найменування центрального керівного органу партії, номера та дати прийняття відповідного рішення, яке не додається);

3) заяви особи про згоду балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови від цієї організації партії, яка повинна також містити згоду на оприлюднення біографічних відомостей та на обробку персональних даних кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, зобов'язання в разі обрання протягом місяця після офіційного оприлюднення результатів виборів передати у порядку, встановленому законом, в управління іншій особі належні йому підприємства та корпоративні права (у разі відсутності таких підприємств чи корпоративних прав — зазначити про їх відсутність), а також зобов'язання в разі обрання припинити діяльність чи скласти представницький мандат, які відповідно до Конституції та законів України несумісні з посадою сільського, селищного, міського голови (у разі відсутності такої діяльності чи такого мандата — зазначити про їх відсутність);

4) документа про внесення грошової застави відповідно до статті 225 цього Кодексу;

5) автобіографій кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови на паперовому носії та в електронному вигляді, що обов'язково повинна містити: прізвище, власне ім'я (всі власні імена) та по батькові (за наявності), всі попередні прізвища, власні імена, по батькові та дати їх зміни (якщо особа протягом останніх п'яти років до дня висування кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови змінювала прізвище та/або власне ім'я (одне з власних імен чи всі власні імена), та/або по батькові), число, місяць, рік і місце народження, громадянство, відомості про освіту, посаду (заняття), місце роботи, партійність, адресу місця проживання, наявність чи відсутність представницького мандата, контактний номер телефону, відомості про наявність чи відсутність судимості, дату складання автобіографії та підпис кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови (складається у друкованому вигляді);

6) однієї фотографії кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови розміром 4 х 6 сантиметрів на паперових носіях та в електронному вигляді;

7) копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови.

Подання документів до сільської, селищної, міської виборчої комісії для реєстрації кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, висунутого організацією партії, здійснюється представником відповідної організації партії, уповноваженим на це довіреністю від організації партії.

2. Відповідна сільська, селищна, міська виборча комісія реєструє кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, висунутого шляхом самовисування, за умови особистого пред'явлення ним документа, передбаченого частиною першою статті 8 цього Кодексу, та подання ним документів, передбачених пунктами 4—7 частини першої цієї статті, а також подання особисто підписаної ним заяви про самовисування кандидатом на посаду відповідно сільського, селищного, міського голови із згодою на оприлюднення біографічних відомостей та обробку персональних даних у зв'язку з участю у місцевих виборах.

3. Представнику організації партії, кандидату на посаду сільського, селищного, міського голови, який подав документи в порядку самовисування, територіальна виборча комісія видає довідку із зазначенням дати і часу прийняття документів, переліку прийнятих документів.

Документи, передбачені частинами першою та другою цієї статті, подані до відповідної виборчої комісії з порушенням строку, встановленого частиною другою статті 229 цього Кодексу, не розглядаються, рішення виборчої комісії у такому разі не приймається, про що повідомляється суб'єкту звернення листом за підписом голови комісії або за його дорученням — члена територіальної виборчої комісії.

4. Відповідальність за достовірність та точність відомостей у документах, зазначених у пункті 5 частини першої цієї статті (для осіб, висунутих шляхом самовисування — передбачених частиною другою цієї статті), поданих до територіальної виборчої комісії для реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, несуть особи, висунуті кандидатами на посаду сільського, селищного, міського голови.

5. Документи для реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови можуть подаватися до відповідної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

У такому разі документи, передбачені частиною першою цієї статті, можуть подаватися у вигляді електронних копій, вірність яких засвідчується керівником відповідної організації партії та/або відповідним кандидатом з урахуванням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про застосування електронних сервісів для реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови положення частини другої цієї статті щодо особистого пред'явлення документа, передбаченого частиною першою статті 8 цього Кодексу, кандидатом, який балотується шляхом самовисування, не застосовуються. В такому разі документи, передбачені пунктами 4—7 частини першої та частиною другою цієї статті, підписуються (засвідчуються) відповідним кандидатом з урахуванням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

Стаття 225. Грошова застава

1. Організація партії, яка висунула виборчий список кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, або організація відповідної партії вищого рівня після початку виборчого процесу та до подання документів до виборчої комісії Автономної Республіки Крим для реєстрації кандидатів у депутати вносить одним платежем у безготівковій формі на спеціальний рахунок виборчої комісії Автономної Республіки Крим грошову заставу у розмірі двохсот п'ятдесяти мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, встановленому на день початку виборчого процесу.

2. Кандидат у депутати сільської, селищної, міської (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) ради, який висувається шляхом самовисування у багатомандатному виборчому окрузі, після початку виборчого процесу та до подання документів до відповідної виборчої комісії для реєстрації кандидатом у депутати вносить одним платежем у безготівковій формі на спеціальний рахунок виборчої комісії грошову заставу з розрахунку двадцять відсотків мінімальної заробітної плати у місячному розмірі, встановленому на день початку виборчого процесу.

Організація партії, яка висунула кандидатів у депутати сільської, селищної, міської (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) ради, або організація відповідної партії вищого рівня у багатомандатному виборчому окрузі після початку виборчого процесу та до подання документів до відповідної виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати вносить одним платежем у безготівковій формі на спеціальний рахунок виборчої комісії грошову заставу з розрахунку двадцять відсотків мінімальної заробітної плати у місячному розмірі, встановленому на день початку виборчого процесу, за кожного кандидата.

Організація партії, яка висунула кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови (міста з кількістю виборців до 75 тисяч) або організація відповідної партії вищого рівня, а також особа, висунута шляхом самовисування на посаду сільського, селищного, міського голови (міста з кількістю виборців до 75 тисяч), у єдиному одномандатному виборчому окрузі, після початку виборчого процесу та до подання документів до відповідної виборчої комісії для реєстрації кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови вносить одним платежем у безготівковій формі на спеціальний рахунок виборчої комісії грошову заставу в розмірі мінімальної заробітної плати у місячному розмірі, встановленому на день початку виборчого процесу.

Організація партії, яка висунула виборчий список кандидатів у депутати обласної, районної, районної у місті, а також міської, селищної, сільської (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) ради, кандидати на посаду міського голови (міста з кількістю виборців 75 тисяч і більше) або організація відповідної партії вищого рівня, а також особа, яка висувається кандидатом на посаду міського голови (міста з кількістю виборців 75 тисяч і більше) шляхом самовисування, після початку виборчого процесу та до подання документів до відповідної територіальної виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати та на посаду міського голови вносить одним платежем у безготівковій формі на спеціальний рахунок виборчої комісії грошову заставу в розмірі чотирьох мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, встановленому на день початку виборчого процесу, на кожні 90 тисяч виборців відповідного єдиного територіального виборчого округу для кожного виду виборів окремо.

Центральна виборча комісія не пізніш як на п'ятий день після початку виборчого процесу на підставі відомостей Державного реєстру виборців станом на день початку виборчого процесу відповідних місцевих виборів визначає розмір грошової застави для кожного єдиного сільського, селищного, районного в місті, міського, районного, обласного виборчого округу, невідкладно оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті та інформує про це відповідні територіальні виборчі комісії.

3. Реквізити рахунку для внесення грошової застави не пізніш як на другий день після початку виборчого процесу розміщуються відповідною територіальною виборчою комісією на її офіційному веб-сайті (за наявності) та/або на стенді офіційних матеріалів такої комісії, а також передаються до Центральної виборчої комісії для розміщення на її офіційному веб-сайті.

4. У разі прийняття сільською, селищною, районною у місті, міською, районною, обласною територіальною виборчою комісією та виборчою комісією Автономної Республіки Крим рішення про відмову в реєстрації всіх кандидатів у депутати та/або кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, висунутих організацією партії або шляхом самовисування, внесена грошова застава у п'ятиденний строк після прийняття такого рішення перераховується на рахунок організації партії або на рахунок, вказаний у заяві, поданій до відповідної виборчої комісії особою, висунутою шляхом самовисування.

У разі надходження на спеціальний рахунок відповідної територіальної виборчої комісії для внесення грошової застави коштів у меншому розмірі, ніж визначено частинами першою, другою цієї статті, та/або коштів, які внесені із порушенням вимог, встановлених цією статтею, такі кошти поверненню не підлягають та у восьмиденний строк після закінчення строку реєстрації кандидатів перераховуються відповідно до сільського, селищного, міського, обласного, республіканського Автономної Республіки Крим бюджету.

5. Грошова застава, внесена організацією партії, яка висунула кандидатів у депутати, або організацією відповідної партії вищого рівня, або кандидатом, який висувався шляхом самовисування, повертається у разі, якщо за підсумками виборів організація партії отримала право на участь у розподілі депутатських мандатів або кандидата визнано обраним у восьмиденний строк з дня офіційного оприлюднення результатів виборів депутатів, на рахунок суб'єкта внесення застави, з якого вносилася грошова застава.

Грошова застава повертається відповідному суб'єкту внесення, якщо за результатами місцевих виборів кандидата визнано обраним сільським, селищним, міським головою.

6. В інших випадках грошова застава у восьмиденний строк з дня офіційного оприлюднення результатів виборів перераховується відповідно до сільського, селищного, районного у місті, міського, районного, обласного, республіканського Автономної Республіки Крим бюджету.

7. Порядок внесення, повернення та перерахування грошової застави встановлюється Центральною виборчою комісією спільно з Міністерством фінансів України не пізніш як за шістдесят днів до дня голосування»;

169) у статті 226 слова «старости села, селища» виключити;

170) статті 227 та 228 викласти в такій редакції:

«Стаття 227. Порядок реєстрації кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше)

1. Кандидати у депутати, включені організацією партії до єдиного та територіальних виборчих списків, реєструються територіальною виборчою комісією Автономної Республіки Крим, відповідною територіальною обласною, районною, міською, районною у місті, сільською, селищною виборчою комісією за умови подання комісії документів, передбачених статтею 222 цього Кодексу.

2. Подання документів до відповідної виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати закінчується за тридцять днів до дня голосування.

3. Особа, включена організацією партії до єдиного та/або до єдиного та відповідного територіального виборчих списків, яка на день подання заяви організацією партії про реєстрацію кандидатів у депутати до територіальної виборчої комісії не подала заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від цієї організації партії, вважається виключеною з виборчого списку (виборчих списків) організації партії з дня подання заяви організацією партії. Заява такої особи про згоду балотуватися, подана після подання організацією партії заяви про реєстрацію кандидатів у депутати, не приймається.

4. Особа, включена організацією партії до єдиного та/або єдиного та відповідного територіального виборчих списків, має право до дня реєстрації її кандидатом відкликати свою заяву про згоду балотуватися кандидатом у депутати від організації партії. Заява про відкликання заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від організації партії може бути засвідчена в порядку, встановленому Законом України «Про нотаріат», або особисто подана відповідною особою до територіальної виборчої комісії. З моменту отримання територіальною виборчою комісією заяви про відкликання заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від організації партії така особа вважається виключеною із виборчого списку (виборчих списків) цієї організації партії, що враховується при прийнятті територіальною виборчою комісією рішення про реєстрацію кандидатів, включених до виборчих списків. Про отримання такої заяви відповідна виборча комісія письмово повідомляє організацію партії не пізніше наступного дня після отримання заяви. Повторна заява особи про її згоду балотуватися від організації партії не приймається.

5. У разі виявлення факту включення особи до виборчих списків кількох організацій партій уповноважений член територіальної виборчої комісії не пізніше наступного дня звертається до зазначеної особи з вимогою подати до комісії заяву про підтвердження згоди балотуватися кандидатом у депутати лише від однієї організації партії, яка може бути подана до комісії особисто або засвідчена в порядку, встановленому Законом України «Про нотаріат».

У разі подання особою заяви про підтвердження згоди балотуватися кандидатом у депутати від організації партії така особа вважається виключеною з виборчих списків решти організацій партій.

У разі неподання особою такої заяви протягом двох днів з дня отримання відповідного звернення така особа рішенням територіальної виборчої комісії виключається з виборчих списків усіх організацій партій, до яких вона була включена.

6. Територіальна виборча комісія не пізніш як на п'ятий день з дня прийняття заяви організації

партії про реєстрацію кандидатів у депутати та доданих до неї необхідних документів приймає рішення про реєстрацію кандидатів у депутати або про відмову в їх реєстрації.

7. Список та черговість кандидатів у депутати в єдиному виборчому списку, а також список та черговість кандидатів у кожному територіальному виборчому списку, визначені організацією партії, не можуть бути змінені після подання документів для їх реєстрації територіальною виборчою комісією. Черговість кандидатів у депутати у територіальному виборчому списку може бути змінена лише за підсумками голосування виборців за умови та у порядку, встановлених частинами першою і другою статті 259 цього Кодексу.

8. У разі реєстрації кандидатів у депутати представнику організації партії у територіальній виборчій комісії разом з копією рішення про реєстрацію кандидатів у депутати у триденний строк з дня його прийняття видаються посвідчення кандидатів у депутати за формою, встановленою Центральною виборчою комісією. Рішення про реєстрацію кандидатів у депутати в триденний строк з дня його прийняття розміщується відповідною виборчою комісією на її офіційному веб-сайті (за наявності), веб-сайтах відповідних місцевих рад (за наявності) або в інший визначений цими комісіями спосіб та/або на стенді офіційних матеріалів комісії. Відомості про реєстрацію кандидатів у депутати в єдиному виборчому окрузі із зазначенням суб'єкта висування, порядкового номера кандидата, прізвища, власного імені (усіх власних імен), по батькові (за наявності), числа, місяця, року народження, відомостей про громадянство, освіту, партійність, посаду, місце роботи (заняття), місце проживання, наявність (відсутність) заборгованості зі сплати аліментів на утримання дитини, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання, номера територіального виборчого округу, до якого віднесено кандидата, та порядкового номера кандидата у відповідному територіальному виборчому списку кожного кандидата в депутати (крім першого кандидата) передаються для оприлюднення на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії у встановленому нею порядку.

Стаття 228. Порядок реєстрації кандидатів у депутати сільських, селищних, міських рад (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч)

1. Сільська, селищна, міська виборча комісія реєструє кандидатів у депутати, висунутих організацією партії в багатомандатному виборчому окрузі, або кандидата в депутати, висунутого шляхом самовисування, за умови подання до відповідної комісії документів, передбачених статтею 223 цього Кодексу.

2. Подання документів до виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати закінчується за тридцять днів до дня голосування.

3. Особа, включена організацією партії до переліку кандидатів у депутати відповідної ради, яка на день подання заяви організації партії про реєстрацію кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) до територіальної виборчої комісії не подала заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від цієї організації партії, вважається виключеною із переліку кандидатів у депутати відповідної ради з дня подання заяви організацією партії. Заява такої особи про згоду балотуватися, подана після подання організацією партії заяви про реєстрацію кандидатів у депутати, не приймається.

4. Особа, включена організацією партії до переліку кандидатів у депутати відповідної ради, має право до дня реєстрації її кандидатом відкликати свою заяву про згоду балотуватися кандидатом у депутати від цієї організації партії. Заява про відкликання заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від відповідної організації партії може бути засвідчена в порядку, встановленому Законом України «Про нотаріат» або особисто подана відповідною особою до територіальної виборчої комісії. З моменту отримання територіальною виборчою комісією заяви про відкликання заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від організації партії така особа вважається виключеною із переліку кандидатів у депутати до відповідної ради від цієї організації партії, що враховується при прийнятті територіальною виборчою комісією рішення про реєстрацію кандидатів у депутати в багатомандатних виборчих округах. Про отримання такої заяви територіальна виборча комісія письмово повідомляє організацію партії не пізніш як у триденний строк з дня отримання заяви. Повторна заява особи про її згоду балотуватися від організації партії не приймається.

5. У разі виявлення факту включення особи до переліків кандидатів у депутати відповідної ради від кількох організацій партій та/або самовисування кандидатом у депутати цієї ради або кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови уповноважений член територіальної виборчої комісії не пізніше наступного дня звертається до зазначеної особи з вимогою особисто подати до комісії заяву про підтвердження згоди балотуватися кандидатом у депутати лише від однієї організації партії або в порядку самовисування. Така заява може бути засвідчена в порядку, встановленому Законом України «Про нотаріат», або подана до комісії особисто.

У разі подання особою заяви про підтвердження згоди балотуватися кандидатом у депутати від відповідної організації партії, територіальна виборча комісія відмовляє в її реєстрації кандидатом від решти організацій партій та/або в порядку самовисування в інших виборчих округах.

У разі неподання особою такої заяви протягом двох днів з дня отримання відповідного звернення територіальна виборча комісія відмовляє в її реєстрації кандидатом від усіх організацій партій та/або в порядку самовисування в усіх виборчих округах.

6. Територіальна виборча комісія не пізніш як на п'ятий день з дня прийняття заяви про реєстрацію кандидатів у депутати та доданих до неї необхідних документів приймає рішення про реєстрацію кандидатів у депутати або про відмову в їх реєстрації.

7. Відомості про реєстрацію кандидатів у депутати в багатомандатних виборчих округах в алфавітному порядку (за прізвищем), із зазначенням номера багатомандатного виборчого округу, в якому висувається кандидат, суб'єкта висування, прізвища, власного імені (усіх власних імен), по батькові (за наявності), числа, місяця, року народження, відомостей про громадянство, освіту, партійність, посаду, місце роботи (заняття), місце проживання кожного кандидата в депутати не пізніш як за двадцять два дні до дня голосування оприлюднюються територіальною виборчою комісією у визначений нею спосіб.

8. У разі реєстрації в багатомандатному виборчому окрузі кандидата в депутати, висунутого організацією партії, або кандидата в депутати, висунутого шляхом самовисування, відповідна територіальна виборча комісія у триденний строк з дня прийняття рішення про реєстрацію видає представнику організації партії або відповідному кандидату в депутати посвідчення кандидата в депутати за формою, встановленою Центральною виборчою комісією.

Рішення про реєстрацію кандидатів у депутати в триденний строк з дня його прийняття розміщується відповідною територіальною виборчою комісією на її офіційному веб-сайті (за наявності), веб-сайті відповідної місцевої ради або в інший визначений нею спосіб та/або на стенді офіційних матеріалів комісії.

Відомості щодо зареєстрованих кандидатів у депутати сільських, селищних, міських рад (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч) із зазначенням номера багатомандатного виборчого округу, в якому висувається кандидат, суб'єкта висування, прізвища, власного імені (усіх власних імен), по батькові (за наявності), числа, місяця, року народження, відомостей про громадянство, партійність, посаду, місце роботи (заняття), місце проживання кожного кандидата в депутати передаються для оприлюднення на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії у встановленому нею порядку»;

171) у статті 229:

у назві та тексті слова «старости села, селища» виключити;

у частині другій слова «двадцять чотири дні» замінити словами «тридцять днів»;

частину третю доповнити словами «крім випадків подачі таких документів за допомогою електронних сервісів у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією»;

частини п'яту — восьму викласти в такій редакції:

«5. Особа, висунута організацією партії на посаду сільського, селищного, міського голови, має право до дня реєстрації її кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови відкликати свою заяву про згоду балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови від цієї організації партії.

Заява про відкликання заяви про згоду балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови від відповідної організації партії може бути засвідчена в порядку, встановленому Законом України «Про нотаріат», або особисто подана відповідною особою до сільської, селищної, міської виборчої комісії.

У такому разі особа вважається такою, що відмовилася від балотування. Про отримання такої заяви сільська, селищна, міська виборча комісія письмово повідомляє організацію партії не пізніш як у триденний строк з дня отримання заяви. Повторна заява особи про її згоду балотуватися від організації партії не приймається.

6. У разі якщо особа, висунута організацією партії за її письмовою заявою про згоду балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови, одночасно висунута кандидатом від іншої організації партії та/або шляхом самовисування, уповноважений член територіальної виборчої комісії не пізніше наступного дня звертається до зазначеної особи з вимогою подати до комісії заяву про підтвердження згоди балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови від однієї організації партії або шляхом самовисування. Така заява може бути засвідчена в порядку, встановленому Законом України «Про нотаріат», або подана до комісії особисто.

У разі подання особою заяви про підтвердження згоди балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови шляхом самовисування територіальна виборча комісія відмовляє в її реєстрації кандидатом від організацій партій.

У разі подання особою заяви про підтвердження згоди балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови від організації партії територіальна виборча комісія відмовляє в її реєстрації кандидатом від решти організацій партій та/або в порядку самовисування.

У разі неподання особою такої заяви протягом двох днів з дня отримання відповідного звернення територіальна виборча комісія відмовляє в її реєстрації кандидатом від усіх організацій партій та/або в порядку самовисування.

7. Сільська, селищна, міська виборча комісія не пізніш як на п'ятий день з дня прийняття заяви про реєстрацію кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови або заяви про самовисування та доданих до неї необхідних документів приймає рішення про реєстрацію відповідного кандидата або про відмову в його реєстрації.

8. Відомості про реєстрацію кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови із зазначенням суб'єкта висування, прізвища, власного імені (усіх власних імен), по батькові (за наявності), всіх попередніх прізвищ, власних імен, по батькові та дати їх зміни (якщо особа протягом останніх п'яти років до дня висування кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови змінювала прізвище та/або власне ім'я (одне з власних імен чи всі власні імена), та/або по батькові), числа, місяця, року народження, відомостей про громадянство, освіту, партійність, посаду, місце роботи (заняття), місце проживання кожного кандидата не пізніш як за двадцять два дні до дня голосування оприлюднюються територіальною виборчою комісією у визначений нею спосіб»;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. У разі реєстрації кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови відповідна сільська, селищна, міська виборча комісія у триденний строк з дня прийняття рішення про реєстрацію видає представнику організації партії або кандидату на посаду сільського, селищного, міського голови відповідне посвідчення кандидата за формою, встановленою Центральною виборчою комісією.

Рішення про реєстрацію кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови в триденний строк з дня його прийняття розміщується відповідною сільською, селищною, міською виборчою комісією на її офіційному веб-сайті (за наявності), веб-сайті відповідної місцевої ради або в інший визначений нею спосіб та/або на стенді офіційних матеріалів комісії.

Відомості щодо зареєстрованих кандидатів на посаду міського голови із зазначенням суб'єкта висування, прізвища, власного імені (усіх власних імен), по батькові (за наявності), всіх попередніх прізвищ, власних імен, по батькові та дати їх зміни (якщо особа протягом останніх п'яти років до дня висування кандидатом на посаду голови змінювала прізвище та/або власне ім'я (одне з власних імен чи всі власні імена), та/або по батькові), числа, місяця, року народження, відомостей про громадянство, освіту, партійність, посаду, місце роботи (заняття), місце проживання кожного кандидата передаються для оприлюднення на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії у встановленому нею порядку»;

172) у статті 230:

у назві та тексті слова «старости села, селища» виключити;

абзац перший, пункти 1 та 2 частини першої викласти в такій редакції:

«1. Територіальна виборча комісія відмовляє в реєстрації всіх кандидатів у депутати, включених до виборчих списків місцевих організацій політичних партій або до переліку кандидатів у депутати в багатомандатних виборчих округах на відповідних місцевих виборах, у разі:

1) порушення встановленого цим Кодексом порядку висування кандидатів, у тому числі перевищення встановленої цим Кодексом кількості кандидатів у депутати у єдиному виборчому списку та територіальному виборчому списку організації партії на виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше), кандидатів у депутати в кожному багатомандатному окрузі на виборах депутатів сільських, селищних, міських рад (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч), які можуть бути висунуті організаціями партій;

2) відсутності хоча б одного з документів, зазначених у пунктах 1—5 частини першої статті 222, пунктах 1, 2, 4 частини першої статті 223 цього Кодексу, невідповідності таких документів вимогам цього Кодексу (в тому числі щодо розміру грошової застави)»;

у частині другій:

пункт 1 викласти в такій редакції:

«1) відсутності хоча б одного з документів стосовно кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, зазначених у пунктах 5—12 частини першої статті 222, пунктах 3—7 частини першої статті 223, частині першій статті 224 цього Кодексу, невідповідності таких документів вимогам цього Кодексу (в тому числі щодо розміру грошової застави кандидата на посаду міського голови)»;

доповнити пунктом 1^1 такого змісту:

«1^1) порушення порядку висування окремого кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, встановленого статтями 216—221 цього Кодексу, в тому числі щодо заборони одночасного висування»;

пункт 5 викласти в такій редакції:

«5) наявності в особи, висунутої кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови, судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, якщо ця судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Помилки і неточності, виявлені в поданих на реєстрацію документах, якщо їх наявність не є перешкодою для розуміння змісту викладених відомостей, не є підставою для відмови в реєстрації кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови.

У разі відсутності в поданих на реєстрацію документах інформації, яка обов'язково повинна бути зазначена відповідно до вимог цього Кодексу, про це невідкладно повідомляється відповідний суб'єкт подання документів.

Виявлені недоліки у поданих документах можуть бути усунуті шляхом подання не пізніше наступного дня після отримання зазначеного повідомлення уточнених або інших документів для реєстрації кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови.

Якщо уточнені або інші документи не надійшли у цей строк, відповідні документи вважаються відсутніми»;

173) у статті 231:

у назві та тексті слова «старости села, селища» виключити;

у назві слова «рішення про реєстрацію» замінити словом «реєстрації»;

у частині першій:

абзац перший, пункти 1 та 2 частини першої викласти в такій редакції:

«1. Територіальна виборча комісія приймає рішення про скасування реєстрації кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, окремого кандидата у депутати, включеного до єдиного та/або єдиного та територіального виборчих списків організації партії (під час виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) із виключенням його з відповідних виборчих списків, про скасування реєстрації окремого кандидата у депутати у багатомандатному виборчому окрузі (під час виборів депутатів сільських, селищних, міських рад (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч) у разі:

1) звернення кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови не пізніш як за дев'ятнадцять днів до дня голосування із заявою про відмову від балотування. Така заява може бути засвідчена в порядку, встановленому Законом України «Про нотаріат», або подана до відповідної виборчої комісії особисто;

2) звернення організації партії не пізніш як за дев'ятнадцять днів до дня голосування щодо скасування реєстрації кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови відповідно до рішення, прийнятого у порядку, передбаченому статутом партії, яке додається до такого звернення. Зазначені документи підписуються керівником та засвідчуються печаткою організації партії, а в разі її відсутності — печаткою організації партії вищого рівня або печаткою партії»;

пункти 6 та 7 викласти в такій редакції:

«6) набрання щодо кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови законної сили обвинувальним вироком суду за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення або виявлення територіальною виборчою комісією факту наявності у кандидата судимості за такий злочин, не погашеної або не знятої в установленому законом порядку;

7) порушення порядку висування кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, встановленого частиною четвертою статті 216 цього Кодексу, в тому числі неподання кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови у порядку, встановленому цим Кодексом, заяви про підтвердження згоди балотуватися кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови від організації партії у разі виявлення включення цієї особи до виборчих списків, списків кандидатів до відповідної ради кількох організацій партій»;

абзаци десятий — дванадцятий викласти в такій редакції:

«У разі надходження звернень, зазначених у пунктах 1 і 2 цієї частини, територіальна виборча комісія приймає рішення про скасування реєстрації кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, кандидата у депутати у триденний строк з дня надходження звернення, але не пізніш як за вісімнадцять днів до дня голосування.

У разі скасування реєстрації кандидата у депутати, включеного до єдиного та територіального виборчих списків організації партії, такий кандидат одночасно виключається із відповідних виборчих списків. При цьому черговість (порядкові номери у відповідних виборчих списках) інших кандидатів не змінюється.

У разі надходження звернень, зазначених у пунктах 1 і 2 цієї частини, менш як за дев'ятнадцять днів до дня голосування такі звернення територіальною виборчою комісією не розглядаються, рішення щодо них не приймаються, про що суб'єкт звернення повідомляється листом за підписом голови або за його дорученням — члена відповідної виборчої комісії»;

частину другу після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Територіальна виборча комісія може прийняти рішення про скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови не пізніше ніж за 18 днів до дня голосування».

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

частини четверту та п'яту викласти в такій редакції:

«4. У разі смерті кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови територіальна виборча комісія приймає рішення про вибуття такого кандидата з балотування, а щодо кандидатів, включених до виборчих списків місцевих організацій партій, — також про виключення його з єдиного та територіального виборчих списків організації партії.

5. Рішення про скасування реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, про вибуття кандидата з балотування оприлюднюються на офіційному веб-сайті (за наявності) відповідної виборчої комісії, веб-сайтах відповідних місцевих рад (за наявності) або в інший визначений цими комісіями спосіб та/або на стенді офіційних матеріалів комісії не пізніш як наступного дня після його прийняття.

Рішення про скасування реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови невідкладно надсилається до Центральної виборчої комісії у встановленому нею порядку»;

174) у статті 232:

у пункті 4 частини першої слова «старости села, селища» виключити;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Територіальні виборчі комісії інформують Центральну виборчу комісію, її регіональні та територіальні представництва про перебіг виборчого процесу відповідних місцевих виборів у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією»;

175) статті 233—235 викласти в такій редакції:

«Стаття 233. Інформаційні плакати організацій партій — суб'єктів виборчого процесу

1. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна у місті, сільська, селищна виборча комісія за рахунок бюджетних коштів, виділених на підготовку і проведення відповідних виборів, забезпечує виготовлення інформаційних плакатів кожної організації партії — суб'єкта виборчого процесу з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше).

2. Інформаційні плакати організації партії — суб'єкта виборчого процесу виготовляються для кожного територіального виборчого округу. В інформаційному плакаті організації партії — суб'єкта виборчого процесу для відповідного територіального виборчого округу щодо кожного кандидата у депутати, включеного до відповідного територіального виборчого списку, зазначаються порядковий номер у територіальному виборчому списку, прізвище, ім'я (всі власні імена), по батькові (за наявності) кандидата, число, місяць, рік народження, відомості про освіту, посаду (заняття), місце роботи, партійність, місце проживання, а також розміщуються фотографії всіх кандидатів, включених до відповідного територіального виборчого списку.

3. Форма, розмір та поліграфічне виконання інформаційних плакатів організацій партій — суб'єктів виборчого процесу, порядок їх виготовлення та передачі дільничним виборчим комісіям встановлюються Центральною виборчою комісією. Інформаційні плакати виготовляються в доступних форматах, що забезпечують можливість ознайомлення з ними виборцям з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) із застосуванням розумного пристосування, з урахуванням вимог, встановлених Центральною виборчою комісією.

4. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна у місті, сільська, селищна виборча комісія погоджує з представником організації партії у виборчій комісії текст інформаційних плакатів організації партії.

5. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна у місті, сільська, селищна виборча комісія забезпечує виготовлення інформаційних плакатів для кожного територіального виборчого округу із розрахунку по п'ять примірників на кожну виборчу дільницю та для кожної територіальної виборчої комісії.

6. Інформаційні плакати організацій партій — суб'єктів виборчого процесу передаються відповідним дільничним виборчим комісіям разом із виборчими бюлетенями.

7. Інформаційні плакати організацій партій — суб'єктів виборчого процесу використовуються для інформування виборців у приміщенні для голосування, у тому числі в день голосування та під час голосування за місцем перебування виборців.

8. Відповідальність за збереження інформаційних плакатів організацій партій покладається на дільничні виборчі комісії.

9. Інформаційні плакати на виборах депутатів міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч) та сіль-

ських, селищних, міських голів не виготовляються.

Стаття 234. Інформаційні буклети організацій партій — суб'єктів виборчого процесу

1. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна у місті, сільська, селищна виборча комісія за рахунок бюджетних коштів, виділених на підготовку і проведення виборів, забезпечує виготовлення інформаційних буклетів кожної організації партії — суб'єкта виборчого процесу з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше).

2. Інформаційний буклет організації партії — суб'єкта виборчого процесу повинен містити передвиборну програму організації партії (обсягом не більше 4 тисяч друкованих знаків), подану нею під час реєстрації кандидатів у депутати, а також єдиний виборчий список та всі територіальні виборчі списки організації партії з розміщенням фотографій усіх кандидатів, включених до територіальних виборчих списків.

У єдиному виборчому списку, що міститься в інформаційному буклеті організації партії, зазначаються порядковий номер кандидата у депутати у єдиному виборчому списку, прізвище, ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності) кандидата у депутати, номер територіального виборчого округу, до територіального списку якого включено кандидата (крім першого кандидата), та порядковий номер кандидата у зазначеному списку. У територіальних виборчих списках кандидатів у депутати, що містяться в інформаційному буклеті організації партії — суб'єкта виборчого процесу, стосовно кожного кандидата у депутати, віднесеного до відповідного територіального виборчого списку, зазначаються порядковий номер у територіальному виборчому списку, прізвище, ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності) кандидата, число, місяць, рік народження, відомості про освіту, посаду (заняття), місце роботи, партійність, місце проживання, а також розміщуються фотографії всіх кандидатів, включених до відповідного територіального виборчого списку.

3. Форма, розмір та поліграфічне виконання інформаційних буклетів організацій партій — суб'єктів виборчого процесу, а також порядок їх виготовлення та передачі дільничним виборчим комісіям встановлюються Центральною виборчою комісією. Інформаційні буклети організації партії виготовляються в доступних форматах, що забезпечують можливість ознайомлення з ними виборцям з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) із застосуванням розумного пристосування.

4. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна у місті, сільська, селищна виборча комісія погоджує з представником організації партії у виборчій комісії текст інформаційного буклета організації партії — суб'єкта виборчого процесу.

5. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна у місті, сільська, селищна виборча комісія забезпечує виготовлення інформаційних буклетів організації партії із розрахунку по 5 примірників на кожну виборчу дільницю та для кожної територіальної виборчої комісії.

6. Інформаційні буклети організацій партій — суб'єктів виборчого процесу передаються відповідним дільничним виборчим комісіям разом із виборчими бюлетенями.

7. Інформаційні буклети організацій партій — суб'єктів виборчого процесу використовуються для інформування виборців у приміщенні для голосування, у тому числі в день голосування та під час голосування за місцем перебування виборців.

8. Відповідальність за збереження інформаційних буклетів організацій партій — суб'єктів виборчого процесу покладається на дільничні виборчі комісії.

9. Інформаційні буклети на виборах депутатів міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч) та сільських, селищних, міських голів не виготовляються.

Стаття 235. Внесення змін до інформаційних плакатів та інформаційних буклетів організацій партій — суб'єктів виборчого процесу

1. У разі прийняття територіальною виборчою комісією рішення про скасування реєстрації кандидата у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) або вибуття його з балотування у період виготовлення інформаційних плакатів та інформаційних буклетів організацій партій — суб'єктів відповідного виборчого процесу або після виготовлення таких інформаційних плакатів та інформаційних буклетів, але за той проміжок часу, у який неможливо здійснити передрукування інформаційних плакатів та інформаційних буклетів організацій партій — суб'єктів виборчого процесу, територіальна виборча комісія приймає рішення про внесення змін до інформаційних плакатів та інформаційних буклетів організацій партій — суб'єктів виборчого процесу. Рішення територіальної виборчої комісії негайно передається відповідним територіальним виборчим комісіям нижчого рівня або безпосередньо дільничним виборчим комісіям для внесення відповідних змін.

Такі зміни до інформаційних плакатів та інформаційних буклетів організацій партій — суб'єктів виборчого процесу вносяться членами дільничних виборчих комісій того територіального виборчого округу, до територіального виборчого списку кандидатів у якому включений відповідний кандидат, з використанням штампа «Вибув» на засіданні дільничної виборчої комісії.

При цьому визначений комісією член комісії проставляє на кожному інформаційному плакаті та інформаційному буклеті відповідної організації партії (у двох місцях — у єдиному та відповідному територіальному виборчому списках) відбиток штампа «Вибув» на номері та прізвищі відповідного кандидата. Відбиток штампа проставляється горизонтально і не повинен охоплювати номер та прізвище іншого кандидата.

Вносити зміни до інформаційних плакатів та інформаційних буклетів організацій партій — суб'єктів виборчого процесу без рішення відповідної територіальної виборчої комісії забороняється.

Про зміни, внесені до інформаційних плакатів та інформаційних буклетів організацій партій — суб'єктів виборчого процесу, повідомляється кожному виборцю під час видачі виборчого бюлетеня.

Форма, порядок виготовлення, зберігання та передачі виборчим комісіям штампа «Вибув» затверджуються Центральною виборчою комісією не пізніш як за двадцять шість днів до дня чергових місцевих виборів. Територіальні виборчі комісії не пізніш як за сім днів до дня виборів забезпечують виготовлення таких штампів або використовують штампи, які були виготовлені раніше. Штампи «Вибув» передаються відповідним територіальним виборчим комісіям або безпосередньо дільничним виборчим комісіям одночасно з інформаційними плакатами та інформаційними буклетами організацій партій — суб'єктів виборчого процесу. Штампи «Вибув» зберігаються у відповідній територіальній виборчій комісії.

Штамп «Вибув» передається територіальною виборчою комісією всім дільничним виборчим комісіям одночасно з відповідним рішенням про внесення змін до інформаційних плакатів та інформаційних буклетів організацій партій.

2. У разі якщо до інформаційних плакатів організації партії — суб'єкта виборчого процесу та/або інформаційних буклетів організації партії — суб'єкта виборчого процесу внесено зміни без відповідного рішення територіальної виборчої комісії або зміни, що не відповідають такому рішенню, дільнична виборча комісія вилучає і знищує такі плакати, про що на своєму засіданні складає у двох примірниках акт. В акті зазначаються кількість отриманих інформаційних плакатів організації партії — суб'єкта виборчого процесу та/або інформаційних буклетів організації партії — суб'єкта виборчого процесу, кількість вилучених та знищених інформаційних плакатів та/або інформаційних буклетів, прізвища осіб, з вини яких це сталося. Один примірник цього акта невідкладно передається до відповідної територіальної виборчої комісії для передачі відповідно територіальній виборчій комісії Автономної Республіки Крим, обласній, районній, міській, районній у місті, сільській, селищній виборчій комісії, другий примірник зберігається у дільничній виборчій комісії.

При цьому територіальна виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна у місті, сільська, селищна виборча комісія вирішує питання забезпечення виборчої дільниці необхідною кількістю інформаційних плакатів організації партії — суб'єкта виборчого процесу та/або інформаційних буклетів організації партії — суб'єкта виборчого процесу. За необхідності територіальна виборча комісія може прийняти рішення про виготовлення додаткової кількості інформаційних плакатів та/або інформаційних буклетів організації партії — суб'єкта виборчого процесу.

3. Використання у день голосування інформаційних плакатів та/або інформаційних буклетів організації партії — суб'єкта виборчого процесу, до яких не внесено зміни відповідно до рішення територіальної виборчої комісії або внесено зміни без зазначеного рішення чи зміни, що не відповідають такому рішенню, забороняється»;

176) у статті 236:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Організація партії, яка висунула кандидатів у депутати Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше), має право делегувати одного представника до територіальної виборчої комісії з правом дорадчого голосу, який уповноважений представляти інтереси організації партії у територіальній виборчій комісії під час виборчого процесу. Кандидатура представника організації партії у виборчій комісії затверджується керівним органом організації партії»;

абзац перший частини другої після слів «бути громадянин України, який» доповнити словами «відповідно до статті 70 Конституції України»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Заява про реєстрацію представника організації партії у виборчій комісії, підписана керівником організації партії та скріплена печаткою організації партії, копія рішення керівного органу організації партії про затвердження кандидатури представника організації партії у територіальній виборчій комісії можуть подаватися до відповідної виборчої комісії одночасно із заявою про реєстрацію кандидатів у депутати від організації партії.

У заяві про реєстрацію представника організації партії у виборчій комісії зазначаються: прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності) представника організації партії у виборчій комісії, його громадянство, число, місяць і рік народження, місце роботи, займана посада (заняття), адреса для листування, контактний номер телефону та адреса електронної пошти, відомості про відсутність судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята в установленому законом порядку.

До заяви додається копія паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки) або копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України) запропонованої особи.

У разі виявлення технічних помилок та неточностей у заяві про реєстрацію представника організації партії у виборчій комісії в постанові відповідної територіальної виборчої комісії про його реєстрацію зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів»;

у частині четвертій:

в абзаці першому слова та цифри «Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, міська (міста з кількістю виборців 90 тисяч і більше осіб)» замінити словом «Територіальна»;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі порушення вимог, встановлених частинами першою — третьою цієї статті, відповідна територіальна виборча комісія відмовляє в реєстрації представника організації партії у виборчій комісії»;

у частині п'ятій слова «кожному багатомандатному» замінити словами «кожному територіальному», а після слів «Список уповноважених осіб» доповнити словами «(уповноважена особа в окремому окрузі)»;

у частині шостій:

абзац перший після слів «скріплена печаткою організації партії» доповнити словами «або відповідної організації партії вищого рівня чи печаткою партії»;

абзаци другий та третій викласти в такій редакції:

«У заяві про реєстрацію уповноважених осіб організації партії зазначаються: прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності) кожної уповноваженої особи, відповідний виборчий округ, громадянство уповноваженої особи організації партії, число, місяць і рік народження, місце роботи, посада (заняття), адреса для листування, контактний номер телефону та адреса електронної пошти, відомості про відсутність судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята в установленому законом порядку.

До заяви додаються копії паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки та сторінок або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки) або копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України) кожної запропонованої особи.

У разі виявлення технічних помилок та неточностей у заяві про реєстрацію уповноважених осіб організації партії в постанові відповідної територіальної виборчої комісії про їх реєстрацію зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів»;

у частині сьомій:

в абзаці першому слова та цифри «Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, міська (міста з кількістю виборців 90 тисяч і більше осіб)» замінити словом «Територіальна»;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі порушення вимог, встановлених частинами другою, п'ятою, шостою цієї статті, відповідна територіальна виборча комісія відмовляє в реєстрації уповноваженої особи організації партії»;

у частині восьмій слова та цифри «виборчою комісією Автономної Республіки Крим, обласною, міською (міста з кількістю виборців 90 тисяч і більше осіб)» замінити словом «територіальною»;

у частинах дев'ятій та десятій слова «дня голосування» замінити словами «завершення виборчого процесу»;

частину одинадцяту викласти в такій редакції:

«11. На підставі заяви, поданої відповідно до частини дев'ятої або десятої цієї статті, не пізніш як на третій день після її надходження, а напередодні дня голосування (дня повторного голосування) або у день голосування (день повторного голосування) — невідкладно територіальна виборча комісія приймає рішення про скасування реєстрації представника організації партії у виборчій комісії чи уповноваженої особи організації партії та, в разі наявності відповідних документів, передбачених частинами третьою, шостою цієї статті, про реєстрацію іншої особи представником організації партії у виборчій комісії чи уповноваженою особою організації партії. Копія відповідного рішення невідкладно видається представнику організації партії у виборчій комісії»;

у частині тринадцятій:

у пункті 1 слова «виборами депутатів» замінити словами «відповідними виборами»;

у пункті 4 слово «багатомандатних» замінити словом «територіальних»;

у пункті 3 частини чотирнадцятої слова «з правом дорадчого голосу» виключити;

доповнити частиною шістнадцятою такого змісту:

«16. Документи для реєстрації представника організації партії у виборчій комісії, уповноваженої особи організації партії можуть подаватися до відповідної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

Вірність копій документів, передбачених цією статтею, можуть засвідчуватися з урахуванням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги»;

177) у статті 238:

частини першу та другу викласти в такій редакції:

«1. Кандидат у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районних у місті рад, а також кандидат у депутати міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 і більше тисяч) може мати не більше трьох довірених осіб.

2. Кандидат у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) може мати не більше двох довірених осіб»;

у частинах третій та четвертій цифри «90» замінити цифрами «75»;

у частині п'ятій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«5. Довіреною особою кандидата може бути громадянин України, який відповідно до статті 70 Конституції України має право голосу на виборах. Не може бути довіреною особою кандидата»;

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) представник організації партії у виборчій комісії Автономної Республіки Крим, обласній, районній, міській, районній у місті, селищній, сільській (територіальній громаді з кількістю виборців 10 тисяч і більше), уповноважена особа організації партії»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Довірені особи кандидата реєструються відповідною територіальною виборчою комісією за поданням кандидата.

У поданні зазначаються: прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності) довіреної особи, число, місяць і рік народження, відомості про громадянство, місце роботи (заняття), займану посаду, адресу для листування, номер контактного телефону та адресу електронної пошти, відсутність судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята у встановленому законом порядку. До подання додається копія паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки) або копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України) запропонованої особи.

У разі виявлення технічних помилок та неточностей у поданні про реєстрацію довірених осіб кандидата в постанові відповідної виборчої комісії про реєстрацію довірених осіб зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів.

Подання про реєстрацію довірених осіб за підписом кандидата вноситься на паперових носіях та в електронному вигляді, якщо інший порядок не встановлений Центральною виборчою комісією у разі застосування електронних сервісів.

Відповідна виборча комісія не пізніше трьох днів з дня надходження подання реєструє довірених осіб кандидата та видає їм посвідчення за формою, встановленою Центральною виборчою комісією.

У разі порушення вимог, встановлених частинами першою — шостою цієї статті, відповідна виборча комісія відмовляє в реєстрації довірених осіб кандидата»;

у частині восьмій слова «скасування рішення про реєстрацію відповідного кандидата, вибуття кандидата з балотування або з дня реєстрації кандидата депутатом, сільським, селищним, міським головою, старостою» замінити словами «завершення відповідного виборчого процесу. Повноваження довірених осіб можуть припинятися раніше у разі вибуття кандидата з балотування та у разі скасування реєстрації відповідного кандидата — із часу закінчення строку оскарження рішення про скасування реєстрації кандидата або, у разі оскарження, з дня набрання законної сили відповідним рішенням суду»;

у частині десятій:

в абзаці першому слова «дня голосування (дня повторного голосування)» замінити словами «завершення виборчого процесу»;

в абзаці другому слова «відповідних» замінити словами «таких», а слова «та дотримання строку, встановленого частиною шостою цієї статті» виключити;

у частині дванадцятій:

пункт 1 після слів «на засіданнях відповідної» доповнити словом «територіальної»;

пункт 5 доповнити словами «та про результати виборів»;

пункт 9 викласти в такій редакції:

«9) підписувати акти, протоколи, що складаються дільничною, територіальною виборчою комісією з відповідних місцевих виборів, у разі присутності на засіданні виборчої комісії під час їх складання»;

доповнити частиною п'ятнадцятою такого змісту:

«15. Документи для реєстрації довіреної особи кандидата можуть подаватися до відповідної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією»;

178) статтю 239 викласти в такій редакції:

«Стаття 239. Офіційні спостерігачі на місцевих виборах

1. У виборчому процесі можуть брати участь офіційні спостерігачі від організацій партій, які висунули виборчі списки, кандидатів у депутати в багатомандатних виборчих округах, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови.

Офіційним спостерігачем від організації партії, кандидата, громадської організації на місцевих виборах може бути громадянин України, який має право голосу відповідно до статті 70 Конституції України.

Порядок реєстрації та правовий статус офіційних спостерігачів від іноземних держав, міжнародних організацій та від громадських організацій визначається статтями 59, 60 цього Кодексу.

2. Офіційний спостерігач від кандидата, організації партії реєструється виборчою комісією за поданням кандидата, представника організації партії у виборчій комісії чи уповноваженої особи організації партії у єдиному багатомандатному або відповідному територіальному виборчому окрузі.

3. У поданні про реєстрацію офіційних спостерігачів зазначаються: прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності), відповідний виборчий округ, громадянство, число, місяць і рік народження, місце роботи, посада (заняття), адреса для листування, контактний номер телефону, відомості про відсутність судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята у встановленому законом порядку.

До подання додаються заява про згоду таких осіб бути офіційними спостерігачами від відповідної організації партії, кандидата, копія паспорта громадянина України (копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки) або копії першої та другої сторінок тимчасового посвідчення громадянина України (для осіб, недавно прийнятих до громадянства України) запропонованої особи.

У разі виявлення технічних помилок та неточностей у поданні про реєстрацію офіційного спостерігача в постанові відповідної виборчої комісії про його реєстрацію зазначаються відомості на підставі копій паспортних документів.

4. Подання про реєстрацію офіційного спостерігача за підписом кандидата, представника організації партії у територіальній виборчій комісії або уповноваженої особи організації партії вноситься до відповідної територіальної виборчої комісії не пізніш як за п'ять днів до дня голосування (на паперовому носії та в електронному вигляді).

Документи для реєстрації офіційних спостерігачів можуть подаватися за допомогою електронних сервісів у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

5. Виборча комісія здійснює реєстрацію офіційних спостерігачів у відповідному виборчому окрузі, забезпечує виготовлення та видачу відповідних посвідчень за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, не пізніше ніж на третій день після внесення подання.

6. Підставою для відмови у реєстрації офіційного спостерігача може бути лише недотримання вимог, встановлених частинами першою — четвертою цієї статті, частиною третьою статті 58 цього Кодексу.

7. Офіційний спостерігач від організації партії, кандидата має право:

1) бути присутнім з дотриманням вимог цього Кодексу на засіданнях територіальної та дільничних виборчих комісій відповідного виборчого округу;

2) бути присутнім на зустрічах кандидатів, представників, уповноважених осіб організацій партій з виборцями, на передвиборних зборах, мітингах;

3) перебувати на виборчих дільницях під час голосування, спостерігати з будь-якої відстані за діями членів виборчої комісії, у тому числі під час видачі виборчих бюлетенів виборцям і підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці та встановлення підсумків голосування, не перешкоджаючи членам виборчої комісії фізично;

4) здійснювати фото-, відеозйомку та аудіозапис, не порушуючи при цьому таємниці голосування виборців;

5) бути присутнім під час голосування виборців за місцем їх перебування;

6) звертатися у порядку, встановленому цим

Кодексом, із заявою чи скаргою до виборчих комісій у межах відповідного виборчого округу щодо усунення порушень цього Кодексу в разі їх виявлення;

7) скласти акт про виявлення порушення цього Кодексу, що підписується ним та не менш як двома виборцями, які засвідчують факт такого порушення, із зазначенням їхніх прізвищ, імен, по батькові, місця проживання та адреси житла, та подати його до відповідної виборчої комісії чи до суду;

8) вживати необхідних заходів у межах законодавства щодо припинення протиправних дій під час голосування та підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці;

9) отримувати копії протоколів та інших документів у випадках, передбачених цим Кодексом;

10) реалізовувати інші права, передбачені цим Кодексом для офіційних спостерігачів.

8. Офіційний спостерігач від організації партії, кандидата не має права:

1) втручатися в роботу виборчої комісії, вчиняти дії, що порушують хід виборчого процесу або перешкоджають членам виборчої комісії здійснювати свої повноваження;

2) заповнювати замість виборця (у тому числі на його прохання) виборчий бюлетень;

3) бути присутнім при заповненні виборцем виборчого бюлетеня у кабіні для таємного голосування або в інший спосіб порушувати таємницю голосування.

9. У разі порушення офіційним спостерігачем вимог частини восьмої цієї статті виборча комісія робить йому попередження. У разі повторного або грубого порушення вимог частини восьмої цієї статті виборча комісія може позбавити офіційного спостерігача права бути присутнім на засіданні комісії у порядку, встановленому частиною десятою статті 36 цього Кодексу. Таке рішення може бути оскаржене офіційним спостерігачем до суду.

10. Кандидат, представник організації партії у виборчій комісії, уповноважена особа організації партії у відповідному виборчому окрузі мають право відкликати офіційного спостерігача, звернувшись з письмовою заявою до відповідної виборчої комісії про припинення його повноважень, і подати документи для реєстрації офіційним спостерігачем іншої особи в порядку, встановленому цією статтею.

11. Офіційний спостерігач має право у будь-який час звернутися до відповідної виборчої комісії із заявою про складення своїх повноважень. На підставі такої заяви виборча комісія приймає рішення про скасування реєстрації офіційного спостерігача, копія якого видається або направляється відповідно кандидату, уповноваженій особі організації партії у відповідному виборчому окрузі.

12. У разі скасування реєстрації всіх кандидатів у депутати, включених до єдиного виборчого списку організації партії, кандидата в депутати в багатомандатному виборчому окрузі, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови повноваження відповідних офіційних спостерігачів від такої організації партії, такого кандидата вважаються припиненими після закінчення строку оскарження відповідного рішення про скасування реєстрації або, у разі оскарження, з дня набрання законної сили відповідним рішенням суду»;

179) у статті 240:

у частині першій слова «не можуть змінюватися до початку виборчого процесу наступних чергових виборів» замінити словами «не можуть змінюватися до призначення наступних чергових місцевих виборів»;

абзац перший частини восьмої після слів «кожного виборчого округу виготовляються» доповнити словами «як правило»;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про проведення експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій відповідно до частини першої статті 18 цього Кодексу Центральна виборча комісія організовує розробку експериментальних бюлетенів для проведення такого експерименту або пілотного проекту одночасно із вчиненням дій, передбачених статтями 241, 242 цього Кодексу.

Експериментальний бюлетень, розроблений відповідно до абзацу першого цієї частини, повинен:

1) відрізнятися за формою і кольором від виборчого бюлетеня, форма якого затверджується Центральною виборчою комісією відповідно до частини першої цієї статті;

2) у верхній частині містити великими літерами напис: «ЕКСПЕРИМЕНТ» або «ПІЛОТНИЙ ПРОЕКТ»;

3) під відомостями, зазначеними у пункті 2 цієї частини, містити текст такого змісту:

«Заповнення виборцем цього бюлетеня не засвідчує його волевиявлення, не створює юридичних наслідків, не може бути використане для встановлення підсумків або результатів виборів, а також оскарження рішення, дій або бездіяльності суб'єктів виборчого процесу»;

180) статті 241 та 242 викласти в такій редакції:

«Стаття 241. Вимоги до виборчого бюлетеня з окремих видів місцевих виборів

1. У виборчому бюлетені для голосування в територіальному виборчому окрузі в межах єдиного багатомандатного виборчого округу з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) назви організацій партій розміщуються у порядку їхніх номерів, визначених жеребкуванням, яке проводить відповідна територіальна виборча комісія у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією, за участю представників організацій партій у відповідній виборчій комісії, кандидатів у депутати, уповноважених осіб організацій партій в єдиному багатомандатному виборчому окрузі після закінчення реєстрації кандидатів у депутати до затвердження тексту виборчого бюлетеня. Порядковий номер організації партії, визначений за результатами жеребкування, не може бути змінений під час відповідного виборчого процесу.

У виборчому бюлетені в одному ряду, почергово зліва направо зазначаються:

1) визначений жеребкуванням номер кожної організації партії;

2) повна назва відповідної організації партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата у депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером без зазначення номера;

3) два квадрати: порожній квадрат — для волевиявлення щодо організації партії та квадрат із нанесеним трафаретом — для волевиявлення щодо кандидатів, включених до відповідного територіального виборчого списку організації партії;

4) виборчий список з прізвищами, ініціалами усіх кандидатів та їх порядковими номерами трафаретним форматом зверху донизу, за якими їх включено до відповідного територіального виборчого списку організації партії, у дві колонки.

2. У виборчому бюлетені для голосування в багатомандатному виборчому окрузі з виборів депутатів міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч), в єдиному одномандатному виборчому окрузі з виборів сільського, селищного, міського голови зазначаються порядкові номери, під якими в алфавітному порядку включені до бюлетеня зареєстровані у відповідному виборчому окрузі кандидати, їхні прізвища, власні імена (усі власні імена) та по батькові (за наявності), суб'єкт висування кандидата, у разі якщо кандидат висунутий шляхом самовисування, міститься позначка «самовисування», відомості про рік народження, посаду, місце проживання. Праворуч від порядкового номера та прізвища кожного кандидата розміщується порожній квадрат.

Стаття 242. Порядок виготовлення виборчих бюлетенів та їх передачі виборчим комісіям

1. Територіальна виборча комісія, яка встановлює результати відповідних місцевих виборів, на підставі договору, укладеного між нею і поліграфічним підприємством, забезпечує виготовлення виборчих бюлетенів для голосування на місцевих виборах відповідно:

1) виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, міська (міст з районним поділом) виборча комісія — не пізніш як за десять днів до дня голосування та отримує виготовлені виборчі бюлетені не пізніш як за дев'ять днів до дня голосування в упаковці підприємства-виготовлювача на підставі акта приймання-передачі за формою, встановленою Центральною виборчою комісією;

2) районна, міська (міст без районного поділу), районна в місті (у містах, в яких утворені районні у місті ради) виборча комісія — не пізніш як за сім днів до дня голосування та отримує виготовлені виборчі бюлетені не пізніш як за шість днів до дня голосування в упаковці підприємства-виготовлювача на підставі акта приймання-передачі за формою, встановленою Центральною виборчою комісією;

3) сільська, селищна виборча комісія — не пізніш як за п'ять днів до дня голосування та отримує виготовлені виборчі бюлетені не пізніш як за чотири дні до дня голосування в упаковці підприємства-виготовлювача на підставі акта приймання-передачі за формою, встановленою Центральною виборчою комісією.

Від імені територіальної виборчої комісії, яка встановлює результати місцевих виборів, виборчі бюлетені від підприємства-виготовлювача, в порядку та строки визначені цією статтею, отримує голова виборчої комісії або інша особа, уповноважена рішенням цієї комісії, які підписують відповідний акт приймання-передачі.

2. Підприємства-виготовлювачі виборчих бюлетенів визначаються територіальними виборчими комісіями, зазначеними у частині першій цієї статті.

Договір між відповідною територіальною виборчою комісією та поліграфічним підприємством укладається із застосуванням переговорної процедури закупівлі виходячи із виробничих, технологічних та організаційних можливостей підприємства забезпечити своєчасний друк та ступені захисту виборчих бюлетенів.

Підприємства-виготовлювачі виборчих бюлетенів забезпечують суворе дотримання замовленої кількості виготовлених бюлетенів, їх облік та передачу замовнику в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

Зведена інформація на підставі актів приймання-передачі про кількість виборчих бюлетенів, виготовлених для кожного територіального виборчого округу, оприлюднюється територіальною виборчою комісією, яка встановлює результати виборів відповідно депутатів Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше), не пізніш як за один день до дня голосування на її офіційному веб-сайті (за наявності), веб-сайтах відповідних місцевих рад (за наявності) або в інший визначений цими комісіями спосіб та/або на стенді офіційних матеріалів комісії.

3. Технічні відходи, поліграфічний брак, виборчі бюлетені, в яких виявлені помилки, про що прийнято рішення територіальної виборчої комісії, а також друкарські форми знищуються поліграфічним підприємством у порядку та строки, визначені умовами договору про виготовлення виборчих бюлетенів, про що складається акт у двох примірниках.

Контроль за виготовленням виборчих бюлетенів на підприємствах-виготовлювачах, дотриманням вимог щодо знищення друкарських форм, технічних відходів, поліграфічного браку, помилково виготовлених виборчих бюлетенів здійснює контрольна комісія, що утворюється відповідною територіальною виборчою комісією за поданням місцевих організацій політичних партій, депутатські фракції яких зареєстровані в Апараті Верховної Ради України поточного скликання на початок виборчого процесу, не пізніш як у день затвердження тексту та встановлення ступеня захисту виборчого бюлетеня.

4. Територіальна виборча комісія, яка встановлює результати місцевих виборів, передає виборчі бюлетені в упаковці підприємства-виготовлювача територіальним виборчим комісіям, які встановлюють підсумки відповідних місцевих виборів, у такі строки:

1) виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна виборча комісія передає виборчі бюлетені з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради відповідним сільським, селищним, міським виборчим комісіям — не пізніш як за шість днів до дня голосування;

2) районна виборча комісія передає виборчі бюлетені з виборів депутатів районної ради відповідним сільським, селищним, міським виборчим комісіям — не пізніш як за чотири дні до дня голосування;

3) міська (у містах з районним поділом) виборча комісія передає виборчі бюлетені з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, міської ради у територіальних або багатомандатних виборчих округах, міського голови відповідним районним у місті виборчим комісіям — не пізніш як за чотири дні до дня голосування.

Якщо передача здійснюється на засіданні територіальної виборчої комісії, виборчі бюлетені в упаковці підприємства-виготовлювача від імені територіальної виборчої комісії, якій передаються виборчі бюлетені, отримують не менш як три члени цієї комісії, уповноважені на це її рішенням, які повинні бути представниками різних суб'єктів подання кандидатур до складу відповідної територіальної виборчої комісії.

5. Міська у містах без районного поділу, районна в місті, сільська, селищна виборча комісія не раніш як за три дні до дня голосування на своєму засіданні передає відповідним дільничним виборчим комісіям виборчі бюлетені з кожних місцевих виборів в упаковці підприємства-виготовлювача:

1) міська (міста без районного поділу), районна в місті виборча комісія передає виборчі бюлетені з відповідних виборів міського голови, депутатів міської ради, депутатів районної в місті ради (у містах, де утворені районні в місті ради), депутатів районної ради, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим або обласної ради у відповідному виборчому окрузі (крім міст Києва та Севастополя);

2) сільська, селищна виборча комісія передає виборчі бюлетені з відповідних виборів сільського, селищного голови та депутатів сільської, селищної ради, депутатів районної ради, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим або відповідної обласної у відповідному виборчому окрузі.

Виборчі бюлетені в упаковці підприємства-виготовлювача від імені відповідної дільничної виборчої комісії отримують не менш як три члени цієї комісії, уповноважені на це її рішенням, які повинні бути представниками різних суб'єктів подання кандидатур до складу відповідної дільничної виборчої комісії.

6. Про передачу відповідним територіальним виборчим комісіям виборчих бюлетенів з відповідних місцевих виборів територіальна виборча комісія, яка передає або приймає виборчі бюлетені на своєму засіданні, складає у трьох примірниках протокол у порядку, передбаченому частиною шостою статті 37 цього Кодексу, та за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, в якому зазначаються для кожних місцевих виборів:

1) назва місцевих виборів;

2) позначення та/або номер виборчого округу;

3) кількість переданих виборчих бюлетенів;

4) прізвища та підписи членів територіальної виборчої комісії, представника територіальної виборчої комісії, уповноваженого її рішенням, які прийняли/передали виборчі бюлетені.

Перший примірник такого протоколу зберігається у територіальній виборчій комісії, яка передає виборчі бюлетені, другий — у відповідній виборчій комісії, яка отримує виборчі бюлетені, третій — невідкладно вивішується у приміщенні територіальної виборчої комісії для загального ознайомлення.

Про передачу дільничній виборчій комісії виборчих бюлетенів з кожних місцевих виборів територіальна виборча комісія, яка передає виборчі бюлетені, складає у трьох примірниках протокол у порядку, передбаченому частиною шостою статті 37 цього Кодексу, та за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, в якому зазначаються:

а) назва місцевих виборів;

б) позначення та/або номер виборчого округу;

в) номер виборчої дільниці;

г) кількість переданих виборчих бюлетенів;

ґ) прізвища та підписи членів дільничної виборчої комісії, які прийняли виборчі бюлетені, а якщо передача здійснювалася представником територіальної виборчої комісії, уповноваженим її рішенням, — також прізвище та підписи такого представника.

Перший примірник такого протоколу зберігається у територіальній виборчій комісії, яка передає виборчі бюлетені, другий — передається територіальній виборчій комісії, яка встановлює результати відповідних виборів, третій — вивішується у приміщенні територіальної виборчої комісії, яка передала виборчі бюлетені, для загального ознайомлення.

Витяг із протоколу за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, із зазначенням відомостей, що стосуються відповідної виборчої дільниці, надається разом із виборчими бюлетенями представникам кожної дільничної виборчої комісії, які отримали виборчі бюлетені, за підписами голови і секретаря територіальної виборчої комісії та трьох членів відповідної дільничної виборчої комісії, засвідчений печаткою територіальної виборчої комісії.

7. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна в місті, селищна, сільська виборча комісія передає відповідним виборчим комісіям усі виборчі бюлетені, виготовлені для відповідного виборчого округу.

У разі неможливості передачі виборчих бюлетенів до відповідної територіальної виборчої комісії виборчі бюлетені вважаються невикористаними та погашаються відповідною територіальною виборчою комісією шляхом передачі їх для знищення до підприємства-виготовлювача. Виборчі бюлетені знищуються підприємством-виготовлювачем у присутності представників відповідної територіальної виборчої комісії та контрольної комісії, утвореної такою виборчою комісією, про що складається відповідний акт.

У разі неможливості передачі виборчих бюлетенів від територіальної виборчої комісії до дільничної виборчої комісії відповідні виборчі бюлетені вважаються невикористаними, про що складається акт у двох примірниках (якщо територіальна виборча комісія передає дільничній виборчій комісії виборчі бюлетені з виборів, які вона не організовує, а в іншому випадку — в одному примірнику) за формою, встановленою Центральною виборчою комісією. Один примірник акта надсилається до відповідної виборчої комісії, другий — зберігається у територіальній виборчій комісії. Такі виборчі бюлетені погашаються територіальною виборчою комісією після закінчення голосування шляхом відокремлення правого нижнього кута бюлетеня. Погашені невикористані виборчі бюлетені запаковуються, на пакеті робиться напис «Невикористані виборчі бюлетені, погашені територіальною виборчою комісією», зазначається номер багатомандатного округу, номер (номери) виборчої дільниці, кількість запакованих виборчих бюлетенів, дата і час пакування, ставляться підписи присутніх членів територіальної виборчої комісії та печатка комісії.

8. Кожен член виборчої комісії, кандидати або їх довірені особи, уповноважені особи організацій партій, офіційні спостерігачі, які були присутні під час передачі бюлетенів, мають право отримати копії протоколів про передачу виборчих бюлетенів територіальним, дільничним виборчим комісіям, засвідчені підписами голови та секретаря виборчої комісії, яка передає виборчі бюлетені, а також печаткою цієї комісії, але не більш як по одній копії кожного протоколу.

9. Члени територіальної, дільничної виборчої комісії забезпечують збереження виборчих бюлетенів під час їх транспортування до приміщення відповідної територіальної, дільничної виборчої комісії у супроводі поліцейських, а в разі необхідності, за зверненням територіальної виборчої комісії, — співробітників Служби безпеки України, на яких покладається обов'язок охорони виборчих бюлетенів.

10. Приймання виборчих бюлетенів дільничною виборчою комісією відбувається на засіданні відповідної виборчої комісії невідкладно після прибуття членів виборчої комісії, які отримали бюлетені.

Під час приймання бюлетенів дільничною виборчою комісією секретар дільничної виборчої комісії, а у разі його відсутності — визначений рішенням комісії член комісії розпаковує упаковку підприємства-виготовлювача та проставляє у визначених місцях кожного виборчого бюлетеня печатку дільничної виборчої комісії. Визначений рішенням дільничної виборчої комісії член дільничної виборчої комісії за необхідності проставляє на кожному виборчому бюлетені у визначеному місці номер виборчої дільниці, інший визначений рішенням дільничної виборчої комісії член дільничної виборчої комісії перераховує отримані виборчі бюлетені для кожних місцевих виборів окремо та для кожного виборчого округу, перевіряючи відповідність номерів (позначень) виборчого округу, до якого належить виборча дільниця, що отримала виборчі бюлетені. Під час підрахунку виборчих бюлетенів визначений виборчою комісією член комісії рахує виборчі бюлетені вголос. Інші члени комісії спостерігають за підрахунком. Під час підрахунку виборчих бюлетенів забороняється поділ комісії на кілька груп, кожна з яких підраховує частину бюлетенів.

11. У разі виявлення невідповідності підрахованої кількості виборчих бюлетенів кількості, зазначеній у витягу з протоколу територіальної виборчої комісії про передачу виборчих бюлетенів, дільнична виборча комісія складає у двох примірниках акт про невідповідність за формою, затвердженою Центральною виборчою комісією, із зазначенням встановленої рішенням дільничної виборчої комісії причини розбіжності. Один примірник акта передається до територіальної виборчої комісії, а другий зберігається у дільничній виборчій комісії. За наявності зазначених розбіжностей кількістю виборчих бюлетенів, отриманих дільничною виборчою комісією, вважається кількість, встановлена на засіданні дільничної виборчої комісії та зафіксована в акті про розбіжності і в протоколі засідання комісії.

12. Територіальна, дільнична виборча комісія забезпечує збереження та охорону отриманих виборчих бюлетенів. Виборчі бюлетені зберігаються у приміщенні виборчої комісії в закритому сейфі (металевій шафі чи окремій кімнаті), який (яка) опечатується стрічкою з проставленням на ній підписів усіх присутніх на засіданні комісії та печатки комісії. Сейф (металева шафа чи окрема кімната) постійно (до передачі бюлетенів дільничним виборчим комісіям або до дня голосування) перебуває під охороною поліцейських, а в разі необхідності, за зверненням територіальної виборчої комісії, — співробітників Служби безпеки України.

У разі виявлення пошкодження стрічки, якою було опечатано сейф (металеву шафу чи окрему кімнату), або невідповідності підписів чи печатки на ній голова виборчої комісії негайно повідомляє про це орган Національної поліції України та виборчу комісію вищого рівня. Після цього голова комісії невідкладно відкриває сейф (металеву шафу чи окрему кімнату) та виймає наявні у ньому виборчі бюлетені. Члени виборчої комісії перевіряють виборчі бюлетені, зокрема щодо відповідності номерів виборчої дільниці, наявності відбитка печатки цієї виборчої комісії, після чого перераховують виборчі бюлетені окремо з кожного виду виборів. Виборча комісія складає акт про виявлені ознаки відкриття сейфа (металевої шафи чи окремої кімнати) та (у разі виявлення) про невідповідність кількості виборчих бюлетенів. Кількість виявлених у сейфі (металевій шафі чи окремій кімнаті) виборчих бюлетенів фіксується також у протоколі засідання виборчої комісії. У такому випадку встановлена кількість вважається кількістю виборчих бюлетенів, отриманих виборчою комісією.

13. У разі скасування реєстрації кандидата у депутати в багатомандатному виборчому окрузі, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови або вибуття такого кандидата з балотування, скасування реєстрації усіх кандидатів у депутати від організації партії у єдиному багатомандатному окрузі у період виготовлення виборчих бюлетенів або після виготовлення виборчих бюлетенів, але за проміжок часу, в який неможливо здійснити передрукування виборчих бюлетенів після виготовлення виборчих бюлетенів, відповідна територіальна виборча комісія приймає рішення про внесення змін до виборчого бюлетеня. Копія такого рішення невідкладно передається територіальною виборчою комісією до Центральної виборчої комісії.

Рішення виборчої комісії невідкладно передається відповідним територіальним виборчим комісіям для передачі дільничним виборчим комісіям або безпосередньо дільничним виборчим комісіям для внесення відповідних змін до виборчих бюлетенів дільничними виборчими комісіями.

Про зміни, внесені до виборчого бюлетеня, повідомляється кожному виборцю під час видачі виборчого бюлетеня.

Такі зміни за рішенням територіальної виборчої комісії вносяться до виборчих бюлетенів членами дільничних виборчих комісій з використанням штампа «Вибув» на засіданні дільничної виборчої комісії. Вносити зміни до виборчого бюлетеня без рішення виборчої комісії забороняється.

Форма, порядок виготовлення, зберігання та передачі виборчим комісіям штампа «Вибув» затверджуються Центральною виборчою комісією не пізніш як за двадцять шість днів до дня чергових місцевих виборів. Відповідна виборча комісія не пізніш як за сім днів до дня виборів забезпечує виготовлення таких штампів або використовує штампи, які були виготовлені раніше.

Про проставлення на виборчому бюлетені штампа «Вибув», що засвідчує внесення змін до виборчого бюлетеня, дільничні виборчі комісії невідкладно письмово повідомляють територіальну виборчу комісію, що прийняла рішення про внесення змін до виборчого бюлетеня.

Член дільничної виборчої комісії під час видачі виборчого бюлетеня повідомляє кожному виборцю про зміни, внесені до виборчого бюлетеня.

Штамп «Вибув» передається дільничним виборчим комісіям одночасно з рішенням територіальної виборчої комісії про скасування реєстрації усіх кандидатів у депутати від організації партії у єдиному багатомандатному окрузі, скасування реєстрації кандидата у депутати в багатомандат-

ному виборчому окрузі, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, про вибуття такого кандидата з балотування та про внесення в зв'язку з цим змін до виборчого бюлетеня.

Використання штампа «Вибув» дільничною виборчою комісією без отримання відповідного рішення територіальної виборчої комісії забороняється.

14. У разі якщо до виборчих бюлетенів внесено зміни без рішення територіальної виборчої комісії чи зміни, що не відповідають рішенню територіальної виборчої комісії, дільнична виборча комісія на своєму засіданні складає про це акт у двох примірниках за формою і в порядку, передбаченими частиною шостою статті 37 цього Кодексу. В акті зазначаються кількість отриманих виборчих бюлетенів, кількість зіпсованих виборчих бюлетенів для голосування у відповідному окрузі та прізвища осіб, з вини яких це сталося. Один примірник цього акта невідкладно передається до територіальної виборчої комісії, другий примірник зберігається у дільничній виборчій комісії. Відомості зазначеного акта враховуються дільничною виборчою комісією при складанні протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці.

Зіпсовані виборчі бюлетені для голосування на різних місцевих виборах погашаються та упаковуються окремо в різні пакети в порядку, передбаченому частиною шостою статті 250 цього Кодексу. На пакетах робиться напис: «Зіпсовані виборчі бюлетені», зазначається вид та кількість зіпсованих виборчих бюлетенів для голосування. Запаковані зіпсовані виборчі бюлетені зберігаються у дільничній виборчій комісії до дня голосування і передаються до територіальної виборчої комісії разом з іншою виборчою документацією в порядку, передбаченому статтею 253 цього Кодексу. При підрахунку голосів виборців зіпсовані бюлетені враховуються як невикористані.

У разі якщо кількість зіпсованих виборчих бюлетенів ставить під сумнів можливість проведення голосування на виборчій дільниці, відповідна територіальна виборча комісія вирішує питання про можливість передрукування відповідних виборчих бюлетенів та доставки їх до виборчої дільниці для забезпечення голосування. У такому разі положення цього Кодексу щодо строків передачі виборчих бюлетенів не застосовуються.

15. Особи, винні у протиправному псуванні виборчих бюлетенів, відшкодовують заподіяну шкоду в порядку, встановленому законом»;

181) статті 243—245 виключити;

182) у статті 246:

пункти 1 та 2 частини другої викласти в такій редакції:

«1) інформаційні буклети організацій партій — суб'єктів виборчого процесу з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше);

2) інформаційні плакати кожної організації партії — суб'єкта виборчого процесу з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) у відповідному територіальному виборчому окрузі»;

у частині третій слова «у тому числі для осіб з інвалідністю» замінити словами «у тому числі для виборців із порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)»;

183) у статті 247:

частину другу доповнити пунктом 7 такого змісту:

«7) забезпечення голосування для виборців з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) та інших маломобільних груп населення»;

частину четверту після слів «присутнім кандидатам у депутати» доповнити словами «їх довіреним особам»;

у частині п'ятій слова та цифри «тринадцятій статті 245» та «чотирнадцятою статті 245» замінити відповідно словами та цифрами «дванадцятій статті 242» та «дванадцятою статті 242»;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про проведення експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій підготовка до голосування в межах такого експерименту або проекту здійснюється в порядку, визначеному Центральною виборчою комісією»;

184) у статті 248:

у частині третій слова «зазначених у частині першій статті» замінити словами та цифрами «зазначених у пунктах 1, 2 частини першої статті»;

у частинах п'ятій та десятій слова «старости села, селища» виключити;

у частині п'ятій слова «фізичних вад» замінити словами «порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)»;

частини сьому та восьму викласти в такій редакції:

«7. У виборчому бюлетені з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також депутатів міської, селищної, сільської (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) ради виборець, визначивши організацію партії, за яку він голосує, у порожньому квадраті навпроти назви цієї організації політичної партії робить позначку «плюс» (+) або іншу, що засвідчує його волевиявлення, а у квадраті із нанесеним трафаретом для написання номера кандидата може вписати порядковий номер кандидата у депутати, якого він підтримує.

Якщо виборець у квадраті із нанесеним трафаретом для написання номера кандидата в депутати зробив позначку не по трафарету, але із якої можливо встановити дійсне волевиявлення виборця, вважається, що виборець підтримує кандидата номер якого зазначено.

Якщо запис (позначку) у квадраті із нанесеним трафаретом для написання номера кандидата в депутати, якого підтримує виборець, зроблено в графі партії, яку виборець не підтримав, вважається, що такий виборець підтримує весь регіональний список кандидатів у депутати від організації партії без надання підтримки окремому кандидату.

8. У виборчому бюлетені з виборів депутатів міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) виборець робить позначку «плюс» (+) або іншу, що засвідчує його волевиявлення, у квадраті напроти прізвища кандидата в депутати, за якого він голосує»;

в абзаці другому частини десятої слова «фізичні вади» замінити словами «порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)»;

доповнити частиною шістнадцятою такого змісту:

«16. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про проведення експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій відповідно до частини першої статті 18 цього Кодексу відповідні виборчі комісії організовують порядок голосування в рамках такого експерименту або пілотного проекту одночасно із вчиненням дій, передбачених цією статтею із дотриманням вимог, передбачених цим Кодексом.

Виборці можуть взяти участь у проведенні експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій виключно за умови одночасного голосування ними в порядку, передбаченому цією статтею.

Виборці не можуть бути примушені до участі в експерименті або пілотному проекті з використанням інноваційних технологій»;

185) у статті 249:

у частині першій слова «за віком, у зв'язку з інвалідністю чи за станом здоров'я» замінити словами «внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)»;

у частині сьомій слова «лікувальних закладах» замінити словами «закладах охорони здоров'я»;

у частинах одинадцятій — тринадцятій слова «старости села, селища» виключити;

у частині чотирнадцятій:

в абзаці першому слова «у частині першій статті» замінити словами та цифрами «у пунктах 1, 2 частини першої статті»;

в абзаці четвертому слова «виборчого регіону» замінити словами «територіального виборчого округу»;

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«Виборець особисто в режимі таємного голосування заповнює виборчі бюлетені у порядку, встановленому частинами сьомою, восьмою статті 248 цього Кодексу, користуючись, за потреби, інформаційними буклетами та інформаційними плакатами організацій партій — суб'єктів виборчого процесу з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше), та опускає виборчі бюлетені до переносної виборчої скриньки. Член сім'ї виборця або особа, яка здійснює за ним догляд, має право бути присутнім під час голосування виборця, допомогти йому заповнити виборчий бюлетень та вкинути його у виборчу скриньку, якщо виборець внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) не може самостійно виконати ці дії. Після голосування виборець повертає членам дільничної виборчої комісії отримані ним примірники інформаційних буклетів та інформаційних плакатів організацій партій»;

доповнити частиною дев'ятнадцятою такого змісту:

«19. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про проведення експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій відповідно до частини першої статті 18 цього Кодексу відповідні виборчі комісії організовують порядок голосування в рамках такого експерименту або пілотного проекту одночасно із вчиненням дій, передбачених цією статтею із дотриманням вимог, передбачених цим Кодексом.

Виборці можуть взяти участь у проведенні експерименту або пілотного проекту з використанням інноваційних технологій виключно за умови одночасного голосування ними в порядку, передбаченому цією статтею.

Виборці не можуть бути примушені до участі в експерименті або пілотному проекті з використанням інноваційних технологій»;

186) у статті 250:

у тексті слова «старости села, селища» виключити;

у частині другій:

пункт 10 виключити;

після абзацу одинадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Підрахунок голосів виборців з кожних місцевих виборів завершується складанням протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з відповідних місцевих виборів в порядку, визначеному статтею 251 цього Кодексу».

У зв'язку з цим абзаци дванадцятий та тринадцятий вважати відповідно абзацами тринадцятим та чотирнадцятим;

абзац чотирнадцятий викласти в такій редакції:

«Пакети з протоколами та іншою виборчою документацією з виборів, підрахунок щодо яких вже завершено, до закінчення засідання дільничної виборчої комісії зберігаються у приміщенні, де відбувається засідання, у полі зору членів дільничної виборчої комісії та осіб, присутніх на засіданні комісії. Пакети з виборчою документацією транспортуються в порядку, встановленому статтею 253 цього Кодексу, до територіальної виборчої комісії, яка встановлює підсумки голосування, а у випадках, передбачених цим Кодексом, — до територіальної виборчої комісії, що встановлює результати виборів, відразу після завершення підрахунку голосів виборців та складання відповідних протоколів з усіх місцевих виборів, які організовувалися відповідною дільничною виборчою комісією»;

у частині шостій слово «паперові» виключити;

у частині сьомій:

у пункті 1 слово «внесених» замінити словом «включених»;

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені (за підписами виборців та відмітками «голосував за місцем перебування» у списку виборців)»;

у частині дванадцятій слова «за підписами» замінити словами «з підписами»;

в абзаці другому частини тринадцятої слова «у відповідному виборчому окрузі» замінити словами «з відповідних виборів»;

у частині двадцять другій слова «не враховуються» замінити словами «вважаються такими, що не підлягають врахуванню»;

частину двадцять третю викласти в такій редакції:

«23. Якщо при відкритті переносної виборчої скриньки у ній виявиться більше виборчих бюлетенів окремо з кожних місцевих виборів, ніж кількість виборців, включених до витягу із списку виборців на виборчій дільниці, дільнична виборча комісія складає за формою і в порядку, передбаченими частиною шостою статті 37 цього Кодексу, акт про таку невідповідність, в якому зазначає кількість відповідних виборчих бюлетенів, що знаходяться у цій скриньці. Ці виборчі бюлетені вважаються такими, що не підлягають врахуванню при встановленні кількості виборців, які взяли участь у голосуванні, та при підрахунку голосів виборців з відповідних місцевих виборів»;

у частині двадцять п'ятій слова «не враховуються» замінити словами «вважаються такими, що не підлягають врахуванню»;

частини двадцять шосту та двадцять восьму викласти в такій редакції:

«26. Кількість виборчих бюлетенів, що не підлягають врахуванню, оголошується і заноситься до протоколу про підрахунок голосів виборців. Виборчі бюлетені, що не підлягають врахуванню, запаковуються. На пакеті робиться напис «Виборчі бюлетені, що не підлягають врахуванню», зазначаються назва місцевих виборів, позначення та/або номер виборчого округу, номер виборчої дільниці, кількість запакованих виборчих бюлетенів, дата і час пакування, ставляться підписи присутніх членів дільничної виборчої комісії та печатка комісії».

«28. При підрахунку виборчих бюлетенів з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) виборчі бюлетені розкладаються на місця, позначені окремими табличками, що містять з обох боків назву організації партії, напис «Недійсні».

При підрахунку виборчих бюлетенів з виборів депутатів міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч), сільського, селищного, міського голови виборчі бюлетені розкладаються на місця, позначені окремими табличками, що містять з обох боків прізвище кандидата у депутати, зареєстрованого у відповідному багатомандатному виборчому окрузі, або відповідно прізвища кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, та для кожного з цих видів виборів — з написом «Недійсні».

При розкладанні виборчих бюлетенів визначений виборчою комісією член комісії показує кожний виборчий бюлетень усім членам комісії, виголошуючи результат волевиявлення виборця. У разі виникнення сумнівів щодо змісту виборчого бюлетеня виборча комісія вирішує питання шляхом голосування. При цьому кожен член комісії має право оглянути особисто виборчий бюлетень. На час огляду виборчого бюлетеня робота з іншими виборчими бюлетенями припиняється»;

у частині двадцять дев'ятій:

у пункті 1:

абзац перший викласти в такій редакції:

«1) з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше)»;

підпункти «б» та «в» викласти в такій редакції:

«б) до яких не внесено зміни відповідно до частини тринадцятої статті 242 цього Кодексу або внесено зміни без рішення виборчої комісії Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) виборчої комісії чи внесені зміни не відповідають рішенню виборчої комісії Автономної Республіки Крим, обласної, міської (міста з кількістю виборців 10 тисяч і більше) виборчої комісії;

в) якщо у виборчому бюлетені проставлено позначки навпроти назви декількох організацій партій»;

у пункті 2:

абзац перший викласти в такій редакції:

«2) з виборів депутатів міської, сільської, селищної (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) ради сільського, селищного, міського голови»;

підпункт «г» викласти в такій редакції:

«г) якщо у виборчому бюлетені проставлено позначки навпроти прізвищ декількох кандидатів»;

після абзацу п'ятнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«У разі якщо у виборчому бюлетені з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у місті рад, а також депутатів міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 і більше тисяч) після слів «Від організації партії, за яку я проголосував (проголосувала), підтримую кандидата у депутати» проставлений неіснуючий порядковий номер кандидата в територіальному виборчому списку або інша позначка, то такий голос вважається відданим на підтримку всього територіального виборчого списку відповідної місцевої організації партії, навпроти якої поставлено відмітку».

У зв'язку з цим абзац шістнадцятий вважати абзацом сімнадцятим;

у частині тридцять першій слово «регіональні» замінити словом «територіальні», а слова та цифри «міської (міста з кількістю виборців 90 тисяч і більше) ради» замінити словами та цифрами «районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше)»;

у частині тридцять другій слово «регіональні» замінити словом «територіальні», а після слів «присутні кандидати у депутати» доповнити словами «їх довірені особи»;

у частині тридцять третій слово «регіональний» у всіх відмінках замінити словом «територіальний» у відповідному відмінку, а слова «список відповідної» — словами «список кожної»;

у частинах тридцять четвертій та тридцять п'ятій слово «регіональний» у всіх відмінках замінити словом «територіальний» у відповідному відмінку;

частини тридцять шосту — тридцять восьму викласти в такій редакції:

«36. Після закінчення опрацювання виборчих бюлетенів з голосами виборців, які підтримали територіальний виборчий список відповідної організації партії, дільнична виборча комісія зобов'язана перевірити, чи дорівнює кількість голосів виборців, які підтримали територіальний виборчий список цієї організації партії, сумі кількості голосів виборців, які підтримали кожного з кандидатів у депутати, включених до територіального виборчого списку цієї організації партії, та кількості голосів виборців, які підтримали весь територіальний виборчий список від цієї організації партії, не підтримуючи окремого кандидата у депутати з цього списку. У разі невідповідності цих даних дільнична виборча комісія може повторно перерахувати виборчі бюлетені. При підтвердженні зазначеної невідповідності дільнична виборча комісія складає акт за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, та в порядку, передбаченому частиною шостою статті 37 цього Кодексу, із зазначенням встановленої рішенням дільничної виборчої комісії причини такої невідповідності.

37. Виборчі бюлетені з голосами виборців, поданими за кожного з кандидатів у депутати, включених до територіального виборчого списку кожної організації партії, запаковуються у пакети. На пакеті зазначаються назва місцевих виборів, номер територіального виборчого округу, номер виборчої дільниці, назва організації партії, прізвище кандидата та його порядковий номер у територіальному виборчому списку організації партії, кількість запакованих виборчих бюлетенів, дата і час пакування, ставляться підписи присутніх членів дільничної виборчої комісії та печатка комісії.

38. Виборчі бюлетені з голосами виборців, які підтримали увесь територіальний виборчий список від організації партії, не підтримавши окремого кандидата у депутати, запаковуються у пакет. На пакеті зазначаються назва місцевих виборів, номер територіального виборчого округу, номер виборчої дільниці, назва організації партії, кількість запакованих виборчих бюлетенів, дата і час пакування, ставляться підписи присутніх членів дільничної виборчої комісії та печатка комісії»;

у частині тридцять дев'ятій слова «підтримали регіональний виборчий» замінити словами «підтримали територіальний виборчий», а слова «номер багатомандатного округу» — словами «номер територіального виборчого округу»;

у частині сороковій:

перше речення абзацу першого викласти в такій редакції:

«40. Дільнична виборча комісія підраховує кількість голосів виборців, поданих за кожного кандидата у депутати в багатомандатному окрузі з виборів депутатів міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч), кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови»;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«Якщо на виборчій дільниці проводилося голосування більш як в одному виборчому окрузі, дільнична виборча комісія проводить дії, передбачені цим Кодексом, та встановлює відповідні відомості окремо по кожному багатомандатному округу, в якому проводилося голосування на виборчій дільниці. Відповідні відомості при їх встановленні вносяться до протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці у відповідному багатомандатному окрузі. У такому разі дільнична виборча комісія розділяє виборчі бюлетені, які підлягають врахуванню, відповідно до багатомандатних округів, у яких проводилося голосування на виборчій дільниці. Встановлення результатів голосування проводиться по кожному такому багатомандатному виборчому округу окремо у порядку їхніх номерів»;

187) у статті 251:

назву, частини першу — третю викласти в такій редакції:

«Стаття 251. Протоколи дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців

1. Дільнична виборча комісія на своєму засіданні складає протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з кожних місцевих виборів по кожному виборчому округу, в яких проводилося голосування на виборчій дільниці.

Форма протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці затверджується Центральною виборчою комісією не пізніш як за тридцять днів до дня чергових місцевих виборів.

Забороняється складання протоколів дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці в іншому порядку, ніж визначено Центральною виборчою комісією відповідно до цього Кодексу.

Протокол дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці може виготовлятися за допомогою технічних засобів. Порядок виготовлення та вимоги до протоколів дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці встановлюються Центральною виборчою комісією.

2. До протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, поданих за територіальні виборчі списки кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) цифрами заносяться:

1) кількість виборчих бюлетенів, одержаних дільничною виборчою комісією;

2) кількість невикористаних виборчих бюлетенів, погашених дільничною виборчою комісією;

3) кількість виборців, включених до списку виборців на виборчій дільниці (на момент закінчення голосування);

4) кількість виборців, внесених на виборчій дільниці до витягу із списку виборців для голосування за місцем перебування;

5) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені у приміщенні для голосування;

6) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені за місцем перебування;

7) загальна кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;

8) кількість виборчих бюлетенів, що не підлягають врахуванню;

9) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні на виборчій дільниці;

10) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;

11) сумарна кількість голосів виборців, які підтримали територіальні виборчі списки усіх організацій партій;

12) кількість голосів виборців, які підтримали територіальний виборчий список від кожної організації партії;

13) кількість голосів виборців, які підтримали кожного кандидата, включеного до територіального виборчого списку від кожної організації партії;

14) кількість голосів виборців, які підтримали весь територіальний список від кожної організації партії, не підтримавши окремого кандидата у депутати з цього списку.

До протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, поданих за кандидатів у депутати в багатомандатному виборчому окрузі, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови цифрами заносяться:

1) кількість виборчих бюлетенів, одержаних дільничною виборчою комісією;

2) кількість невикористаних виборчих бюлетенів, погашених дільничною виборчою комісією;

3) кількість виборців, включених до списку виборців на виборчій дільниці (на момент закінчення голосування);

4) кількість виборців, внесених на виборчій дільниці до витягу із списку виборців для голосування за місцем перебування;

5) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені у приміщенні для голосування;

6) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені за місцем перебування;

7) загальна кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;

8) кількість виборчих бюлетенів, що не підлягають врахуванню;

9) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні на виборчій дільниці;

10) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;

11) кількість голосів виборців, поданих за кожного кандидата.

3. Протокол про підрахунок голосів виборців з кожних місцевих виборів по кожному виборчому, округу, по якому проводиться голосування на виборчій дільниці, складається дільничною виборчою комісією у чотирьох примірниках. Примірники протоколу нумеруються і мають однакову юридичну силу»;

частину четверту доповнити абзацом другим такого змісту:

«Перший і другий примірники протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці мають право також підписати кандидати, їх довірені особи, уповноважені особи організацій партій, офіційні спостерігачі, присутні на засіданні дільничної виборчої комісії під час підрахунку голосів виборців»;

частину п'яту доповнити словами «а також підписувати його та засвідчувати печаткою дільничної виборчої комісії до остаточного заповнення»;

у частині шостій слова «на тому самому засіданні» виключити, а слова «у кількості примірників, зазначеній у частині третій цієї статті» замінити словами «у порядку та кількості примірників, встановлених цією статтею»;

частини сьому та восьму викласти в такій редакції:

«7. Перший і другий примірники протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з відповідних місцевих виборів у відповідному виборчому окрузі, а за наявності — і відповідні примірники протоколу з позначкою «Уточнений», акт про видачу копій протоколу, складений відповідно до частини дев'ятої цієї статті, запаковуються. На пакеті робиться напис «Протокол про підрахунок голосів», зазначаються назва місцевих виборів, позначення та/або номер виборчого округу, номер виборчої дільниці, дата і час пакування, ставляться підписи присутніх членів дільничної виборчої комісії та печатка комісії. Третій примірник протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, поданих на відповідних місцевих виборах у відповідному виборчому окрузі, а також протоколу з позначкою «Уточнений» (у разі його складання) зберігається у секретаря дільничної виборчої комісії, четвертий примірник (з позначкою «Уточнений» у разі його складання) — невідкладно вивішується для загального ознайомлення у приміщенні дільничної виборчої комісії.

8. Членам дільничної виборчої комісії, кандидатам, їх довіреним особам, уповноваженим особам організацій партій, офіційним спостерігачам, присутніми під час підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці, на їхнє прохання невідкладно видаються копії зазначеного у цій статті протоколу з відповідних місцевих виборів, по відповідному виборчому округу, в тому числі з позначкою «Уточнений», засвідчені головою і секретарем дільничної виборчої комісії та скріплені печаткою комісії, з розрахунку не більш як по одній копії кожного протоколу для кожного члена комісії, кожної місцевої організації партії, яка висунула кандидатів у депутати в єдиному багатомандатному виборчому окрузі, кожного кандидата. Копії протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці можуть виготовлятися за допомогою технічних засобів»;

частину дев'яту після слів «на виборчій дільниці» доповнити словами «поданих на відповідних місцевих виборах у відповідному виборчому окрузі»;

частину десяту після слів «територіальної виборчої комісії» доповнити словами та цифрами «у порядку, визначеному статтею 253 цього Кодексу»;

188) у статті 252:

у частині першій:

пункт 1 викласти в такій редакції:

«1) випадків незаконного голосування (заповнення, опускання виборчого бюлетеня до виборчої скриньки за виборця іншою особою, крім випадків, передбачених частинами п'ятою, десятою статті 248 цього Кодексу; голосування особами, які не мають права голосу на відповідних виборах; голосування особами, які не включені до списку виборців на виборчій дільниці або включені до нього безпідставно; голосування особою більше ніж один раз) у кількості, що перевищує 5 відсотків кількості виборців, які отримали виборчі бюлетені на виборчій дільниці з відповідних місцевих виборів»;

пункти 2 та 3 доповнити словами «з відповідних місцевих виборів»;

частини другу та третю викласти в такій редакції:

«2. У разі виявлення обставин, зазначених у частині першій цієї статті, у кожному випадку дільнична виборча комісія складає відповідний акт, який підписується всіма присутніми членами дільничної виборчої комісії та засвідчується печаткою виборчої комісії. Такий акт (акти) є підставою для розгляду дільничною виборчою комісією питання про визнання голосування на виборчій дільниці з відповідних місцевих виборів у відповідному виборчому окрузі недійсним.

3. У разі прийняття рішення про визнання голосування на виборчій дільниці недійсним з окремих місцевих виборів усі бюлетені, виявлені у виборчих скриньках на цій виборчій дільниці з таких місцевих виборів, вважаються такими, що не підлягають врахуванню. У цьому випадку протокол дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, поданих за територіальні виборчі списки кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) повинен містити лише відомості, зазначені в абзацах другому — дев'ятому частини другої статті 251 цього Кодексу, а протокол дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, поданих за кандидатів у депутати в багатомандатному виборчому окрузі, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови — в абзацах сімнадцятому — двадцять четвертому частини другої статті 251 цього Кодексу. На місці інших відомостей ставиться прочерк. Протоколи складаються дільничною виборчою комісією в порядку, встановленому статтею 251 цього Кодексу»;

частину четверту після слів «на виборчій дільниці» доповнити словами «з відповідних місцевих виборів», а слова «номер багатомандатного округу» замінити словами «позначення та/або номер виборчого округу»;

частину п'яту після слів «акт» та «якого» доповнити відповідно словами «(акти)» та «(яких)», після слів «додаються до» доповнити словами «першого примірника», а після слів «на виборчій дільниці» — словами «з відповідних місцевих виборів»;

189) статтю 253 викласти в такій редакції:

«Стаття 253. Порядок транспортування і передачі виборчих документів до територіальної виборчої комісії

1. Транспортування документів, зазначених у частині десятій статті 251 цього Кодексу, здійснюється головою або заступником голови дільничної виборчої комісії та іншими двома членами цієї комісії — представниками різних суб'єктів подання кандидатур до складу відповідної дільничної виборчої комісії. Під час транспортування виборчих документів членами дільничної виборчої комісії їх супроводжують поліцейські, а у разі необхідності, за зверненням територіальної виборчої комісії, — співробітники Служби безпеки України, які повинні забезпечити охорону під час транспортування. Інші члени дільничної виборчої комісії, не зайняті у транспортуванні виборчих документів, кандидати, їх довірені особи, уповноважені особи місцевих організацій партій, офіційні спостерігачі за їхнім бажанням можуть також супроводжувати транспортування таких документів. Супроводження таких документів іншими особами забороняється. Під час транспортування документів забороняється розпечатувати пакети з виборчими бюлетенями та іншою документацією.

У разі одночасного проведення місцевих виборів з виборами Президента України, народних депутатів України чи всеукраїнським референдумом виборча документація з місцевих виборів транспортується до відповідних територіальних виборчих комісій трьома членами дільничної виборчої комісії, які не беруть участі у транспортуванні виборчої документації до окружних виборчих комісій з виборів Президента України, народних депутатів України, окружних комісій з всеукраїнського референдуму.

У разі якщо на виборчій дільниці здійснювалося голосування одночасно з декількох видів місцевих виборів, транспортування виборчих документів на яких передбачено цією статтею до різних територіальних виборчих комісій, дільнична виборча комісія приймає рішення про визначення не менше трьох членів комісії — представників різних суб'єктів подання кандидатур до складу комісії, відповідальних за транспортування та передачу виборчої документації до кожної територіальної виборчої комісії, до якої здійснюватиметься транспортування.

Транспортування виборчої документації до відповідних територіальних виборчих комісій здійснюється відразу після складання протоколів про підрахунок голосів виборців з усіх місцевих виборів по всіх виборчих округах, голосування на яких організовувалося дільничною виборчою комісією.

2. Дільнична виборча комісія виборчої дільниці, утвореної на території села, селища, міста доставляє відповідно до сільської, селищної, міської виборчої комісії:

1) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів відповідно Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради у територіальному виборчому окрузі;

2) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів районної ради у територіальному виборчому окрузі;

3) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів відповідно сільської, селищної, міської ради у територіальному виборчому окрузі (територіальній громаді з кількістю виборців 10 тисяч і більше) або у багатомандатному виборчому окрузі (територіальній громаді з кількістю виборців до 10 тисяч);

4) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів відповідно сільського, селищного, міського голови.

3. Дільнична виборча комісія виборчої дільниці, утвореної на території міста з районним поділом, в якому не утворені районні у місті ради, доставляє:

1) до міської виборчої комісії:

а) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів відповідно Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради у територіальному виборчому окрузі;

б) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів районної ради у багатомандатному виборчому окрузі;

2) до районної у місті виборчої комісії:

а) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів міської ради у територіальному виборчому окрузі (територіальній громаді з кількістю виборців 10 тисяч і більше) або у багатомандатному виборчому окрузі (територіальній громаді з кількістю виборців до 10 тисяч);

б) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів міського голови.

4. Дільнична виборча комісія виборчої дільниці, утвореної на території району у місті, в якому утворені районні у місті ради, доставляє:

1) до міської виборчої комісії:

а) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів відповідно Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради у територіальному виборчому окрузі;

б) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів районної ради у багатомандатному виборчому окрузі;

2) до районної у місті виборчої комісії:

а) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів міської ради у територіальному виборчому окрузі (територіальній громаді з кількістю виборців 10 тисяч і більше) або у багатомандатному виборчому окрузі (територіальній громаді з кількістю виборців до 10 тисяч);

б) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів міського голови;

в) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів районної у місті ради в багатомандатному виборчому окрузі.

5. Протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці та інші документи дільничної виборчої комісії передаються відповідній територіальній виборчій комісії на її засіданні членами дільничної виборчої комісії, які здійснювали транспортування виборчої документації відповідно до частини першої цієї статті.

6. Під час транспортування виборчої документації печатка дільничної виборчої комісії та незаповнені бланки протоколів дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці зберігаються у сейфі (металевій шафі) у приміщенні дільничної виборчої комісії.

У разі прийняття відповідною територіальною виборчою комісією рішення про зобов'язання виправити виявлені недоліки шляхом складання протоколу про підрахунок голосів на виборчій дільниці з позначкою «Уточнений», дільнична виборча комісія розглядає питання про внесення змін до відповідного протоколу на своєму засіданні та складає протокол з позначкою «Уточнений» після повернення членів комісії, які здійснювали транспортування виборчої документації, у строк, визначений територіальною виборчою комісією. Протокол з позначкою «Уточнений», невідкладно після його складання, транспортується до територіальної виборчої комісії в порядку, визначеному цією статтею»;

190) у статті 254:

назву після слова «розгляду» доповнити словом «виборчих»;

частину першу після слів «комісія розпочинає» доповнити словом «безперервне», а після слів «підсумків голосування» — словами «та результатів відповідних місцевих виборів»;

у частині другій слова «комісії або членом» замінити словами «комісії та/або членом»;

частину третю після слів «голова територіальної виборчої комісії» доповнити словами «або визначений ним член комісії»;

у пункті 1 частини п'ятої слова «в межах багатомандатного округу» виключити;

у частині шостій слово «усіх» виключити, а після слів «комісії більшістю» доповнити словом «голосів»;

у частині сьомій:

в абзаці першому слова «внести зміни до встановлених результатів голосування виборців на виборчій дільниці» замінити словами «виправити виявлені недоліки», а після слів «частини п'ятої цієї статті» доповнити словами «(якщо зміст таких виправлень, помилок та неточностей неможливо з'ясувати та усунути без складання протоколу з позначкою «Уточнений» дільничною виборчою комісією)»;

абзац другий викласти в такій редакції:

«У разі виявлення у протоколі виправлень, помилок та неточностей, які можливо усунути без повторного підрахунку голосів та які не потребують складання протоколу з позначкою «Уточнений», територіальна виборча комісія приймає рішення, передбачене пунктом 1 частини п'ятої цієї статті, із зазначенням виявлених виправлень, помилок та неточностей. Таке рішення додається до протоколу дільничної виборчої комісії»;

частину восьму після слів «Протокол з позначкою «Уточнений»» доповнити словами «складається відповідно до цього Кодексу у порядку, в якому було складено протокол дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, який потребує уточнення»;

частину дев'яту після слів «кандидатами у депутати» доповнити словами «кандидатами на посаду сільського, селищного, міського голови, їх довіреними особами»;

частину десяту після слів «запакованими документами» доповнити словами «а також у разі неможливості усунення без перерахунку бюлетенів неточностей у протоколі дільничної виборчої комісії»;

частину дванадцяту викласти в такій редакції:

«12. Повторний підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці у відповідному виборчому окрузі з відповідних місцевих виборів здійснюється територіальною виборчою комісією після розгляду і прийняття протоколів та інших документів від усіх дільничних виборчих комісій. У повторному підрахунку територіальною виборчою комісією голосів виборців на виборчій дільниці мають право брати участь усі члени цієї дільничної виборчої комісії і можуть бути присутніми кандидати в депутати, кандидати на посаду сільського, селищного, міського голови, їх довірені особи, уповноважені особи організацій партій, офіційні спостерігачі на відповідних місцевих виборах.

Повторний підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з відповідних місцевих виборів здійснюється членами територіальної виборчої комісії в порядку, визначеному Центральною виборчою комісією з урахуванням положень статті 250 цього Кодексу»;

частину тринадцяту доповнити реченням такого змісту: «Протокол про повторний підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці може виготовлятися за допомогою технічних засобів»;

частину чотирнадцяту після слів «підписати кандидати в депутати» доповнити словами «кандидати на посаду сільського, селищного, міського голови, їх довірені особи», а після слів «офіційні спостерігачі» — словами «на відповідних місцевих виборах»;

друге речення частини шістнадцятої викласти в такій редакції: «У цьому випадку протокол територіальної виборчої комісії про повторний підрахунок голосів виборців з відповідних виборів на цій виборчій дільниці складається у порядку, встановленому частинами тринадцятою та чотирнадцятою цієї статті, та повинен містити лише відомості, зазначені в абзацах другому — дев'ятому частини другої статті 251 цього Кодексу або в абзацах сімнадцятому — двадцять четвертому частини другої статті 251 цього Кодексу»;

у частині сімнадцятій слова «у відповідному багатомандатному виборчому окрузі» замінити словами «(у разі якщо на відповідних місцевих виборах протокол про підсумки голосування не складається — до протоколу про результати відповідних виборів)»;

частину вісімнадцяту викласти в такій редакції:

«18. Членам територіальної виборчої комісії, кандидатам у депутати, кандидатам на посаду сільського, селищного, міського голови, їх довіреним особам, уповноваженим особам організацій партій, офіційним спостерігачам на відповідних місцевих виборах, які були присутні при повторному підрахунку голосів, на їхнє прохання невідкладно видаються копії зазначеного у цій статті протоколу з відповідних місцевих виборів, засвідчені головою і секретарем територіальної виборчої комісії та скріплені печаткою комісії, з розрахунку не більш як по одній копії протоколу для кожного члена комісії, кандидата, організації партії та для кожного офіційного спостерігача. Копії протоколу про повторний підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці можуть виготовлятися за допомогою технічних засобів.

Відповідна територіальна виборча комісія надсилає повідомлення про підсумки голосування у відповідному виборчому окрузі Центральній виборчій комісії в порядку та за формою, встановленими Центральною виборчою комісією»;

191) статті 255—257 викласти в такій редакції:

«Стаття 255. Встановлення підсумків голосування на місцевих виборах

1. Територіальні виборчі комісії встановлюють підсумки голосування шляхом складання відповідного протоколу з таких місцевих виборів:

1) виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна виборча комісія — протоколу про підсумки голосування з відповідних виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради в межах територіального виборчого округу на підставі протоколів відповідних сільських, селищних, міських виборчих комісій про підсумки голосування в межах частини цього округу;

2) міська (міста з кількістю виборців 10 тисяч і більше) виборча комісія — протоколу про підсумки голосування з виборів депутатів міської ради в межах територіального виборчого округу на підставі протоколів районних в місті виборчих комісій про підсумки голосування в межах частини цього округу;

3) сільська, селищна, міська:

а) протоколу про підсумки голосування з відповідних виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради;

б) протоколу про підсумки голосування з виборів депутатів відповідної районної ради в територіальному виборчому окрузі;

4) районна в місті виборча комісія:

а) протоколу про підсумки голосування з виборів депутатів міської ради в територіальному виборчому окрузі чи його частині (у міській територіальній громаді з кількістю виборців 10 тисяч і більше) або в багатомандатних виборчих округах (у міській територіальній громаді з кількістю виборців до 10 тисяч);

б) протоколу про підсумки голосування з виборів міського голови.

Протоколи про підсумки голосування з виборів депутатів сільської, селищної, міської (міста без районного поділу) ради у відповідних багатомандатних виборчих округах, сільського, селищного, міського (міста без районного поділу) голови територіальною виборчою комісією, що встановлює результати виборів, не складаються. Протокол про результати виборів складається в такому разі безпосередньо на підставі протоколів дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців з відповідних місцевих виборів.

2. Територіальна виборча комісія після прийняття і розгляду протоколів (у тому числі з позначкою «Уточнений») дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців на відповідних виборчих дільницях на підставі цих протоколів, а в разі повторного підрахунку голосів виборців — протоколів територіальної виборчої комісії про повторний підрахунок голосів виборців на відповідній виборчій дільниці не пізніш як на дев'ятий день з дня голосування (а у разі проведення повторного голосування — не пізніше як на третій день з дня повторного голосування) встановлює та заносить до протоколу про підсумки голосування по кожному виборчому округу з відповідних місцевих виборів такі відомості:

1) кількість виборчих бюлетенів, одержаних дільничними виборчими комісіями;

2) кількість невикористаних виборчих бюлетенів, погашених дільничними виборчими комісіями;

3) кількість виборців, включених до списків виборців на виборчих дільницях;

4) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;

5) кількість виборців, внесених до витягів із списку виборців для голосування за місцем перебування на виборчих дільницях;

6) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені у приміщенні для голосування;

7) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені за місцем перебування;

8) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні у приміщенні для голосування;

9) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні за місцем перебування; 10) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні;

11) кількість виборчих бюлетенів, що не підлягають врахуванню, виявлених на виборчих дільницях;

12) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;

13) відсоток загальної кількості виборчих бюлетенів, визнаних недійсними, у відношенні до загальної кількості виборців, які взяли участь у голосуванні.

3. До протоколу територіальної виборчої комісії про підсумки голосування у відповідному багатомандатному виборчому окрузі, єдиному одномандатному виборчому окрузі з відповідних місцевих виборів, крім відомостей, зазначених у частині другій цієї статті, цифрами і прописом заносяться відомості про кількість голосів виборців, поданих за кожного кандидата у депутати в багатомандатному виборчому окрузі, за кожного кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови.

4. До протоколу територіальної виборчої комісії про підсумки голосування у територіальному виборчому окрузі з виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше), крім відомостей, зазначених у частині другій цієї статті, цифрами і прописом заносяться:

1) сумарна кількість голосів виборців, які підтримали територіальні виборчі списки усіх організацій партій в межах територіального виборчого округу (частини територіального виборчого округу);

2) кількість голосів виборців, які підтримали територіальний виборчий список від кожної організації партії в межах територіального виборчого округу (частини територіального виборчого округу);

3) кількість голосів виборців, які підтримали кожного кандидата, включеного до територіального виборчого списку від кожної організації партії, в межах територіального виборчого округу;

4) кількість голосів виборців, які підтримали весь територіальний виборчий список, не підтримавши окремого кандидата з цього списку, від кожної організації партії в межах територіального виборчого округу.

5. Протокол територіальної виборчої комісії про підсумки голосування у відповідному виборчому окрузі містить відомості, зазначені у частині другій цієї статті, і відомості, зазначені відповідно у частинах третій або четвертій цієї статті.

6. Відомості про підсумки голосування в межах виборчого округу заносяться цифрами до

протоколу територіальної виборчої комісії про підсумки голосування з відповідних місцевих виборів по кожній виборчій дільниці і сумарно по виборчому округу (частині виборчого округу).

7. Протокол про підсумки голосування у відповідному виборчому окрузі (частині виборчого округу) складається територіальною виборчою комісією у трьох примірниках. Примірники протоколів нумеруються і мають однакову юридичну силу. Протокол територіальної виборчої комісії про підсумки голосування може виготовлятися за допомогою технічних засобів.

8. Забороняється заповнення протоколу про підсумки голосування олівцем, внесення до нього без відповідного рішення територіальної виборчої комісії будь-яких виправлень, а також підписувати його та засвідчувати печаткою територіальної виборчої комісії до остаточного заповнення.

9. У протоколі про підсумки голосування зазначаються дата і час (година і хвилини) його підписання членами територіальної виборчої комісії. Кожен примірник протоколу підписується головою, заступником голови, секретарем та іншими членами територіальної виборчої комісії, присутніми на засіданні виборчої комісії. Член територіальної виборчої комісії, присутній на засіданні комісії, зобов'язаний підписати протокол про підсумки голосування. У разі незгоди з діями комісії чи підсумками голосування, зафіксованими у протоколі про підсумки голосування, член комісії підписує протокол із позначкою «З окремою думкою». Письмовий виклад окремої думки додається до відповідного протоколу про підсумки голосування. У разі відсутності підпису члена територіальної виборчої комісії у протоколі про підсумки голосування напроти його прізвища зазначається причина відсутності підпису. Протокол підписується та засвідчується печаткою територіальної виборчої комісії лише після його остаточного заповнення. Перший і другий примірники протоколу про підсумки голосування з відповідних місцевих виборів також мають право підписати кандидати, довірені особи кандидатів, уповноважені особи організацій партій, офіційні спостерігачі, які були присутні на засіданні територіальної виборчої комісії при встановленні підсумків голосування. Непідписання протоколу окремими членами виборчої комісії не має правових наслідків для дійсності протоколу.

10. Члену відповідної територіальної виборчої комісії, кандидату, його довіреній особі, уповноваженій особі організації партії, офіційному спостерігачу, які були присутніми на засіданні під час складання протоколу, на його прохання невідкладно видається копія протоколу територіальної виборчої комісії про підсумки голосування (у тому числі з позначкою «Уточнений») з розрахунку по одній копії протоколу для члена комісії, кандидата, кожної організації партії та по одній копії протоколу для офіційного спостерігача (групи спостерігачів) від кожної громадської організації, іноземної держави або міжнародної організації. Зазначені копії підписуються на кожній сторінці головою та секретарем територіальної виборчої комісії і скріплюються печаткою виборчої комісії. Копії протоколу територіальної виборчої комісії про підсумки голосування можуть виготовлятися за допомогою технічних засобів.

11. Якщо після підписання зазначеного протоколу до транспортування його до виборчої комісії, яка встановлює результати виборів, виборча комісія виявила в ньому неточності (описку чи помилку в цифрах), вона на своєму засіданні розглядає питання про внесення змін до протоколу шляхом складання нового протоколу, на якому робиться позначка «Уточнений». Протокол з позначкою «Уточнений» складається і підписується у порядку та в кількості примірників, встановлених цією статтею.

12. Перший примірник протоколу територіальної виборчої комісії про підсумки голосування з відповідних місцевих виборів по відповідному виборчому округу (частини виборчого округу), а за наявності — і відповідний примірник протоколу з позначкою «Уточнений» запаковуються. На пакеті робиться напис «Протокол про підсумки голосування» та зазначаються назва відповідних виборів, позначення та/або номер виборчого округу, дата і час пакування, кількість запакованих документів, ставляться підписи усіх присутніх членів територіальної виборчої комісії та печатка територіальної виборчої комісії.

Другий примірник протоколу територіальної виборчої комісії про підсумки голосування з відповідних місцевих виборів по відповідному виборчому округу, а також протоколу з позначкою «Уточнений» (за наявності) зберігаються у секретаря територіальної виборчої комісії, третій примірник зазначеного протоколу (за наявності — з позначкою «Уточнений») невідкладно вивішується для загального ознайомлення у приміщенні територіальної виборчої комісії.

13. Перший примірник протоколу територіальної виборчої комісії про підсумки голосування в межах виборчого округу (частини виборчого округу), а в разі внесення змін до цього протоколу — і протокол, в якому були допущені неточності (описки чи помилки у цифрах), разом з відповідними протоколами та актами дільничних виборчих комісій, рішеннями, прийнятими на підставі цих актів, та (за наявності) протоколами територіальної виборчої комісії про повторний підрахунок голосів виборців на відповідній виборчій дільниці, окремими думками членів територіальної виборчої комісії, викладеними у письмовій формі, заявами і скаргами про порушення територіальною виборчою комісією порядку встановлення підсумків голосування та рішеннями, прийнятими виборчою комісією за результатами їх розгляду, територіальна виборча комісія транспортує до виборчої комісії, яка встановлює результати відповідних виборів.

14. Територіальна виборча комісія на засіданні, на якому встановлюються підсумки голосування у відповідних виборчих округах з відповідних місцевих виборів, приймає рішення щодо визначення трьох, а в разі неможливості — двох членів комісії, які будуть транспортувати виборчі документи з відповідних місцевих виборів до територіальної виборчої комісії, що встановлює результати відповідних виборів. Члени комісії, визначені за рішенням комісії для транспортування виборчих документів до територіальної виборчої комісії, повинні бути представниками різних суб'єктів подання кандидатур до складу територіальної виборчої комісії. Під час транспортування виборчих документів членами територіальної виборчої комісії їх супроводжують поліцейські, а в разі необхідності, за зверненням територіальної виборчої комісії, — співробітники Служби безпеки України, які повинні забезпечити охорону під час транспортування. За своїм бажанням інші члени територіальної виборчої комісії, не зайняті у транспортуванні виборчих документів, кандидати, довірені особи кандидатів, офіційні спостерігачі можуть супроводжувати транспортування документів. Супроводження транспортування виборчих документів іншими особами забороняється. Під час транспортування виборчих документів забороняється розпечатувати пакети з виборчими бюлетенями та іншою виборчою документацією.

15. Під час транспортування виборчої документації печатка територіальної виборчої комісії зберігається у сейфі (металевій шафі) у приміщенні територіальної виборчої комісії.

У разі прийняття відповідною територіальною виборчою комісією, яка встановлює результати відповідних виборів, рішення про зобов'язання виправити виявлені недоліки шляхом складання протоколу про підсумки голосування з позначкою «Уточнений», територіальна виборча комісія, яка встановлює підсумки голосування, розглядає питання про внесення змін до відповідного протоколу на своєму засіданні та складає протокол з позначкою «Уточнений» у строк, визначений територіальною виборчою комісією, яка встановлює результати виборів. Протокол про підсумки голосування з позначкою «Уточнений», невідкладно після його складання, транспортується до територіальної виборчої комісії, яка встановлює результати виборів, в порядку, визначеному цією статтею.

16. У разі якщо межі територіального виборчого округу включають декілька сіл, селищ, міст або декілька районів у місті, відповідні сільські, селищні, міські, районні в місті виборчі комісії складають протоколи про підсумки голосування з відповідних виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, міської, районної у місті, селищної, сільської (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) ради в межах частини територіального округу — на виборчих дільницях, утворених на території відповідного села, селища, міста, району в місті.

У разі якщо на території села, селища, міста, району в містах Києві, Севастополі утворено більше одного територіального, багатомандатного виборчого округу відповідна виборча комісія складає протоколи про підсумки голосування в межах усіх таких виборчих округів після прийняття та розгляду документів відповідних дільничних виборчих комісій села, селища, міста, району в місті.

17. У разі якщо межі повноважень територіальної виборчої комісії, що встановлювала підсумки голосування в межах територіального виборчого округу, поширюються на частину відповідного територіального виборчого округу, підсумки голосування в межах відповідного виборчого округу в цілому встановлює територіальна виборча комісія, що встановлює результати відповідних місцевих виборів, в порядку, визначеному цією статтею, на підставі протоколів територіальних виборчих комісій про підсумки голосування в межах частини територіального виборчого округу (на виборчих дільницях, утворених на території відповідного району, міста, району в містах Києві, Севастополі).

18. Територіальна виборча комісія зобов'язана встановити підсумки голосування в межах територіального, багатомандатного виборчих округів незалежно від кількості виборчих дільниць у відповідному окрузі, щодо яких прийнято рішення про визнання голосування на виборчій дільниці недійсним або на яких голосування не було організовано і проведено в день голосування відповідно до вимог цього Кодексу. Визнання голосування недійсним у межах територіального, багатомандатного виборчого округу забороняється.

У разі якщо голосування на всіх виборчих дільницях територіального, багатомандатного виборчих округів у день голосування не було організовано і проведено або визнано недійсним відповідно до вимог цього Кодексу, територіальна виборча комісія встановлює, що голосування в межах відповідного округу не відбулося. У такому разі протокол територіальної виборчої комісії про підсумки голосування в межах відповідного виборчого округу (частини виборчого округу) з відповідних місцевих виборів повинен містити лише відомості, зазначені у пунктах 1—5 частини другої цієї статті. На місці інших відомостей ставиться прочерк.

19. Протокол про підсумки голосування приймається територіальною виборчою комісією, яка встановлює результати відповідних місцевих виборів, в порядку, передбаченому статтею 254 цього Кодексу.

Стаття 256. Встановлення результатів виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше)

1. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, районна у місті, міська, сільська, селищна виборча комісія на своєму засіданні на підставі протоколів про підсумки голосування в межах територіальних виборчих округів з відповідних місцевих виборів (у тому числі з позначкою «Уточнений») не пізніш як на дванадцятий день після дня голосування встановлює результати виборів депутатів у єдиному багатомандатному виборчому окрузі, про що складає протокол про результати виборів.

Територіальна виборча комісія зобов'язана встановити результати виборів депутатів незалежно від кількості виборчих дільниць/виборчих округів, на яких/в межах яких голосування не було організовано і проведено відповідно до вимог цього Кодексу.

Територіальна виборча комісія може продовжити не більш як на один день зазначений строк у разі необхідності надання територіальній виборчій комісії часу для подання протоколу з позначкою «Уточнений».

У разі нескладання або неналежного складання територіальною виборчою комісією протоколу про встановлення підсумків голосування (у тому числі з позначкою «Уточнений») у строки, визначені цим Кодексом, або його ненадходження до виборчої комісії Автономної Республіки Крим, обласної, районної, міської, районної у місті, сільської, селищної (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) виборчої комісії, виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна в місті, сільська, селищна (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) виборча комісія здійснює повноваження територіальної виборчої комісії щодо встановлення підсумків голосування у межах відповідного територіального виборчого округу (частини територіального виборчого округу). У такому разі виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна в місті, сільська, селищна (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) виборча комісія витребовує та забезпечує транспортування від територіальної виборчої комісії виборчих документів, зазначених у частині десятій статті 251 цього Кодексу, а також може витребувати інші документи.

До протоколу про результати виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) заносяться прописом та цифрами такі відомості:

1) кількість виборчих бюлетенів, виготовлених на замовлення територіальної виборчої комісії;

2) кількість виборчих бюлетенів, одержаних дільничними виборчими комісіями;

3) кількість невикористаних виборчих бюлетенів, погашених дільничними виборчими комісіями;

4) кількість виборців, включених до списків виборців на виборчих дільницях;

5) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;

6) кількість виборчих бюлетенів, що не підлягають врахуванню, виявлених на виборчих дільницях;

7) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні;

8) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;

9) кількість голосів виборців, які підтримали територіальні виборчі списки кандидатів у депутати від кожної організації партії, у кожному територіальному окрузі;

10) кількість голосів виборців, які підтримали кожного кандидата, включеного до територіального виборчого списку кандидатів у депутати від кожної організації партії, у кожному територіальному окрузі;

11) кількість голосів виборців, які підтримали весь територіальний список кандидатів у депутати від кожної організації партії, не підтримавши конкретного кандидата з цього списку, у кожному територіальному окрузі;

12) сумарна кількість голосів виборців, які підтримали усі територіальні виборчі списки кандидатів у депутати від кожної організації партії, в усіх територіальних округах у межах єдиного багатомандатного округу;

13) загальна кількість голосів виборців, які підтримали усі територіальні виборчі списки кандидатів у депутати від усіх організацій партій, в усіх територіальних округах у межах єдиного багатомандатного округу;

14) відсоток сумарної кількості голосів виборців, які підтримали усі територіальні виборчі списки кандидатів у депутати від кожної організації партії, в усіх територіальних округах у межах єдиного багатомандатного виборчого округу (пункт 12 цієї частини) у відношенні до загальної кількості голосів виборців, які підтримали усі територіальні виборчі списки кандидатів у депутати від усіх організацій партій в усіх територіальних округах у межах єдиного багатомандатного виборчого округу (пункт 13 цієї частини).

До протоколу про результати виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) заносяться прописом та цифрами також відомості, передбачені статтями 257—259 цього Кодексу.

2. Відомості про результати голосування цифрами заносяться до протоколу територіальної виборчої комісії про результати виборів депутатів. Відомості, зазначені у пунктах 2—8 частини першої цієї статті, заносяться по кожному територіальному виборчому округу і сумарно по єдиному багатомандатному виборчому округу, а відомості, зазначені у пунктах 9—11 частини першої цієї статті, — по кожному територіальному виборчому округу. При цьому відомості, зазначені у пункті 14 частини першої цієї статті, визначаються з точністю до сотих часток відсотка. Протокол про результати виборів депутатів складається у двох примірниках, підписується головою, заступниками голови, секретарем та іншими членами територіальної виборчої комісії, присутніми на засіданні відповідної виборчої комісії, та засвідчується печаткою цієї виборчої комісії. У протоколі зазначаються дата і час (година і хвилини) його підписання членами відповідної виборчої комісії. У разі незгоди із встановленими результатами виборів, зафіксованими у протоколі територіальної виборчої комісії, член цієї виборчої комісії підписує протокол із позначкою «З окремою думкою». Письмовий виклад окремої думки додається до протоколу про результати виборів депутатів. У разі відсутності у протоколі підпису члена територіальної виборчої комісії напроти його прізвища зазначається причина відсутності члена цієї виборчої комісії на її засіданні. Перший примірник протоколу мають право підписати кандидати в депутати, представники партій у територіальній виборчій комісії, присутні під час встановлення результатів виборів депутатів. Зміст протоколу невідкладно оприлюднюється на офіційному веб-сайті (за наявності) територіальної виборчої комісії, веб-сайті Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної місцевої ради (за наявності) або в інший визначений цими комісіями спосіб та може оприлюднюватися на веб-сайті регіонального або територіального представництва Центральної виборчої комісії.

Відомості про результати виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) невідкладно передаються до Центральної виборчої комісії у встановленому нею порядку.

3. Територіальна виборча комісія на підставі відомостей, зазначених у пункті 12 частини першої цієї статті, визначає організації партій, які мають право на участь у розподілі депутатських мандатів. Право на участь у розподілі депутатських мандатів набувають організації партій, на підтримку територіальних виборчих списків від яких у межах єдиного багатомандатного округу подано 5 і більше відсотків загальної кількості голосів виборців, які підтримали територіальні виборчі списки від усіх організацій партій, у межах єдиного багатомандатного округу.

Стаття 257. Виборча квота

1. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна у місті, сільська, селищна виборча комісія заносить до протоколу про результати виборів відомості про організації партій, які, відповідно до частини третьої статті 256 цього Кодексу, мають право на участь в розподілі депутатських мандатів на відповідних місцевих виборах.

2. Територіальна виборча комісія встановлює загальну кількість голосів, поданих на підтримку усіх територіальних виборчих списків організацій партій, які мають право на участь у розподілі депутатських мандатів, у межах єдиного багатомандатного округу. Ця кількість цифрами заноситься до протоколу про результати виборів депутатів.

3. Територіальна виборча комісія встановлює кількість голосів виборців, необхідних для отримання одного депутатського мандата (виборча квота). Виборча квота обчислюється як ціла частина результату ділення загальної кількості голосів, поданих на підтримку усіх територіальних виборчих списків організацій партій, які мають право на участь у розподілі депутатських мандатів, встановленої відповідно до частини другої цієї статті, на кількість депутатських мандатів, встановлену шляхом віднімання від кількісного складу Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше), сумарної кількості гарантованих для кожної партії мандатів відповідно до частини першої статті 260 цього Кодексу»;

192) у статті 258:

у назві слово «регіональними» замінити словом «територіальними»;

частини першу — четверту викласти в такій редакції:

«1. У кожному територіальному окрузі депутатські мандати розподіляються між територіальними виборчими списками кандидатів від організацій партій, які мають право на участь у розподілі депутатських мандатів, пропорційно до кількості голосів виборців, поданих на підтримку відповідного територіального виборчого списку, у кількості, визначеній відповідно до частин другої — четвертої цієї статті.

2. Для визначення кількості депутатських мандатів, отриманих територіальним виборчим списком кандидатів від організації партії, кількість голосів виборців, поданих у територіальному виборчому окрузі на підтримку відповідного територіального виборчого списку (пункт 9 частини першої статті 256 цього Кодексу), ділиться на виборчу квоту, визначену відповідно до частини третьої статті 257 цього Кодексу. Ціла частина отриманої частки становить кількість депутатських мандатів, що отримали кандидати у депутати, включені до відповідного територіального виборчого списку від цієї організації партії.

3. Територіальна виборча комісія встановлює кількість голосів виборців, поданих на підтримку територіального виборчого списку відповідної організації партії, які залишилися невикористаними при розподілі мандатів депутатів у цьому територіальному окрузі (далі — кількість невикористаних голосів виборців, поданих у територіальному окрузі), шляхом віднімання від кількості голосів виборців, поданих на підтримку відповідного територіального виборчого списку (пункт 9 частини першої статті 256 цього Кодексу), добутку виборчої квоти на кількість мандатів, отриманих кандидатами у депутати, включеними до відповідного територіального виборчого списку від цієї організації партії.

4. Територіальна виборча комісія підсумовує кількість мандатів, отриманих кандидатами у депутати, включеними до територіальних виборчих списків усіх організацій партій, у відповідному територіальному окрузі, встановлюючи сумарну кількість мандатів, розподілених у відповідному територіальному окрузі»;

частину п'яту виключити;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Територіальна виборча комісія заносить до протоколу про результати виборів депутатів цифрами по кожному територіальному округу такі відомості:

1) визначену відповідно до частини другої цієї статті кількість депутатських мандатів, отриманих кандидатами у депутати, включеними до кожного територіального виборчого списку кожної організації партії, яка має право на участь у розподілі депутатських мандатів;

2) сумарну кількість депутатських мандатів, розподілених у кожному територіальному окрузі, визначену відповідно до частини четвертої цієї статті;

3) визначену відповідно до частини третьої цієї статті кількість невикористаних голосів виборців, поданих у територіальному окрузі на підтримку виборчого списку кожної організації партії, яка має право на участь у розподілі депутатських мандатів»;

доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Якщо за результатами виборів у відповідному окрузі кількість отриманих організацією партії депутатських мандатів є більшою, ніж кількість осіб, включених відповідною організацією партії до територіального виборчого списку, весь залишок невикористаних голосів (в тому числі тих, що складають цілу частину від виборчої квоти) зараховується до кількості голосів, поданих у єдиному багатомандатному окрузі на підтримку виборчого списку цієї організації партії»;

193) статтю 259 викласти в такій редакції:

«Стаття 259. Визначення депутатів, обраних у територіальних виборчих округах

1. Територіальна виборча комісія визначає порядок кандидатів у депутати в кожному територіальному виборчому списку кожної організації партії, встановлений з урахуванням результатів голосування виборців у відповідному територіальному виборчому окрузі, у порядку, встановленому частиною другою цієї статті.

2. Кандидати у депутати, які отримали кількість голосів виборців, яка дорівнює або перевищує 25 відсотків розміру виборчої квоти, визначеної відповідно до частини третьої статті 257 цього Кодексу, розміщуються на початку територіального виборчого списку відповідної організації партії у порядку зменшення кількості голосів виборців, які підтримали відповідного кандидата у депутати. При рівній кількості голосів кандидати розміщуються у черговості, визначеній організацією партії при висуванні кандидатів. Після кандидатів у депутати, які отримали кількість голосів виборців, яка дорівнює або перевищує 25 відсотків розміру виборчої квоти, у територіальному виборчому списку розміщуються інші кандидати у черговості, визначеній організацією партії при висуванні кандидатів.

3. Територіальна виборча комісія вносить до протоколу про результати виборів депутатів територіальні виборчі списки кандидатів від кожної організації партії у кожному територіальному окрузі з порядком кандидатів у депутати, встановленим відповідно до частини другої цієї статті, а також відмітки про обрання.

4. Обраними депутатами від організації партії у відповідному територіальному виборчому окрузі вважаються кандидати у депутати у кількості, яка відповідає кількості мандатів, отриманих кандидатами у депутати, включеними до територіального виборчого списку цієї організації партії, зазначеній у пункті 1 частини шостої статті 258 цього Кодексу, в порядку черговості у територі-

альному виборчому списку цієї організації партії, визначеному відповідно до частини другої цієї статті.

5. Територіальна виборча комісія зазначає у протоколі про результати виборів депутатів стосовно всіх обраних депутатів такі відомості:

1) прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності);

2) рік народження;

3) освіта;

4) посада (заняття), місце роботи;

5) партійність;

6) місце проживання;

7) територіальний виборчий округ, у якому обраний депутат;

8) назва організації партії, від якої обраний депутат»;

194) у статті 260:

назву, частини першу і другу викласти в такій редакції:

«Стаття 260. Встановлення кількості мандатів та визначення депутатів, обраних у єдиному багатомандатному окрузі

1. Шляхом віднімання кількості мандатів, розподілених у територіальних виборчих округах, від загальної кількості депутатських мандатів, що дорівнює кількісному складу Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, міської, районної у місті, сільської, селищної ради, встановлюється кількість мандатів, які підлягають розподілу в єдиному багатомандатному окрузі.

Місцева організація політичної партії, партія, яка отримала право на участь у розподілі депутатських мандатів на відповідних місцевих виборах, гарантовано отримує один депутатський мандат, який розподіляється в порядку черговості відповідно до затвердженого партією єдиного виборчого списку.

2. На підставі відомостей, зазначених у пункті 3 частини шостої статті 258 цього Кодексу, територіальна виборча комісія встановлює загальну кількість невикористаних голосів виборців, поданих у єдиному багатомандатному окрузі на підтримку єдиного виборчого списку кожної організації партії»;

у частині третій слова «відповідної партії» замінити словами «відповідної організації партії»;

абзац другий частини четвертої після слів «депутатських мандатів» доповнити словами «які визначені відповідно до частини першої цієї статті та підлягають розподілу в єдиному багатомандатному окрузі»;

у частині п'ятій слова «відповідних багатомандатних» замінити словом «територіальних»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Територіальна виборча комісія вносить до протоколу про результати виборів депутатів цифрами такі відомості:

1) кількість мандатів, які підлягають розподілу в єдиному багатомандатному окрузі, визначена відповідно до частини першої цієї статті;

2) загальна кількість невикористаних голосів виборців, поданих у єдиному багатомандатному окрузі на підтримку виборчого списку кандидатів від кожної організації партії, яка бере участь у розподілі мандатів, визначена відповідно до частини другої цієї статті;

3) кількість депутатських мандатів, отриманих кандидатами у депутати, включеними до єдиного виборчого списку кандидатів від кожної організації партії, яка бере участь у розподілі мандатів, визначена відповідно до частин третьої та четвертої цієї статті.

У разі якщо особа за одночасного балотування в єдиному одномандатному окрузі з виборів сільського, селищного, міського голови та багатомандатному виборчому окрузі з виборів депутатів місцевої ради визнана обраною в єдиному одномандатному виборчому окрузі, така особа не може бути зареєстрована депутатом місцевої ради»;

у частині сьомій:

в абзаці першому слова та цифри «Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, міська (міста з кількістю виборців 90 тисяч і більше)» замінити словом «Територіальна», а слова «встановлення результатів» — словом «результати»;

в абзаці десятому слово «регіональних» замінити словом «територіальних»;

195) статті 261—267 виключити;

196) статтю 268 викласти в такій редакції:

«Стаття 268. Встановлення результатів голосування з виборів депутатів сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч), з виборів сільського, селищного, міського голови

1. Територіальна виборча комісія встановлює результати голосування з відповідних місцевих виборів в день голосування (день повторного голосування) в такому порядку:

1) сільська, селищна, міська (міста без районного поділу) виборча комісія — на підставі протоколів дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців на виборчих дільницях з відповідних місцевих виборів встановлює:

а) результати голосування з виборів депутатів сільської, селищної, міської ради — у багатомандатних виборчих округах;

б) результати голосування з виборів сільського, селищного, міського голови — у єдиному одномандатному виборчому окрузі;

2) районна в місті виборча комісія (у містах, де утворені районні у місті ради) — на підставі протоколів дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців на виборчих дільницях встановлює результати голосування з виборів депутатів районної у місті ради;

3) районна виборча комісія на підставі протоколів сільських, селищних, міських виборчих комісій про підсумки голосування встановлює результати голосування з виборів депутатів районної ради у відповідних багатомандатних виборчих округах;

4) міська виборча комісія у місті з районним поділом — на підставі протоколів районних у місті виборчих комісій про підсумки голосування встановлює:

а) результати голосування з виборів депутатів міської ради;

б) результати голосування з виборів міського голови.

Протоколи дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці та територіальних виборчих комісій про підсумки голосування приймаються територіальною виборчою комісією, яка встановлює результати відповідних місцевих виборів, в порядку передбаченому статтею 254 цього Кодексу.

2. Відповідна територіальна виборча комісія на підставі протоколів, зазначених у частині першій цієї статті (у тому числі протоколів з позначкою «Уточнений»), а в разі проведення повторного підрахунку голосів виборців — на підставі протоколів відповідної територіальної виборчої комісії про повторний підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, не пізніш як на дванадцятий день з дня голосування (а у разі проведення повторного голосування — не пізніш як на п'ятий день з дня повторного голосування) встановлює результати голосування з відповідних місцевих виборів сільського, селищного, міського голови, депутатів у багатомандатних виборчих округах в день виборів (день повторного голосування), про що складає протокол.

До протоколу про результати голосування з виборів у відповідному багатомандатному, єдиному одномандатному виборчому окрузі з відповідних місцевих виборів заносяться цифрами такі відомості:

1) кількість виборчих бюлетенів, виготовлених на замовлення територіальної виборчої комісії;

2) кількість виборчих бюлетенів, одержаних дільничними виборчими комісіями;

3) кількість невикористаних виборчих бюлетенів, погашених дільничними виборчими комісіями;

4) кількість виборців, включених до списків виборців;

5) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;

6) кількість виборчих бюлетенів, що не підлягають врахуванню, виявлених на виборчих дільницях;

7) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні;

8) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;

9) кількість голосів виборців, поданих за кожного кандидата;

10) прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності) кандидата у депутати або кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, який набрав найбільшу кількість голосів виборців, а також відсоток голосів виборців, поданих за нього, у відношенні до кількості виборців, які взяли участь у голосуванні у відповідному виборчому окрузі.

3. Протокол територіальної виборчої комісії про результати голосування з виборів депутата в багатомандатному окрузі, сільського, селищного, міського голови складається у двох примірниках. Протокол підписується головою, заступником голови, секретарем та іншими членами виборчої комісії, присутніми на її засіданні, та засвідчується печаткою комісії. У протоколі зазначаються дата і час (година і хвилини) його підписання членами виборчої комісії. Протокол територіальної виборчої комісії про результати голосування може виготовлятися за допомогою технічних засобів.

4. Член територіальної виборчої комісії, присутній на засіданні, зобов'язаний підписати протокол про результати голосування з виборів депутатів у багатомандатному окрузі, сільського, селищного, міського голови. У разі незгоди із встановленими результатами голосування, зафіксованими у протоколі територіальної виборчої комісії, член територіальної виборчої комісії підписує протокол із позначкою «З окремою думкою». Письмовий виклад окремої думки додається до протоколу про результати голосування з відповідних місцевих виборів. У разі відсутності у протоколі підпису члена територіальної виборчої комісії напроти його прізвища зазначається причина відсутності підпису. Непідписання протоколу окремими членами виборчої комісії не має правових наслідків для дійсності протоколу.

5. Перший примірник протоколу мають право підписати кандидати, їх довірені особи, представники, уповноважені особи організацій партій, офіційні спостерігачі, які були присутні при встановленні результатів голосування з виборів депутатів у багатомандатному окрузі, сільського, селищного, міського голови.

6. Другий примірник протоколу невідкладно вивішується для загального ознайомлення у приміщенні територіальної виборчої комісії.

7. Члену відповідної територіальної виборчої комісії, кандидату, його довіреній особі, представнику чи уповноваженій особі організації партії, офіційному спостерігачу, які були присутніми на засіданні під час складання протоколу, на його прохання невідкладно видається копія протоколу територіальної виборчої комісії про результати голосування (у тому числі з позначкою «Уточнений») з розрахунку по одній копії протоколу для члена комісії, кандидата, кожної організації партії та по одній копії протоколу для офіційного спостерігача (групи спостерігачів) від кожної громадської організації, іноземної держави або міжнародної організації. Зазначені копії підписуються на кожній сторінці головою та секретарем територіальної виборчої комісії і скріплюються печаткою виборчої комісії. Копії протоколу територіальної виборчої комісії про результати голосування можуть виготовлятися за допомогою технічних засобів.

8. Якщо після підписання протоколу в ньому виявлені неточності, територіальна виборча комісія на своєму засіданні розглядає питання про внесення змін до протоколу шляхом складання нового протоколу, на якому робиться позначка «Уточнений». Протокол з позначкою «Уточнений» складається і підписується у порядку та в кількості примірників, встановлених цією статтею»;

197) у статті 269:

назву та частину першу викласти в такій редакції:

«Стаття 269. Рішення територіальної виборчої комісії за результатами голосування з виборів депутатів сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) у багатомандатному окрузі

1. Сільська, селищна, міська територіальна виборча комісія з виборів депутатів сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч), встановлюючи результати голосування з виборів у відповідному багатомандатному окрузі, приймає одне з таких рішень:

1) про визнання депутатів обраними у відповідному багатомандатному окрузі;

2) про призначення повторного голосування у відповідному багатомандатному окрузі;

3) про визнання виборів у відповідному багатомандатному виборчому окрузі такими, що не відбулися, та призначення у зв'язку з цим повторних виборів;

4) про призначення повторних виборів у багатомандатному виборчому окрузі щодо тієї кількості депутатських мандатів, які залишилися вакантними»;

у частинах другій та третій слово «підсумками» замінити словом «результатами»;

доповнити частинами четвертою — шостою такого змісту:

«4. У разі якщо за результатами голосування у відповідному багатомандатному окрузі обрано депутатів у кількості, меншій за кількість мандатів у цьому окрузі, територіальна виборча комісія приймає рішення про призначення повторних виборів у цьому окрузі щодо тієї кількості мандатів, які залишилися вакантними.

5. Якщо голосування проводилося по одному кандидату в депутати в багатомандатному виборчому окрузі, кандидат вважається обраним депутатом, якщо за нього подано більше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні.

6. За наявності підстав, зазначених у статті 280 цього Кодексу, територіальна виборча комісія приймає рішення про визнання виборів такими, що не відбулися, та призначення повторних виборів депутатів сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч осіб) у відповідному багатомандатному виборчому окрузі»;

198) статті 270—277 виключити;

199) статтю 278 викласти в такій редакції:

«Стаття 278. Рішення територіальної виборчої комісії за результатами голосування на виборах сільського, селищного, міського голови

1. Сільська, селищна, міська виборча комісія на підставі протоколу про результати голосування з виборів сільського, селищного, міського голови приймає одне з таких рішень:

1) про визнання особи обраною сільським, селищним, міським головою;

2) про призначення повторного голосування з виборів сільського, селищного, міського голови;

3) про визнання виборів сільського, селищного, міського голови такими, що не відбулися, та призначення у зв'язку з цим повторних виборів.

2. Територіальна виборча комісія з відповідних виборів визнає обраним сільським, селищним, міським (міст з кількістю виборців до 75 тисяч осіб) головою кандидата, який за результатами голосування виборців отримав найбільшу порівняно з іншими кандидатами на посаду кількість голосів виборців.

3. Міська (міста з кількістю виборців 75 тисяч і більше) територіальна виборча комісія за результатами голосування в день виборів визнає обраним міським головою кандидата, за якого подано більше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні.

4. Якщо за результатами голосування в день виборів найбільшу і водночас однакову кількість голосів виборців отримали два або більше кандидатів, територіальна виборча комісія приймає рішення про призначення повторного голосування щодо цих кандидатів.

5. Якщо до виборчого бюлетеня для голосування на виборах сільського, селищного, міського голови було включено лише одного кандидата, він вважається обраним, якщо кількість голосів, поданих за нього, перевищує 50 відсотків кількості виборців, які взяли участь у голосуванні.

6. Міська (міста з кількістю виборців 75 тисяч і більше) територіальна виборча комісія приймає рішення про проведення повторного голосування, якщо до виборчого бюлетеня на виборах міського голови було включено більше двох кандидатів на посаду міського голови і за підсумками голосування в день виборів жоден із кандидатів не отримав більше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні.

7. За наявності підстав, зазначених у статті 280 цього Кодексу, територіальна виборча комісія приймає рішення про визнання виборів такими, що не відбулися, та призначення повторних виборів сільського, селищного, міського голови»;

200) статтю 279 виключити;

201) статті 280—286 викласти в такій редакції:

«Стаття 280. Підстави призначення повторних місцевих виборів

1. Територіальна виборча комісія з відповідних місцевих виборів приймає рішення про визнання виборів депутатів у багатомандатному виборчому окрузі, сільського, селищного, міського голови такими, що не відбулися, та про призначення повторних виборів, якщо:

1) до виборчого бюлетеня для голосування в день виборів або в день повторного голосування на виборах депутатів в багатомандатному виборчому окрузі, сільського, селищного, міського голови було включено лише одного кандидата, і кількість голосів виборців, поданих на його підтримку, становить не більше 50 відсотків кількості виборців, які взяли участь у голосуванні;

2) до виборчого бюлетеня для голосування на виборах міського голови (міста з кількістю виборців 75 тисяч і більше) в день виборів було включено два кандидати на посаду міського голови, і за результатами голосування жоден із кандидатів не отримав на свою підтримку більше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні;

3) до виборчого бюлетеня для голосування в день повторного голосування було включено два або більше кандидати, і за результатами повторного голосування найбільшу і водночас однакову кількість голосів виборців подано за двох або більше кандидатів;

4) за результатами виборів депутатів в багатомандатному виборчому окрузі залишилися вакантні депутатські мандати (кількість осіб, обраних депутатами в багатомандатному окрузі, є меншою, ніж кількість мандатів, які розподілялися в цьому окрузі). Повторні вибори у такому окрузі призначаються з кількістю мандатів, які залишилися вакантними;

5) станом на день голосування у виборчому бюлетені не залишилося жодного кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови;

6) голосування у день голосування (день повторного голосування) було визнано недійсним або не було організовано і проведено відповідно до цього Кодексу на всіх виборчих дільницях відповідного виборчого округу;

7) особа після її обрання не набула депутатського мандата, повноважень сільського, селищного, міського голови у порядку, встановленому цим Кодексом, з підстав, зазначених у пунктах 3—6 частини першої та частині четвертій статті 231 цього Кодексу;

8) особа, обрана сільським, селищним, міським головою, визнана такою, що відмовилася від депутатського мандата, посади сільського, селищного, міського голови;

9) виборчий процес місцевих виборів був зупинений в зв'язку з введенням в Україні чи в окремих її місцевостях воєнного або надзвичайного стану.

2. Територіальна виборча комісія приймає рішення про визнання виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше) такими, що не відбулися, та про призначення повторних виборів, якщо:

1) у виборчому бюлетені в день голосування не залишилося жодного виборчого списку організації партії в єдиному багатомандатному виборчому окрузі;

2) за результатами виборів неможливо сформувати 2/3 складу Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної місцевої ради;

3) виборчий процес місцевих виборів був зупинений в зв'язку з введенням в Україні чи в окремих її місцевостях воєнного або надзвичайного стану.

Стаття 281. Повторне голосування з виборів депутатів сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч), сільського, селищного, міського голови

1. Територіальна виборча комісія з відповідних місцевих виборів приймає рішення про призначення повторного голосування у відповідному виборчому окрузі, якщо:

1) у виборчому окрузі в день голосування найбільшу і водночас однакову кількість голосів набрали два або більше кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови;

2) до виборчого бюлетеня у день голосування було включено більше двох кандидатів на посаду міського (міста з кількістю виборців 75 тисяч і більше) голови, і за результатами голосування у день виборів жоден з них не отримав на свою підтримку більше половини голосів виборців, які взяли участь в голосуванні.

Повторне голосування призначається на неділю — в межах тритижневого строку після дня прийняття рішення про призначення повторного голосування.

Про прийняте рішення щодо проведення повторного голосування територіальна виборча комісія не пізніш як наступного дня після дня його прийняття інформує Центральну виборчу комісію, відповідну місцеву раду, орган ведення Державного реєстру виборців, а також доводить до загального відома у визначений комісією спосіб.

2. Підготовка та проведення повторного голосування, підрахунок голосів, встановлення підсумків голосування та результатів відповідних місцевих виборів у відповідному виборчому окрузі здійснюються у порядку, визначеному цим Кодексом, з особливостями, встановленими цією статтею.

3. До виборчого бюлетеня для повторного голосування, призначеного відповідно до пункту 1 частини першої цієї статті, включаються кандидати у депутати в багатомандатному виборчому окрузі, кандидати на посаду сільського, селищного, міського голови, які за результатами голосування на відповідних виборах набрали найбільшу і водночас однакову кількість голосів виборців, крім тих кандидатів, які після дня голосування відмовилися від балотування.

4. До виборчого бюлетеня для повторного голосування, призначеного відповідно до пункту 2 частини першої цієї статті, включаються два кандидати на посаду міського голови, які за підсумками голосування на виборах міського голови отримали найбільшу кількість голосів виборців, крім тих кандидатів, які після дня голосування відмовилися від балотування.

5. Текст виборчого бюлетеня затверджуються територіальною виборчою комісією одночасно з призначенням повторного голосування.

6. Якщо всі кандидати, включені до виборчого бюлетеня для повторного голосування, крім одного, не пізніш як за п'ять днів до дня повторного голосування відмовилися бути кандидатами відповідно до пункту 1 частини першої статті 231 цього Кодексу або вибули з балотування відповідно до частини четвертої статті 231 цього Кодексу, територіальна виборча комісія приймає рішення про скасування повторного голосування та про визнання обраним кандидата з числа включених до виборчого бюлетеня для повторного голосування, який не подав такої заяви.

7. Для проведення повторного голосування списки виборців на звичайних виборчих дільницях виготовляються органами ведення Державного реєстру виборців та передаються дільничним виборчим комісіям не пізніш як за два дні до дня повторного голосування в порядку, встановленому цим Кодексом.

Списки виборців для повторного голосування на спеціальних виборчих дільницях, утворених у стаціонарних закладах охорони здоров'я, виготовляються відповідними дільничними виборчими комісіями не пізніш як за два дні до дня повторного голосування на підставі відомостей, поданих керівниками цих закладів.

До списку виборців для повторного голосування на виборах депутатів в багатомандатному виборчому окрузі включаються лише виборці, виборча адреса яких належить до відповідного багатомандатного виборчого округу.

Форму списку виборців для повторного голосування встановлює Центральна виборча комісія.

Іменні запрошення передаються органами ведення Державного реєстру виборців відповідним дільничним виборчим комісіям звичайних виборчих дільниць не пізніш як за п'ять днів до дня повторного голосування.

Дільнична виборча комісія надсилає або доставляє в інший спосіб кожному виборцю іменне запрошення не пізніш як за три дні до дня повторного голосування.

8. Підготовка і проведення повторного голосування здійснюються дільничними виборчими комісіями у тому самому складі, який проводив голосування на відповідних виборах у відповідних виборчих округах.

Стаття 282. Офіційне оприлюднення результатів місцевих виборів

1. Територіальна виборча комісія з відповідних місцевих виборів не пізніш як на п'ятий день з дня встановлення результатів виборів офіційно оприлюднює шляхом опублікування у відповідних місцевих друкованих засобах масової інформації результати виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, міської, районної в місті, районної, селищної, сільської ради, сільських, селищних, міських голів, а також розміщує їх на офіційному веб-сайті комісії чи відповідної ради (за наявності), регіонального, територіального представництва Центральної виборчої комісії (у разі їх утворення).

2. Результати виборів до Верховної Ради Автономної Республіки Крим та місцевих рад публікуються у вигляді списку осіб, обраних депутатами відповідної ради, із зазначенням в алфавітному порядку прізвища, власного імені (усіх власних імен) та по батькові (за наявності), числа, місяця, року народження, відомостей про освіту, партійність, посаду, місце роботи (заняття), місце проживання, виборчий округ, у якому обраний депутат, кількість голосів виборців, поданих на його підтримку, та назви місцевої організації політичної партії, від якої обрано депутата (або позначки «Висунутий шляхом самовисування»).

У повідомленні про результати виборів та обраного сільського, селищного, міського голову зазначаються прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності), число, місяць, рік народження, відомості про освіту, партійність, посаду, місце роботи (заняття), місце проживання, кількість голосів виборців, поданих на його підтримку, та назва місцевої організації політичної партії, від якої обрано сільського, селищного, міського голову (або позначка «Висунутий шляхом самовисування»).

3. Офіційне оприлюднення територіальною виборчою комісією результатів виборів сільського, селищного, міського голови є підставою для звільнення з роботи (посади), припинення діяльності, несумісної з посадою депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим, сільського, селищного, міського голови, та/або прийняття рішення про припинення дії іншого представницького мандата особи, обраної депутатом, сільським, селищним, міським головою.

Стаття 283. Реєстрація обраних депутатів, сільського, селищного, міського голови

1. Особа, обрана депутатом Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, міської, районної у місті, сільської, селищної ради, сільським, селищним, міським головою, для її реєс-

трації зобов'язана подати до територіальної виборчої комісії з відповідних місцевих виборів протягом двадцяти днів з дня офіційного оприлюднення результатів виборів заяву про реєстрацію її депутатом, сільським, селищним, міським головою, а у разі наявності в неї іншого представницького мандата — копію зареєстрованої заяви про припинення дії іншого представницького мандата, поданої відповідно до Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим або відповідної місцевої ради.

Особа, обрана депутатом Верховної Ради Автономної Республіки Крим, сільським, селищним, міським головою, також подає документ про звільнення з роботи (посади), припинення діяльності, несумісної з депутатським мандатом депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим, посадою сільського, селищного, міського голови.

У разі якщо така особа не займає посаду, не здійснює діяльність, яка несумісна з відповідним депутатським мандатом, посадою сільського, селищного, міського голови, та/або у разі відсутності у неї іншого представницького мандата, про це зазначається в заяві про реєстрацію.

2. У разі звернення особи, обраної депутатом, сільським, селищним, міським головою до територіальної виборчої комісії щодо наявності поважних причин, які перешкоджають виконанню вимог частини першої цієї статті, територіальна виборча комісія може прийняти рішення про визнання цих причин поважними і встановити інший строк виконання зазначених вимог або про відмову у визнанні цих причин поважними.

3. У п'ятиденний строк з дня отримання документів, визначених частиною першою цієї статті, територіальна виборча комісія приймає рішення про реєстрацію депутата, сільського, селищного, міського голови.

4. У разі невиконання без поважних причин та у строки, передбачені частинами першою та другою цієї статті, особою, обраною депутатом в багатомандатному виборчому окрузі, сільським, селищним, міським головою, вимог частини першої цієї статті або подання цією особою до виборчої комісії заяви про відмову від депутатського мандата, посади сільського, селищного, міського голови, територіальна виборча комісія приймає рішення про визнання особи такою, що відмовилася від депутатського мандата, посади сільського, селищного, міського голови, та призначає повторні вибори відповідно депутата у багатомандатному виборчому окрузі, сільського, селищного, міського голови.

У разі виникнення (виявлення) до реєстрації обставин, зазначених у пунктах 3—6 частини першої та частині четвертій статті 231 цього Кодексу, відповідна територіальна виборча комісія приймає рішення про визнання відповідної особи такою, що не набула депутатського мандата, повноважень сільського, селищного, міського голови, призначає повторні вибори.

5. У разі невиконання особою, обраною депутатом за виборчим списком місцевої організації партії, у строки, зазначені у частинах першій і другій цієї статті, вимог частини першої цієї статті або подання цією особою до виборчої комісії заяви про відмову від депутатського мандата, або виникнення (виявлення) обставин, зазначених у пунктах 3—6 частини першої та частині четвертій статті 231 цього Кодексу, виборча комісія приймає рішення про визнання її такою, яка не набула депутатського мандата, та визнає обраним депутатом Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) наступного за черговістю кандидата у депутати у відповідному територіальному або єдиному багатомандатному виборчому списку кандидатів від відповідної організації партії, за яким було обрано особу, яка не набула мандата.

У разі вичерпання відповідного територіального виборчого списку черговість отримання мандата передається єдиному багатомандатному виборчому списку цієї ж організації партії. У разі вичерпання єдиного виборчого списку організації партії такий мандат залишається вакантним.

6. Рішення територіальної виборчої комісії про реєстрацію депутата, сільського, селищного, міського голови оголошуються на пленарному засіданні відповідної сільської, селищної, районної у місті, міської, обласної ради, Верховної Ради Автономної Республіки Крим та є підставою для набуття повноважень, складення присяги депутата, сільського, селищного, міського голови.

7. Копії рішень територіальної виборчої комісії, прийнятих відповідно до частин третьої та четвертої цієї статті, невідкладно надсилаються до Центральної виборчої комісії у встановленому нею порядку.

Стаття 284. Заміщення депутатів, повноваження яких достроково припинені

1. У разі дострокового припинення повноважень депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) на підставах і в порядку, передбачених Конституцією та законами України, за рішенням виборчої комісії Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, міської, сільської, селищної виборчої комісії депутатом визнається наступний за черговістю кандидат у депутати у відповідному територіальному або єдиному виборчому списку від цієї організації партії у порядку, передбаченому частиною п'ятою статті 283 цього Кодексу.

2. Реєстрація особи, зазначеної у частині першій цієї статті, депутатом Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) здійснюється відповідною територіальною виборчою комісією у порядку, передбаченому статтею 283 цього Кодексу.

Стаття 285. Проміжні вибори депутатів сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) в багатомандатному виборчому окрузі

1. У разі якщо депутат сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч), який обирався в багатомандатному окрузі, достроково припинив повноваження або його повноваження достроково припинені з підстав і в порядку, передбачених Конституцією та законами України, за рішенням територіальної виборчої комісії у відповідному окрузі призначаються проміжні вибори.

Проміжні вибори депутатів призначаються територіальною виборчою комісією у десятиденний строк з дня надходження до комісії повідомлення відповідної місцевої ради про дострокове припинення повноважень депутата ради, але не пізніш як за шістдесят днів до дня проведення найближчих проміжних виборів, визначеного відповідно до положень статті 5 цього Кодексу.

2. Проміжні вибори депутатів у багатомандатних округах проводяться у порядку та строки, передбачені цим Кодексом.

При призначенні виборів територіальна виборча комісія визначає кількість депутатських мандатів, які будуть розподілятися на таких виборах в багатомандатному виборчому окрузі. На проміжних виборах в багатомандатному виборчому окрузі може обиратися один депутат.

Якщо після призначення проміжних виборів, але до початку відповідного виборчого процесу у багатомандатному окрузі достроково припинилися повноваження інших депутатів, обраних у цьому ж окрузі, територіальна виборча комісія своїм рішенням відповідно змінює кількість депутатських мандатів, які будуть розподілятися на проміжних виборах в такому окрузі. Таке рішення може бути прийнято не пізніше дня, що передує дню початку виборчого процесу відповідних місцевих виборів.

3. Проміжні вибори депутатів проводяться двічі на рік — в останню неділю березня та останню неділю жовтня. У рік проведення чергових місцевих виборів проміжні вибори не призначаються та не проводяться, крім випадків, якщо у зв'язку з достроковим припиненням повноважень депутата місцевої ради склад відповідної місцевої ради став неповноважним.

Стаття 286. Проведення повторних місцевих виборів

1. Повторні місцеві вибори призначаються у випадках, порядку та строки, передбачені цим Кодексом.

2. Повторні місцеві вибори проводяться у тих самих виборчих округах, виборчих дільницях у порядку та строки, визначені цим Кодексом.

3. Повторні вибори проводяться за тією ж виборчою системою, яка застосовувалася на виборах, які були визнані такими, що не відбулися.

4. У разі якщо у багатомандатному виборчому окрузі з виборів депутатів сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) було обрано депутатів у кількості, меншій за кількість мандатів у цьому окрузі, повторні вибори у такому окрузі проводяться щодо тієї кількості депутатських мандатів, які за результатами виборів залишилися вакантними»;

202) назву та частину третю статті 287 викласти в такій редакції:

«Стаття 287. Проведення позачергових місцевих виборів»;

«3. В рік проведення чергових місцевих виборів позачергові вибори депутатів, сільських, селищних, міських голів не призначаються та не проводяться, крім випадку, якщо повноваження сільського, селищного, міського голови припинилися більш як за дев'ять місяців до дня чергових місцевих виборів»;

203) статті 288 і 289 викласти в такій редакції:

«Стаття 288. Перші місцеві вибори

1. Перші вибори депутатів, сільських, селищних, міських голів призначаються у разі об'єднання територіальних громад, утворення нових адміністративно-територіальних одиниць, інших змін адміністративно-територіального устрою або змін, в результаті яких утворюється новий орган місцевого самоврядування.

Перші місцеві вибори проводяться в порядку та строки, встановлені цим Кодексом, з такими особливостями:

1) територіальна виборча комісія утворюється у разі призначення перших виборів депутатів місцевої ради, сільського, селищного, міського голови в порядку, встановленому цим Кодексом, не пізніше ніж за п'ятдесят п'ять днів до дня виборів, на підставі подань, які вносяться не пізніше як за шістдесят днів до дня виборів;

2) територіальна виборча комісія відповідно до цього Кодексу утворює виборчі округи, дільничні виборчі комісії у порядку та строки, передбачені цим Кодексом;

3) депутати місцевої ради, сільський, селищний, міський голова обираються на перших місцевих виборах на строк до обрання на чергових виборах депутатів та сільського, селищного, міського голови;

4) у рік проведення чергових місцевих виборів перші вибори депутатів місцевих рад та відповідних сільських, селищних, міських голів проводяться одночасно з черговими місцевими виборами.

2. У разі добровільного об'єднання територіальних громад, інших змін адміністративно-територіального устрою повноваження відповідних територіальних виборчих комісій припиняються після припинення повноважень відповідних місцевих рад, для організації підготовки та проведення виборів яких вони утворювалися.

Стаття 289. Додаткові вибори депутатів сільських, селищних рад від територіальної громади, що приєдналася до іншої територіальної громади

1. Додаткові вибори депутатів сільських, селищних рад проводяться в порядку і строки, передбачені цим Кодексом для проведення чергових місцевих виборів.

При визначенні кількості багатомандатних виборчих округів на додаткових виборах враховується орієнтовна середня кількість виборців, що припадала на кожний депутатський мандат на останніх виборах сільської, селищної ради відповідної територіальної громади, до якої відбулося приєднання, та загальний склад сільської, селищної ради територіальної громади, що визначається відповідно до частин третьої та п'ятої статті 197 цього Кодексу.

2. Депутати сільських, селищних рад, обрані на додаткових виборах, здійснюють свої повноваження до обрання нового складу ради на наступних чергових або позачергових місцевих виборах у порядку, встановленому Конституцією та законами України.

3. У рік проведення чергових місцевих виборів додаткові вибори депутатів сільських, селищних рад не проводяться. Чергові вибори відповідної сільської, селищної ради територіальної громади, до якої приєдналися територіальні громади, проводяться на усій території територіальної громади, включаючи територію громади, що приєдналася.

4. Повноваження територіальної виборчої комісії територіальної громади, що приєднується до територіальної громади, припиняються після припинення повноважень відповідної місцевої ради, для організації підготовки та проведення виборів якої вона утворювалася. Повноваження щодо організації підготовки і проведення додаткових виборів здійснює територіальна виборча комісія, створена на території територіальної громади, до якої приєднується інша територіальна громада»;

204) у розділі XXXXII «Прикінцеві та перехідні положення»:

у підпункті 3 пункту 4:

після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«регіональними органами адміністрування Державного реєстру виборців є: в Автономній Республіці Крим — відповідний структурний підрозділ апарату Ради міністрів Автономної Республіки Крим; в області, місті Києві, місті Севастополі — відповідний структурний підрозділ апарату обласної, міської державної адміністрації.

У зв'язку з цим абзац третій вважати абзацом четвертим;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«функції органу ведення Державного реєстру виборців та регіонального органу адміністрування Державного реєстру виборців стосовно виборців, які проживають або перебувають за межами України, здійснює відповідний структурний підрозділ Міністерства закордонних справ України»;

абзац третій пункту 6 викласти в такій редакції:

«з дня набрання чинності цим Кодексом до початку виборчого процесу відповідних виборів привести свої акти у відповідність з цим Кодексом, якщо інше не встановлено цим Кодексом».

4. У Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

1) абзац сьомий частини першої статті 5 виключити;

2) статтю 14^1 виключити;

3) статтю 54^1 викласти в такій редакції:

«Стаття 54^1. Староста

1. Староста затверджується сільською, селищною, міською радою на строк її повноважень за пропозицією відповідного сільського, селищного, міського голови.

2. Староста є членом виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради за посадою і працює в ньому на постійній основі.

3. Порядок організації роботи старости визначається цим та іншими законами, а також Положенням про старосту, затвердженим сільською, селищною, міською радою.

4. Староста:

1) представляє інтереси жителів відповідного села, селища у виконавчих органах сільської, селищної, міської ради;

2) бере участь у пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради та засіданнях її постійних комісій;

3) має право на гарантований виступ на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради, засіданнях її постійних комісій з питань, що стосуються інтересів жителів відповідного села, селища;

4) сприяє жителям відповідного села, селища у підготовці документів, що подаються до органів місцевого самоврядування;

5) бере участь в організації виконання рішень сільської, селищної, міської ради, її виконавчого комітету, розпоряджень сільського, селищного, міського голови на території відповідного старостинського округу та у здійсненні контролю за їх виконанням;

6) бере участь у підготовці проекту місцевого бюджету в частині фінансування програм, що реалізуються на території відповідного старостинського округу;

7) вносить пропозиції до виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради з питань діяльності на території відповідного старостинського округу виконавчих органів сільської, селищної, міської ради, підприємств, установ, організацій комунальної власності та їх посадових осіб;

8) бере участь у підготовці проектів рішень сільської, селищної, міської ради, що стосуються майна територіальної громади, розташованого на території відповідного старостинського округу;

9) бере участь у здійсненні контролю за використанням об'єктів комунальної власності, розташованих на території відповідного старостинського округу;

10) бере участь у здійсненні контролю за станом благоустрою відповідного села, селища та інформує сільського, селищного, міського голову, виконавчі органи сільської, селищної, міської ради про його результати;

11) отримує від виконавчих органів сільської, селищної, міської ради, підприємств, установ, організацій комунальної власності та їх посадових осіб інформацію, документи і матеріали, необхідні для здійснення наданих йому повноважень;

12) сприяє утворенню та діяльності органів самоорганізації населення, організації та проведенню загальних зборів, громадських слухань та інших форм безпосередньої участі громадян у вирішенні питань місцевого значення у відповідному селі, селищі;

13) здійснює інші повноваження, визначені цим та іншими законами.

5. При здійсненні наданих повноважень староста є відповідальний і підзвітний раді та підконтрольний сільському, селищному, міському голові. Староста не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед радою, а на вимогу не менш як третини депутатів — у визначений радою термін.

6. Повноваження старости можуть бути достроково припинені за рішенням відповідної ради»;

4) у статті 79:

абзаци шостий — десятий частини сьомої викласти в такій редакції:

«Територіальна виборча комісія після надходження підписних листів та документів проведених зборів здійснює аналіз на відповідність їх оформлення вимогам цього Закону та Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», перевіряє дотримання порядку збору підписів на підтримку пропозиції про відкликання з посади за народною ініціативою, вибірково перевіряє достовірність відомостей про громадян, що містяться в підписних листах, та їхніх підписів (не менше 10 відсотків від загальної кількості), за результатом чого приймає рішення, передбачене частиною восьмою цієї статті, у такі строки:

1) у разі відкликання сільського, селищного голови — протягом десяти днів з дня їх отримання;

2) у разі відкликання міського голови міст районного значення — протягом двадцяти днів з дня їх отримання;

3) у разі відкликання міського голови міст обласного значення — протягом тридцяти днів з дня їх отримання;

4) у разі відкликання міського голови міст Києва та Севастополя — протягом тридцяти п'яти днів з дня їх отримання»;

частину восьму викласти в такій редакції:

«8. Якщо при ініціюванні відкликання сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою дотримано вимоги цього Закону та Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», кількість підписів виборців, які підтримують пропозицію про відкликання з посади, відповідає вимогам цього Закону, територіальна виборча комісія приймає рішення про звернення до відповідної місцевої ради (у разі якщо сільський, селищний, міських голова був обраний шляхом самовисування) або до партії, від місцевої організації якої його обрано, щодо відкликання сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою.

Якщо при ініціюванні відкликання сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою не дотримано вимоги цього Закону та Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» та/або кількість підписів виборців, які підтримують пропозицію про відкликання з посади за народною ініціативою, не відповідає вимогам цього Закону та/або ініціативна група у встановлені цим Законом строки не подала до територіальної виборчої комісії підписні листи та документи проведених зборів виборців або подала їх після спливу встановлених строків, відповідна територіальна виборча комісія приймає рішення про припинення ініціативи щодо відкликання сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою.

Рішення про відкликання сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою приймається за зверненням територіальної виборчої комісії вищим керівним органом партії, від місцевої організації якої його обрано.

Рішення про відкликання сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою, який був обраний шляхом самовисування, приймається за зверненням територіальної виборчої комісії відповідною сільською, селищною, міською радою більшістю голосів від її складу.

У разі прийняття місцевою радою рішення про відкликання сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою або у разі подання до місцевої ради рішення вищого керівного органу партії, місцева організація якої висувала відповідного кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, про відкликання сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою, особа, яка на цей час відповідно до закону здійснює повноваження сільського, селищного, міського голови, не пізніш як на п'ятнадцятий день з дня прийняття відповідного рішення звертається до Верховної Ради України з клопотанням щодо призначення позачергових виборів сільського, селищного, міського голови»;

у пункті 5 частини одинадцятої слова «про дострокове припинення повноважень сільського, селищного, міського голови» замінити словами «про відкликання сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою»;

5) пункт 8 частини першої, частини третю — шосту та пункт 4 частини сьомої статті 79^1 виключити.

5. У Законі України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 33, ст. 175; 2010 р., № 4, ст. 18; 2017 р., № 12, ст. 134):

1) у частині першій статті 10:

в абзаці другому слово «старости» виключити;

абзац четвертий після слів «районної у місті ради» доповнити словом «старости»;

2) у частині шостій статті 11 слово «старости» виключити.

6. У Законі України «Про статус депутатів місцевих рад» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 40, ст. 290 із наступними змінами):

1) у пункті 1 частини першої статті 5 слово «виборцями» замінити словами «за народною ініціативою»;

2) у статті 10:

пункт 1 частини першої викласти в такій редакції:

«1) підтримувати зв'язок з виборцями, місцевою організацією політичної партії, яка висунула його кандидатом у депутати місцевої ради, відповідною територіальною громадою, а також громадськими організаціями, трудовими колективами підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, органами місцевого самоврядування, місцевими органами виконавчої влади, розташованими на відповідній території»;

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Депутат місцевої ради може бути в будь-який час відкликаний за народною ініціативою у встановленому цим Законом порядку»;

3) статтю 37 викласти в такій редакції:

«Стаття 37. Підстави для відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою

1. Підставами для відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою можуть бути:

1) порушення депутатом місцевої ради положень Конституції України і законів України, що встановлено судовим рішенням, яке набрало законної сили;

2) пропуск депутатом місцевої ради протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії, невиконання ним без поважних причин обов'язків депутата місцевої ради у виборчому окрузі, передбачених статтею 10 цього Закону;

3) невідповідність практичної діяльності депутата місцевої ради основним принципам і положенням передвиборної програми місцевої організації політичної партії, від якої його обрано депутатом, чи програмі політичної партії, від місцевої організації якої його обрано;

4) невиконання депутатом місцевої ради передбачених статтею 16 цього Закону зобов'язань звітувати перед виборцями та проводити зустрічі з ними;

5) невходження депутата, обраного в багатомандатному виборчому окрузі, до фракції місцевої організації партії, за виборчим списком якої він обраний, або припинення членства депутата місцевої ради у фракції»;

4) у статті 38:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Право вносити пропозицію про відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою (не раніше ніж через рік з моменту набуття таких повноважень) мають місцева організація політичної партії, від якої його обрано депутатом, а також громадяни України, які є виборцями відповідного виборчого округу»;

у частині другій:

абзац перший після слів «за народною ініціативою» доповнити словом «виборцями»;

пункт 2 доповнити словами «та районної у місті ради»;

абзац перший частини третьої після слів «їх проведення» доповнити словами «організаторами цих зборів»;

у частині четвертій слова «зазначається зміст звернення виборців про відкликання депутата місцевої ради, зміст обговорення, прийняте рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради» замінити словами та цифрами «зазначається дата, місце проведення зборів, кількість їх учасників, інформація про обрання головуючого та секретаря зборів виборців, хід обговорення питання про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, у тому числі щодо встановленої підстави для відкликання депутата, передбаченої статтею 37 цього Закону, результати голосування, зміст прийнятого рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради»;

у частині п'ятій слова «(ксерокопії тимчасового посвідчення громадянина України для осіб, недавно прийнятих до громадянства України)» замінити словами «(копії лицьового та зворотного боку паспорта громадянина України у формі картки, що містить безконтактний електронний носій, та довідки про місце проживання чи тимчасового посвідчення громадянина України для осіб, недавно прийнятих до громадянства України)»;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. Рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою місцевою організацією політичної партії, від якої його обрано депутатом, приймається на зборах (конференції) цієї організації, які проводяться у порядку, передбаченому статутом політичної партії. Таке рішення приймається не менше ніж двома третинами голосів присутніх учасників (делегатів) зборів (конференції).

Про дату, час і місце проведення зборів (конференції), на яких буде розглядатися питання про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, місцева організація політичної партії повідомляє засоби масової інформації. Порядок акредитації представників засобів масової інформації на таких зборах (конференції) визначає організатор заходу»;

5) статтю 39 викласти в такій редакції:

«Стаття 39. Повідомлення про внесення пропозиції про відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою

1. У триденний строк після дня проведення зборів виборців, на яких було прийняте рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, особа, визначена офіційним представником ініціативної групи, повідомляє територіальну виборчу комісію, яка встановила результати відповідних місцевих виборів, про факт проведення зборів. До повідомлення додається витяг з протоколу зборів, у якому зазначаються дата, місце проведення зборів, кількість їх учасників, хід обговорення питання про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, результати голосування, зміст прийнятого рішення, персональний склад ініціативної групи.

2. У триденний строк після дня проведення зборів (конференції) місцевої організації партії, на яких було прийняте рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, така організація партії повідомляє територіальну виборчу комісію, яка встановила результати відповідних місцевих виборів, про факт проведення зборів (конференції). До повідомлення додається витяг з протоколу зборів (конференції), в якому зазначаються дата, місце проведення зборів (конференції), кількість їх учасників (делегатів), хід обговорення питання про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, результати голосування, зміст прийнятого рішення.

Голова, а в разі його відсутності — заступник голови, а в разі відсутності голови та його заступника — секретар територіальної виборчої комісії на наступний день з дня одержання повідомлення про проведення зборів виборців чи зборів (конференції) місцевої організації політичної партії, на яких було прийняте рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, інформує депутата та місцеву раду.

Протокол зборів (конференції), на яких було прийняте рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, місцевою організацією політичної партії надсилається політичній партії для розгляду питання про відкликання депутата місцевої ради її вищим керівним органом»;

6) у статті 40:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 40. Збирання підписів на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою виборцями»;

абзаци другий та третій частини першої викласти в такій редакції:

«На підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, обраного в багатомандатному виборчому окрузі, має бути зібрано підписи в кількості, що перевищує кількість голосів, поданих за нього на місцевих виборах, за результатами яких він був обраний депутатом.

На підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, обраного у єдиному багатомандатному виборчому окрузі, має бути зібрана така кількість підписів, що є більшою за виборчу квоту, яка була визначена згідно із Виборчим кодексом України під час проведення виборів, за результатами яких він був обраний депутатом»;

7) у статті 41:

у частині першій слова «що утворили відповідну ініціативну групу, передаються до відповідної територіальної виборчої комісії» замінити словами та цифрами «документами проведених зборів, передбаченими частинами четвертою і п'ятою статті 38 цього Закону, передаються до територіальної виборчої комісії, що встановила результати відповідних місцевих виборів»;

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Територіальна виборча комісія після надходження підписних листів та документів проведених зборів здійснює їх аналіз на відповідність їх оформлення вимогам цього Закону, перевіряє дотримання порядку збору підписів на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, вибірково перевіряє достовірність відомостей про громадян, що містяться в підписних листах, та їхніх підписів (не менше 10 відсотків від загальної кількості), за результатом чого приймає рішення, передбачене частиною шостою або сьомою цієї статті, у такі строки:

1) у разі відкликання депутата сільської, селищної, міської (міста районного значення) ради — протягом 10 днів з дня отримання матеріалів;

2) у разі відкликання депутата районної, міської (міста обласного значення), районної в місті ради — протягом 20 днів з дня отримання матеріалів;

3) у разі відкликання депутата обласної, Київської, Севастопольської міської ради — протягом 30 днів з дня отримання матеріалів.

З метою вибіркової перевірки достовірності відомостей про громадян у підписних листах на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради територіальна виборча комісія скеровує запит до відповідного органу ведення Державного реєстру виборців.

Орган ведення Державного реєстру виборців здійснює відповідну перевірку з використанням відомостей Державного реєстру виборців та інформує територіальну виборчу комісію про результати такої перевірки не пізніш як на п'ятий календарний день з дня отримання запиту виборчої комісії.

З метою вибіркової перевірки достовірності підписів громадян України у підписних листах на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради територіальна виборча комісія скеровує запит до територіального органу поліції.

Територіальний орган поліції здійснює відповідну перевірку шляхом вибіркового опитування громадян, відомості стосовно яких містяться у підписних листах, та інформує територіальну виборчу комісію про результати такої перевірки не пізніш як на п'ятий календарний день з дня отримання запиту виборчої комісії»;

абзац шостий частини четвертої викласти в такій редакції:

«За результатами перевірки територіальна виборча комісія приймає рішення про підсумки збору підписів на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, в якому зазначаються підстави неврахування підписів окремих виборців та підписних листів (за наявності), а також загальна кількість підписів, зібрана на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради»;

у частині п'ятій слова «вищого керівного органу партії, місцева організація якої висувала відповідного депутата» замінити словами «політичної партії, від місцевої організації якої обрано відповідного депутата»;

частини сьому та дев'яту викласти в такій редакції:

«7. Вищий керівний орган політичної партії розглядає звернення територіальної виборчої комісії щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою чи протокол зборів (конференції) місцевої організації політичної партії, на якому прийнято рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, та приймає рішення про відкликання такого депутата за народною ініціативою або про відмову в задоволенні цієї пропозиції»;

«9. На підставі рішення вищого керівного органу політичної партії про відкликання депутата, обраного шляхом висування місцевою організацією політичної партії, за народною ініціативою, а у разі якщо депутат був обраний шляхом самовисування, — на підставі свого рішення, передбаченого частиною п'ятою цієї статті, відповідна територіальна виборча комісія зобов'язана у порядку, передбаченому Виборчим кодексом України, визнати обраним депутатом наступного за черговістю кандидата у депутати від місцевої організації політичної партії або призначити проміжні вибори депутата у відповідному багатомандатному виборчому окрузі»;

8) статтю 46 викласти в такій редакції:

«Стаття 46. Оскарження рішень, дій або бездіяльності виборчої комісії

Рішення, дії або бездіяльність виборчої комісії, що стосуються відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, можуть бути оскаржені до суду в порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України»;

9) частину першу статті 48 викласти в такій редакції:

«1. Про дату, час і місце проведення зборів виборців, на яких буде розглядатися питання про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, організатори таких зборів письмово повідомляють депутата, щодо якого розглядатиметься відповідне питання.

Такий депутат має право на гарантований виступ на зборах до моменту прийняття відповідного рішення для пояснення своєї позиції. Неприбуття на збори виборців депутата місцевої ради, який був належним чином повідомлений про них, не перешкоджає розгляду питання про внесення пропозиції щодо його відкликання за народною ініціативою.

Про дату, час і місце проведення зборів (конференції) місцевої організації політичної партії, на яких буде розглядатися питання про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, місцева організація політичної партії письмово повідомляє депутата, щодо якого розглядатиметься відповідне питання. Такий депутат має право на гарантований виступ на зборах (конференції) до моменту прийняття відповідного рішення для пояснення своєї позиції. Неприбуття на збори (конференцію) депутата місцевої ради, який був належним чином повідомлений про них, не перешкоджає розгляду питання про внесення пропозиції щодо його відкликання за народною ініціативою.

Депутат місцевої ради має право бути присутнім під час розгляду вищим керівним органом політичної партії звернення територіальної виборчої комісії щодо його відкликання за народною ініціативою чи протоколу зборів (конференції) місцевої організації політичної партії, на якому прийнято рішення про внесення пропозиції щодо його відкликання, та при прийнятті відповідного рішення, а також на засіданнях територіальної виборчої комісії при розгляді нею питань, що стосуються його відкликання».

7. У Законі України «Про Центральну виборчу комісію» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 36, ст. 448 із наступними змінами):

1) частину третю статті 1 викласти в такій редакції:

«3. Комісія є юридичною особою, має печатку із своїм найменуванням та емблему. Емблема Комісії та порядок її використання затверджуються рішенням Комісії»;

2) частину сьому статті 3 доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4) визначеними цим Законом належними умовами оплати праці Голови Комісії, заступників Голови Комісії, секретаря та членів Комісії, а також належними умовами оплати праці працівників Секретаріату Комісії, її регіональних та територіальних представництв»;

3) у статті 4:

частини другу і третю викласти в такій редакції:

«2. На засіданні Комісії мають право бути присутніми без дозволу чи запрошення Комісії кандидати на пост Президента України, уповноважені представники кандидатів на пост Президента України у Центральній виборчій комісії, кандидати в народні депутати України, представники політичних партій у Центральній виборчій комісії, уповноважені представники ініціативних груп всеукраїнського референдуму, а також офіційні спостерігачі від громадських організацій в загальнодержавному окрузі (не більше двох осіб від однієї громадської організації), офіційні спостерігачі від іноземних держав, міжнародних організацій та представники засобів масової інформації (не більше двох осіб від одного засобу масової інформації).

На засіданні Комісії також мають право бути присутніми особи, які супроводжують осіб, зазначених у цій частині, які внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком), потребують такого супроводження.

3. На засіданні Комісії при розгляді заяви чи скарги мають право бути присутніми заявник, скаржник, суб'єкт оскарження, заінтересовані особи, зазначені у скарзі, або представник заявника, скаржника, суб'єкта оскарження, заінтересованої особи, зазначеної у скарзі.

На засіданні Комісії також мають право бути присутніми особи, які супроводжують осіб, зазначених у цій частині, які внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком), потребують такого супроводження»;

у частині четвертій слова «на запрошення або з дозволу Комісії, про що Комісією приймається відповідне рішення» замінити словами «з дозволу Комісії, про що Комісією приймається відповідне рішення, або на запрошення Комісії»;

у частині п'ятій слова «надає інформацію» замінити словами «забезпечує надання інформації»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Комісія видає збірники, узагальнення практики застосування законодавства, інші довідкові матеріали з питань виборів та референдумів, забезпечення реалізації та захисту конституційних виборчих прав громадян України і прав на участь у референдумах»;

4) частини четверту і сьому статті 7 викласти в такій редакції:

«4. Член Комісії не може бути кандидатом у Президенти України, кандидатом у народні депутати України, депутати місцевої ради чи Верховної Ради Автономної Республіки Крим, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови, їх довіреною особою, уповноваженим представником кандидата на пост Президента України у Центральній виборчій комісії, представником чи уповноваженою особою політичної партії чи місцевої організації політичної партії, що беруть участь у виборах. При набутті членом Комісії зазначеного статусу Комісія приймає рішення про зупинення його повноважень на період перебування у відповідному статусі»;

«7. Особи, які претендують на зайняття посади члена Комісії, до призначення на відповідну посаду подають декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та зобов'язані повідомити органу, який вносить пропозиції щодо їх призначення, про близьких їм осіб, які є членами Комісії або працюють у Секретаріаті Комісії»;

5) абзац другий частини першої статті 11 викласти в такій редакції:

«Засідання Комісії, як правило, проводяться за місцезнаходженням Комісії. У разі необхідності можуть проводитися виїзні засідання Комісії, а також засідання за допомогою технічних засобів, у тому числі в режимі відеоконференції»;

6) у статті 12:

частину четверту доповнити другим реченням такого змісту: «Голосування на засіданні Комісії може проводитися за допомогою технічних засобів»;

частину шосту доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі проведення засідання Комісії з використанням технічних засобів рішення Комісії можуть оформлюватися та підписуватися з урахуванням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги»;

7) у статті 14:

частину другу доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі надходження до Комісії звернення засобами електронної пошти в позаробочий час вони реєструються не пізніше наступного робочого дня після їх надходження»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Скарги, що стосуються виборів чи референдумів, подаються до Комісії у порядку та строки, встановлені законом про вибори чи законом про референдуми.

Скарги, що не стосуються виборів чи референдумів, подаються до Комісії у порядку та строки, встановлені Законом України «Про звернення громадян» та іншими законами України, з особливостями, встановленими частиною десятою цієї статті»;

пункт 2 частини шостої викласти в такій редакції:

«2) прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання та адресу житла, а за відсутності місця проживання чи адреси житла — виборчу адресу фізичної особи або найменування та місцезнаходження юридичної особи — заявника, засоби зв'язку — за наявності»;

частину сьому доповнити абзацом другим такого змісту:

«Заява без зазначення місця проживання, засобів зв'язку, не підписана заявником, а також така, з якої неможливо встановити авторство, визнається анонімною і розгляду не підлягає»;

абзаци перший і дванадцятий частини десятої викласти в такій редакції:

«10. Скарга, що не стосується виборів чи референдуму, подається до Комісії у письмовій формі на паперових носіях та повинна містити»;

«У разі надходження скарги засобами електронної пошти (в електронній формі) вона опрацьовується Комісією в установленому цим Законом порядку після надходження цієї скарги у письмовій формі (на паперових носіях або у формі електронного документа). Днем подання скарги вважається день отримання скарги Комісією у письмовій формі (на паперових носіях або у формі електронного документа)»;

частину одинадцяту викласти в такій редакції:

«11. Скарга, що не стосується виборів чи референдуму, оформлена без дотримання вимог частини десятої цієї статті, повертається суб'єкту звернення із скаргою без розгляду Головою Комісії або за його дорученням іншим членом Комісії з відповідними роз'ясненнями не пізніш як на наступний робочий день після дня надходження скарги»;

8) у статті 15:

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Скарги, що стосуються виборів чи референдуму, розглядаються Комісією у порядку та строки, встановлені законом про вибори чи законом про референдуми.

Якщо розгляд питань, порушених у скарзі, не належить до повноважень Комісії, за рішенням Комісії така скарга залишається без розгляду по суті.

Скарги, що не стосуються виборів чи референдуму, розглядаються Комісією на загальних підставах, встановлених Законом України «Про звернення громадян» та іншими законами України»;

частину п'яту доповнити словами «а якщо вона не стосується реалізації повноважень Комісії — керівником Секретаріату Комісії»;

9) у статті 17:

пункт 11 доповнити словами «в тому числі щодо навчання членів виборчих комісій з відповідних виборів та референдумів»;

доповнити пунктами 12^1—12^5 такого змісту:

«12^1) витребовує та безоплатно одержує від державних органів, органів місцевого самоврядування інформацію, у тому числі персональні дані, необхідну для здійснення повноважень Комісії. Суб'єкти, яким адресовано зазначений запит, зобов'язані невідкладно, але не більше ніж протягом двох днів від дня його надходження, надати відповідну інформацію, якщо інший строк не встановлено у запиті;

12^2) приймає рішення про впровадження інноваційних технологій, технічних та програмних засобів під час проведення виборів та референдумів у порядку, визначеному законом;

12^3) приймає рішення про проведення експериментів та пілотних проектів під час організації підготовки і проведення виборів та референдумів, зокрема, при підрахунку голосів та встановленні підсумків голосування на виборчих дільницях, з використанням інноваційних технологій, технічних і програмних засобів у порядку, визначеному законом;

12^4) залучає кошти у порядку, передбаченому міжнародними договорами України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, проектами міжнародної технічної допомоги, а також програмами допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ, визначає порядок їх використання;

12^5) для забезпечення здійснення своєї діяльності утворює установи як юридичні особи публічного права»;

10) у статті 18:

пункт 4 виключити;

у пункті 5 слово «територіальні» замінити словом «окружні», а слово «територіальної» — словом «окружної»;

пункт 9 доповнити словами «архівних установ органів місцевого самоврядування»;

11) у статті 19:

пункт 8 доповнити словами «архівних установ органів місцевого самоврядування»;

пункт 11 викласти в такій редакції:

«11) здійснює повноваження відповідної окружної виборчої комісії у разі ненадходження протоколу про підсумки голосування в межах відповідного виборчого округу у строки, визначені Виборчим кодексом України, або в разі бездіяльності окружної виборчої комісії»;

12) у частині першій статті 21:

пункт 5 виключити;

пункт 6 викласти в такій редакції:

«6) утворює територіальні виборчі комісії з місцевих виборів у строки, визначені Виборчим кодексом України, здійснює контроль за утворенням інших територіальних виборчих комісій з місцевих виборів»;

13) у статті 23:

частину другу доповнити абзацом другим такого змісту:

«Комісія може залучати кошти у порядку, передбаченому міжнародними договорами України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, зокрема проектами міжнародної технічної допомоги, а також програмами допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ. Порядок використання цих коштів визначається умовами їх надання»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Комісія встановлює форми фінансових звітів виборчих комісій та комісій з всеукраїнського референдуму про надходження та використання коштів відповідних бюджетів, що виділяються на підготовку і проведення виборів або всеукраїнського референдуму, та фінансових звітів про надходження та використання коштів відповідних виборчих фондів і фондів референдуму»;

14) у статті 24:

частину другу доповнити словами «укладати угоди (меморандуми) про співробітництво з відповідними державними органами інших держав, міжнародними організаціями»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Члени Комісії можуть брати участь у спостереженні за підготовкою та проведенням виборів в інших країнах (за ініціативи цих країн), у тому числі у складі міжнародних організацій, членами яких є Україна або Комісія»;

15) частину першу статті 25 викласти в такій редакції:

«1. При проведенні виборів народних депутатів України, Президента України, всеукраїнського референдуму, а також з метою сприяння територіальним виборчим комісіям в організації підготовки і проведення місцевих виборів, узагальнення інформації щодо місцевих виборів Комісія застосовує автоматизовану інформаційну систему»;

16) у статті 26:

у частині другій:

пункти 1 і 7 викласти в такій редакції:

«1) здійснює загальне керівництво діяльністю Комісії та керівництво Секретаріатом Комісії, організовує його роботу»;

«7) вносить на затвердження Комісії положення про Секретаріат Комісії, його структуру, штатну чисельність»;

у пункті 8 слова «Служби розпорядника Державного реєстру виборців» виключити;

у частинах третій та четвертій слова «Служби розпорядника Державного реєстру виборців» виключити;

17) у статті 29:

у пункті 7 частини другої слова «Служби розпорядника Державного реєстру виборців» виключити;

у частині третій:

пункт 1 викласти в такій редакції:

«1) вимагати і безоплатно отримувати від державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, керівників та інших посадових і службових осіб підприємств, установ і організацій усіх форм власності, виборчих комісій, комісій з референдумів, політичних партій необхідну документацію, статистичні дані, бухгалтерсько-фінансові звіти та інші матеріали та інформацію, у тому числі персональні дані, а також усні та письмові пояснення з питань, віднесених до повноважень Комісії. Суб'єкти, яким адресовано зазначений запит, зобов'язані невідкладно, але не більше ніж протягом двох днів від дня його надходження, надати відповідну інформацію, якщо інший строк не встановлено у запиті»;

пункт 9 доповнити словами «з дотриманням вимог законодавства про державну таємницю»;

18) статтю 33 викласти в такій редакції:

«Стаття 33. Забезпечення діяльності Комісії

1. Забезпечення діяльності Комісії у здійсненні нею повноважень, в тому числі як розпорядника Державного реєстру виборців, покладається на Секретаріат Комісії. Секретаріат Комісії виконує організаційну, юридичну, експертну, аналітичну, інформаційно-довідкову та матеріально-технічну роботу, спрямовану на забезпечення здійснення Комісією та її членами повноважень, передбачених цим Законом.

2. Положення про Секретаріат Комісії, його структура, штат та зміни до них затверджуються Комісією за пропозицією Голови Комісії.

3. Керівник та інші працівники Секретаріату Комісії, регіональних та територіальних представництв Комісії є державними службовцями, крім працівників патронатної служби та працівників, які відповідно до Закону України «Про державну службу» виконують функції з обслуговування.

4. Для забезпечення виконання Комісією функцій розпорядника Державного реєстру виборців у структурі Секретаріату Комісії утворюється Служба розпорядника Державного реєстру виборців.

5. Для виконання невідкладних або непередбачуваних завдань, пов'язаних з підготовкою та проведенням виборів, а також з метою забезпечення безперервності виборчого процесу та процесу референдуму, здійснення виборчих процедур та процедур щодо організації підготовки і проведення референдуму члени Комісії, працівники Секретаріату Комісії, регіональних та територіальних представництв Комісії можуть залучатися до роботи понад установлену тривалість робочого часу, а також у вихідні, святкові та неробочі дні, у нічний час, з дотриманням передбачених трудовим законодавством гарантій певним категоріям працівників. Залучення зазначених осіб до такої роботи не потребує повідомлення (дозволу) виборного органу первинної профспілкової організації (за наявності). Тривалість такої роботи понад установлену тривалість робочого часу, а також у вихідні, святкові та неробочі дні, у нічний час не обмежується та підлягає оплаті чи іншій компенсації відповідно до чинного законодавства»;

19) частину третю статті 34 виключити;

20) у статті 35:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Для вирішення питань, пов'язаних із забезпеченням виконання повноважень Комісії, Комісія може утворювати свої регіональні та територіальні представництва. Територіальні представництва Комісії за рішенням Комісії здійснюють повноваження органу ведення Державного реєстру виборців. Фінансове забезпечення регіональних та територіальних представництв Комісії здійснюється за рахунок коштів державного бюджету з урахуванням положень частини першої статті 36 цього Закону»;

абзац другий частини другої після слів «та як міжрегіональні» доповнити словом «міжрайонні»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Структуру, штатний розпис та кошторис регіональних представництв Комісії, утворених як юридичні особи публічного права, затверджує Голова Комісії.

Структуру та штатний розпис територіальних представництв Комісії, утворених як юридичні особи публічного права, затверджує Голова Комісії за поданням керівника регіонального представництва Комісії, кошторис територіального представництва — керівник регіонального представництва Комісії»;

після частини п'ятої доповнити новою частиною такого змісту:

«6. Територіальні представництва Комісії у межах повноважень, визначених Комісією:

1) здійснюють контроль за додержанням законодавства України про вибори та референдуми, рішень Комісії окружними, територіальними, дільничними виборчими комісіями, комісіями з референдуму, суб'єктами виборчого процесу, процесу референдуму;

2) за рішенням Комісії здійснюють повноваження органу ведення Державного реєстру виборців на відповідній території;

3) організовують навчання членів виборчих комісій та комісій з референдуму, інших суб'єктів виборчого процесу та процесу референдуму;

4) сприяють підвищенню правової культури та правосвідомості виборців, реалізують просвітні проекти та програми Комісії, організовують та проводять інформаційні кампанії, спрямовані на роз'яснення виборчих прав громадян, положень виборчого законодавства та особливостей виборчого процесу;

5) сприяють організації експериментів та пілотних проектів під час виборчого процесу;

6) сприяють територіальним виборчим комісіям в організації підготовки і проведення місцевих виборів на відповідній території;

7) за рішенням Комісії здійснюють повноваження щодо фінансового та матеріально-технічного забезпечення виборчого процесу загальнодержавних виборів та процесу всеукраїнського референдуму, забезпечують здійснення закупівлі товарів, робіт та послуг, необхідних для організації виборчого процесу загальнодержавних виборів та процесу всеукраїнського референдуму, здійснюють контроль за правильним та цільовим використанням окружними виборчими комісіями, комісіями з всеукраїнського референдуму коштів державного бюджету, що виділяються на підготовку та проведення виборів, всеукраїнського референдуму відповідно;

8) здійснюють контроль за правильним та цільовим використанням коштів державного бюджету, що виділяються на підготовку та проведення місцевих виборів;

9) за рішенням Комісії здійснюють контроль за надходженням і використанням коштів власних виборчих фондів кандидатів у народні депутати України;

10) збирають та узагальнюють інформацію про результати місцевих виборів, інформують Комісію про порушення при встановленні результатів місцевих виборів;

11) формують базу даних членів виборчих комісій, кандидатів на місцевих виборах, їх довірених осіб, уповноважених осіб партій, офіційних спостерігачів, які реєструються територіальними та окружними виборчими комісіями;

12) забезпечують зберігання в міжвиборчий період виборчих скриньок, печаток, штампів, програмних засобів, комп'ютерної та оргтехніки, іншого обладнання та інвентарю, що використовується для організації підготовки та проведення виборів;

13) здійснюють контроль за передачею на зберігання до відповідної архівної установи виборчої та іншої документації;

14) виконують інші повноваження, визначені Комісією.

Регіональні представництва Комісії забезпечують здійснення координації та контролю за функціонуванням підпорядкованих територіальних представництв Комісії. За рішенням Комісії регіональні представництва Комісії можуть виконувати окремі повноваження територіальних представництв Комісії.

З метою здійснення контролю за додержанням законодавства та виконання своїх повноважень регіональні та територіальні представництва Комісії мають право отримувати рішення, протоколи, акти та іншу виборчу документацію окружних, територіальних, дільничних виборчих комісій».

У зв'язку з цим частину шосту вважати частиною сьомою;

частину сьому після слів «повноважень, передбачених» доповнити словами «цим та іншими законами України»;

доповнити частиною восьмою такого змісту:

«8. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування забезпечують регіональні та територіальні представництва Комісії приміщеннями та обладнанням, необхідними для їх функціонування»;

21) статтю 35^1 викласти в такій редакції:

«Стаття 35^1. Центр підготовки учасників виборчих процесів

1. Для забезпечення виконання Комісією повноважень щодо підвищення правової культури, організації навчання членів виборчих комісій, інших учасників виборчого процесу та процесу референдуму діє Центр підготовки учасників виборчих процесів (далі — Центр).

2. Центр є юридичною особою публічного права — установою, яка діє на підставі цього Закону і відповідного положення, що затверджується Комісією. Керівник Центру призначається Головою Комісії. Центр є неприбутковою організацією.

3. Джерелами фінансування діяльності Центру є кошти державного бюджету, міжнародної технічної допомоги та інші джерела, не заборонені законодавством»;

22) розділ V доповнити статтею 35^2 такого змісту:

«Стаття 35^2. Консультативні та інші допоміжні органи Комісії

1. Для проведення фахових консультацій з основних питань діяльності Комісії можуть утворюватися експертні групи, до складу яких можуть входити Голова Комісії, заступники Голови Комісії, секретар Комісії та інші члени Комісії, працівники Секретаріату Комісії, представники інститутів громадянського суспільства, наукових установ, освітніх закладів, міжнародних організацій, народні депутати України, посадові та службові особи органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

2. Експертні групи можуть приймати рекомендації щодо основних питань діяльності Комісії.

3. Комісія може утворювати інші постійні або тимчасові консультативні та допоміжні органи.

4. Комісія приймає рішення про утворення чи ліквідацію експертних груп, інших консультативних та допоміжних органів, визначає їх кількісний та персональний склад, затверджує положення про них»;

23) частину першу статті 36 викласти в такій редакції:

«1. Фінансування Комісії, Секретаріату Комісії, патронатної служби, регіональних та територіальних представництв Комісії, Центру підготовки учасників виборчих процесів здійснюється за рахунок коштів бюджету, а також інших джерел, не заборонених законодавством, у тому числі за рахунок коштів, передбачених міжнародними договорами України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, коштів, залучених у рамках міжнародної технічної допомоги, а також програм допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ»;

24) частину шосту статті 37 викласти в такій редакції:

«6. За членом Комісії зберігаються кваліфікаційні категорії, розряди, класні чини на період роботи в Комісії. Член Комісії після припинення повноважень має право на автоматичне поновлення діяльності, яка була зупинена чи припинена у зв'язку з набуттям ним повноважень члена Комісії (крім заняття виборної, строкової посади), за його заявою. Положення цієї частини не можуть бути скасовані чи звужені іншими законодавчими актами».

8. У Законі України «Про Державний реєстр виборців» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 5, ст. 34 із наступними змінами):

1) абзац перший частини третьої статті 7 доповнити новим реченням другим такого змісту:

«Таке звернення подається до органу ведення Реєстру не пізніше ніж за п'ять днів до дня голосування на відповідних виборах чи референдумі»;

2) у частині третій статті 8 слово «мотивованим» виключити;

3) у статті 14:

частину першу доповнити пунктом 3 такого змісту:

«3) регіональні органи адміністрування Державного реєстру виборців (далі — регіональні органи адміністрування Реєстру)»;

частину восьму виключити;

доповнити частинами дев'ятою та одинадцятою такого змісту:

«9. Повноваження регіональних органів адміністрування Реєстру здійснюють регіональні представництва Центральної виборчої комісії, утворені відповідно до Закону України «Про Центральну виборчу комісію»;

«11. Регіональні органи адміністрування Реєстру здійснюють організаційну підтримку, забезпечують взаємодію місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів, установ та організацій стосовно створення та ведення Реєстру, контролюють виконання рішень розпорядника Реєстру. Регіональний орган адміністрування Реєстру має доступ до статистичних відомостей Реєстру»;

4) абзац перший частини другої статті 19 доповнити четвертим реченням такого змісту: «Особа, яка не має зареєстрованого місця проживання, може подати заяву щодо включення до Реєстру в строк, встановлений частиною третьою статті 20 цього Закону»;

5) у статті 20:

в абзаці першому частини третьої слова «частині третій» замінити словами «частинах третій і четвертій»;

частини четверту, п'яту та тринадцяту викласти в такій редакції:

«4. У разі звернення щодо зміни виборчої адреси на підставі частин третьої і четвертої статті 8 цього Закону у заяві виборця, зазначеної у частині другій цієї статті, вказується адреса житла, за якої він фактично проживає та яку просить визначити його новою виборчою адресою.

5. Вимоги частин першої і другої цієї статті щодо подання документів (копій документів), що підтверджують зміну виборчої адреси виборця, до звернень щодо зміни виборчої адреси на підставі частин третьої і четвертої статті 8 цього Закону не застосовуються»;

«13. Виборець, виборчу адресу якого визначено відповідно до частин третьої і четвертої статті 8 цього Закону, може звернутися до органу ведення Реєстру із новою заявою про зміну виборчої адреси з підстав, передбачених частинами третьою і четвертою статті 8 цього Закону, не раніше ніж через один рік після дати внесення до Реєстру останньої зміни виборчої адреси такого виборця»;

у частині п'ятнадцятій слова «частині третій» замінити словами «частинах третій та четвертій»;

6) у частині другій статті 26 слова «старости села, селища» виключити;

7) у статті 29:

у частині четвертій:

у пункті 6 слова «старости села, селища» виключити;

у пунктах 1 та 2 частини п'ятої слова «старости села, селища» виключити;

у частині шостій слова «встановлені відповідним законом про вибори або референдуми» замінити словами «узгоджені з виборчими комісіями, які звернулися із запитами».

9. У Законі України «Про вибори народних депутатів України» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 10—11, ст. 73; 2014 р., № 18—19, ст. 696):

1) частину шосту статті 16 викласти в такій редакції:

«6. Рішення про призначення проміжних виборів депутата в одномандатному окрузі приймається Центральною виборчою комісією не пізніш як у десятиденний строк з дня отримання відповідного документа про дострокове припинення повноважень депутата, обраного в цьому окрузі. Проміжні вибори проводяться двічі на рік — в останню неділю березня та останню неділю жовтня. Якщо остання неділя березня або остання неділя жовтня, на які призначаються проміжні вибори, припадає на святковий день або день релігійного свята, визначений неробочим відповідно до трудового законодавства, такі проміжні вибори призначаються на наступну неділю. Виборчий процес проміжних виборів депутата починається за 60 днів до дня виборів (голосування)»;

2) у статті 85:

у частині п'ятій слова «внаслідок фізичних вад» замінити словами «внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)»;

у частині дев'ятій слова «через фізичні вади» замінити словами «внаслідок порушення здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком)».

10. У Законі України «Про запобігання корупції» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 49, ст. 2056 із наступними змінами):

1) пункт 4 частини першої статті 3 викласти в такій редакції:

«4) кандидати на пост Президента України та кандидати у народні депутати України, зареєстровані в порядку, встановленому законом»;

2) частину другу статті 25 доповнити словами «працівників патронатних служб у державних органах»;

3) абзац перший частини третьої статті 45 викласти в такій редакції:

«3. Особа, яка претендує на зайняття посади, зазначеної у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, та особа, зазначена у пункті 4 (крім осіб, які балотуються кандидатами у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад, на посади сільських, селищних, міських голів) частини першої статті 3 цього Закону, до призначення або обрання на відповідну посаду подає в установленому цим Законом порядку декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік. Особа, обрана депутатом Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатом місцевої ради, сільським, селищним, міським головою, подає таку декларацію впродовж п'ятнадцяти календарних днів з дня набуття повноважень відповідно депутата, сільського, селищного, міського голови».

11. Пункт 1 частини першої статті 51 Закону України «Про державну службу» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 4, ст. 43; 2019 р., № 43, ст. 250) після слів «Ради національної безпеки і оборони України» доповнити словами «Центральної виборчої комісії».

12. Пункт 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад» від 16 квітня 2020 року № 562—IX доповнити підпунктами 3 і 4 такого змісту:

«3) вибори депутатів сільських, селищних, міських рад, сільських, селищних, міських голів, старост сіл, селищ територіальних громад, які увійшли до складу територіальних громад, території яких затверджено Кабінетом Міністрів України на підставі цього Закону, не проводяться;

4) повноваження сільських, селищних, міських рад, сільських, селищних, міських голів, старост сіл, селищ територіальних громад, які увійшли до складу територіальних громад, території яких затверджено Кабінетом Міністрів України на підставі цього Закону, припиняються в день набуття повноважень сільських, селищних, міських рад, обраних на перших місцевих виборах у 2020 році відповідно до підпункту 2 цього пункту».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України не пізніш як за 90 днів до дня чергових місцевих виборів 2020 року подати до Центральної виборчої комісії відповідне рішення про визначення адміністративних центрів територіальних громад та затвердження територій територіальних громад для прийняття Центральною виборчою комісією рішення про призначення перших місцевих виборів депутатів сільських, селищних, міських рад і сільських, селищних, міських голів відповідних територіальних громад.

3. Центральній виборчій комісії забезпечити утворення (формування складу) територіальних виборчих комісій для проведення у 2020 році чергових та перших місцевих виборів в порядку та строки, передбачені Виборчим кодексом України для утворення територіальних виборчих комісій на чергових місцевих виборах.

4. З метою забезпечення належної організації та проведення у 2020 році місцевих виборів в міських територіальних громадах, території яких затверджено Кабінетом Міністрів України на підставі цього Закону, відповідним міським радам міст, які визначені адміністративними центрами міських територіальних громад, вирішити питання щодо перегляду меж існуючих районів у місті (в містах з районним поділом) та подати відповідні рішення Центральній виборчій комісії не пізніш як за 60 днів до дня місцевих виборів у 2020 році.

5. Установити, що з дня утворення територіальних виборчих комісій для проведення у 2020 році чергових та перших місцевих виборів припиняють свої повноваження та припиняються як юридичні особи територіальні виборчі комісії, що були утворені для проведення чергових місцевих виборів у 2015 році.

6. Установити, що:

Принципи утворення територіальних виборчих округів, визначені в абзаці п'ятому частини четвертої статті 201 цього Кодексу, не застосовуються в містах з кількістю виборців 2 млн і більше осіб.

Територіальні виборчі округи, що створюються у містах з кількістю виборців 2 млн і більше осіб, формуються з урахуванням кількості виборців в межах природних та штучних кордонів, таких як залізничні колії, природні утворення, річки, озера, гори, яри тощо, магістральні вулиці загальноміського значення незалежно від адміністративно-територіального поділу міста.

Абзац одинадцятий частини першої статті 202 не застосовується при утворенні районних у місті територіальних виборчих комісій у містах з районним поділом з кількістю виборців 2 млн і більше осіб.

Районні у місті виборчі комісії у містах з районним поділом з кількістю виборців 2 млн і більше осіб утворюються з розрахунку одна на територіальний округ для здійснення передбачених цим Кодексом повноважень та встановлення підсумків голосування у відповідному територіальному виборчому окрузі щодо виборів депутатів міських рад та міського голови за умови входження до території такого округу двох чи більше районів у місті або їх частин.

Абзаци перший — четвертий цього пункту втрачають чинність після офіційного оголошення результатів місцевих виборів, що відбудуться 25 жовтня 2020 року.

Президент України
В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ, 16 липня 2020 року. № 805-IX.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про призначення чергових місцевих виборів у 2020 році

Відповідно до пункту 30 частини першої статті 85 Конституції України, частини другої статті 194 Виборчого кодексу України, керуючись частиною п'ятою статті 8 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», статтею 2 Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях», Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад», статтями 1, 3 Закону України «Про військово-цивільні адміністрації», Указом Президента України від 7 лютого 2019 року № 32/2019 «Про межі та перелік районів, міст, селищ і сіл, частин їх територій, тимчасово окупованих у Донецькій та Луганській областях»,

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Призначити чергові вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів (крім визначених пунктами 2 і 3 цієї Постанови) на неділю 25 жовтня 2020 року.

2. Вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим, міста Севастополя та в окремих районах, містах, селищах і селах Донецької та Луганської областей не призначаються і не проводяться.

3. У зв'язку з неможливістю забезпечення представництва спільних інтересів територіальних громад сіл, селищ і міст Донецької та Луганської областей вибори депутатів Донецької та Луганської обласних рад не призначаються і не проводяться.

4. Вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів, не призначені відповідно до пунктів 2 і 3 цієї Постанови, будуть призначені у встановлені окремими законами порядку та строки, за умов: припинення тимчасової окупації та збройної агресії Російської Федерації проти України, а саме: виведення усіх незаконних збройних формувань, керованих, контрольованих і фінансованих Російською Федерацією, російських окупаційних військ, їх військової техніки з території України; відновлення повного контролю України за державним кордоном України; роззброєння всіх незаконних збройних формувань та найманців, які діють на тимчасово окупованих територіях України; відновлення конституційного ладу та правопорядку на тимчасово окупованих територіях України; забезпечення безпеки громадян України, які проживають на відповідних територіях Автономної Республіки Крим, Донецької і Луганської областей та міста Севастополя, після повноцінного завершення на відповідних територіях процедур з роззброєння, демілітаризації та реінтеграції відповідно до стандартів Організації Об'єднаних Націй та Організації з безпеки і співробітництва в Європі.

5. Чергові місцеві вибори не проводяться у разі призначення перших виборів депутатів відповідних місцевих рад та сільських, селищних, міських голів на 25 жовтня 2020 року.

6. Кабінету Міністрів України:

1) вжити в межах повноважень заходів щодо забезпечення фінансування місцевих виборів 25 жовтня 2020 року за рахунок коштів Державного бюджету України;

2) спільно з Центральною виборчою комісією розробити заходи та рекомендації, спрямовані на запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) під час проведення місцевих виборів 25 жовтня 2020 року, з урахуванням вимог Виборчого кодексу України;

3) здійснити розрахунок та передбачити видатки на забезпечення заходів, вказаних у підпункті 2 цього пункту.

7. Центральній виборчій комісії у встановленому законодавством України порядку вжити заходів щодо фінансового та матеріально-технічного забезпечення підготовки та проведення виборів, передбачених пунктом 1 цієї Постанови, за рахунок коштів Державного бюджету України.

8. Ця Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її опублікування.

Голова
Верховної Ради України
Д. РАЗУМКОВ.

м. Київ,
15 липня 2020 року.
№ 795-IX.

Над номером працювали: Віталій СУДДЯ, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2020 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 25 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 70 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 78535

Видавець — Державне підприємство «Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
відділ реклами — 453-44-56 (факс);

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama1@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

Сайт — www.golos.com.ua